

PREZES RADY MINISTRÓW

Warszawa /elektroniczny znacznik czasu/

DKPL.WK.0610.2.10.2021.JS(15)

RM-0610-10-21

UD131

Pani Elżbieta WITEK

Marszałek Sejmu

Szanowna Pani Marszałek,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam Sejmowi

projekt ustawy o zmianie ustawy o pomocy społecznej.

Do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Rodziny i Polityki Społecznej.

Z poważaniem,

Mateusz Morawiecki

Prezes Rady Ministrów

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o pomocy społecznej

Art. 1. W ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 i 2369) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 8:
 - a) w ust. 3 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) miesięczne obciążenie podatkiem dochodowym od osób fizycznych i koszty uzyskania przychodu;”,
 - b) w ust. 4 w pkt 10 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 11–13 w brzmieniu:

„11) pomocy finansowej przyznawanej repatriantom, o której mowa w ustawie z dnia 9 listopada 2000 r. o repatriacji (Dz. U. z 2019 r. poz. 1472);

12) środków finansowych przyznawanych w ramach działań podejmowanych przez organy publiczne mających na celu poprawę jakości powietrza lub ochronę środowiska naturalnego;

13) zwrotu kosztów, o których mowa w art. 39a ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2020 r. poz. 910 i 1378 oraz z 2021 r. poz. 4).”;
- 2) w art. 9 ust. 8a otrzymuje brzmienie:

„8a. Zweryfikowane kryteria dochodowe oraz kwoty, o których mowa w ust. 5 i 6, obowiązują od dnia 1 stycznia roku następującego po roku, w którym jest przeprowadzana weryfikacja.”;
- 3) w art. 22:
 - a) w pkt 5 skreśla się wyrazy „w szczególności w zakresie wskazania im miejsca zamieszkania;”,
 - b) pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) realizacja lub zlecenie jednostkom samorządu terytorialnego lub podmiotom uprawnionym, o których mowa w art. 25 ust. 1, zadań wynikających z programów rządowych lub programów ustanowionych przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego;”,

- c) w pkt 9 po wyrazach „kontrola jakości usług” dodaje się wyrazy „oraz zgodności zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami”,
 - d) w pkt 9a po wyrazach „kontrola jakości usług” dodaje się wyrazy „oraz zgodności zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami”;
- 4) po art. 24 dodaje się art. 24a w brzmieniu:
„Art. 24a. Realizacja resortowego programu przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego może odbywać się we współpracy z wojewodą.”;
- 5) w art. 38 w ust. 2 pkt 1 otrzymuje brzmienie:
„1) w przypadku osoby samotnie gospodarującej – do wysokości różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, z tym że miesięczna kwota zasiłku nie może być wyższa niż kwota kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.”;
- 6) w art. 39 w ust. 2 wyraz „opału” zastępuje się wyrazami „ogrzewania, w tym opału”;
- 7) w art. 48a:
- a) w ust. 2g pkt 2 otrzymuje brzmienie:
„2) opiekunów posiadających:
 - a) wykształcenie zasadnicze branżowe lub zasadnicze zawodowe, co najmniej roczne doświadczenie w pracy z osobami bezdomnymi oraz ukończone szkolenie z zakresu udzielania pierwszej pomocy lub
 - b) wykształcenie co najmniej średnie lub średnie branżowe oraz ukończone szkolenie z zakresu udzielenia pierwszej pomocy.”,
 - b) w ust. 2h w pkt 2 lit. b otrzymuje brzmienie:
„b) co najmniej wykształcenie zasadnicze branżowe lub zasadnicze zawodowe, udokumentowane co najmniej roczne doświadczenie zawodowe polegające na świadczeniu usług opiekuńczych osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku oraz ukończone szkolenie z zakresu udzielania pierwszej pomocy.”,
 - c) ust. 3a otrzymuje brzmienie:
„3a. Do wykonywania czynności w zakresie usług świadczonych w noclegowni zatrudnia się osoby, które posiadają:
 - 1) wykształcenie zasadnicze branżowe lub zasadnicze zawodowe, co najmniej roczne doświadczenie w pracy z osobami bezdomnymi oraz ukończone szkolenie z zakresu udzielania pierwszej pomocy lub

- 2) wykształcenie co najmniej średnie lub średnie branżowe oraz ukończone szkolenie z zakresu udzielania pierwszej pomocy.”,
- d) ust. 4a otrzymuje brzmienie:
- „4a. Do wykonywania czynności w zakresie usług świadczonych w ogrzewalni zatrudnia się osoby, które spełniają wymogi, o których mowa w ust. 3a.”;
- 8) po art. 50 dodaje się art. 50a w brzmieniu:
- „Art. 50a. 1. W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobom, o których mowa w art. 50 ust. 1 i 2, w szczególności gdy doszło do nagłego pogorszenia stanu zdrowia lub gdy objęcie osoby usługami opiekuńczymi lub specjalistycznymi usługami opiekuńczymi wynika z konieczności zapewnienia takim osobom odpowiedniej opieki, usługi te mogą być przyznane w trybie pilnym.
2. Przyznanie usług w trybie pilnym następuje niezwłocznie po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego, a wydanie decyzji o przyznaniu usług oraz decyzji ustalającej odpłatność za przyznane usługi może nastąpić po rozpoczęciu ich rzeczywistego świadczenia, nie później jednak niż w terminie 10 dni od dnia rozpoczęcia świadczenia usług.”;

9) w art. 51b:

a) uchyla się ust. 1,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Korzystanie z usług świadczonych w ośrodkach wsparcia osobom z zaburzeniami psychicznymi niebędących usługami całodobowymi oraz korzystanie z usług klubów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi jest nieodpłatne.”,

c) w ust. 4 wyrazy „ust. 1 i 3” zastępuje się wyrazami „ust. 3”,

d) w ust. 5 po wyrazach „usług” dodaje się wyraz „całodobowych”,

e) w ust. 6 i 7 po wyrazach „usługi” dodaje się wyrazy „całodobowe”;

10) w art. 52 po ust. 2a dodaje się ust. 2b w brzmieniu:

„2b. W przypadku gdy na terenie gminy nie ma możliwości prowadzenia rodzinnego domu pomocy lub zapewnienia odpowiedniej do potrzeb liczby miejsc w rodzinnych domach pomocy prowadzonych na jej terenie, gmina może zawrzeć umowę, o której mowa w ust. 2a, z osobą fizyczną lub organizacją pożytku publicznego prowadzącą rodzinny dom pomocy na terenie gminy sąsiadującej z tą gminą.”;

11) po art. 54 dodaje się art. 54a w brzmieniu:

„Art. 54a. 1. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy przesłanki skierowania do domu pomocy społecznej spełniają jednocześnie osoby pozostające w związku małżeńskim lub rodzic z pełnoletnim dzieckiem, osoby te można skierować do jednego domu pomocy społecznej, pomimo zakwalifikowania każdej z tych osób do różnych typów domów pomocy społecznej.

2. Kierowanie do odpowiedniego domu pomocy społecznej w sytuacji, o której mowa w ust. 1, uwzględnia konieczność zapewnienia właściwej opieki osobie wymagającej bardziej specjalistycznych usług.

3. Przepisy ust. 1 i 2 mogą mieć zastosowanie również w przypadku, gdy jedna z osób jest już mieszkańcem domu pomocy społecznej.”;

12) w art. 57 w ust. 7 wyrazy „powiatu i miasta na prawach powiatu” zastępuje się wyrazami „powiatu, miasta na prawach powiatu oraz gminy”,

13) w art. 65 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. W przypadku domów pomocy społecznej, o których mowa w ust. 1, wydatki, o których mowa w art. 58 ust. 1, 3 i 4, mogą zostać uregulowane odmiennie w umowie stanowiącej podstawę pobytu mieszkańca w domu pomocy społecznej lub w regulaminie domu pomocy społecznej.”;

14) w art. 68a:

a) pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) zapewnić wykonywanie czynności, o których mowa w art. 68 ust. 1 pkt 1, przez osoby posiadające kwalifikacje niezbędne do wykonywania zawodu lekarza, pielęgniarki, położnej, ratownika medycznego, opiekuna w domu pomocy społecznej, opiekuna osoby starszej, asystenta osoby niepełnosprawnej, opiekunki środowiskowej, opiekuna medycznego albo osoby posiadające udokumentowane co najmniej 2-letnie doświadczenie zawodowe polegające na świadczeniu usług opiekuńczych osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku oraz ukończone szkolenie z zakresu udzielania pierwszej pomocy;”;

b) w pkt 5 wyrazy „zatrudniać osoby, o których mowa w pkt 4,” zastępuje się wyrazami „zapewnić, aby osoby, o których mowa w pkt 4, świadczyły pracę na podstawie umowy o pracę lub innej umowy”;

15) w art. 90 w ust. 3 w zdaniu pierwszym po wyrazach „mieszkanium chronionym” dodaje się wyrazy „i korzystająca ze świadczonego w nim wsparcia”;

16) w art. 91:

- a) uchyla się ust. 11,
- b) dodaje się ust. 12 w brzmieniu:

„12. Pomocą dla cudzoziemca obejmuje się małoletnie dziecko na czas realizowania indywidualnego programu integracji przez jego przedstawiciela ustawowego.”;

17) w art. 93 w ust. 1:

- a) w pkt 1 lit. c otrzymuje brzmienie:

„c) pomocy w uzyskaniu możliwości zamieszkania, w tym w przypadku, gdy cudzoziemiec spełnia przesłanki do udzielenia tego typu wsparcia w mieszkaniu chronionym,”

- b) w pkt 2 lit. a otrzymuje brzmienie:

„a) wskazania miejsca zamieszkania,”;

18) w art. 94:

- a) uchyla się ust. 2,

- b) w ust. 3 po wyrazach „z realizacji programu” dodaje się wyrazy „na terenie tego województwa”,

- c) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. W przypadku zmiany miejsca zamieszkania realizację programu przejmuje powiat właściwy ze względu na nowe miejsce zamieszkania cudzoziemca oraz:

- 1) starosta właściwy ze względu na dotychczasowe miejsce zamieszkania cudzoziemca uchyla decyzję o przyznaniu pomocy dla cudzoziemca;
- 2) starosta właściwy ze względu na nowe miejsce zamieszkania cudzoziemca wydaje decyzję o przyznaniu pomocy dla cudzoziemca na okres wskazany w pierwszej decyzji o przyznaniu pomocy, z uwzględnieniem okresu pomocy wykorzystanej w dotychczasowym miejscu zamieszkania.”

- d) ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. W przypadku gdy zmiana miejsca zamieszkania cudzoziemca jest związana ze zmianą województwa, starosta właściwy ze względu na dotychczasowe miejsce zamieszkania cudzoziemca zawiadamia o tym starostę właściwego ze względu na nowe miejsce zamieszkania cudzoziemca oraz przekazuje realizowany indywidualny program integracji, a także informuje właściwych wojewodów.”

e) dodaje się ust. 9 w brzmieniu:

„9. W przypadku, o którym mowa w ust. 8:

- 1) powiatowe centrum pomocy rodzinie właściwe ze względu na nowe miejsce zamieszkania cudzoziemca przekazuje właściwemu wojewodzie indywidualny program integracji wraz z przewidywanymi kosztami jego realizacji;
- 2) wojewoda właściwy ze względu na nowe miejsce zamieszkania cudzoziemca po akceptacji przedstawionego indywidualnego programu integracji przekazuje środki na jego realizację.”;

19) po art. 98 dodaje się art. 98a w brzmieniu:

„Art. 98a. Osoby lub rodziny, ponoszące opłaty za świadczenia, w przypadku gdy opłaty te zostały ustalone na podstawie nieprawdziwych informacji lub gdy nie poinformowano o zmianie sytuacji osobistej lub majątkowej, są obowiązane do zwrotu gminie lub powiatowi, które poniosły opłaty na świadczenia, kwoty stanowiącej różnicę pomiędzy wniesioną opłatą a wysokością odpłatności, jaka byłaby ustalona na podstawie prawdziwych informacji lub w związku ze zmienioną sytuacją osobistą lub majątkową osoby lub rodziny. Art. 104 stosuje się odpowiednio.”;

20) w art. 101:

a) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. W przypadku osoby przebywającej w placówce zapewniającej całodobową opiekę lub domu pomocy społecznej na podstawie umowy cywilnej właściwa miejscowo jest gmina miejsca zamieszkania tej osoby sprzed rozpoczęcia pobytu w tego typu placówce lub domu.”;

b) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Dla mieszkańca domu pomocy społecznej lub osoby korzystającej z usług rodzinnego domu pomocy, właściwa jest gmina, która skierowała mieszkańca lub osobę do tej jednostki.”;

21) w art. 103:

a) w ust. 2 skreśla się wyrazy: „przy czym opłata ta nie powinna być zwiększana w przypadku gdy jedna z osób jest zwalniana z odpłatności z mocy prawa lub z powodów, o których mowa w art. 64, art. 64a albo art. 64b”;

b) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Zmiana wysokości opłaty ustalonej w drodze umowy, o której mowa w ust. 2, lub w drodze decyzji, o której mowa w art. 61 ust. 2d i 2e, z mocy prawa

lub z powodów, o których mowa w art. 64, art. 64a albo art. 64b, nie może powodować zwiększenia kwoty opłaty ustalonej od innych osób, o których mowa w art. 61 ust. 1 pkt 2 i ust. 2a.”;

22) w art. 104 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W przypadku posiadania uprawnień do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej kwoty opłat, o których mowa w art. 97, oraz nienależnie pobranych świadczeń pieniężnych podlegają potrąceniu z bieżących wypłat nie więcej jednak niż 50% aktualnie pobieranego świadczenia.”;

23) w art. 105 w ust. 1 po wyrazach „szkoły wyższe,” dodaje się wyrazy „gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych,”;

24) w art. 106 ust. 11 otrzymuje brzmienie:

„11. W przypadku niedostarczenia orzeczenia, o którym mowa w ust. 7, w terminie 3 lat od dnia zawieszenia postępowania lub powzięcia informacji o wydaniu orzeczenia zawieszono postępowanie podejmuje się z urzędu.”;

25) w art. 107 w ust. 1a w pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2020 r. poz. 1297).”;

26) w art. 108 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Kontrakt socjalny z osobą bezdomną zawiera pracownik socjalny ośrodka pomocy społecznej właściwego ze względu na miejsce pobytu osoby ubiegającej się o świadczenie, który odpowiada za realizację oraz ocenę realizacji działań zawartych w kontrakcie. W takim przypadku treść kontraktu socjalnego przed jego zawarciem uzgadnia się z pracownikiem socjalnym ośrodka pomocy społecznej właściwego ze względu na ostatnie miejsce zameldowania tej osoby na pobyt stały.”;

27) w art. 112 uchyla się ust. 4;

28) w art. 116 w ust. 1:

a) pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) ukończyła studia na kierunku lub w zakresie praca socjalna;”;

b) w pkt 3 w lit. g kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) ukończyła studia podyplomowe z zakresu metodyki i metodologii pracy socjalnej w uczelni realizującej studia na kierunku praca socjalna lub w zakresie pracy socjalnej, po uprzednim ukończeniu studiów na jednym z kierunków, o których w pkt 3 lit. a–g.”;

29) w art. 119:

a) w ust. 1:

- po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:
„1a) przeprowadzanie rodzinnych wywiadów środowiskowych;”,
 - pkt 2–4 otrzymują brzmienie:
„2) dokonywanie analizy, diagnozy i oceny zjawisk indywidualnych i społecznych, a także formułowanie opinii w zakresie zapotrzebowania na świadczenia z pomocy społecznej oraz kwalifikowanie do uzyskania tych świadczeń;
 - 3) udzielanie informacji, wskazówek, porad i pomocy w zakresie rozwiązywania spraw życiowych osobom, rodzinom, grupom i społecznościom, które dzięki tej pomocy będą zdolne samodzielnie rozwiązywać problemy będące przyczyną ich trudnej sytuacji lub zaspokajać niezbędne potrzeby życiowe;
 - 4) pomoc w uzyskaniu dla osób lub rodzin będących w trudnej sytuacji życiowej specjalistycznego poradnictwa, terapii lub innych form pomocy w zakresie możliwości rozwiązywania problemów przez właściwe instytucje państwowe, samorządowe i organizacje pozarządowe;”,
 - pkt 7 otrzymuje brzmienie:
„7) współpraca i współdziałanie z innymi specjalistami w celu przeciwdziałania i ograniczania problemów oraz skutków negatywnych zjawisk społecznych, łagodzenie konsekwencji ubóstwa;”,
 - w pkt 9 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 10 w brzmieniu:
„10) inicjowanie lub współuczestniczenie w działaniach profilaktycznych nakierowanych na zapobieganie lub łagodzenie problemów społecznych.”,
- b) w ust. 2 w pkt 3 wyrazy „rodzinę lub grupę” zastępuje się wyrazami „rodzinę, grupę lub społeczność”;

30) w art. 121:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Pracownik socjalny korzysta z prawa pierwszeństwa przy wykonywaniu swoich zadań w urzędach, instytucjach, podmiotach wykonujących działalność leczniczą i innych placówkach.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Organy i instytucje administracji publicznej, podmioty wykonujące działalność leczniczą i organizacje pozarządowe są obowiązane do udzielania pracownikowi socjalnemu pomocy w wykonywaniu jego zadań.”,

c) po ust. 2 dodaje się ust. 2a–2c w brzmieniu:

„2a. Pracownikowi socjalnemu zatrudnionemu w ośrodku pomocy społecznej, centrum usług społecznych, o którym mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych, lub w powiatowym centrum pomocy rodzinie przysługuje pomoc psychologiczna w przypadku wystąpienia sytuacji bezpośrednio zagrażających jego życiu lub zdrowiu w związku z wykonywanymi czynnościami służbowymi.

2b. Pomoc, o której mowa w ust. 2a, zapewnia gmina lub powiat.

2c. Pracownik socjalny zatrudniony w ośrodku pomocy społecznej, centrum usług społecznych, o którym mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych, lub w powiatowym centrum pomocy rodzinie ma prawo do szkoleń podnoszących poziom bezpieczeństwa osobistego podczas wykonywania czynności zawodowych. Szkolenia przeprowadza pracodawca co najmniej raz na 2 lata.”,

d) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Pracownikowi socjalnemu zatrudnionemu w ośrodku pomocy społecznej, centrum usług społecznych, o którym mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych, lub w powiatowym centrum pomocy rodzinie, do którego obowiązków należy praca socjalna lub przeprowadzanie rodzinnych wywiadów środowiskowych, jeżeli przepracował nieprzerwanie i faktycznie co najmniej 3 lata, przysługuje raz na dwa lata dodatkowy urlop wypoczynkowy w wymiarze 10 dni roboczych. Dwuletni okres uprawniający do kolejnego urlopu liczy się od dnia następującego po dniu wykorzystania w całości poprzedniego urlopu.”,

e) w ust. 3a zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Pracownikowi socjalnemu zatrudnionemu w pełnym wymiarze czasu pracy w samorządowych jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, do którego podstawowych obowiązków należy świadczenie pracy socjalnej lub przeprowadzanie rodzinnych wywiadów środowiskowych poza siedzibą jednostki,

przysługuje wypłacany co miesiąc dodatek do wynagrodzenia w wysokości 400 zł.”,

f) po ust. 3a dodaje się ust. 3aa w brzmieniu:

„3aa. Dodatek, o którym mowa w ust. 3a, nie jest uwzględniany przy obliczaniu wysokości wynagrodzenia pracownika zgodnie z art. 6 ust. 4 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2020 r. poz. 2207).”;

31) w art. 121a ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Warunkiem przystąpienia do szkolenia dla superwizorów pracy socjalnej jest złożenie wniosku o dopuszczenie do szkolenia dla superwizorów pracy socjalnej, a także wykazanie się posiadaniem wykształcenia uprawniającego do wykonywania zawodu pracownika socjalnego oraz tytułu zawodowego magistra uzyskanego po ukończeniu studiów na jednym z kierunków lub w zakresie: pedagogika, pedagogika specjalna, politologia, politologia i nauki społeczne, polityka społeczna, praca socjalna, psychologia, socjologia, nauki o rodzinie lub posiadaniem decyzji o uznaniu kwalifikacji w zawodzie regulowanym pracownika socjalnego na podstawie przepisów ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 220 oraz z 2021 r. poz. 78) oraz co najmniej 5-letnim stażem w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej lub wykazanie się udokumentowanym doświadczeniem w przeprowadzeniu co najmniej 500 godzin szkoleń dla pracowników socjalnych z zakresu umiejętności interpersonalnych i społecznych, metodyki pracy socjalnej, diagnozy socjalnej, warsztatu pracy pracownika socjalnego lub aksjologii pracy socjalnej w okresie ostatnich 5 lat przed złożeniem wniosku o dopuszczeniu do szkolenia dla superwizorów pracy socjalnej.”;

32) po art. 121a dodaje się art. 121b w brzmieniu:

„Art. 121b. 1. Ustala się następujące stopnie awansu zawodowego dla pracowników socjalnych:

- 1) starszy pracownik socjalny;
- 2) specjalista pracy socjalnej;
- 3) starszy specjalista pracy socjalnej;
- 4) starszy specjalista pracy socjalnej – koordynator;
- 5) główny specjalista pracy socjalnej.

2. Wyższy stopień awansu zawodowego można nadać po spełnieniu warunku odpowiedniego minimalnego poziomu wykształcenia oraz stażu pracy w zawodzie pracownika socjalnego, które ustala się dla:

- 1) starszego pracownika socjalnego – jako wykształcenie wyższe lub studia podyplomowe lub wykształcenie średnie uprawniające, zgodnie z przepisami ustawy, do wykonywania zawodu pracownika socjalnego oraz posiadanie 2-letniego stażu pracy;
- 2) specjalisty pracy socjalnej – jako wykształcenie wyższe lub studia podyplomowe uprawniające, zgodnie z przepisami ustawy, do wykonywania zawodu pracownika socjalnego oraz posiadanie 3-letniego stażu pracy lub jako wykształcenie średnie uprawniające, zgodnie z przepisami ustawy, do wykonywania zawodu pracownika socjalnego i posiadanie specjalizacji I stopnia w zawodzie pracownik socjalny oraz posiadanie 3-letniego stażu pracy;
- 3) starszego specjalisty pracy socjalnej lub starszego specjalisty pracy socjalnej – koordynatora – jako wykształcenie wyższe lub studia podyplomowe uprawniające, zgodnie z przepisami ustawy, do wykonywania zawodu pracownika socjalnego oraz posiadanie 5-letniego stażu pracy lub wykształcenie średnie uprawniające, zgodnie z przepisami ustawy, do wykonywania zawodu pracownika socjalnego i posiadanie specjalizacji II stopnia w zawodzie pracownik socjalny oraz posiadanie 5-letniego stażu pracy;
- 4) głównego specjalisty pracy socjalnej – jako wykształcenie wyższe lub studia podyplomowe zgodne z przepisami ustawy, uprawniające do wykonywania zawodu pracownika socjalnego, i posiadanie specjalizacji II stopnia w zawodzie pracownik socjalny oraz posiadanie 6-letniego stażu pracy.

3. Pracownik socjalny podlega raz na 2 lata ocenie okresowej dokonywanej przez bezpośredniego przełożonego, w zakresie wywiązywania się przez niego z obowiązków wynikających z czynności i zadań na zajmowanym stanowisku oraz obowiązków określonych w art. 24 i art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1282).

4. Ocena, o której mowa w ust. 3, jest sporządzana na piśmie i zawiera uzasadnienie.

5. Ocena jest pozytywna lub negatywna.

6. Pracownik socjalny może wnieść na piśmie do kierownika jednostki organizacyjnej pomocy społecznej, w której jest zatrudniony pracownik, lub

w przypadku, gdy bezpośrednim przełożonym jest kierownik tej jednostki, do organu nadzorującego jednostkę organizacyjną pomocy społecznej zastrzeżenia do uzyskanej oceny okresowej.

7. Organ nadzorujący, o którym mowa w ust. 6, analizuje treść zastrzeżenia i na piśmie informuje pracownika socjalnego oraz jego bezpośredniego przełożonego o podtrzymaniu lub zakwestionowaniu dokonanej oceny wraz z uzasadnieniem.

8. Podtrzymanie przez organ nadzorujący oceny negatywnej wydanej przez bezpośredniego przełożonego pracownika socjalnego nie podlega zaskarżeniu.

9. W przypadku zakwestionowania przez organ nadzorujący oceny negatywnej wydanej przez bezpośredniego przełożonego pracownika socjalnego ocena tego pracownika jest dokonywana ponownie.

10. Pracownikowi, który otrzymał dwie następujące po sobie pozytywne oceny okresowe, spełniającemu warunki dotyczące minimalnego poziomu wykształcenia, o którym mowa w ust. 2, jest nadawany wyższy stopień awansu zawodowego.

11. Pracownikowi, który spełnia wymogi dotyczące wykształcenia i stażu pracy, o których mowa w ust. 2, oraz który wyróżnia się wysokim zaangażowaniem, inicjatywą lub nowatorskim podejściem przy wykonywaniu obowiązków służbowych z zakresu pomocy społecznej, może być nadany wyższy stopień awansu z pominięciem trybu oceny, o którym mowa w ust. 3–10.

12. W przypadku awansu na wyższy stopień zawodowy pracownikowi socjalnemu przysługuje podwyższenie wynagrodzenia zasadniczego.

13. Szczegółowe zasady i kryteria oceny w zakresie, o którym mowa w ust. 3, ustala kierownik jednostki organizacyjnej pomocy społecznej, po konsultacji z przedstawicielem pracowników lub organizacją związkową.”;

33) w art. 130:

a) w ust. 1 wyrazy „od 200 do 6000 zł” zastępuje się wyrazami „od 500 do 12 000 zł”,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Kto bez zezwolenia prowadzi placówkę zapewniającą całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku, w której przebywa:

- 1) nie więcej niż 10 osób – podlega karze pieniężnej w wysokości 10 000 zł;
- 2) od 11 do 20 osób – podlega karze pieniężnej w wysokości 20 000 zł;
- 3) powyżej 20 osób – podlega karze pieniężnej w wysokości 30 000 zł.”,

c) w ust. 4 wyrazy „40 000 zł” zastępuje się wyrazami „60 000 zł”,

d) w ust. 4a wyrazy „40 000 zł” zastępuje się wyrazami „60 000 zł”.

Art. 2. Do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 3. Osoby świadczące usługi na stanowisku opiekuna w schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, które w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy nie posiadają kwalifikacji wymaganych od osób wykonujących czynności w zakresie usług świadczonych w tych placówkach, mogą nadal wykonywać te czynności, jednak nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2023 r.

Art. 4. Pierwszej oceny pracowników socjalnych, o której mowa w art. 121b ust. 3 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, dokonuje się w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 5. Decyzje ustalające odpłatność za korzystanie z usług dziennych świadczonych w ośrodkach wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, o których mowa w art. 51b ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym, wygasają z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 6. Do potrąceń dokonywanych na podstawie art. 104 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1 mających miejsce od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje art. 104 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 7. Do opłat za świadczenia z pomocy społecznej, ustalonych na podstawie decyzji wydanych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 8. Do kontraktów socjalnych zawartych na podstawie art. 108 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1 przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 9. Pierwsze szkolenia pracowników socjalnych, o których mowa w art. 121 ust. 2c ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, zatrudnionych w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, przeprowadza się nie później niż w okresie do 18 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 10. Osoby posiadające wykształcenie uprawniające do wykonywania zawodu pracownika socjalnego oraz tytuł zawodowy magistra uzyskany po ukończeniu studiów na

jednym z kierunków lub w zakresie: pedagogika, pedagogika specjalna, politologia, politologia i nauki społeczne, polityka społeczna, praca socjalna, psychologia, socjologia, nauki o rodzinie lub posiadające decyzję o uznaniu kwalifikacji w zawodzie regulowanym pracownika socjalnego na podstawie przepisów ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej, które od dnia 1 stycznia 2010 r. przeprowadziły co najmniej 500 godzin konsultacji i poradnictwa dla pracowników socjalnych z zakresu umiejętności interpersonalnych i społecznych, metodyki pracy socjalnej, diagnozy socjalnej, warsztatu pracy pracownika socjalnego lub aksjologii pracy socjalnej, polegających na wzmacnianiu kompetencji zawodowych pracowników socjalnych, mogą przystąpić do egzaminu, o którym mowa w art. 121a ust. 3 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w terminie nie dłuższym niż do dnia 31 grudnia 2023 r. bez konieczności odbywania szkolenia, o którym mowa w art. 121a ust. 3 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 11. Do postępowań prowadzonych przez organy pierwszej i drugiej instancji w sprawie wymierzenia kar pieniężnych za prowadzenie bez zezwolenia placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnoprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepis art. 130 ust. 1, 2, 4 i 4a ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 12. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Potrzeba i cel projektu ustawy

Przedkładany projekt ustawy zakłada wprowadzenie zmian w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 i 2369), zwanej dalej „ustawą o pomocy społecznej”.

Celem projektowanej ustawy jest realizacja części postulatów podmiotów zajmujących się stosowaniem przepisów dotyczących pomocy społecznej w praktyce, jak również zmiana lub doprecyzowanie niektórych norm, których stosowanie spotykało się z trudnościami i różnym stosowaniem w praktyce.

Projekt jest również odpowiedzią na wnioski napływające od pracowników socjalnych, związane z koniecznością doregulowania przepisów dotyczących wykonywania przez nich zawodu. Pozostałe przepisy mają charakter doprecyzowujący lub wynikają z konieczności ujednoczenia brzmienia przepisów ustawy z innymi aktami prawnymi.

Projekt zawiera ponadto przepisy określające kwalifikacje wymagane od osób wykonujących zawody regulowane w rozumieniu dyrektywy 2005/36/WE w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych (zmieniany art. 48a i art. 121a ustawy oraz dodany art. 116 ust. 1 pkt 4). Z powyższych względów przygotowano dla wskazanych przepisów analizę proporcjonalności, kierując się wymogami określonymi w dyrektywie (UE) 2018/958 w sprawie analizy proporcjonalności przed przyjęciem nowych regulacji dotyczących zawodów. Zgodnie z art. 4 ust. 1 dyrektywy 2018/958, przed przyjęciem nowych regulacji dotyczących zawodów, przed wprowadzeniem nowych lub zmianą obowiązujących przepisów ograniczających dostęp do zawodów regulowanych lub wykonywanie tych zawodów, państwa członkowskie zobowiązane są przeprowadzić ocenę proporcjonalności zgodnie z zasadami określonymi w tej dyrektywie.

Charakterystyka projektu ustawy – obowiązujący a projektowany stan prawny

W art. 1 w pkt 1 w lit. a projektu ustawy proponuje się zmianę art. 8 ust. 3 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej. Na gruncie obowiązującej ustawy o pomocy społecznej pod pojęciem dochodu należy rozumieć wszystkie przychody bez względu na tytuł i źródło ich uzyskania, z wyłączeniem odliczeń i pomniejszych enumeratywnie wymienionych w art. 8 ust. 3 i 4 ustawy o pomocy społecznej. Zgodnie z art. 8 ust. 3 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej za dochód uważa się sumę miesięcznych przychodów z miesiąca

poprzedzającego złożenie wniosku lub w przypadku utraty dochodu z miesiąca, w którym wniosek został złożony, bez względu na tytuł i źródło ich uzyskania, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, pomniejszoną m.in. o miesięczne obciążenie podatkiem dochodowym od osób fizycznych. Proponuje się, aby dochód był pomniejszany o miesięczne obciążenie podatkiem dochodowym od osób fizycznych wraz z kosztami uzyskania przychodu analogicznie jak ma to miejsce przy ustalaniu prawa do świadczeń rodzinnych.

W art. 1 w pkt 1 w lit. b projektu ustawy zaproponowano zmianę art. 8 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej. Prawo do świadczeń z pomocy społecznej uzależnione jest od sytuacji dochodowej beneficjenta (oraz jego rodziny), a konkretnie od spełnienia kryterium dochodowego. Ustawodawca sprecyzował sposób obliczenia dochodu uprawniającego do otrzymania świadczeń pomocowych, wskazując w zamkniętym katalogu przychody podlegające odliczeniu od dochodu oraz świadczenia, których nie wlicza się do dochodu.

Proponuje się uzupełnienie katalogu świadczeń, które nie są wliczane do dochodu ustalonego na podstawie art. 8 ust. 3, o następujące świadczenia:

- 1) pomoc finansową przyznaną repatriantom, o której mowa w ustawie z dnia 9 listopada 2000 r. o repatriacji (Dz. U. z 2019 r. poz. 1472), z uwagi na jej szczególny charakter;
- 2) środki finansowe przyznawane w ramach działań podejmowanych przez organy publiczne mające na celu poprawę jakości powietrza lub ochronę środowiska naturalnego. Aktualnie wszelkiego rodzaju wsparcie udzielane w ramach programów rządowych lub samorządowych może zostać zaliczone do dochodu na potrzeby ustalenia np. prawa do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. Biorąc pod uwagę, że przyznane środki nie mogą być wykorzystane w innym celu niż wskazany w powyżej wskazanych dokumentach, zasadne jest wyłączenie ich wprost w ustawie spod dochodu ustalanego na potrzeby pomocy społecznej. Ww. środki finansowe są przyznawane w ramach różnych programów i mechanizmów, w szczególności w ramach programów priorytetowych Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz funduszy wojewódzkich.

Należy również wskazać na inne programy realizowane na poziomie gminy (tzw. PONE – Program Ograniczenia Niskiej Emisji). Obowiązek opracowania

przez gminy PONE wynika bezpośrednio z harmonogramów rzeczowo-finansowych programów ochrony powietrza, przyjmowanych na poziomie województwa w drodze uchwał sejmików województwa, na podstawie art. 91 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2020 r. poz. 1219, z późn. zm.). PONE nie ma natomiast podstawy prawnej wprost w przepisach rangi ustawowej czy też aktów wykonawczych do ustawy.

- 3) zwrot kosztów, o których mowa w art. 39a ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2020 r. poz. 910 i 1378 oraz z 2021 r. poz. 4), tj. kosztów przejazdu dziecka i opiekuna, które są zwracane opiekunom dowożącym dzieci niepełnosprawne (lub inne uprawnione) do szkoły lub przedszkola.

W art. 1 w pkt 2 projektu ustawy wprowadzono zmianę w art. 9 w ust. 8a ustawy o pomocy społecznej. Zgodnie z obowiązującymi regulacjami kryteria dochodowe podlegają weryfikacji co 3 lata, z uwzględnieniem wyniku badań progu interwencji socjalnej, a minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego ogłasza, w drodze obwieszczenia, zweryfikowane kryteria dochodowe. W przypadku gdy Rada Dialogu Społecznego nie uzgodni w przewidzianym terminie kryteriów dochodowych, Rada Ministrów ustala nie niższe niż w przedstawionej propozycji kryteria dochodowe oraz kwoty, o których mowa w ust. 5 i 6, w drodze rozporządzenia, w terminie do dnia 15 lipca danego roku. Zweryfikowane kryteria dochodowe oraz kwoty, o których mowa w art. 9 ust. 5 i 6, obowiązują od dnia 1 października roku, w którym jest przeprowadzana weryfikacja. Proponuje się, aby zweryfikowane kryteria dochodowe oraz kwoty, o których mowa w art. 9 ust. 5 i 6, obowiązywały od dnia 1 stycznia roku, następującego po roku, w którym jest przeprowadzana weryfikacja (zmieniany art. 9 ust. 8a), co ułatwi planowanie w budżecie zmian w wydatkach na pomoc społeczną. Najbliższa weryfikacja będzie miała miejsce w roku 2021, a nowe kryteria dochodowe weszłyby w życie 1 stycznia 2022 r.

Zmiany projektowane w art. 1 w pkt 3 w lit. a oraz w art. 1 w pkt 16–18 dotyczą pomocy udzielanej cudzoziemcom.

Do zadań wojewody należy m.in. koordynowanie działań w zakresie integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r.

o cudzoziemcach (Dz. U. z 2020 r. poz. 35, z późn. zm.), w szczególności w zakresie wskazania im miejsca zamieszkania, oraz prowadzenie rejestru zatwierdzonych indywidualnych programów integracji.

Zgodnie z obowiązującym art. 22 pkt 5 ustawy o pomocy społecznej do zadań wojewody należy koordynowanie działań w zakresie integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, w szczególności w zakresie wskazania im miejsca zamieszkania, oraz prowadzenie rejestru zatwierdzonych indywidualnych programów integracji. Projektowana w art. 1 w pkt 3 w lit. a projektu ustawy zmiana art. 22 pkt 5 ustawy o pomocy społecznej polega na skreśleniu wyrazów „w szczególności w zakresie wskazania im miejsca zamieszkania.”.

Proponuje się uchylene obowiązującego art. 91 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej, zgodnie z którym pomoc dla cudzoziemca nie przysługuje cudzoziemcowi będącemu małżonkiem obywatela polskiego (art. 1 pkt 16 lit. a projektu ustawy).

Obecnie pomoc dla cudzoziemca nie przysługuje cudzoziemcowi będącemu małżonkiem obywatela polskiego. Zgodnie ze stanem faktycznym liczba przypadków, w których cudzoziemcy starający się o wsparcie procesu integracji na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, jednocześnie będący w związku małżeńskim z obywatelem polskim, jest marginalna. Ponadto pomoc dla cudzoziemców realizowana w ramach indywidualnego programu integracji, obok pomocy w formie świadczeń pieniężnych, zobowiązuje cudzoziemca również do uczestnictwa w kursach języka polskiego, a także do zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy i aktywnego poszukiwania pracy. Pomoc ta ma również na celu udzielanie wsparcia cudzoziemcom w ramach poradnictwa specjalistycznego oraz w kontaktach z innymi instytucjami, w tym: instytucjami rynku pracy, organizacjami pozarządowymi czy ze środowiskiem lokalnym. Z uwagi na szeroki i różnorodny zakres wsparcia cudzoziemiec będący małżonkiem obywatela polskiego nie powinien być wykluczony z grona odbiorców pomocy dla cudzoziemców.

Proponuje się także, aby pomoc dla cudzoziemca nie przysługiwała małoletniemu cudzoziemcowi, który uzyskał na terenie Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą po zakończeniu realizacji indywidualnego programu integracji

przez jego przedstawiciela ustawowego (art. 1 pkt 16 lit. b projektu ustawy – dodany art. 91 ust. 12 ustawy o pomocy społecznej). Małoletnie dziecko nie może być samodzielnym uczestnikiem indywidualnego programu integracji po jego zakończeniu przez rodzica, ponieważ pomoc integracyjna nie ogranicza się tylko do wypłaty cudzoziemcom świadczeń pieniężnych, ale polega na wypełnianiu przez cudzoziemca szeregu ustalonych wcześniej zobowiązań, m.in. aktywnego poszukiwania pracy, nauki języka polskiego, współpracy z realizatorem programu, integracji ze środowiskiem lokalnym i organizacjami pozarządowymi.

Projektowana ustawa dokonuje również zmiany w art. 93 ust. 1 pkt 2 lit. a ustawy o pomocy społecznej (art. 1 pkt 17 lit. b projektu ustawy), zgodnie z którym cudzoziemiec jest obowiązany do zameldowania się w miejscu zamieszkania. W praktyce obecny przepis pozostaje przepisem „martwym” ze względu na fakt niechęci osób wynajmujących mieszkania tej grupie cudzoziemców do ich zameldowania. Oznacza to, że cudzoziemcy nie mogą w praktyce zrealizować postanowień ustawy. Proponuje się, aby cudzoziemiec był obowiązany do wskazania miejsca zamieszkania. Propozycja nowego przepisu jest dodatkowo zgodna z innymi przepisami ustawy, które stanowią, że właściwą miejscowo do udzielenia świadczeń z pomocy społecznej jest gmina miejsca zamieszkania.

W art. 1 w pkt 18 w lit. a projektu ustawy proponuje się również uchylenie ust. 2 w art. 94 ustawy o pomocy społecznej, który stanowi, iż cudzoziemiec zamieszkuje w miejscu wskazanym przez wojewodę działającego w tej sprawie w porozumieniu z powiatowym centrum pomocy rodzinie oraz gminą. W praktyce wojewodowie nie mają żadnych możliwości wskazania cudzoziemcowi miejsca zamieszkania, co powoduje, że przepis *de facto* jest przepisem „martwym”.

W art. 1 w pkt 18 w lit. c projektu ustawy proponuje się doprecyzowanie dotychczasowego brzmienia art. 94 ust. 6 ustawy o pomocy społecznej, który był różnie interpretowany. Zmieniany przepis doprecyzowuje zakres czynności, które wykonać powinny kolejno: starosta właściwy ze względu na dotychczasowe miejsce zamieszkania cudzoziemca oraz starosta właściwy ze względu na nowe miejsce zamieszkania. Ponadto doprecyzowano przedmiotową regulację w zakresie długości trwania i okresu, na jaki powinna być przyznana pomoc dla cudzoziemca, w sytuacji kiedy zmienia on miejsce zamieszkania.

Proponuje się również zmianę art. 94 ust. 8 ustawy o pomocy społecznej (art. 1 pkt 18 lit. d projektu ustawy), który w obowiązującym brzmieniu stanowi, iż w przypadku gdy zmiana miejsca zamieszkania cudzoziemca jest związana ze zmianą województwa, starosta właściwy ze względu na dotychczasowe miejsce zamieszkania cudzoziemca informuje o tym właściwych wojewodów. Projektowany przepis w nowym brzmieniu rozszerza liczbę podmiotów, które powinny zostać poinformowane o sytuacji, w której zmiana miejsca zamieszkania przez cudzoziemca wiąże się z zmianą województwa, o starostę właściwego ze względu na nowe miejsce zamieszkania cudzoziemca. Ponadto w projektowanym przepisie nałożono również obowiązek przekazania realizowanego programu przez starostę właściwego ze względu na dotychczasowe miejsce zamieszkania cudzoziemca do starosty właściwego ze względu na jego nowe miejsce zamieszkania.

W art. 1 w pkt 18 w lit. e projektu ustawy uzupełniono art. 94 ustawy o pomocy społecznej o nową regulację (dodany ust. 9), której głównym celem jest wskazanie czynności leżących po stronie powiatowego centrum pomocy rodzinie właściwego ze względu na nowe miejsce zamieszkania cudzoziemca oraz wojewody właściwego ze względu na nowe miejsce zamieszkania cudzoziemca, w sytuacji, w której zmiana miejsca zamieszkania przez cudzoziemca związana jest ze zmianą województwa.

Zmiany proponowane w art. 1 w pkt 3 w lit. b oraz w pkt 4 projektu ustawy mają na celu wprowadzenie możliwości realizacji programów przyjętych przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego przez wojewodę lub we współpracy z wojewodą, co może mieć pozytywny wpływ na realizację programów oraz szybkość przekazywania i rozliczania przyznawanych w ramach programu środków (zmieniony art. 22 pkt 7 ustawy o pomocy społecznej).

W projektowanych przepisach jest mowa o programach rządowych lub programach ustanowionych przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego. Art. 23 pkt 7 i 7a ustawy o pomocy społecznej stanowi podstawę prawną do opracowania i finansowego wspierania programów ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego (np. Program „Od zależności ku samodzielności”, Program „Oparcie społeczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi”).

Zmiana wprowadzona w art. 1 w pkt 4 projektu ustawy ma na celu uzupełnienie regulacji wymienionej w art. 1 w pkt 3 w lit. b projektu przez dodanie art. 24a, zgodnie z którym realizacja resortowego programu przez ministra właściwego do spraw

zabezpieczenia społecznego może odbywać się we współpracy z wojewodą, co ułatwi realizację programów oraz przyspieszy przekazywanie i rozliczanie przyznawanych w ramach programu środków.

Zmiany zaproponowane w art. 1 w pkt 4 w lit. c i d mają charakter doprecyzowujący. W art. 22 pkt 9 i 9a proponuje się dodanie po wyrazach „kontrola jakości usług” wyrazów „oraz zgodności zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami”. Zgodnie z art. 22 pkt 10 ustawy o pomocy społecznej kontrola placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku obejmuje m.in. zgodność zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami. Ponadto kontrola jakości usług, o których mowa w art. 22 pkt 8, realizowanych przez samorządy gmin, powiatów i województwa, uwzględnia zgodność zatrudnienia pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z wymaganymi kwalifikacjami. Wobec powyższego, kontrola jakości usług wykonywanych przez podmioty niepubliczne powinna, tak jak w przypadku placówek zapewniających całodobową opiekę i jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, obejmować również kontrolę kwalifikacji zatrudnionej kadry.

W art. 1 w pkt 5 projektu ustawy proponuje się zmianę art. 38 ust. 2 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej w zakresie ustalania wysokości zasiłku okresowego w przypadku osoby samotnie gospodarującej. Wysokość zasiłku okresowego ustalona została przez ustawodawcę w wysokości minimalnej i maksymalnej, co wynika z treści art. 38 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej. W przypadku osób samotnie gospodarujących zasiłek okresowy ustala się do wysokości różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, z tym że kwota zasiłku nie może być wyższa niż 418 zł miesięcznie. Kwota maksymalna została wskazana w ustawie o pomocy społecznej wprost i nie podlegała weryfikacji, co oznaczało, że każda jej zmiana wymagała nowelizacji ustawy o pomocy społecznej. W projektowanym art. 38 ust. 2 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej zaproponowano, aby w przypadku ww. osób zasiłek był ustalany do wysokości różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, z tym że miesięczna kwota zasiłku nie może być wyższa niż kwota kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

Propozycja ma na celu uelastyczenie przedmiotowej regulacji, a wysokość maksymalna zasiłku okresowego będzie zmieniać się każdorazowo wraz ze zmianą kryteriów dochodowych, co pozytywnie wpłynie na sytuację osób pobierających to

świadczenie. Aktualna wysokość kryterium dochodowego na osobę w rodzinie wynosi 528 zł – zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 11 lipca 2018 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz. U. poz. 1358).

W art. 1 w pkt 6 dokonano zmiany w art. 39 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej. W myśl art. 39 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej zasiłek celowy może być przyznany w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu. Chociaż zgodnie z definicją słownikową „opał” oznacza „to czym się ogrzewa pomieszczenie”, to termin ten najczęściej jest utożsamiany z materiałem służącym do palenia w piecu, np. węglem, względnie drewnem czy torfem. Biorąc pod uwagę, że nie są to aktualnie jedyne sposoby i źródła ogrzewania mieszkania (w szczególności mając na uwadze regulacje podejmowane w ramach programów antysmogowych), proponuje się występujące na gruncie powyższej regulacji pojęcie „opał” zastąpić pojęciem „ogrzewanie, w tym opał”.

W art. 1 pkt 7 projektu ustawy zmieniono również wymogi określone w obowiązującym art. 48a ustawy o pomocy społecznej dotyczące wykształcenia opiekunów wykonujących czynności w zakresie usług świadczonych w schronisku dla osób bezdomnych, w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, noclegowni czy ogrzewalni.

W zakresie zmian dotyczących poziomu wykształcenia opiekunów określonego w zmienianym art. 48a ustawy o pomocy społecznej rozszerzono zakres osób mogących ubiegać się o pracę w charakterze opiekuna przez zmniejszenie wymogu wykształcenia. Jednocześnie, w celu zapewnienia optymalnej jakości usług, dodano obowiązek posiadania doświadczenia w pracy z osobami bezdomnymi dla osób posiadających wykształcenie zasadnicze branżowe lub zasadnicze zawodowe. Zatem osoba z wykształceniem średnim i wyższym, ale bez doświadczenia, będzie mogła być takim opiekunem.

Wyjątek stanowią wymogi wobec opiekunów zatrudnionych w schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi. Z uwagi na specyficzne potrzeby beneficjentów tego rodzaju wsparcia zachowany został wobec opiekunów zatrudnionych

w przedmiotowych placówkach wymóg udokumentowanego co najmniej rocznego doświadczenia zawodowego, polegającego na świadczeniu usług opiekuńczych osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku, niezależnie od poziomu wykształcenia osób zatrudnianych na tym stanowisku.

Jak wykazała praktyka na przestrzeni kilku miesięcy, posiadanie średniego wykształcenia, zgodnie z aktualnie obowiązującym wymogiem, nie zawsze przekłada się na posiadanie umiejętności istotnych do wykonywania obowiązków na przedmiotowym stanowisku. O wiele bardziej istotne, z punktu widzenia jakości świadczonych usług, jest doświadczenie w pracy z osobami w kryzysie bezdomności. Co więcej, funkcję opiekuna w tego typu placówkach niejednokrotnie pełnią byli mieszkańcy placówki, którzy nie posiadają wykształcenia średniego bądź dokumentów potwierdzających poziom wykształcenia. Dotychczasowe doświadczenia potwierdzają, że ze względu na doświadczenie osoby te bardzo dobrze wykonują powierzone im zadania, mimo posiadania niższego poziomu wykształcenia. Ponadto praktyka ta stanowi istotny element procesu reintegracji społecznej i zawodowej tych osób.

Ocena proporcjonalności projektowanego art. 48a ustawy o pomocy społecznej

Wprowadzenie regulacji:

1. nie będzie dyskryminujące

Przepisy te nie dotyczą uprawnień do wykonywania zawodu. Opiekun w schronisku dla osób bezdomnych, schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, noclegowni i ogrzewalni nie jest zawodem. Przepis, zgodnie z zasadą przypisaną państwu demokratycznemu, nie narusza żadnych praw nabytych w odniesieniu do możliwości zatrudnienia na stanowisku opiekuna w placówkach udzielających tymczasowego schronienia osobom bezdomnym na podstawie przepisów ustawy o pomocy społecznej. Przepis nie będzie dyskryminujący ze względu na przynależność państwową lub miejsce zamieszkania, ponieważ każda osoba posiadająca odpowiedni poziom wykształcenia i doświadczenie, niezależnie od przynależności państwowej i miejsca zamieszkania, będzie mogła zostać zatrudniona na przedmiotowym stanowisku.

Proponowane regulacje nie mają wpływu na swobodny przepływ osób i usług w Unii Europejskiej. Ponadto opiekunowie w placówkach udzielających tymczasowego schronienia osobom bezdomnym nie świadczą w Polsce działalności usługowej (w tym

nie świadczą usług transgranicznych). Mogą być zatrudniani w ramach umów o pracę/umów cywilnoprawnych zawieranych przede wszystkim z samorządowymi jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej, a także z jednostkami prowadzonymi przez podmioty niepubliczne (stowarzyszenia, fundacje oraz kościelne osoby prawne), realizującymi zadania na zlecenie samorządów w przedmiotowym obszarze.

2. jest uzasadnione celami leżącymi w interesie publicznym

Uwzględniając postulaty pracodawców zgłaszających problemy z pozyskiwaniem nowych kadr do pracy w charakterze opiekuna z osobami bezdomnymi przebywającymi w placówkach udzielających tymczasowego schronienia osobom bezdomnym, poszerzono zakres osób mogących ubiegać się o pracę w charakterze opiekuna przez obniżenie wymaganego poziomu wykształcenia. Projekt ustawy przewiduje obniżenie wymagania dotyczącego wykształcenia z „co najmniej wykształcenia średniego lub średniego branżowego” do „co najmniej wykształcenia zasadniczego branżowego lub zasadniczego zawodowego” przy równoczesnym posiadaniu co najmniej rocznego doświadczenia w pracy z osobami bezdomnymi oraz kursu z zakresu udzielania pierwszej pomocy. Jednocześnie pozostawiona zostaje możliwość, iż osoby z wykształceniem średnim i wyższym, ale bez doświadczenia, również będą mogły być zatrudniane na przedmiotowym stanowisku.

Mając na uwadze stały wzrost zapotrzebowania placówek udzielających tymczasowego schronienia osobom bezdomnym w zakresie zatrudniania opiekunów, podyktowany m.in. regulacjami obowiązującymi w niniejszym zakresie w rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2018 r. w sprawie minimalnych standardów noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych, schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi i ogrzewalni (Dz. U. poz. 896) oraz zgłaszane do projektodawcy problemy w pozyskiwaniu nowych kadr na te stanowiska, uzasadnione jest wprowadzenie regulacji rozszerzającej zakres osób mogących ubiegać się o pracę w charakterze opiekuna przez zmniejszenie wymogu wykształcenia.

Zaproponowane zmiany nie niosą ze sobą ryzyka negatywnych skutków dla ogólnie przyjętego interesu publicznego, w szczególności nie będą miały negatywnego wpływu na osoby zatrudnione dotychczas na stanowisku opiekuna we wskazanych placówkach lub osoby trzecie, w tym przypadku na beneficjentów usług świadczonych w tych placówkach. Zakłada się wręcz pozytywny wpływ wprowadzonych zmian na system

wsparcia osób bezdomnych, tj. dostosowanie placówek udzielających tymczasowego schronienia do obowiązujących standardów w zakresie zapewnienia odpowiedniej kadry, świadczącej usługi dla osób korzystających z placówek.

Przyjęcie takiego rozwiązania prawnego leży w ogólnym interesie publicznym wszystkich obywateli UE i umożliwi realizowanie zadań wynikających z prowadzonej polityki społecznej, przez zwiększenie odpowiedniej kadry w placówkach udzielających wsparcia osobom w kryzysie bezdomności, co jednocześnie przełoży się na wysoką jakość świadczonych usług w tych placówkach.

Jeśli proponowane regulacje nie zostaną wprowadzone, istnieje duże ryzyko braku osób spełniających obecne kryteria do zatrudnienia na stanowisku opiekuna w placówkach udzielających tymczasowego schronienia osobom bezdomnym. W konsekwencji placówki te nie osiągną minimalnego standardu w zakresie zapewnienia odpowiedniej kadry, określonego w rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2018 r. w sprawie minimalnych standardów noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych, schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi i ogrzewalni, co będzie skutkowało obniżeniem jakości świadczonych usług beneficjentom wsparcia.

Nie ma możliwości osiągnięcia założonego celu na podstawie obowiązujących przepisów. Konieczne jest wprowadzenie proponowanych regulacji, które jednocześnie zapewnią ochronę jakości świadczonego wsparcia, gdyż mimo obniżenia poziomu wykształcenia równocześnie będzie obowiązywał wymóg posiadania doświadczenia w pracy z osobami bezdomnymi dla osób posiadających wykształcenie zasadnicze branżowe lub zasadnicze zawodowe.

Celem zmian w zakresie poziomu wykształcenia opiekunów, określonego w zmienianym art. 48a ustawy o pomocy społecznej, jest rozszerzenie grona osób mogących ubiegać się o pracę w charakterze opiekuna. Zmiany te są niezbędne, gdyż wynikają ze wzrostu zapotrzebowania placówek udzielających tymczasowego schronienia osobom bezdomnym w zakresie zatrudniania opiekunów, podyktowanego m.in. regulacjami obowiązującymi w niniejszym zakresie w rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2018 r. w sprawie minimalnych standardów noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych, schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi i ogrzewalni oraz zgłaszanych do projektodawcy problemów w pozyskiwaniu nowych kadr na te stanowiska. Umożliwienie zatrudnienia

w charakterze opiekuna osób posiadających wykształcenie zasadnicze branżowe lub zasadnicze zawodowe oraz doświadczenie w pracy z osobami bezdomnymi zwiększy szanse na pozyskanie pracowników na to stanowisko.

Nie ma możliwości zastosowania mniej restrykcyjnych środków dla osiągnięcia celu służącego interesowi publicznemu. Proponowane regulacje łagodzą niejako obecnie obowiązujące wymagania w niniejszym obszarze.

Projektowane przepisy będą miały pozytywny skutek, gdyż przyczynią się do realizacji przepisów rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2018 r. w sprawie minimalnych standardów noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych, schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi i ogrzewalni dotyczących minimalnych standardów w zakresie zatrudnienia odpowiedniej kadry w niniejszych placówkach. Jednocześnie nie będą miały wpływu na osoby zatrudnione obecnie na stanowisku opiekuna, gdyż pozostawiona zostaje dotychczasowa możliwość, iż osoby z wykształceniem średnim i wyższym, ale bez doświadczenia również będą mogły być zatrudniane na przedmiotowym stanowisku.

3. jest odpowiednie dla zapewnienia osiągnięcia wyznaczonego celu

Celem zmian w zakresie poziomu wykształcenia opiekunów określonego w zmienianym art. 48a ustawy o pomocy społecznej jest rozszerzenie grona osób mogących ubiegać się o pracę w charakterze opiekuna. Jednocześnie, w celu ochrony beneficjentów wsparcia oraz zapewnienia optymalnej jakości usług, dodano obowiązek posiadania doświadczenia w pracy z osobami bezdomnymi dla osób posiadających wykształcenie zasadnicze branżowe lub zasadnicze zawodowe. Zatem osoba z wykształceniem średnim i wyższym, ale bez doświadczenia będzie mogła być takim opiekunem.

Wyjątek stanowią wymogi wobec opiekunów zatrudnionych w schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi. Z uwagi na specyficzne potrzeby beneficjentów tego rodzaju wsparcia zachowany został wobec opiekunów zatrudnionych w przedmiotowych placówkach wymóg udokumentowanego co najmniej rocznego doświadczenia zawodowego, polegającego na świadczeniu usług opiekuńczych osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku, niezależnie od poziomu wykształcenia osób zatrudnianych na tym stanowisku.

Jak wykazała praktyka na przestrzeni kilku miesięcy, posiadanie średniego wykształcenia, zgodnie z aktualnie obowiązującym wymogiem, nie zawsze przekłada

się na posiadanie umiejętności istotnych do wykonywania obowiązków na przedmiotowym stanowisku. O wiele bardziej istotne, z punktu widzenia jakości świadczonych usług, jest doświadczenie w pracy z osobami w kryzysie bezdomności. Co więcej, funkcję opiekuna w tego typu placówkach niejednokrotnie pełnią byli mieszkańcy placówki, którzy nie posiadają wykształcenia średniego bądź dokumentów potwierdzających poziom wykształcenia. Dotychczasowe doświadczenia potwierdzają, że ze względu na doświadczenie osoby te bardzo dobrze wykonują powierzone im zadania, mimo posiadania niższego poziomu wykształcenia. Ponadto praktyka ta stanowi istotny element procesu reintegracji społecznej i zawodowej tych osób.

Proponowane zmiany przyczynią się zatem do zakładanego przez ustawodawcę celu poszerzenia grona odpowiednio przygotowanej kadry w placówkach udzielających tymczasowego schronienia.

4. nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu

Proponowane przepisy regulują wyłącznie kwestię nowego poziomu wykształcenia umożliwiającego zatrudnienie na stanowisku opiekuna w schroniskach dla osób bezdomnych, noclegowniach oraz ogrzewalniach. Wprowadzenie niniejszych regulacji będzie odnosiło się jedynie do zwiększenia liczby osób mogących pełnić wskazaną funkcję w tych placówkach.

Zatem proponowane zmiany nie wykraczają poza obszar związany z działalnością placówek udzielających tymczasowego schronienia osobom bezdomnym, określonych w ustawie o pomocy społecznej.

Wprowadzenie nowego przepisu nie narusza zasady proporcjonalności, ma uzasadniony charakter, jest nie niedyskryminujące, odpowiednie dla zapewnienia osiągnięcia wyznaczonego celu oraz nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu.

Art. 1 pkt 8 projektu ustawy przewiduje zmianę postulowaną przez osoby zarówno potrzebujące usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych, jak również przez osoby i podmioty świadczące te usługi. W dodanym art. 50a ustawy o pomocy społecznej przewidziano możliwość przyznania usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych w trybie pilnym („przyspieszonym”), uzasadnionym nagłą zmianą stanu zdrowia osoby, której będą świadczone. W tym przypadku najpierw osoba zostanie objęta niezbędną opieką, a dopiero później organ

będzie mógł zakończyć postępowanie, tj. wydać decyzję. Termin wskazany na wydanie decyzji jest terminem instrukcyjnym i ma charakter dyscyplinujący, a jego niedochowanie nie wywołuje negatywnych skutków, w szczególności nie powoduje bezskuteczności dokonanej czynności. Projektodawca wzorował się na podobnej regulacji zawartej w ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1398), zgodnie z którą decyzja potwierdzająca prawo do świadczeń opieki zdrowotnej może być wydana także po udzieleniu świadczenia.

Projektowana regulacja nie będzie miała wpływu na akt wykonawczy wydany na podstawie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 50 ust. 7 ustawy o pomocy społecznej, w którym są określone m.in. warunki i tryb ustalania i pobierania opłat za specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone osobom z zaburzeniami psychicznymi, jak również warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia z tych opłat, ze względu na szczególne potrzeby osób korzystających z usług.

Art. 1 pkt 9 projektu ustawy przewiduje uchylenie obowiązku odpłatności za usługi świadczone w ośrodkach wsparcia osobom z zaburzeniami psychicznymi, niebędącymi usługami całodobowymi (uchylony art. 51b ust. 1 ustawy o pomocy społecznej).

Dochody z tytułu odpłatności nie są znaczące dla budżetu państwa, natomiast dla osób z zaburzeniami psychicznymi jest to znaczący wydatek w ich budżecie lub w budżetach ich rodzin. W postulatach dotyczących uchylenia tego przepisu wielokrotnie wskazywano na nierówność prawa w tym zakresie w odniesieniu do np. warsztatów terapii zajęciowej, gdzie uczestnicy zajęć o podobnych dysfunkcjach nie są zobligowani do ponoszenia opłat za korzystanie z usług warsztatu terapii zajęciowej.

Pozostawiono odpłatność za pobyt całodobowy w środowiskowych domach samopomocy. Pobyt ten ma inny cel i charakter niż pobyt dzienny oraz generuje większe nakłady finansowe związane z całodobowym przebywaniem uczestnika w środowiskowym domu samopomocy – całodobowe zatrudnienie kadry, koszty utrzymania obiektu, rozszerzony charakter świadczonych usług. Odpłatność ta jest ustalana podobnie do odpłatności osoby za pobyt w domu pomocy społecznej (w wysokości 70% dochodu osoby, proporcjonalnie do okresu pobytu).

Powyższa regulacja spowoduje zmniejszenie obciążeń administracyjnych po stronie samorządu (brak konieczności ustalania odpłatności i wydawania decyzji w tej sprawie oraz pobierania i przekazywania do budżetu państwa pobranych opłat). Zmiana ta

pozytywnie wpłynie również na gospodarstwa domowe przez zmniejszenie obciążeń finansowych.

Zmiana w art. 1 w pkt 10 projektu ustawy ma na celu umożliwienie prowadzenia rodzinnego domu pomocy również na terenie gminy sąsiadującej z gminą, na terenie której nie ma możliwości prowadzenia takiego domu, lub zapewnienia dostatecznej liczby miejsc w prowadzonych na jej terenie rodzinnych domach pomocy (dodany art. 52 ust. 2b ustawy o pomocy społecznej). Wprowadzenie tej zmiany postulowały jednostki samorządu terytorialnego, które nie mogły znaleźć na własnym terenie podmiotów chcących podjąć się prowadzenia na ich rzecz rodzinnych domów pomocy, natomiast władze jednostek sąsiadujących nie widziały potrzeby utworzenia tego rodzaju wsparcia na swoim terenie (przez co nie było możliwe ani zawarcie umowy na prowadzenie rodzinnego domu pomocy, ani podpisania odpowiedniego porozumienia między sąsiadującymi gminami). Jednocześnie w art. 1 w pkt 20 projektu ustawy (zmieniony art. 101 ust. 6) uregulowano kwestię ustalenia właściwości miejscowej gminy. Dodano, że dla osoby korzystającej z usług rodzinnego domu pomocy, właściwa jest gmina, która skierowała ją do tego domu.

W art. 1 w pkt 11 projektu ustawy dodano możliwość skierowania do jednego (tego samego) domu pomocy społecznej wspólnie małżonków, jak również rodzica z dorosłym dzieckiem mimo zakwalifikowania ich do różnych typów domu pomocy społecznej (dodany art. 54a ustawy o pomocy społecznej). Regulacja ma na celu umożliwienie podtrzymywania więzi rodzinnej mimo skierowania ww. osób do placówki zapewniającej całodobowe wsparcie. Analogicznie regulacja będzie mogła mieć zastosowanie w przypadku, gdy jedna z tych osób przebywa już w domu pomocy społecznej.

Zmiana dotycząca zasad kierowania członków rodziny do jednego domu pomocy społecznej nie wymaga uzupełnienia w zakresie przepisów przejściowych.

W art. 1 w pkt 12 projektu ustawy doprecyzowano art. 57 ust. 7 ustawy o pomocy społecznej.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami właściwe organy samorządu województwa, powiatu i miasta na prawach powiatu nie mogą bez zgody wojewody zmienić przeznaczenia oraz typu domu pomocy społecznej i ośrodka wsparcia. Proponuje się uzupełnienie przepisu przez dodanie „miasta na prawach powiatu” wyrazów „oraz

gminy”. Ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi czy kluby samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi prowadzone są przez gminne jednostki samorządu terytorialnego. W związku z tym przepis powinien uwzględniać również gminy, które bez zgody wojewody nie mogą zmienić przeznaczenia ośrodka wsparcia.

W art. 1 w pkt 13 projektu ustawy dodano w obowiązującym art. 65 ustawy o pomocy społecznej regulację doprecyzowującą, zgodnie z którą w przypadku domów pomocy społecznej prowadzonych przez podmioty niepubliczne, o których mowa w art. 57 ust. 1 pkt 2–4 ustawy o pomocy społecznej, jeżeli nie są one prowadzone na zlecenie organu jednostki samorządu terytorialnego, wydatki związane z zapewnieniem całodobowej opieki mieszkańcom oraz zaspokajaniem ich niezbędnych potrzeb bytowych i społecznych, wydatki ponoszone na niezbędne usługi pielęgnacyjne w zakresie wykraczającym poza uprawnienia wynikające z przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, a także opłaty ryczałtowe i częściową odpłatność do wysokości limitu ceny, przewidziane w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych – mogą zostać uregulowane odmiennie w umowie stanowiącej podstawę pobytu mieszkańca w domu pomocy społecznej lub w regulaminie domu pomocy społecznej.

Co do zasady podmiot chcący prowadzić dom pomocy społecznej musi złożyć odpowiedni wniosek o wydanie zezwolenia na prowadzenie tego typu placówki do wojewody właściwego ze względu na miejsce położenia domu. W przypadku gdy podmiot ten spełni określone w ustawie i aktach wykonawczych warunki i standardy, wojewoda wydaje mu zezwolenie na prowadzenie domu. Regulacje art. 58 ust. 1, 3 i 4 ustawy regulują kwestie ponoszenia kosztów za pewne usługi. Nie kwestionując konieczności spełnienia standardów i wykonywania usług w nich przewidzianych, podmioty prowadzące prywatną działalność (w tym działalność gospodarczą) mają prawo samodzielnie uregulować kwestie ponoszenia pewnych wydatków i pokrywania kosztów. W związku z pojawiającymi się wątpliwościami co do stosowania powyżej wskazanej regulacji do podmiotów prywatnych podjęto decyzję o doprecyzowaniu tej kwestii w ustawie.

W art. 1 w pkt 14 projektu ustawy dokonano zmiany w art. 68a pkt 4 i 5 ustawy o pomocy społecznej.

Przepis art. 68a pkt 4 i 5 ustawy o pomocy społecznej w brzmieniu nadanym z dniem 1 stycznia 2020 r. zawiera regulacje dotyczące wymogu kwalifikacji personelu opiekuńczego zatrudnionego w placówce zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku, a także wymóg minimalnego zatrudnienia pracowników wykonujących czynności w ramach usług opiekuńczych.

Zgodnie z art. 68a pkt 4 ustawy o pomocy społecznej podmiot prowadzący ww. placówkę jest obowiązany do wykonywania czynności, o których mowa w art. 68 ust. 1 pkt 1 (usługi opiekuńcze), zatrudniać osoby posiadające kwalifikacje niezbędne do wykonywania zawodu lekarza, pielęgniarki, ratownika medycznego, opiekuna w domu pomocy społecznej, opiekuna osoby starszej, asystenta osoby niepełnosprawnej, opiekunki środowiskowej, opiekuna medycznego albo osoby posiadające udokumentowane co najmniej 2-letnie doświadczenie zawodowe polegające na świadczeniu usług opiekuńczych osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku oraz ukończone szkolenie z zakresu udzielania pierwszej pomocy.

Jednocześnie na podstawie art. 68a pkt 5 podmiot prowadzący ww. placówkę jest obowiązany zatrudniać osoby, o których mowa w pkt 4, w wymiarze nie mniej niż 1/3 pełnego wymiaru czasu pracy na jedną osobę przebywającą w placówce, nie mniej niż w wymiarze 4,5 pełnego wymiaru czasu pracy, z tym że czas pracy osoby fizycznej prowadzącej placówkę, spełniającej warunki, o których mowa w pkt 4, zalicza się w wymiarze 1/2 pełnego wymiaru czasu pracy, a w przypadku prowadzenia więcej niż jednej placówki zalicza się w wymiarze 1/2 pełnego wymiaru czasu pracy tylko w jednej placówce.

Jeśli chodzi o wymóg zatrudniania osób do wykonywania czynności opiekuńczych, brzmienie przepisu art. 68a pkt 5 wskazuje na konieczność zatrudnienia osób na umowę o pracę.

Stosownie do art. 6 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2019 r. poz. 1690 oraz z 2020 r. poz. 875) podmioty prowadzące działalność w formie placówki całodobowej opieki, na którą uzyskały zezwolenie przed dniem wejścia w życie art. 68a pkt 4, czyli przed dniem 1 stycznia 2020 r., są obowiązane zatrudnić osoby posiadające kwalifikacje, o których mowa w tym przepisie, w terminie do dnia 1 czerwca 2021 r.

W przepisach przejściowych przewidziano również, że podmioty prowadzące działalność w formie placówki całodobowej opieki, na którą uzyskały zezwolenie przed dniem wejścia w życie art. 68a pkt 5, zatrudniają pracowników wykonujących czynności opiekuńcze:

- 1) na zasadach dotychczasowych do dnia 31 maja 2020 r.,
 - 2) od dnia 1 czerwca 2020 r. do dnia 31 maja 2021 r. w wymiarze nie mniejszym niż 1/4 pełnego wymiaru czasu pracy na jedną osobę przebywającą w placówce,
 - 3) od dnia 1 czerwca 2021 r. w wymiarze określonym w art. 68a pkt 5
- z tym że do dnia 31 maja 2021 r. nie stosuje się wymogu minimalnego poziomu zatrudnienia określonego w art. 68a pkt 5.

Zaproponowano, aby podmiot prowadzący placówkę był obowiązany do zapewnienia wykonywania czynności, o których mowa w art. 68 ust. 1 pkt 1, przez określone osoby świadczące pracę na podstawie umowy o pracę lub innej umowy. Jednocześnie katalog osób świadczących pracę został rozszerzony o osoby posiadające niezbędne kwalifikacje do wykonywania zawodu położnej.

W art. 1 w pkt 15 projektu ustawy proponuje się doprecyzowanie obowiązującego art. 90 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej, który wskazuje na obowiązek ponoszenia częściowych kosztów utrzymania mieszkania chronionego tylko w sytuacji, gdy osoba zamieszkuje w nim korzystając jednocześnie ze wsparcia w tym mieszkaniu.

W art. 1 w pkt 19 projektu ustawy dodano regulację mającą na celu wprowadzenie w zakresie opłat za świadczenia rozwiązania analogicznego do świadczeń pieniężnych nienależnie pobranych (dodany art. 98a ustawy o pomocy społecznej). Jeżeli osoba lub rodzina ponosząca opłatę za świadczenia przedstawi nieprawdziwe informacje na temat swojej sytuacji osobistej i dochodowej lub nie poinformuje o zmianie tej sytuacji, która to zmiana ma wpływ na wysokość ponoszonej odpłatności, to gmina lub powiat może dochodzić zwrotu wydatków poniesionych na pomoc, w wysokości różnicy między tym co osoba lub rodzina wniosła a tym co wnieść powinna – biorąc pod uwagę właściwie ustalony stan faktyczny występujący w danym czasie w konkretnej sprawie. W związku z tym, że zmiana – zgodnie z dominującą linią orzeczniczą – może dotyczyć tylko sytuacji na przyszłość, gmina nie ma często instrumentu umożliwiającego ściąganie należności (tak jak jest to w przypadku świadczeń pieniężnych) od nieuczciwych beneficjentów pomocy społecznej (choć w niektórych przypadkach, np. w odpłatności

ponoszonej za dom pomocy społecznej orzecznictwo sądów administracyjnych dopuszcza wydawanie decyzji za okres wstecz). W celu wyeliminowania wątpliwości i rozbieżnych rozstrzygnięć w przedmiotowym zakresie w skali kraju, zaproponowano dodanie art. 98a. Należy przy tym mieć na względzie fakt, że w obowiązującym aktualnie stanie prawnym osoby lub rodziny korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej są obowiązane niezwłocznie poinformować organ, który przyznał świadczenie, o każdej zmianie w ich sytuacji osobistej, dochodowej i majątkowej, która wiąże się z podstawą do przyznania świadczeń (art. 109 ustawy o pomocy społecznej).

W art. 1 w pkt 20 projektu ustawy dodano w art. 101 ustawy o pomocy społecznej regulację, zgodnie z którą w przypadku, gdy osoba przebywająca w placówce zapewniającej całodobową opiekę lub w prywatnym domu pomocy społecznej na podstawie umowy cywilnej i ubiega się o przyjęcie do domu pomocy społecznej w trybie ustawy o pomocy społecznej, właściwa miejscowo do udzielenia i w związku z tym późniejszego finansowania tego świadczenia jest gmina miejsca zamieszkania tej osoby sprzed rozpoczęcia pobytu w tego typu placówce. W praktyce zdarza się często, że w małych gminach, atrakcyjnych pod kątem krajobrazowym, powstają liczne prywatne placówki i domy oferujące osobom starszym, niepełnosprawnym lub przewlekle chorym całodobową opiekę. W przypadku gdy osoba przebywająca w tego typu obiekcie z różnych przyczyn nie jest w stanie ponieść w dalszym ciągu pełnej odpłatności lub z góry zakłada przy rozpoczęciu pobytu w tego typu obiekcie możliwość wsparcia finansowego przez gminę, składa wniosek o skierowanie do domu pomocy społecznej. Często osoby te wprost wskazują, choć przepisy nie dopuszczają z automatu takiej możliwości, że chcą być skierowane właśnie do tego domu, w którym przebywają. Stosownie do obowiązujących przepisów gminą właściwą do udzielenia tego wsparcia jest gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania. Zgodnie z orzecznictwem sądów administracyjnych w przypadku takich osób właściwa jest gmina miejsca zamieszkania mieszkańca domu – gmina miejsca położenia tej placówki (niezależnie od czasu realnego dotychczasowego pobytu tej osoby na terenie gminy i celów tego pobytu) – co nie wydaje się prawidłowe. Małe gminy ponoszą więc bardzo duże, niewspółmierne do możliwości, koszty utrzymania wielu mieszkańców domów pomocy społecznej tylko dlatego, że na ich terenie znajdują się prywatne podmioty świadczące całodobowe usługi opiekuńcze.

W art. 1 w pkt 21 zaproponowano doprecyzowanie brzmienia art. 103 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej, dzieląc go na dwie jednostki redakcyjne, tak aby wyeliminować wątpliwości, jakie z reguły są stosowane przy ustalaniu odpłatności, a jakie przy jej ewentualnej zmianie.

W art. 1 pkt 22 projektu ustawy zmieniono brzmienie art. 104 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej w zakresie potrąceń dokonywanych na pobieranych świadczeniach z pomocy społecznej oraz maksymalnej ich wysokości. Proponuje się, aby w przypadku posiadania uprawnień do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej opłaty za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych (poza nienależnie pobranymi świadczeniami) mogły być potrącane bezpośrednio z wypłacanych bieżących świadczeń z pomocy społecznej, co może również ułatwić ponoszenie tego typu opłat beneficjentom wsparcia. Proponuje się także wprowadzenie wprost w przepisach maksymalnej granicy potrącenia.

Ma to na celu uniknięcie sytuacji, gdy osoba, która jest uprawniona do świadczenia pieniężnego z pomocy społecznej, w rzeczywistości na skutek potrącenia nie otrzymuje wsparcia i pozostaje bez środków do życia.

W art. 1 pkt 23 projektu ustawy do katalogu podmiotów, które obowiązane zostały do udzielenia odpowiednich informacji na wniosek kierownika ośrodka pomocy społecznej lub pracownika socjalnego, w związku z pojawiającymi się na tym gruncie wątpliwościami, dodano „gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych” (art. 105 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej).

W art. 1 w pkt 24 projektu ustawy doprecyzowano przepis art. 106 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej. Na podstawie art. 106 ust. 7 w przypadku złożenia przez osobę, która nie posiada orzeczenia o całkowitej niezdolności do pracy w rozumieniu przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych lub orzeczenia o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności w rozumieniu przepisów o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, wniosku o przyznanie zasiłku stałego wraz z wymaganą dokumentacją oraz potwierdzeniem złożenia wniosku o przyznanie świadczenia uzależnionego od niezdolności do pracy albo wniosku o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, wszczyna się postępowanie o ustalenie uprawnienia do zasiłku stałego, a następnie po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego

w przypadku spełnienia określonych warunków – postępowanie zawiesza się do dnia dostarczenia orzeczenia.

Ustawodawca w obowiązującym art. 106 ust. 11 przewidział, że w przypadku niedostarczenia ww. orzeczeń, w terminie 3 lat od dnia zawieszenia ww. postępowania, zawieszona postępowanie podejmuje się z urzędu. Proponuje się doprecyzowanie przepisu przez wskazanie, że zawieszona postępowanie może być również podjęte z urzędu w przypadku gdy organy przyznające świadczenia powzięły informację o wydaniu takiego orzeczenia.

Zmiana w art. 1 pkt 25 projektu ustawy ma charakter doprecyzowujący. Proponuje się uzupełnienie art. 107 ust. 1a ustawy o pomocy społecznej, tj. dodanie, że rodzinny wywiad środowiskowy przeprowadza się również w sytuacjach wskazanych w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2020 r. poz. 1297).

W art. 1 pkt 26 projektu ustawy doprecyzowano przepisy w zakresie procedury zawierania kontraktu socjalnego z osobą bezdomną. Ze względu na brak regulacji obecnie występują wątpliwości w kwestii ustalenia właściwości miejscowej w zakresie odpowiedzialności za opracowanie, realizację oraz podsumowanie działań zawartych w kontrakcie socjalnym. W związku z art. 101 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej, zgodnie z którym w przypadku osoby bezdomnej właściwą miejscowo jest gmina ostatniego zameldowania na pobyt stały – najczęściej kontrakt socjalny sporządzany był i zawierany z osobą bezdomną przez pracownika socjalnego ośrodka pomocy społecznej właściwego ze względu na ostatnie miejsce zameldowania. Niejednokrotnie osoba bezdomna od dłuższego czasu nie miała żadnych kontaktów z miejscem ostatniego zameldowania, stąd też pracownik socjalny nie znał osoby, z którą zawierał kontrakt, z kolei osoba bezdomna z różnych względów nie miała woli powrotu do miejsca ostatniego zameldowania. Wobec powyższego, a także mając na względzie cel oraz sposób realizacji kontraktu socjalnego, proponuje się, aby jedną ze stron umowy był pracownik socjalny ośrodka pomocy społecznej właściwego ze względu na miejsce pobytu osoby bezdomnej. Z uwagi na fakt, iż umowa ta może się wiązać z pewnymi zobowiązaniami finansowymi, które pokrywa ośrodek pomocy społecznej właściwy ze względu na ostatnie miejsce zameldowania osoby bezdomnej, treść kontraktu socjalnego przed jego zawarciem uzgadnia się z pracownikiem socjalnym ośrodka

pomocy społecznej właściwego ze względu na ostatnie miejsce zameldowania tej osoby na pobyt stały. Przyjęta w dodanym art. 108 ust. 1a ustawy o pomocy społecznej koncepcja stanowi realizację postulatów zgłaszanych przez ośrodki pomocy społecznej, jak również Rzecznika Praw Obywatelskich.

W art. 1 pkt 27 projektu ustawy proponuje się rezygnację z możliwości kierowania przez powiatowe centrum pomocy rodzinie wniosków o ustalenie niezdolności do pracy, niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności do organów określonych odrębnymi przepisami, gdyż nie daje prawnej możliwości przedmiotowym organom do ich rozpatrzenia ze względu na szczegółową regulację mówiącą o osobach uprawnionych do wystąpienia z takim wnioskiem (uchylenie art. 112 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej).

Uwzględniając postulaty pracodawców zgłaszających problemy z pozyskiwaniem nowych kadr do pracy socjalnej, poszerzono katalog możliwości uzyskania uprawnień w zawodzie. Projekt ustawy przewiduje możliwość zdobycia uprawnień do wykonywania zawodu pracownika socjalnego przez umożliwienie zdobycia kwalifikacji w ramach ukończenia studiów podyplomowych z zakresu metodyki i metodologii pracy socjalnej, w szkole realizującej studia na kierunku praca socjalna, po uprzednim ukończeniu studiów na kierunkach wymienionych w art. 116 ust. 1 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej.

Mając na uwadze stały wzrost zapotrzebowania jednostek organizacyjnych pomocy społecznej na pracowników socjalnych i zgłaszane do projektodawcy problemy w pozyskiwaniu nowych kadr na te stanowiska, uzasadnione jest wprowadzenie dodatkowej ścieżki kształcenia umożliwiającej uzupełnienie posiadanej wiedzy o zagadnienia specyficzne dla obszaru kwalifikacji pracownika socjalnego i uzyskanie tą drogą uprawnień do wykonywania tego zawodu.

Wprowadzenie przepisu art. 116 ust. 1 pkt 4 ustawy o pomocy społecznej umożliwi uzyskanie kwalifikacji do zatrudnienia na stanowisku pracownika socjalnego osobom, które ukończyły studia wyższe pierwszego lub drugiego stopnia na jednym z kierunków: pedagogika, pedagogika specjalna, politologia, polityka społeczna, psychologia, socjologia, nauki o rodzinie, i chciałyby uzyskać uprawnienia do wykonywania zawodu pracownika socjalnego przez ukończenie kształcenia uzupełniającego.

Metodologia i metodyka pracy socjalnej stanowią odrębny blok przedmiotowy z zakresu teorii oraz praktyki pracy socjalnej, ściśle powiązany ze specjalistycznym przygotowaniem do zawodu pracownika socjalnego. Blok ten nie był realizowany na kierunkach studiów: pedagogika, pedagogika specjalna, politologia, polityka społeczna, psychologia, socjologia, nauki o rodzinie.

Zakłada się, że uczelnie posiadające doświadczenie w prowadzeniu studiów na kierunku praca socjalna zapewnią odpowiedni poziom realizacji standardów teoretycznego i praktycznego kształcenia specjalistycznego na studiach podyplomowych z zakresu metodologii i metodyki pracy socjalnej.

Ocena proporcjonalności projektowanego przepisu

Wprowadzenie regulacji:

1. nie będzie dyskryminujące

Przepis, zgodnie z zasadą przypisaną państwu demokratycznemu, nie narusza żadnych praw nabytych w odniesieniu do wykonywania zawodu regulowanego pracownika socjalnego na podstawie przepisów ustawy o pomocy społecznej. W stosunku do zawodu pracownika socjalnego w Polsce obowiązują jednolite regulacje. Nie ma zatem ograniczeń terytorialnych w odniesieniu do tego zawodu.

Przepis nie będzie dyskryminujący ze względu na przynależność państwową lub miejsce zamieszkania, bowiem uznanie kwalifikacji do wykonywania zawodu pracownika socjalnego będzie mogło nastąpić również na podstawie decyzji o uznaniu kwalifikacji w zawodzie regulowanym pracownika socjalnego na podstawie przepisów ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 220 oraz z 2021 r. poz. 78), co umożliwi wykonywanie zawodu pracownika socjalnego w Polsce również osobom, które nabyły takie kwalifikacje w innym państwie członkowskim UE.

Przepisy nie wskazują możliwości nabycia kwalifikacji zawodowych w sposób alternatywny w stosunku do kwalifikacji zawodowych określonych przepisami ustawy.

Ponadto w odniesieniu do obywateli, którzy nie uzyskali kwalifikacji w Polsce i podlegają pod przepisy dyrektywy 36/2005/WE, kwalifikacje do zawodu pracownika socjalnego mogą być uznane na podstawie przepisów ustawy o uznaniu kwalifikacji w zawodach regulowanych. Jedynie kwalifikacje zawodowe obywateli państw

członkowskich UE mogą zostać uznane w Polsce na podstawie decyzji o uznaniu kwalifikacji w zawodzie regulowanym pracownika socjalnego, na podstawie przepisów ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej.

Przepisy pozytywnie wpływają na swobodny przepływ osób w Unii Europejskiej oraz konsumentów (w tym wypadku klientów pomocy społecznej) i jakość świadczonych usług przez pracowników socjalnych.

2. jest uzasadnione celami leżącymi w interesie publicznym

Uwzględniając postulaty pracodawców zgłaszających problemy z pozyskiwaniem nowych kadr do pracy socjalnej, poszerzono katalog możliwości uzyskania uprawnień w zawodzie. Projekt ustawy przewiduje możliwość zdobycia uprawnień do wykonywania zawodu pracownika socjalnego przez umożliwienie zdobycia kwalifikacji w ramach ukończenia studiów podyplomowych z zakresu metodyki i metodologii pracy socjalnej, w uczelni realizującej studia na kierunku praca socjalna, po uprzednim ukończeniu studiów na powyżej wymienionych kierunkach.

Mając na uwadze stały wzrost zapotrzebowania jednostek organizacyjnych pomocy społecznej na pracowników socjalnych i zgłaszane do projektodawcy problemy w pozyskiwaniu nowych kadr na te stanowiska, uzasadnione jest wprowadzenie dodatkowej ścieżki kształcenia umożliwiającej uzupełnienie posiadanej wiedzy o zagadnienia specyficzne dla obszaru kwalifikacji pracownika socjalnego i uzyskanie tą drogą uprawnień do wykonywania tego zawodu.

Nie istnieje możliwość zmniejszenia projektowanych wymagań czy też zniesienia regulacji, gdyż rzeczona regulacja ma na celu wyrównanie brakującej wiedzy z zakresu pracy socjalnej, której nie posiadają absolwenci innych kierunków, a której uzyskanie umożliwi tym absolwentom wykonywanie zadań pracownika socjalnego.

Wprowadzane przepisy poszerzają możliwość zdobycia kwalifikacji pracownika socjalnego przez absolwentów zbliżonych dziedzinowo kierunków studiów, którzy będą mieli możliwość uzupełnienia swojej wiedzy o zagadnienia specyficzne dla obszaru pracy socjalnej, nie wprowadzają żadnych restrykcji, które miałyby negatywny wpływ na interes publiczny. Zaproponowane zmiany przyczynią się do zwiększenia liczby wykwalifikowanych pracowników socjalnych zatrudnianych w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej. Jednocześnie nie niosą ze sobą ryzyka

negatywnych skutków dla ogólnie przyjętego interesu publicznego, w szczególności nie będą miały negatywnego wpływu na osoby wykonujące zawody regulowane lub osoby trzecie, w tym przypadku na pracowników socjalnych i beneficjentów systemu pomocy społecznej. Zakłada się wręcz pozytywny wpływ wprowadzonych zmian na cały system pomocy społecznej w Polsce, tj. wzrost liczby wykwalifikowanej kadry pomocy społecznej, a tym samym większy zakres możliwości świadczenia usług.

Brak wprowadzenia projektowanych regulacji przełoży się na uzyskanie kwalifikacji uprawniających do wykonywania zawodu pracownika socjalnego przez mniejszą liczbę osób, a tym samym braki zatrudnienia w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej i mniej efektywne świadczenie pracy socjalnej i innych usług na rzecz klientów pomocy społecznej.

Zatem przyjęcie zaproponowanego w projekcie ustawy rozwiązania prawnego leży w ogólnym interesie publicznym wszystkich obywateli UE i umożliwi realizowanie zadań wynikających z prowadzonej polityki społecznej, przez zwiększenie liczby wykwalifikowanych pracowników socjalnych, co jednocześnie przełoży się na wysoką jakość świadczonych usług przez jednostki organizacyjne pomocy społecznej.

Dokonując analizy uregulowań związanych z zawodem pracownika socjalnego w Polsce, w kontekście zasady proporcjonalności, należy wskazać na kilka istotnych kwestii właściwych dla tego zawodu.

Istotne jest, że przy wykonywaniu zadań, pracownicy socjalni są obowiązani kierować się zasadami etyki zawodowej, kierować się zasadą dobra osób i rodzin, którym służą, poszanowania ich godności i prawa tych osób do samostanowienia. (Niemniej jednak, w polskim ustawodawstwie nie obowiązuje żaden formalny kodeks etyki zawodu pracownika socjalnego.).

Nie ma możliwości wykonywania czynności zastrzeżonych w ustawie dla zawodu regulowanego pracownik socjalny przez przedstawicieli innych zawodów. Pracownik socjalny wykonuje swoje zadania samodzielnie, a nadzór nad wykonywaniem zadań pracownika socjalnego należy do kompetencji jego bezpośredniego przełożonego i osoby kierującej placówką. Natomiast nadzór nad realizacją zadań samorządów, w tym funkcjonowaniu jednostek organizacyjnych pomocy społecznej sprawują wojewodowie.

W kontekście zadań, jakie wykonują pracownicy socjalni należy również zwrócić uwagę na postęp naukowy i technologiczny. Ma on wpływ na zmiany charakteru pracy w zakresie dostępności informacji, w tym w zakresie przepływu informacji między pracownikiem socjalnym a osobą korzystającą ze świadczeń z pomocy społecznej. W pracy zawodowej pracownik socjalny poza kontaktem osobistym, może wykorzystywać narzędzia technologiczne umożliwiające kontakt z klientem, takie jak np. Internet, korespondencję elektroniczną.

W odniesieniu do kwestii podnoszenia kwalifikacji i kompetencji zawodowych przez pracowników socjalnych należy wskazać, że pracownicy socjalni zobowiązani są podnosić swoje kwalifikacje zawodowe, w szczególności przez udział w szkoleniach specjalizacyjnych z zakresu I i II stopnia specjalizacji w zawodzie pracownik socjalny oraz przez samokształcenie. Pracownikom socjalnym przysługuje częściowy zwrot kosztów za udział w szkoleniach w zakresie specjalizacji w zawodzie. Ponadto w ramach rozwoju zawodowego mogą oni korzystać z superwizji pracy socjalnej jako formy wzmocnienia kompetencji zawodowych, wsparcia i przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu. Uprawnienie takie wskazane jest w art. 121a ustawy o pomocy społecznej.

W świetle obowiązujących przepisów pracownicy socjalni nie są zobowiązani przynależeć do organizacji i instytucji zawodowych. Polskie ustawodawstwo nie nakłada na pracowników socjalnych obowiązku przynależenia do tego typu organizacji zawodowych.

Nie obowiązuje również system rejestracji i zezwoleń związanych z wykonywaniem pracy przez pracowników socjalnych.

W stosunku do zawodu pracownika socjalnego nie ma obowiązku reklamowania się.

3. jest odpowiednie dla zapewnienia osiągnięcia wyznaczonego celu

Celem wprowadzenia zmian do ustawy o pomocy społecznej jest zwiększenie liczby osób, które mogą wykonywać zawód pracownika socjalnego. Wprowadzenie przepisu art. 116 ust. 1 pkt 4 ustawy o pomocy społecznej umożliwi uzyskanie kwalifikacji do zatrudnienia na stanowisku pracownika socjalnego osobom, które ukończyły studia wyższe pierwszego lub drugiego stopnia na jednym z kierunków: pedagogika, pedagogika specjalna, politologia, polityka społeczna, psychologia, socjologia, nauki

o rodzinie i chciałyby uzyskać uprawnienia do wykonywania zawodu pracownika socjalnego przez ukończenie kształcenia uzupełniającego.

Metodologia i metodyka pracy socjalnej stanowią odrębny blok przedmiotowy z zakresu teorii oraz praktyki pracy socjalnej, ściśle powiązany ze specjalistycznym przygotowaniem do zawodu pracownika socjalnego. Blok ten nie był realizowany na kierunkach studiów: pedagogika, pedagogika specjalna, politologia, polityka społeczna, psychologia, socjologia, nauki o rodzinie.

Zakłada się, że uczelnie posiadające doświadczenie w prowadzeniu studiów na kierunku praca socjalna zapewnią odpowiedni poziom realizacji standardów teoretycznego i praktycznego kształcenia specjalistycznego na studiach podyplomowych z zakresu metodologii i metodyki pracy socjalnej, co przyczyni się do zakładanego przez ustawodawcę celu poszerzenia grona wykwalifikowanej kadry pomocy społecznej.

Wprowadzone zmiany przełożą się na realizację celu zakładanego przez ustawodawcę, tj. zwiększenie zatrudnienia pracowników socjalnych i lepszą jakość oraz ilość świadczonych usług.

Projektowane przepisy regulacyjne są adekwatne do założonego celu, przewidują spójny i systematyczny sposób osiągnięcia tego celu, przez zwiększenie liczby pracowników socjalnych.

4. nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu

Wprowadzany przepis odnosi się jedynie do zawodu pracownika socjalnego. Nie ma związku z innymi przepisami regulacyjnymi.

Przepis ten reguluje wyłącznie kwestię nowej formuły kształcenia umożliwiającego uzyskanie uprawnień pracownika socjalnego.

Należy wskazać, że zawód pracownika socjalnego jest zawodem regulowanym. Mogą go wykonywać jedynie osoby posiadające ściśle określone w ustawie o pomocy społecznej kwalifikacje.

Osoby wykonujące ten zawód mają również określone w ustawie o pomocy społecznej zadania, które mogą wykonywać wyłącznie osoby zatrudnione na stanowisku pracownika socjalnego. Do takich zadań przykładowo należy przeprowadzanie rodzinnego wywiadu środowiskowego (art. 107 ustawy o pomocy społecznej) lub świadczenie pracy socjalnej (art. 119 ustawy) oraz zawieranie kontraktu socjalnego (art. 108 ustawy).

Pracownikom socjalnym wykonującym zadania ustawowe przysługują również z mocy ustawy liczne uprawnienia, o których mowa w art. 121 ustawy o pomocy społecznej, między innymi ochrona prawna przewidziana dla funkcjonariuszy publicznych, dodatkowy urlop wypoczynkowy czy też dodatek za świadczenie pracy socjalnej w środowisku. Organy publiczne są obowiązane do udzielania pracownikowi socjalnemu pomocy w zakresie wykonywania czynności zawodowych.

Należy też wskazać, że w odniesieniu do tego zawodu nie ma sformalizowanego obowiązku władania językiem polskim. Niemniej jednak z uwagi na wykonywanie swoich obowiązków polegających na bezpośrednim kontakcie z klientami wskazane jest, aby pracownicy socjalni posługiwali się językiem polskim w stopniu umożliwiającym komunikację. W przeciwnym razie nie będą mogli efektywnie realizować powierzonych im zadań. Należy mieć na uwadze różnorodność klientów pomocy społecznej, jak i ich problemów oraz fakt dużego znaczenia komunikacji między pracownikiem socjalnym a beneficjentem pomocy społecznej.

Pracownicy socjalni nie świadczą w Polsce działalności usługowej (w tym nie świadczą usług transgranicznych). Nie został utworzony samorząd pracowników socjalnych. Są oni zatrudniani w ramach umów zawieranych przede wszystkim z samorządowymi jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej, zgodnie z przepisami ustawy dotyczącymi zatrudniania pracowników samorządowych.

Według danych statystycznych odnoszących się do 2019 r., w powiatowych centrach pomocy rodzinie i ośrodkach pomocy społecznej było zatrudnionych w Polsce 20 558 pracowników socjalnych. Ustawa o pomocy społecznej (art. 110 ust. 11) wprowadza minimalne limity zatrudnienia pracowników socjalnych. Ośrodek Pomocy Społecznej zobowiązany jest do zatrudnienia jednego pracownika socjalnego zatrudnionego w pełnym wymiarze czasu pracy na 2000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących. Nie ma ograniczenia co do maksymalnego limitu zatrudnienia pracowników socjalnych. Zależy to od bieżących potrzeb i możliwości finansowych jednostki.

Pracownicy socjalni zaliczani są do grupy pracowników samorządowych. W stosunku do pracowników zatrudnionych w samorządowych jednostkach organizacyjnych – a zatem również pracowników socjalnych, stosuje się ogólne zasady wynagradzania,

które określa rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 936, z późn. zm.). Rozporządzenie określa m.in. wykaz stanowisk, z uwzględnieniem podziału na stanowiska kierownicze urzędnicze, urzędnicze oraz pomocnicze i obsługi, minimalne wymagania kwalifikacyjne niezbędne do wykonywania pracy na poszczególnych stanowiskach, warunki i sposób wynagradzania pracowników samorządowych zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, w tym minimalny poziom wynagrodzenia zasadniczego na poszczególnych stanowiskach.

Przy zatrudnianiu pracowników socjalnych nie jest wymagane doświadczenie zawodowe na tym stanowisku pracy. Wymóg posiadania doświadczenia zawodowego konieczny jest dopiero na drodze awansu zawodowego, co znajduje odzwierciedlenie w projektowanych przepisach ustawy. Wśród stanowisk dotyczących pracowników socjalnych wskazano jako najniższe stanowisko pracownik socjalny. Od kandydata na to stanowisko wymaga się jedynie posiadania dyplomu uprawniającego do wykonywania tego zawodu na podstawie przepisów ustawy o pomocy społecznej (bez żadnego stażu pracy).

Ponadto pracowników socjalnych mogą również zatrudniać inne instytucje, a w szczególności jednostki organizacyjne właściwe w sprawach zatrudnienia i przeciwdziałania bezrobociu, szpitale, zakłady karne, do wykonywania zadań tych jednostek w zakresie pomocy społecznej.

Przy zatrudnianiu pracowników socjalnych nie stosuje się wymogu znajomości języka. Nie ma sformalizowanego obowiązku władania językiem polskim przez pracowników socjalnych. Niemniej jednak z uwagi na wykonywanie swoich obowiązków polegających na bezpośrednim kontakcie z klientami wskazane jest by posługiwali się językiem polskim w stopniu umożliwiającym komunikację. W przeciwnym razie nie będą mogli efektywnie realizować powierzonych im zadań. Należy mieć na uwadze różnorodność klientów pomocy społecznej, jak i ich problemów oraz fakt dużego znaczenia komunikacji między pracownikiem socjalnym a beneficjentem pomocy społecznej.

Wprowadzenie proponowanych regulacji będzie odnosiło się jedynie do zwiększenia liczby osób mogących wykonywać zawód pracownika socjalnego.

Proponowany przepis nie wykracza poza obszar związanych z działalnością jednostek organizacyjnych pomocy społecznej i polityką zatrudnienia pracowników socjalnych.

Wprowadzenie nowego przepisu nie narusza zasady proporcjonalności, ma uzasadniony charakter, jest niedyskryminujące, odpowiednie dla zapewnienia osiągnięcia wyznaczonego celu oraz nie wykracza poza to, co jest koniecznej do osiągnięcia tego celu.

Informacje dodatkowe:

Na podstawie art. 116 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej, począwszy od dnia 1 stycznia 2014 r. pracownikiem socjalnym może być osoba, która spełnia co najmniej jeden z niżej wymienionych warunków:

- 1) posiada dyplom ukończenia trzyletniego pomaturalnego kolegium pracowników służb społecznych
lub
- 2) ukończyła studia wyższe na kierunku praca socjalna.

Naukę w kolegiach pracowników służb społecznych mogą podjąć wyłącznie osoby posiadające polskie świadectwo dojrzałości lub świadectwo zagraniczne, uznane na podstawie odrębnych przepisów oświatowych za dokument uprawniający do ubiegania się o przyjęcie na studia w Polsce. Po ukończeniu nauki i pomyślnym zdaniu stosownych egzaminów absolwenci kolegium otrzymują dyplom – tytuł zawodowy pracownika socjalnego. Forma takiego kształcenia nie funkcjonuje w innych krajach, gdyż od pracowników socjalnych wymaga się tam wykształcenia wyższego na poziomie co najmniej licencjackim. Z kolei ukończenie w Polsce studiów pierwszego albo drugiego stopnia o kierunku praca socjalna – bez względu na zrealizowaną podczas studiów specjalność – uprawnia w Polsce do wykonywania zawodu pracownika socjalnego na podstawie ww. przepisu art. 116 ust. 1 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej. Jednocześnie należy zaznaczyć, że poza wymogiem posiadania odpowiedniego wykształcenia brak jest dodatkowych ograniczeń związanych z wykonywaniem zawodu regulowanego pracownika socjalnego. Każda osoba posiadająca wykształcenie wskazane w przepisach ustawy o pomocy społecznej, tj. dyplom uzyskania tytułu zawodowego w zawodzie pracownik socjalny lub dyplom ukończenia odpowiednich studiów, może podjąć pracę na takim stanowisku. Nie jest wymagane w tym przypadku odbycie dodatkowego stażu czy zdanie dodatkowego egzaminu dopuszczającego do podjęcia zatrudnienia w charakterze pracownika socjalnego.

Wychodząc naprzeciw postulatom zgłaszanym przez pracowników socjalnych – projekt ustawy przewiduje szereg przepisów mających na celu poprawę ich warunków pracy (art. 1 pkt 29 i 30 projektu ustawy).

Zaproponowano, aby pracownikom socjalnym zatrudnionym w ośrodkach pomocy społecznej oraz w powiatowym centrum pomocy rodzinie do pomocy psychologicznej w przypadku wystąpienia sytuacji bezpośrednio zagrażającej ich życiu lub zdrowiu w związku z wykonywanymi czynnościami służbowymi – przysługiwała pomoc psychologiczna. Ponadto nowe regulacje przewidują możliwość szkoleń dla ww. pracowników, podnoszących poziom bezpieczeństwa osobistego podczas wykonywania czynności zawodowych. Szkolenia będzie przeprowadzał pracodawca co najmniej raz na 2 lata.

W projektowanych przepisach przewidziano również skrócenie terminu, od którego uzależnione jest prawo do dodatkowego urlopu dla pracowników socjalnych, z 5 do 3 lat, a także zwiększono kwotę dodatku do wynagrodzenia pracownika socjalnego zatrudnionego w pełnym wymiarze czasu pracy w samorządowych jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, do którego podstawowych obowiązków należy świadczenie pracy socjalnej w środowisku lub przeprowadzanie rodzinnych wywiadów środowiskowych poza siedzibą jednostki – z 250 zł do 400 zł. (zmieniony art. 121 ust. 3 i 3a ustawy o pomocy społecznej).

Proponowane zmiany są odpowiedzią na postulaty pracowników socjalnych, którzy realizują szereg odpowiedzialnych i wymagających zadań. Trud pracy pracowników socjalnych mają minimalizować przysługujące im uprawnienia, w tym m.in. dodatkowy urlop. Przeciwdziałając negatywnym skutkom, zaproponowano poprawę warunków pracy pracowników socjalnych przez skrócenie terminu, od którego uzależnione jest prawo do dodatkowego urlopu.

Jednocześnie dodano regulację, zgodnie z którą dodatek do wynagrodzenia pracownika socjalnego, o którym mowa w art. 121 ust. 3a ustawy o pomocy społecznej, nie jest uwzględniany przy obliczaniu wysokości wynagrodzenia pracownika zgodnie z art. 6 ust. 4 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2020 r. poz. 2207).

Projekt modyfikuje również wymagania dotyczące wykształcenia osób chcących ubiegać się o certyfikat superwizora pracy socjalnej (zarówno osób chcących przystąpić

do szkolenia, jak i temporalnie – osób mogących podchodzić bezpośrednio do egzaminu bez spełnienia wymogu odbycia szkolenia) – art. 1 pkt 31 ustawy.

Zwiększenie liczby superwizorów pracy socjalnej jest od wielu lat oczekiwane przez środowisko pracowników socjalnych. Wynika to z faktu bardzo dużego zapotrzebowania na indywidualne oraz grupowe konsultacje specjalistyczne, jak i poradnictwo superwizyjne, pomocne we wzmacnianiu kompetencji zawodowych oraz poszukiwaniu różnych efektywnych sposobów rozwiązywania problemów klientów w sytuacjach szczególnie trudnych.

Proponowane zmiany w art. 121a ust. 5 ustawy o pomocy społecznej spowodują ponadto zwiększenie liczby osób posiadających odpowiedni poziom wykształcenia i przygotowania zawodowego, które po wejściu przepisu będą mogły przystąpić do szkoleń na superwizora pracy socjalnej i poddać się egzaminowi sprawdzającemu, umożliwiającemu uzyskanie certyfikatu superwizora pracy socjalnej. Będą to osoby posiadające kwalifikacje do wykonywania zawodu pracownika socjalnego na podstawie przepisów ustawy o pomocy społecznej, posiadające jednocześnie wykształcenie magisterskie na kierunku lub w zakresie: pedagogika, pedagogika specjalna, politologia, politologia i nauki społeczne, polityka społeczna, praca socjalna, psychologia, socjologia, nauki o rodzinie, spełniające przy tym pozostałe warunki umożliwiające dotychczas przystąpienie do szkolenia dla superwizorów pracy socjalnej, z rozszerzeniem, że staż zawodowy umożliwiający przystąpienie do szkolenia dla superwizorów dotyczył będzie zatrudnienia w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, ale nie ograniczał się tylko do stanowiska pracownika socjalnego – jak było to dotychczas.

Takie rozwiązanie pozwoli na poszerzenie grupy osób mogących ubiegać o certyfikat superwizora pracy socjalnej, ale posiadających doświadczenie w funkcjonowaniu jednostek organizacyjnych pomocy społecznej i znających specyfikę ich funkcjonowania.

Ocena proporcjonalności projektowanego przepisu

Wprowadzenie regulacji:

1. nie będzie dyskryminujące,

Przepisy te nie dotyczą uprawnień do wykonywania zawodu. Superwizor pracy socjalnej nie jest zawodem. Z uwagi na specyfikę superwizji pracy socjalnej

w proponowanych przepisach kładzie się nacisk, aby osoba prowadząca superwizję pracy socjalnej z czynnymi zawodowo pracownikami socjalnymi posiadała wykształcenie zbieżne z wykształceniem osób wykonujących zawód pracownika socjalnego. Dlatego też projektowane przepisy odwołują się do kwalifikacji wskazanych w art. 116 ustawy o pomocy społecznej dotyczących kwalifikacji pracownika socjalnego, które to zgodnie z zasadą przypisaną państwu demokratycznemu, nie naruszają żadnych praw nabytych w odniesieniu do wykonywania zawodu regulowanego pracownika socjalnego na podstawie przepisów ustawy o pomocy społecznej. Uznanie warunku dotyczącego posiadania kwalifikacji do wykonywania zawodu pracownika socjalnego będzie mogło nastąpić również na podstawie decyzji o uznaniu kwalifikacji w zawodzie regulowanym pracownika socjalnego na podstawie przepisów ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej, co tym samym umożliwi zdobycie certyfikatu superwizora pracy socjalnej w Polsce przez osoby, które nabyły kwalifikacje do wykonywania zawodu pracownika socjalnego w innym państwie członkowskim UE, pod warunkiem jednak że spełnią pozostałe kryteria dotyczące doświadczenia, obowiązujące wszystkie osoby chcące uzyskać certyfikat.

Wobec powyższego przepisy nie będą dyskryminujące ze względu na przynależność państwową lub miejsce zamieszkania.

2. jest uzasadnione celami leżącymi w interesie publicznym

Celem wprowadzenia zmian do ustawy o pomocy społecznej jest zwiększenie liczby osób posiadających certyfikat superwizora pracy socjalnej. Uwzględniając postulaty pracodawców zgłaszających problemy z pozyskiwaniem osób, które mogą prowadzić superwizję pracy socjalnej, zdecydowano się na poszerzenie katalogu możliwości uzyskania certyfikatu superwizora pracy socjalnej, jednakże w odniesieniu do poszerzenia kwalifikacji w zawodzie regulowanym pracownik socjalny. Projekt ustawy przewiduje możliwość zdobycia certyfikatu superwizora pracy socjalnej przez wszystkie osoby posiadające uprawnienia do wykonywania zawodu pracownika socjalnego oraz wykształcenie wyższe magisterskie na wszystkich kierunkach studiów, jakie dotychczas dawały uprawnienia do wykonywania zawodu pracownika socjalnego w Polsce oraz przez osoby, które kwalifikacje nabyły w innym kraju członkowskim UE.

Mając na uwadze stały wzrost zapotrzebowania jednostek organizacyjnych pomocy społecznej na superwizorów pracy socjalnej, uzasadnione jest wprowadzenie dodatkowej rozszerzonej ścieżki doskonalenia zawodowego osób, które chcą prowadzić superwizję z pracownikami socjalnymi.

Przyjęcie zaproponowanego przez ustawodawcę rozwiązania nie niesie ze sobą ryzyka negatywnych skutków dla ogólnie przyjętego interesu publicznego, w szczególności nie będzie miało negatywnego wpływu na osoby wykonujące zawody regulowane lub osoby trzecie, w tym przypadku na pracowników socjalnych, superwizorów pracy socjalnej i beneficjentów systemu pomocy społecznej. Zakłada się wręcz pozytywny wpływ wprowadzonych zmian na cały system pomocy społecznej w Polsce, tj. wzrost liczby wykwalifikowanej kadry pomocy społecznej, a tym samym większy zakres możliwości świadczenia usług.

Powyżej opisane rozwiązania prawne leżą w ogólnym interesie publicznym wszystkich obywateli zarówno Polski, jak i pozostałych państw członkowskich UE i umożliwią realizowanie zadań wynikających z prowadzonej w Polsce polityki społecznej, przez zwiększenie liczby wykwalifikowanych superwizorów, co przełoży się na podniesienie poziomu wiedzy i kompetencji pracowników socjalnych korzystających z superwizji, a tym samym na wysoką jakość świadczonych usług przez jednostki organizacyjne pomocy społecznej.

3. jest odpowiednie dla zapewnienia osiągnięcia wyznaczonego celu

Celem wprowadzenia zmian do ustawy o pomocy społecznej jest zwiększenie liczby certyfikowanych superwizorów pracy socjalnej, którzy będą mogli prowadzić superwizję z pracownikami socjalnymi.

Wprowadzenie przepisu art. 1 pkt 31 i art. 10 projektu ustawy zmieniającej ustawę o pomocy społecznej umożliwi większej liczbie osób niż dotychczas ubieganie się o uzyskanie certyfikatu superwizora pracy socjalnej.

O uzyskanie przedmiotowego certyfikatu będą mogły ubiegać się wszystkie osoby posiadające uprawnienia do wykonywania zawodu pracownika socjalnego w Polsce i mające ukończone studia wyższe magisterskie na jednym ze wskazanych w przepisie kierunkach studiów lub zakresie studiów. W przypadku osób, które zdobyły uprawnienia do wykonywania zawodu pracownika socjalnego w innym kraju członkowskim UE, będzie możliwe uznanie ich kwalifikacji i zapewnienie możliwości uzyskania certyfikatu superwizora pracy socjalnej. Ponadto od wszystkich

pretendujących do uzyskania certyfikatu, poza kwalifikacjami umożliwiającymi wykonywanie zawodu pracownika socjalnego, wymaga się stosownego doświadczenia zawodowego.

Zaproponowane zmiany legislacyjne przyczynią się do zakładanego przez ustawodawcę celu poszerzenia grona wykwalifikowanych superwizorów pracy socjalnej, a tym samym zwiększenia liczby pracowników socjalnych korzystających z superwizji, co pośrednio powinno przełożyć się na wyższą jakość usług świadczonych przez jednostki organizacyjne pomocy społecznej.

4. nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu

Przepis reguluje wyłącznie kwestię rozszerzonej nowej formuły uzyskania certyfikatu superwizora pracy socjalnej.

Wprowadzenie przepisu nie narusza zasady proporcjonalności, ma uzasadniony charakter, jest niedyskryminujące, odpowiednie dla zapewnienia osiągnięcia wyznaczonego celu oraz nie wykracza poza to, co jest koniecznej do osiągnięcia tego celu.

Superwizorzy pracy socjalnej nie świadczą w Polsce działalności usługowej (w tym nie świadczą usług transgranicznych). Mogą być zatrudniani w ramach umów o pracę/umów cywilnoprawnych zawieranych przede wszystkim z samorządowymi jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej, które zatrudniają pracowników socjalnych.

Według danych z rejestru wydanych certyfikatów wynika, że jedynie 35 osób uzyskało stosowny certyfikat umożliwiający prowadzenie superwizji pracy socjalnej.

Dlatego też, zachodzi potrzeba wprowadzenia przepisów, które umożliwiłyby uzyskanie certyfikatu superwizora pracy socjalnej szerszej grupie osób.

Wobec powyższego zaproponowane zmiany są konieczne i nie wykraczają poza ramy osiągnięcia celu zwiększenia liczby superwizorów pracy socjalnej.

W art. 1 pkt 32 projektu ustawy wprowadzono art. 121b ustawy o pomocy społecznej szczegółowo regulujący system awansu zawodowego pracowników socjalnych, który będzie obligatoryjny (przy spełnieniu odpowiednich wymogów dotyczących wykształcenia i stażu pracy) w przypadku uzyskania dwóch następujących po sobie ocen, dokonywanych raz na dwa lata przez bezpośredniego przełożonego. W projektowanych przepisach przewidziano możliwość nadania wyższego stopnia

awansu z pominięciem trybu oceny – pracownikom socjalnym, którzy spełniają wymogi dotyczące wykształcenia i stażu pracy oraz którzy wyróżniają się wysokim zaangażowaniem, inicjatywą lub nowatorskim podejściem przy wykonywaniu obowiązków służbowych z zakresu pomocy społecznej.

W zakresie nowych przepisów dotyczących awansu zawodowego pracowników socjalnych nie jest konieczne uzupełnienie projektu o przepisy przejściowe w tym zakresie.

Celem projektowanego przepisu jest doprecyzowanie zasad awansu zawodowego pracowników socjalnych, wprowadzenie jednakowego nazewnictwa stopni awansu zawodowego (stanowisk) dla tej grupy zawodowej oraz powiązanie awansu zawodowego z wynagrodzeniem pracowników socjalnych i funkcjonującymi w prawie stopniami specjalizacji zawodowej z zakresu pracy socjalnej. Proponowana regulacja nie zmienia wymogu stażu pracy i kwalifikacji.

Zmiany proponowane w art. 1 w pkt 34 projektu ustawy o pomocy społecznej mają na celu podwyższenie dotychczasowych kar przewidzianych za prowadzenie nielegalnej placówki zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku.

W pkt 33 w lit. a projektu ustawy proponuje się zmianę przepisu art. 130 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej polegającą na zwiększeniu kary pieniężnej za nierealizowanie zaleceń pokontrolnych, tj. wysokość „od 200 do 600 zł” zwiększyć do wysokości „od 500 do 12 000 zł.”

W pkt 33 w lit. b projektu ustawy zwiększono kary pieniężne za prowadzenie nielegalnej placówki. Zgodnie z obowiązującym art. 130 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej, kto bez zezwolenia prowadzi placówkę zapewniającą całodobową opiekę osobom w podeszłym wieku, przewlekle chorym lub niepełnosprawnym, w której przebywa nie więcej niż 10 osób – podlega karze pieniężnej w wysokości 10 000 zł, natomiast jeżeli w placówce przebywa więcej niż 10 osób – kara pieniężna wynosi 20 000 zł. Projektowane przepisy przewidują różne wysokości kar w zależności od ilości osób przebywających w nielegalnej placówce, tj. w przypadku gdy w danej placówce przebywa od 1 do 10 osób – kara wyniesie 10 000 zł; od 11 do 20 osób – 20 000 zł, a powyżej 20 osób – 30 000 zł.

W pkt 34 w lit. c i d projektu ustawy zaproponowano również zwiększenie kar pieniężnych, o których mowa w art. 130 ust. 4 i 4a ustawy o pomocy społecznej, w przypadku prowadzenia przez placówkę nadal tej samej lub innej działalności po uprawomocnieniu się decyzji o nałożeniu kary pieniężnej za prowadzenie bez zezwolenia wojewody placówki zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku – z 40 000 zł do 60 000 zł.

Pozostałe zmiany mają charakter doprecyzowujący.

Projekt ustawy przewiduje szereg przepisów przejściowych i dostosowujących, w szczególności odnoszących się do spraw i postępowań będących w toku. W art. 2 projektu ustawy określono, że do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy ustawy o pomocy społecznej, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą. Wszystkie „nowe” przepisy, w stosunku do których nie ma odrębnych przepisów przejściowych, są korzystniejsze dla adresatów norm.

Art. 3 projektu ustawy zawiera przepis przejściowy dotyczący kwalifikacji osób świadczących usługi na stanowisku opiekuna w schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi. W porównaniu z dotychczasowymi przepisami uregulowano kwestie dotyczące wykształcenia opiekunów. Zaproponowano więc, aby osoby, które w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy nie posiadają kwalifikacji wymaganych od osób wykonujących czynności w zakresie usług świadczonych w tych placówkach (zmieniony art. 48a ust. 2h pkt 2 lit. b ustawy o pomocy społecznej), mogły nadal wykonywać te czynności, jednak nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2023 r.

Nie wprowadzono przepisów przejściowych w przypadku osób świadczących usługi na stanowisku opiekuna w noclegowniach, schroniskach dla osób bezdomnych oraz ogrzewalniach, z uwagi na to, że jest to alternatywa dla dotychczasowych wymogów, a nie ich zmiana.

Jednocześnie w art. 5 ustawy z dnia 8 lutego 2018 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej (Dz. U. poz. 700 oraz z 2020 r. poz. 875) przewidziano, że osoby świadczące usługi na stanowisku opiekuna w noclegowniach, schroniskach dla osób bezdomnych lub ogrzewalniach, które w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy nie posiadają kwalifikacji wymaganych od osób wykonujących czynności w zakresie usług

świadczonych w tych placówkach, mogą nadal wykonywać te czynności, jednak nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2020 r. W art. 4 projektu ustawy przewidziano, że pierwszej oceny pracowników socjalnych, o której mowa w art. 121b ust. 3 ustawy o pomocy społecznej, dokonuje się w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

W przepisach przejściowych wskazano również, że decyzje ustalające odpłatność za korzystanie z usług dziennych świadczonych w ośrodkach wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, o których mowa w art. 51b ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, wygasają z dniem wejścia w życie ustawy nowelizującej (art. 5).

Potrącenia, o których mowa w art. 104 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej, na nowych zasadach będą miały zastosowanie do czynności dokonanych od dnia wejścia w życie ustawy (art. 6).

Do opłat za usługi lub świadczenia ustalonych na podstawie decyzji, za które należy rozumieć decyzje zmieniające wysokość ponoszonej odpłatności, wydanych przed dniem wejścia w życie ustawy, stosuje się przepisy art. 98a ustawy o pomocy społecznej w dotychczasowym brzmieniu (art. 7).

W zakresie kontraktów socjalnych, zawartych na podstawie art. 108 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej przed dniem wejścia w życie niniejszej nowelizacji, stosuje się przepisy dotychczasowe (art. 8).

W art. 9 projektu ustawy uregulowano kwestię dotyczącą przeprowadzania co 2 lata szkoleń dla pracowników socjalnych podnoszących poziom bezpieczeństwa osobistego. Pierwsze szkolenia pracowników socjalnych, o których mowa w art. 121 ust. 2c ustawy zmienianej w art. 1, zatrudnionych w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, przeprowadza się nie później niż w okresie do 18 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

W art. 10 projektu ustawy przewidziano, że osoby posiadające wykształcenie uprawniające do wykonywania zawodu pracownika socjalnego oraz tytuł zawodowy magistra na jednym z kierunków lub w zakresie: pedagogika, pedagogika specjalna, politologia, politologia i nauki społeczne, polityka społeczna, praca socjalna, psychologia, socjologia, nauki o rodzinie, lub posiadające decyzję o uznaniu kwalifikacji w zawodzie regulowanym pracownika socjalnego na podstawie przepisów ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych

nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej, które od dnia 1 stycznia 2010 r. przeprowadziły co najmniej 500 godzin konsultacji i poradnictwa dla pracowników socjalnych z zakresu umiejętności interpersonalnych i społecznych, metodyki pracy socjalnej, diagnozy socjalnej, warsztatu pracy pracownika socjalnego lub aksjologii pracy socjalnej – polegających na wzmacnianiu kompetencji zawodowych pracowników socjalnych, mogą przystąpić do egzaminu, o którym mowa w art. 121a ust. 3 ustawy o pomocy społecznej, w terminie nie dłuższym niż do dnia 31 grudnia 2023 r., bez konieczności odbywania szkolenia.

Proponowane zmiany są uzupełnieniem do zmian zawartych w art. 121a ust. 5 ustawy o pomocy społecznej i mają na celu zwiększenie liczby superwizorów pracy socjalnej do czasu wejścia na rynek osób, które przejdą docelowo zakładany przez ustawodawcę proces szkolenia i certyfikowania superwizorów pracy socjalnej. Przepis ten dotyczy osób posiadających odpowiedni poziom wykształcenia i przygotowania zawodowego, które po wejściu przepisu będą mogły przystąpić do egzaminu na superwizora z pominięciem wymogu odbycia szkolenia. Będą to osoby posiadające kwalifikacje do wykonywania zawodu pracownika socjalnego na podstawie przepisów ustawy o pomocy społecznej, posiadające jednocześnie wykształcenie magisterskie na jednym z kierunków: pedagogika, pedagogika specjalna, politologia, politologia i nauki społeczne, polityka społeczna, praca socjalna, psychologia, socjologia, nauki o rodzinie. Jednocześnie będą to osoby spełniające pozostałe warunki umożliwiające dotychczas zwolnienie z obowiązku odbywania szkolenia, dotyczące doświadczenia zawodowego.

Przepisy przejściowe zawarte w art. 11 projektu ustawy regulują kwestię stosowania zmienionych przepisów dotyczących wysokości kar pieniężnych w przypadku prowadzenia nielegalnej działalności polegającej na zapewnieniu całodobowej opieki osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku. Do postępowań prowadzonych przez organy pierwszej i drugiej instancji w sprawie nałożenia kar pieniężnych, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się art. 130 ust. 1, 2, 4 i 4a ustawy o pomocy społecznej, w brzmieniu dotychczasowym. Istotny będzie więc moment oficjalnego wszczęcia postępowania w sprawie. Jeśli organ pierwszej instancji orzekał na podstawie dotychczasowych regulacji, to rozpoznanie przez organ drugiej instancji sprawy w zmienionym stanie prawnym nie będzie upoważniało do nałożenia kary w nowej wyższej wysokości.

Przepisów przejściowych nie przewidziano w odniesieniu do zmian wymogów dotyczących wykształcenia opiekunów wykonujących czynności w zakresie usług świadczonych w schronisku dla osób bezdomnych, noclegowni czy ogrzewalni. Zmiana ta łagodzi dotychczasowy wymóg posiadania wykształcenia minimum średniego.

W art. 12 projektu ustawy przewidziano, że ustawa wejdzie w życie po upływie 30 dnia od dnia ogłoszenia. Przewidywany termin wejścia w życie ustawy po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia jest wystarczający z punktu widzenia możliwości przygotowania się adresatów norm, których dotyczą projektowane przepisy.

Zawarte w projekcie ustawy regulacje nie będą miały wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców.

Projekt ustawy nie podlega obowiązkowi przedstawienia właściwym instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt ustawy nie podlega procedurze notyfikacji aktów prawnych określonej w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Projekt ustawy nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Brak jest możliwości podjęcia alternatywnych środków osiągnięcia celu projektowanej regulacji w stosunku do działań legislacyjnych.

Projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej stosownie do wymogów art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.) – na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji.

<p>Nazwa projektu: Projekt ustawy o zmianie ustawy o pomocy społecznej</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące: Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu: Stanisław Szwed – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny i Polityki Społecznej</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu: Justyna Pawlak – Dyrektor Departamentu Pomocy i Integracji Społecznej Tel. 22 66-11-277, e-mail: sekretariat.dps@mrpips.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 20.01.2021 r.</p> <p>Źródło: Inne – inicjatywa własna</p> <p>Nr w Wykazie prac UD131</p>
---	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Celem projektowanej ustawy jest realizacja części postulatów podmiotów zajmujących się stosowaniem przepisów dotyczących pomocy społecznej w praktyce, jak również zmiana lub doprecyzowanie niektórych norm, których stosowanie spotykało się z trudnościami i różnym stosowaniem w praktyce. Przedłożony projekt ustawy ma charakter przekrojowy i dotyczy wielu zagadnień.

Zdiagnozowano problemy szczegółowe w zakresie:

- ograniczonej dostępności do niektórych usług o charakterze pieniężnym i niepieniężnym;
- braku regulacji dotyczącej pilnego przyznawania usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych;
- dostępności usług świadczonych w trybie dziennym w środowiskowych domach samopomocy ze względu na konieczność ponoszenia odpłatności za tego typu świadczone usługi;
- niedostatecznie uregulowanych kwestii dotyczących warunków pracy pracowników socjalnych, a także ich awansów oraz warunków dotyczących osób ubiegających się o certyfikat superwizora pracy socjalnej;
- zbyt małej liczby wykwalifikowanych, zgodnie z obowiązującymi normami, opiekunów zatrudnionych w placówkach dla osób bezdomnych (schroniskach dla osób bezdomnych, schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, noclegowaniach i ogrzewalniach);
- możliwości zawierania umów o prowadzeniu rodzinnych domów pomocy;
- konieczności doprecyzowania przepisów dotyczących cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą;
- zwiększenia skuteczności działań mających na celu zaprzestanie prowadzenia nielegalnej działalności polegającej na zapewnieniu całodobowej opieki osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Projekt przewiduje m.in.:

- 1) zmianę w zakresie ustalania wysokości zasiłku okresowego w przypadku osoby samotnie gospodarującej. Wysokość zasiłku okresowego ustalona została przez ustawodawcę w wysokości minimalnej i maksymalnej, co wynika z treści art. 38 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej. W przypadku osób samotnie gospodarujących zasiłek okresowy ustala się do wysokości różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, z tym że kwota zasiłku nie może być wyższa niż 418 zł miesięcznie. Kwota maksymalna została wskazana w ustawie o pomocy społecznej wprost i nie podlegała weryfikacji, co oznaczało, że każda jej zmiana wymagała nowelizacji ustawy o pomocy społecznej. Zaproponowano, aby w przypadku ww. osób zasiłek był ustalany do wysokości różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, z tym że miesięczna kwota zasiłku nie może być wyższa niż kwota kryterium dochodowego na osobę w rodzinie. Propozycja ma na celu uelastycznienie przedmiotowej regulacji, a wysokość maksymalna zasiłku okresowego będzie zmieniać się każdorazowo wraz ze zmianą kryteriów dochodowych, co pozytywnie wpłynie na sytuację osób pobierających to świadczenie. Aktualna wysokość kryterium dochodowego na osobę w rodzinie wynosi – 528 zł – zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 11 lipca 2018 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz. U. poz. 1358).
- 2) zniesienie obowiązku odpłatności za usługi niebędące usługami całodobowymi w ośrodkach wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Dochody z tytułu odpłatności nie są znaczące dla budżetu państwa,

natomiast dla osób z zaburzeniami psychicznymi jest to znaczący wydatek w ich budżecie lub w budżetach ich rodzin. W postulatach dotyczących uchylecia przepisu art. 51b ust. 1 ustawy o pomocy społecznej wielokrotnie wskazywano na nierówność prawa w tym zakresie w odniesieniu do np. warsztatów terapii zajęciowej, gdzie uczestnicy zajęć o podobnych dysfunkcjach nie są zobligowani do ponoszenia opłat za korzystanie z usług warsztatu terapii zajęciowej. Proponowana regulacja spowoduje zmniejszenie obciążeń administracyjnych po stronie samorządu (brak konieczności ustalania odpłatności i wydawania decyzji w tej sprawie oraz pobierania i przekazywania do budżetu państwa pobranych opłat). Zmiana ta pozytywnie wpłynie również na gospodarstwa domowe przez zmniejszenie obciążeń finansowych.

- 3) niewliczanie do dochodu ustalanego na potrzeby ustawy o pomocy społecznej:
 - pomocy finansowej przyznawanej repatriantom, o której mowa w ustawie z dnia 9 listopada 2000 r. o repatriacji (Dz. U. z 2019 r. poz. 1472),
 - środków finansowych przyznawanych w ramach działań podejmowanych przez organy publiczne mające na celu poprawę jakości powietrza lub ochronę środowiska naturalnego,
 - refundacji kosztów, o których mowa w art. 39a ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2020 r. poz. 910, z późn. zm.), tj. kosztów przejazdu dziecka i opiekuna, które są zwracane opiekunom dowożącym dzieci niepełnosprawne (lub inne uprawnione) do szkoły lub przedszkola.
- 4) wprowadzenie limitów potrąceń na świadczeniach z pomocy społecznej. Proponuje się doprecyzowanie obowiązującego brzmienia art. 104 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej w zakresie maksymalnej wysokości dopuszczalnych potrąceń dokonywanych na pobieranych świadczeniach z pomocy społecznej – nie więcej niż 50% aktualnie pobieranego świadczenia. Proponuje się, aby w przypadku posiadania uprawnień do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej opłaty za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych (poza nienależnie pobranymi świadczeniami) mogły być potrącane bezpośrednio z wypłacanych bieżących świadczeń z pomocy społecznej, co może również ułatwić ponoszenie tego typu opłat beneficjentom wsparcia. Proponuje się także wprowadzenie wprost w przepisach maksymalnej granicy potrącenia. Celem jest uniknięcie sytuacji, gdy osoba jest uprawniona do świadczenia pieniężnego z pomocy społecznej, a w rzeczywistości na skutek potrącenia, nie otrzymuje tego świadczenia i pozostaje bez środków do życia.
- 5) uelastycznienie możliwości przyznawania świadczeń niepieniężnych np. przyznanie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych w trybie pilnym, wspólne skierowanie małżonków lub rodziców z dorosłymi dziećmi do tego samego domu pomocy społecznej. Przewiduje się zmianę postulowaną przez osoby zarówno potrzebujące usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych, jak również przez osoby i podmioty świadczące te usługi. W nowej regulacji zakłada się możliwość przyznania usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych w trybie pilnym („przyspieszonym”), uzasadnionym nagłą zmianą stanu zdrowia osoby, której będą świadczone. W tym przypadku najpierw osoba zostanie objęta niezbędną opieką, a dopiero później organ będzie mógł zakończyć postępowanie, tj. wydać decyzję.
- 6) doprecyzowanie przepisów w zakresie procedury zawierania kontraktu socjalnego z osobą bezdomną – obecnie występują wątpliwości w kwestii ustalenia właściwości miejscowej w zakresie odpowiedzialności za opracowanie, realizację oraz podsumowanie działań zawartych w kontrakcie socjalnym oraz zmiany dotyczące kwalifikacji opiekunów zatrudnionych w schroniskach, noclegowniach i ogrzewalniach. W zakresie zmian dotyczących poziomu wykształcenia opiekunów określonego w zmienianym art. 48a ustawy o pomocy społecznej rozszerzono zakres osób mogących ubiegać się o pracę w charakterze opiekuna przez zmniejszenie wymogu wykształcenia.

Zgodnie z obowiązującym art. 101 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej, w przypadku osoby bezdomnej właściwą miejscowo jest gmina ostatniego zameldowania na pobyt stały – najczęściej kontrakt socjalny sporządzany był i zawierany z osobą bezdomną przez pracownika socjalnego ośrodka pomocy społecznej właściwego ze względu na ostatnie miejsce zameldowania. Niejednokrotnie osoba bezdomna od dłuższego czasu nie miała żadnych kontaktów z miejscem ostatniego zameldowania, stąd też pracownik socjalny nie znał osoby, z którą zawierał kontrakt, z kolei osoba bezdomna z różnych względów nie miała woli powrotu do miejsca ostatniego zameldowania. Mając na względzie cel oraz sposób realizacji kontraktu socjalnego, proponuje się, aby jedną ze stron umowy był pracownik socjalny ośrodka pomocy społecznej właściwego ze względu na miejsce pobytu osoby bezdomnej (dodanie nowej regulacji). Z uwagi na fakt, iż umowa ta może się wiązać z pewnymi zobowiązaniami finansowymi, które pokrywa ośrodek pomocy społecznej właściwy ze względu na ostatnie miejsce zameldowania osoby bezdomnej, treść kontraktu socjalnego, przed jego zawarciem, uzgadnia się z pracownikiem socjalnym ośrodka pomocy społecznej właściwego ze względu na ostatnie miejsce zameldowania tej osoby na pobyt stały.
- 7) doprecyzowanie przepisów dotyczących integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą – propozycja zmian rozwiązuje problemy z interpretacją przepisów dot. integracji cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności

małoletnich cudzoziemców, oraz przejmowania indywidualnego programu integracji przez powiat właściwy ze względu na nowe miejsce zamieszkania cudzoziemca oraz wprowadzenie obowiązku wskazywania miejsca zamieszkania (zamiast dotychczasowego zameldowania).

- 8) poprawę warunków pracy pracowników socjalnych oraz możliwość zdobycia uprawnień do wykonywania zawodu pracownika socjalnego przez umożliwienie zdobycia kwalifikacji w ramach ukończenia studiów podyplomowych z zakresu metodyki i metodologii pracy socjalnej, w szkole realizującej studia na kierunku praca socjalna, po uprzednim ukończeniu studiów na wskazanych kierunkach, wprowadzenie regulacji dotyczącej oceny i awansu zawodowego pracowników socjalnych oraz skrócenie terminu, od którego uzależnione jest prawo do dodatkowego urlopu dla pracowników socjalnych.

W projektowanych przepisach przewidziano skrócenie terminu, od którego uzależnione jest prawo do dodatkowego urlopu dla pracowników socjalnych, z 5 do 3 lat oraz zwiększono kwotę dodatku do wynagrodzenia pracownika socjalnego zatrudnionego w pełnym wymiarze czasu pracy w samorządowych jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, do którego podstawowych obowiązków należy świadczenie pracy socjalnej w środowisku lub przeprowadzanie rodzinnych wywiadów środowiskowych poza siedzibą jednostki – z 250 zł do 400 zł.

Ponadto zaproponowano, aby dodatek do wynagrodzenia pracownika socjalnego nie był uwzględniany przy obliczaniu wysokości wynagrodzenia pracownika zgodnie z art. 6 ust. 4 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2020 r. poz. 2207). Zaproponowano, aby pracownikom socjalnym zatrudnionym w ośrodkach pomocy społecznej, centrach usług społecznych oraz w powiatowym centrum pomocy rodzinie do pomocy psychologicznej w przypadku wystąpienia sytuacji bezpośrednio zagrażającej jego życiu lub zdrowiu w związku z wykonywanymi czynnościami służbowymi – przysługiwała pomoc psychologiczna.

Nowe regulacje przewidują również możliwość szkoleń dla ww. pracowników podnoszących poziom bezpieczeństwa osobistego podczas wykonywania czynności zawodowych. Szkolenia będzie przeprowadzał pracodawca co najmniej raz na 2 lata. Doprecyzowano zadania pracownika socjalnego przez poszerzenie katalogu przedmiotowego możliwego wsparcia, udzielanego nie tylko celem przeciwdziałania problemom, ale także ich łagodzenia oraz zapobiegania.

Zaproponowano również modyfikację wymagań dotyczących wykształcenia osób chcących ubiegać się o certyfikat superwizora pracy socjalnej (zarówno osób chcących przystąpić do szkolenia, jak i temporalnie – osób mogących podchodzić bezpośrednio do egzaminu bez spełnienia wymogu odbycia szkolenia). Proponowane zmiany do ustawy spowodują ponadto zwiększenie liczby osób posiadających odpowiedni poziom wykształcenia i przygotowania zawodowego, które po wejściu przepisu będą mogły przystąpić do szkoleń na superwizora pracy socjalnej i poddać się egzaminowi sprawdzającemu umożliwiającemu uzyskanie certyfikatu superwizora pracy socjalnej.

- 9) zmianę daty wejścia zweryfikowanych kryteriów dochodowych – tak jak budżet obowiązywać będą od dnia 1 stycznia. Proponuje się zmianę w art. 9 w ust. 8a ustawy o pomocy społecznej. Zgodnie z obowiązującymi regulacjami kryteria dochodowe podlegają weryfikacji co 3 lata, z uwzględnieniem wyniku badań prognozy interwencji socjalnej, a minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego ogłasza, w drodze obwieszczenia, zweryfikowane kryteria dochodowe. W przypadku gdy Rada Dialogu Społecznego nie uzgodni w przewidzianym terminie kryteriów dochodowych, Rada Ministrów ustala nie niższe niż w przedstawionej propozycji kryteria dochodowe oraz kwoty, o których mowa w ust. 5 i 6, w drodze rozporządzenia, w terminie do dnia 15 lipca danego roku. Zweryfikowane kryteria dochodowe oraz kwoty, o których mowa w art. 9 ust. 5 i 6, obowiązują od dnia 1 października roku, w którym jest przeprowadzana weryfikacja. Proponuje się, aby zweryfikowane kryteria dochodowe oraz kwoty, o których mowa w art. 9 ust. 5 i 6, obowiązywały od dnia 1 stycznia roku następującego po roku, w którym jest przeprowadzana weryfikacja, co ułatwi planowanie w budżecie zmian w wydatkach na pomoc społeczną.
- 10) wprowadzenie możliwości realizacji programów ministra we współpracy z wojewodami. Nowa regulacja ułatwi realizację programów oraz przyspieszy przekazywanie i rozliczanie przyznawanych w ramach programu środków.
- 11) dodanie regulacji mającej na celu wprowadzenie w zakresie opłat za usługi i świadczenia rozwiązania analogicznego do świadczeń pieniężnych nienależnie pobranych. Jeżeli osoba lub rodzina ponosząca opłatę za usługi lub świadczenia przedstawi nieprawdziwe informacje na temat swojej sytuacji osobistej i dochodowej lub nie poinformuje o zmianie tej sytuacji, która to zmiana ma wpływ na wysokość ponoszonej odpłatności, to gmina lub powiat może dochodzić zwrotu wydatków poniesionych na pomoc, w wysokości różnicy pomiędzy tym co osoba lub rodzina wniosła a tym co wnieść powinna – biorąc pod uwagę właściwie ustalony stan faktyczny występujący w danym czasie w konkretnej sprawie. W związku z tym, że zmiana – zgodnie z dominującą linią orzecniczą – może dotyczyć tylko sytuacji na przyszłość, gmina nie ma często instrumentu umożliwiającego ściąganie należności (tak jak jest to w przypadku świadczeń pieniężnych) od nieuczciwych beneficjentów pomocy społecznej (choć w niektórych przypadkach, np. w

odpłatności ponoszonej za dom pomocy społecznej orzecznictwo sądów administracyjnych dopuszcza wydawanie decyzji za okres wstecz).

- 12) poszerzenie możliwości realizacji usług w ramach rodzinnego domu pomocy również o podmioty działające na terenie gminy sąsiadującej z gminą, która zawiera umowę na prowadzenie tego typu działalności, pod warunkiem braku możliwości realizacji takiej umowy z podmiotem działającym na jej terenie.
- 13) zmianę regulacji dotyczących wymogu kwalifikacji personelu opiekuńczego zatrudnionego w placówce zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku, a także wymogu minimalnego zatrudnienia pracowników wykonujących czynności w ramach usług opiekuńczych. Zaproponowano, aby podmiot prowadzący placówkę był obowiązany do zapewnienia wykonywania czynności, o których mowa w art. 68 ust. 1 pkt 1 (usługi opiekuńcze), przez określone osoby świadczące pracę na podstawie umowy o pracę lub innej umowy. Jednocześnie katalog osób świadczących pracę został rozszerzony o osoby posiadające niezbędne kwalifikacje do wykonywania zawodu położnej.
- 14) podwyższenie kar za nielegalne prowadzenie działalności. Projektowane przepisy przewidują różne wysokości kar w zależności od ilości osób przebywających w nielegalnej placówce, tj. w przypadku gdy w danej placówce przebywa od 1 do 10 osób – kara wyniesie 10 000 zł; od 11 do 20 osób – 20 000 zł, a powyżej 20 osób – 30 000 zł. Zaproponowano również zwiększenie kar pieniężnych, o których mowa w art. 130 ust. 4 i 4a ustawy o pomocy społecznej, w przypadku prowadzenia przez placówkę nadal tej samej lub innej działalności po uprawomocnieniu się decyzji o nałożeniu kary pieniężnej za prowadzenie bez zezwolenia wojewody placówki zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku – z 40 000 zł do 60 000 zł.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Nie dotyczy.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Gminy/OPS	2477/2495	Dane administracyjne na 31.12.2019	Zmiany w sposobie rozpatrywania wniosków o przyznanie niektórych świadczeń z pomocy społecznej, wzrost wynagrodzeń pracowników socjalnych z tytułu awansu na wyższy stopień zawodowy oraz w związku z dodaniem ust. 2a w art. 121 – zapewnienie pomocy psychologicznej pracownikom socjalnym w przypadku wystąpienia sytuacji bezpośrednio zagrażających życiu lub zdrowiu w związku z wykonywanymi czynnościami służbowymi (skutki finansowe po stronie gmin).
Pracownicy socjalni OPS ogółem	19 490	Dane za rok 2019 ¹⁾	Możliwość uzyskania przez pracownika socjalnego wyższego stopnia awansu zawodowego i podwyższenia z tego tytułu wynagrodzenia zasadniczego. Nabycie przez pracownika socjalnego prawa do pomocy psychologicznej, w przypadku wystąpienia sytuacji bezpośrednio zagrażających jego życiu i zdrowiu w związku z wykonywanymi czynnościami służbowymi, oraz do szkoleń podnoszących poziom bezpieczeństwa osobistego podczas wykonywania czynności zawodowych.
Osoby korzystające z zasiłku okresowego z pomocy społecznej	285 tys.	Dane za rok 2019 ¹⁾	Zmiana maksymalnej kwoty zasiłku okresowego, w przypadku osoby samotnie gospodarującej, do poziomu

¹⁾ Sprawozdanie MRPiPS-03 – „Sprawozdanie z udzielonych świadczeń pomocy społecznej – pieniężnych, w naturze i usługach” za styczeń-grudzień 2019 r.

			nieprzekraczającego wysokości obowiązującego kryterium dochodowego na osobę w rodzinie (zmiana art. 38 ust. 2 pkt 1) wpłynę na wzrost nakładów finansowych na realizację wypłat tego świadczenia (skutki finansowe po stronie budżetu państwa oraz budżetów gmin).
Powiaty/ PCPR	314	Dane administracyjne na 31.12.2019	Wzrost wynagrodzeń pracowników socjalnych z tytułu awansu na wyższy stopień zawodowy oraz w związku z dodaniem ust. 2a w art. 121 – zapewnienie pomocy psychologicznej pracownikom socjalnym w przypadku wystąpienia sytuacji bezpośrednio zagrażających życiu lub zdrowiu w związku z wykonywanymi czynnościami służbowymi (skutki finansowe po stronie powiatów).
Pracownicy socjalni PCPR ogółem	1068	Dane za rok 2019 ¹	Możliwość uzyskania przez pracownika socjalnego wyższego stopnia awansu zawodowego i podwyższenia z tego tytułu wynagrodzenia zasadniczego. Nabycie przez pracownika socjalnego prawa do pomocy psychologicznej, w przypadku wystąpienia sytuacji bezpośrednio zagrażających jego życiu i zdrowiu w związku z wykonywanymi czynnościami służbowymi, oraz do szkoleń podnoszących poziom bezpieczeństwa osobistego podczas wykonywania czynności zawodowych.
Osoby samotne, które z powodu wieku, choroby lub z innych przyczyn wymagają pomocy innych osób, a są jej pozbawione oraz osoby, które wymagają pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie zamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić.		Brak danych	Możliwość przyznania usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych w trybie pilnym uzasadnionym nagłą zmianą stanu zdrowia osoby, której będą świadczone (dodany art. 50a).
Cudzoziemcy ze statusem uchodźcy, z ochroną uzupełniającą oraz liczba cudzoziemców, którzy przebywają na terytorium RP na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, którym	497 osób	Dane za rok 2019 ¹	Zmiany w ustawie o pomocy społecznej w części dotyczącej integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w RP status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, lub pobyt czasowy udzielony w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 lit. c lub d ustawy ustawny z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, doprecyzowują dotychczasowe przepisy, w sytuacji zmiany miejsca zamieszkania przez cudzoziemca, i rozstrzygają kwestie związane z kontynuacją indywidualnego programu integracji, który powinien trwać nieprzerwanie 12 miesięcy. Ponadto proponowane zmiany rozszerzają

przyznano pomoc mającą na celu wspieranie procesu integracji (tzw. „pomoc dla cudzoziemców”).			grupę osób, do których kierowana będzie pomoc mająca na celu wspieranie procesu integracji, tj. cudzoziemcy, będący małżonkami obywateli polskich.
Ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi (gminne i powiatowe)	882	Dane za rok 2019 ¹	Zniesienie odpłatności za pobyt tylko w dziennym ośrodku wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi (pomniejszenie dochodów odprowadzanych do budżetu państwa).
Uczestnicy ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi (gminnych i powiatowych)	38 909	Dane za rok 2019 ¹	Zniesienie odpłatności za pobyt tylko w dziennym ośrodku wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi poprawi sytuację finansową tej grupy osób niepełnosprawnych i ich rodzin. Ponadto uczestnicy podnoszą argument, że w podobnych jednostkach (np. WTZ) pobyt jest nieodpłatny. Zniesienie ww. odpłatności spowoduje, że uczestnicy będą czuć się traktowani na równi w prawach z innymi osobami korzystającymi z podobnego wsparcia.
Osoby bezdomne, z którymi podpisany został kontrakt socjalny	8468	Ogólnopolskie badanie liczby osób bezdomnych (8/9 lutego 2017)	Uproszczenie procedury zawierania kontraktu socjalnego oraz podniesienie efektywności realizacji działań w nim zawartych.
Placówki udzielające schronienia osobom bezdomnym (noclegownie, schroniska dla osób bezdomnych, schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, ogrzewalnie)	416	Dane za rok 2019 ¹	Zmiana dotycząca wymogów posiadanych kwalifikacji na stanowisku opiekuna w placówkach udzielających schronienia osobom bezdomnym ułatwi pozyskanie pracowników na wskazane stanowiska.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, zgodnie z § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.).

W ramach uzgodnień międzyresortowych uwagi do projektu zgłosili: Rządowe Centrum Legislacji, Minister do Spraw Unii Europejskiej, Minister Edukacji i Nauki, Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych, Minister Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Koordynator Oceny Skutków Regulacji. Większość uwag została uwzględniona.

Projekt został skierowany do zaopiniowania przez Radę Dialogu Społecznego w trybie ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2232 oraz z 2020 r. poz. 568 i 2157).

Projekt został przesłany na podstawie art. 8 ustawy z dnia 6 maja 2005 r. o Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz o przedstawicielach Rzeczypospolitej Polskiej w Komitecie Regionów Unii Europejskiej (Dz. U. poz. 759) do zaopiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Projekt został przedłożony do zaopiniowania w trybie:

- 1) ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 263) następującym podmiotom:
 - a) Forum Związków Zawodowych,
 - b) NSZZ „Solidarność”,
 - c) Ogólnopolskiemu Porozumieniu Związków Zawodowych;

- 2) ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. z 2019 r. poz. 1809) następującym podmiotom:
- a) Konfederacji „Lewiatan”,
 - b) Związkowi Pracodawców Business Centre Club,
 - c) Związkowi Rzemiosła Polskiego,
 - d) Pracodawcom Rzeczypospolitej Polskiej,
 - e) Związkowi Przedsiębiorców i Pracodawców.

W ramach konsultacji publicznych został przedłożony:

- 1) Radzie Pomocy Społecznej;
- 2) Radzie Działalności Pożytku Publicznego;
- 3) Stowarzyszeniu Samorządowych Ośrodków Pomocy Społecznej FORUM;
- 4) Polskiemu Stowarzyszeniu na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intellectualną;
- 5) Polskiemu Forum Osób Niepełnosprawnych;
- 6) Małopolskiemu Forum Pomocy Społecznej;
- 7) Dolnośląskiemu Forum Pomocy Społecznej;
- 8) Ogólnopolskiej Federacji Organizacji Pozarządowych;
- 9) Ogólnopolskiemu Stowarzyszeniu Powiatowych i Miejskich Ośrodków Pomocy Rodzinie „Centrum”;
- 10) Ogólnopolskiemu Stowarzyszeniu Miejskich i Gminnych Ośrodków Pomocy Społecznej „Razem”;
- 11) Polskiej Federacji Związkowej Pracowników Socjalnych i Pomocy Społecznej;
- 12) Stowarzyszeniu Pracy Socjalnej Auxilio Venire;
- 13) Ogólnopolskiemu Stowarzyszeniu Organizatorów i Menadżerów Pomocy Społecznej i Ochrony Zdrowia;
- 14) Polskiej Federacji Psychoterapii;
- 15) Polskiemu Towarzystwu Psychiatrycznemu;
- 16) Lubelskiemu Stowarzyszeniu Ochrony Zdrowia Psychicznego;
- 17) Centrum Wolontariatu w Lublinie;
- 18) Fundacji Adulis;
- 19) Fundacji Dialog;
- 20) Fundacji Instytut na Rzecz Państwa Prawa;
- 21) Fundacji Instytut Spraw Publicznych;
- 22) Fundacji Nasz Wybór;
- 23) Fundacji Ocalenie;
- 24) Fundacji Polskie Forum Migracyjne;
- 25) Stowarzyszeniu SIETAR Polska;
- 26) Stowarzyszeniu Interwencji Prawnej;
- 27) Towarzystwu Pomocy im. Św. Brata Alberta;
- 28) Caritas Diecezji Kieleckiej;
- 29) Pomorskiemu Forum na rzecz Wychodzenia z Bezdomności;
- 30) Stowarzyszeniu MONAR;
- 31) Stowarzyszeniu „Otwarte Drzwi”;
- 32) Ogólnopolskiej Federacji na rzecz Rozwiązywania Problemu Bezdomności;
- 33) Śląskiemu Forum na rzecz Osób Bezdomnych;
- 34) Fundacji Pomocy Wzajemnej „Barka”.

W ramach konsultacji publicznych i opiniowania uwagi zgłosili: Rada Działalności Pożytku Publicznego, Polska Federacja Związkowa Pracowników Socjalnych i Pomocy Społecznej, Wspólnota Robocza Związków Organizacji Socjalnych „Wrzos”, Stowarzyszenie Samorządowych Ośrodków Pomocy Społecznej „FORUM”, Koalicja rzecznicza oraz podmioty spoza koalicji, Związek Pracodawców Polska Miedź, Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”, Polska Federacja Związkowa Pracowników Socjalnych i Pomocy Społecznej, Stowarzyszenie Certyfikowanych Superwizorów Pracy Socjalnej Rada Pomocy Społecznej, Polskie Stowarzyszenie Szkół Pracy Socjalnej, Centralna Komisja Egzaminacyjna ds. Stopni Specjalizacji Zawodowej Pracowników Socjalnych działająca przy Ministrze Rodziny i Polityki Społecznej, Stowarzyszenie Interwencji Prawnej, Ogólnopolska Federacja na rzecz Rozwiązywania Problemu Bezdomności, Polskie Forum Osób Niepełnosprawnych, Naczelna Rada Pielęgniarek i Położnych, Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji w Opolu, Centrum Badań nad Edukacją i Integracją Migrantów Uniwersytetu Pedagogicznego im Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, Przedstawicielstwo UNHCR w Polsce, Wojewoda Małopolski, Wojewoda Warmińsko-Mazurski, Opolski Urząd Wojewódzki, Śląski Urząd Wojewódzki, Wojewoda Podlaski Wojewoda Kujawsko-Pomorski oraz Wojewoda Mazowiecki.

Omówienie uwag znajduje się w „Raporcie z konsultacji publicznych i opiniowania”.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych												
(ceny stałe z ... r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0–10)
Dochody ogółem	-0,85	-0,85	-0,85	-0,85	-0,85	-0,85	-0,85	-0,85	-0,85	-0,85	-0,85	-9,35
budżet państwa	-5,00	-5,00	-5,00	-5,00	-5,00	-5,00	-5,00	-5,00	-5,00	-5,00	-5,00	-55,00
JST	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
pozostałe jednostki (oddzielnie)	4,15	4,15	4,15	4,15	4,15	4,15	4,15	-4,15	4,15	4,15	4,15	45,65
Wydatki ogółem	49,93	48,53	77,60	103,87	105,27	103,87	105,27	103,87	105,27	103,87	105,27	1 012,62
budżet państwa	37,49	37,49	37,49	37,49	37,49	37,49	37,49	37,49	37,49	37,49	37,49	412,39
JST	12,44	11,04	40,11	66,38	67,78	66,38	67,78	66,38	67,78	66,38	67,78	600,23
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Saldo ogółem	-50,78	-49,38	-78,45	-104,72	-106,12	-104,72	-106,12	-104,72	-106,12	-104,72	-106,12	-1 021,97
Budżet państwa	-42,49	-42,49	-42,49	-42,49	-42,49	-42,49	-42,49	-42,49	-42,49	-42,49	-42,49	-467,39
JST	-12,44	-11,04	-40,11	-66,38	-67,78	-66,38	-67,78	-66,38	-67,78	-66,38	-67,78	-600,23
pozostałe jednostki (oddzielnie)	4,15	4,15	4,15	4,15	4,15	4,15	4,15	4,15	4,15	4,15	4,15	45,65
Źródła finansowania	<p>Rok 0 to rok 2021. Źródła finansowania: Rok 0 (rok 2021): – budżet państwa: część 83 – Rezerwy celowe, pozycja uwzględniająca środki na zadania określone w ustawie o pomocy społecznej – budżety j.s.t. Rok 1–10 (lata 2022–2031). – budżet państwa; część 85/02-32, dział 852 i część 83 – Rezerwy celowe, pozycja uwzględniająca środki na zadania określone w ustawie o pomocy społecznej – budżety j.s.t.</p> <p>Wydatki obciążające budżet państwa zostaną sfinansowane w ramach limitu wydatków przewidzianego corocznie w ustawie budżetowej we właściwej części budżetowej w roku 2021 oraz w latach kolejnych, bez konieczności wyasygnowania dodatkowych środków z budżetu państwa.</p>											
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Projektowana ustawa o zmianie ustawy o pomocy społecznej będzie miała wpływ na zwiększenie wydatków jednostek sektora finansów publicznych, w tym budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego.</p> <p>Podstawą do sporządzenia OSR były resortowe dane statystyczne pozyskiwane w ramach sprawozdań resortowych oraz sprawozdań jednorazowych (dane za lata 2017–2019), informacje z Ministerstwa Finansów dotyczące ustalenia wysokości zmniejszenia dochodów budżetu państwa z tytułu zniesienia odpłatności za pobyt dzienny w ośrodkach wsparcia dla osób zaburzeniami psychicznymi (dane za 2018 r.) oraz informacja o wysokości średniej rynkowej cenie organizacji szkolenia w związku z obowiązkiem organizacji szkoleń pracowników socjalnych zatrudnionych w ośrodkach pomocy społecznej i powiatowych centrach pomocy rodzinie.</p> <p>Omówienie składowych wyliczonych skutków projektowanych zmian do ustawy o pomocy społecznej:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Szacuje się, że w wyniku zmiany maksymalnej kwoty zasiłku okresowego z 418 zł (obecny przepis w ustawie o pomocy społecznej) do 528 zł (obecna wysokość kryterium dochodowego na osobę w rodzinie) roczne koszty dla budżetu państwa wzrosną o 0,63 mln zł, a roczne koszty budżetu jednostek samorządu terytorialnego o 0,02 mln zł. Szczegółowe informacje o założeniach przyjętych przy wyliczaniu skutków finansowych w zakresie zasiłku okresowego znajdują się w dokumencie stanowiącym załącznik do OSR. 2) Dochody budżetu państwa z tytułu zniesienia odpłatności za pobyt dzienny w ośrodkach wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi zmniejszą się średnio o 											

75%, tj. o ok. 5,00 mln zł w skali roku.

- 3) Szacuje się, iż wzrost wynagrodzeń pracowników socjalnych OPS i PCPR, wynikający z awansu zawodowego, przełoży się na wzrost rocznych kosztów dla jednostek samorządu terytorialnego o 27,67 mln zł w roku 2023, z kolei w kolejnych latach o 55,34 mln zł/rok.
- 4) Szacuje się, że objęcie należnym dodatkiem 400 zł wszystkich pracowników socjalnych świadczących pracę poza siedzibą jednostki (również tych, którzy dotychczas nie otrzymywali ww. dodatku) wyniesie łącznie 46,08 mln zł rocznie. Koszt podwyższenia dodatku z 250 zł na 400 zł dla pracowników dotychczas pobierających ten dodatek wyniesie 31,56 mln zł rocznie, natomiast koszt wypłaty dodatku w wysokości 400 zł pracownikom, którzy dotychczas go nie pobierali wyniesie 14,52 mln zł rocznie. Wpłyne to na wzrost rocznych kosztów dla budżetu państwa o 36,86 mln zł (co stanowi 80% kosztu ogółem), na wzrost rocznych kosztów jednostek samorządu terytorialnego o 9,22 mln zł (20% kosztu ogółem) oraz na Narodowy Fundusz Zdrowia, gdzie w zakresie zwiększenia kwoty dodatku za pracę w terenie do kwoty 400 zł – kwota wpływu od pracodawcy wyniesie dla 20 558 pracowników socjalnych 4,15 mln zł. rocznie.
 Proponowane w projekcie ustawy zmiany pozwolą na objęcie dodatkiem większej niż dotychczas grupy pracowników socjalnych, co więcej, unormowanie w projekcie ustawy kwestii awansu zawodowego spowoduje ich wyższą motywację do pracy. Co roku z budżetu państwa dofinansowywana jest wypłata dodatku za pracę w terenie dla pracowników socjalnych. W związku z powyższym kwota zabezpieczona w budżecie jednostek samorządu terytorialnego może zostać przeznaczona na podwyżki w zakresie awansu.
 Wprowadzane zmiany są postulowane przez środowisko pracowników socjalnych już od jakiegoś czasu i w celu zachowania kadry do realizacji zadań w obszarze pomocy społecznej, j.s.t. powinny w sposób właściwy gospodarować środkami na wypłatę wynagrodzeń pracowników socjalnych, zabezpieczając w swoich budżetach środki na ten cel (WPF).
- 5) Szacuje się, że roczne wydatki z budżetów jednostek samorządu terytorialnego, w związku z obowiązkiem organizacji szkoleń pracowników socjalnych zatrudnionych w ośrodkach pomocy społecznej, centrach usług społecznych i powiatowych centrach pomocy rodzinie, wzrosną o ok. 1,40 mln zł. Przyjmuje się, iż skutki finansowe z tego tytułu wystąpią co drugi rok, począwszy od roku wejścia w życie ustawy.
- 6) W oparciu o liczbę ataków agresji odnotowanych na pracownikach pomocy społecznej w latach 2015–2019, wg szacunków własnych, do kalkulacji skutków regulacji dotyczącej zapewnienia pomocy psychologicznej poszkodowanym pracownikom (art. 121 ust. 2a ustawy o pomocy społecznej) przyjęto, że rocznie wydatki jednostek samorządu terytorialnego (gmin i powiatów) powinny zamknąć się w kwocie 1,80 mln zł (6000 zgłoszeń x 2 h x 150 zł).

Pozostałe rozwiązania proponowanych zmian nie niosą dodatkowych skutków finansowych lub ich oszacowanie nie jest możliwe – w szczególności nie jest możliwe oszacowanie kosztów związanych ze zmianą wprowadzoną w art. 8 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej, polegającą na uzupełnieniu katalogu świadczeń, które nie będą wliczane do dochodu ustalonego na podstawie art. 8 ust. 3 o dodatkowe świadczenia, bądź mają znikomy wpływ na sektor finansów publicznych – dotyczy np. zaprzestania stosowania przez j.s.t praktyki włączania dodatku dla pracownika socjalnego do wynagrodzenia zasadniczego (zgodnie z wynikami badania przeprowadzonego przez MRPiPS wynika, że wg stanu na 28.09.2018 r. 0,5% jednostek, czyli 13 jednostek na 2809 badanych, udzieliło pozytywnej odpowiedzi, tj. potwierdziło stosowanie praktyki wliczania dodatku dla pracownika socjalnego do wynagrodzenia zasadniczego).

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Skutki

Czas w latach od wejścia w życie zmian	0	1	2	3	5	10	Łącznie (0–10)
W ujęciu pieniężnym	duże przedsiębiorstwa						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw						

(w mln zł, ceny stałe z ... r.)	rodzina, obywatele, gospodarstwa domowe, osoby niepełnosprawne i starsze							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	<p>Przedmiotowy projekt nie zawiera regulacji dotyczących majątkowych praw przedsiębiorców lub praw i obowiązków przedsiębiorców wobec organów administracji publicznej.</p> <p>Przedmiotowy projekt zawiera regulacje dotyczące obowiązków przedsiębiorców (placówki zapewniające całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku prowadzone w ramach działalności gospodarczej) w zakresie spełniania wymogu kwalifikacji personelu opiekuńczego zatrudnionego w ww. placówkach, a także wymogu minimalnego zatrudnienia pracowników wykonujących czynności w ramach usług opiekuńczych (zmiana w art. 68a pkt 4 i 5 ustawy o pomocy społecznej).</p> <p>Zawarte w projekcie ustawy regulacje będą miały pozytywny wpływ na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców.</p>						
	rodzina, obywatele, gospodarstwa domowe, osoby niepełnosprawne i starsze	Pozytywny wpływ na sytuację osób starszych, niepełnosprawnych oraz ich rodzin przez zmianę przyznawania niektórych świadczeń z pomocy społecznej						
Niemierzalne								
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		Wprowadzone zmiany brzmienia art. 116 ust. 1 pkt 3, art. 121a ust. 5 i art. 121b przyczynią się do podniesienia kwalifikacji i umiejętności zawodowych pracowników socjalnych zatrudnionych na poszczególnych stanowiskach, co z kolei pozytywnie wpłynie na jakość świadczonych usług.						
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu								
☒ nie dotyczy								
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).		☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy						
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:		☒ zwiększenie liczby dokumentów regulacje dotyczące oceny okresowej pracowników socjalnych (dodany art. 121b ustawy o pomocy społecznej). ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:						
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.		☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy						
Komentarz: Nie dotyczy.								
9. Wpływ na rynek pracy								
Regulacja nie wpływa na rynek pracy.								

10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Nie dotyczy.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Planowany termin wejścia w życie – po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Ewaluacja realizacji wprowadzonych zmian będzie dokonywana każdorazowo po zakończeniu roku budżetowego. Efekty monitorowane będą sprawozdaniem resortowym MRPiPS-03 lub w drodze sprawozdań jednorazowych.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
Nie dotyczy.		

Załącznik
do Oceny Skutków Regulacji
dla projektu ustawy o zmianie ustawy o pomocy społecznej

I Skutki finansowe podniesienia maksymalnej kwoty przyznania zasiłku okresowego dla jednoosobowego gospodarstwa domowego do poziomu 528 zł

Założenia modelowania:

- Wyliczenia oparto o Badanie Budżetów Gospodarstw Domowych GUS z 2018 r. oraz o dane ze zbioru centralnego z 2018 r.
- Wagi z BBGD skalibrowano z wykorzystaniem metody rakingowej – korekty dokonano w oparciu o populacyjną strukturę demograficzną (płeć, funkcjonalne grupy wieku z uwzględnieniem stopnia/orzeczenia o niepełnosprawności) oraz przestrzenną (województwo).
- Horyzont prognozy obejmuje 11 lat, począwszy od 2021 r.
- Począwszy od 2020 r., liczba beneficjentów zasiłku stałego kształtuje się zgodnie z trendem wyznaczonym przez lata 2017–2019.
- Liczba beneficjentów zasiłku okresowego zmienia się w tym samym tempie, co liczba beneficjentów zasiłku stałego.
- Liczba świadczeniobiorców zasiłku stałego i okresowego w podziale na wielkość gospodarstwa domowego jest zgodna z rozkładem wielkości gospodarstwa w całej populacji liczoną na podstawie BBGD (tzn. dla gospodarstw jedno- i wieloosobowych proporcja wynosi ok. 22:78).
- Kwota zasiłku okresowego jest niezmienna w czasie i wynosi 339 zł (średnia wysokość świadczenia w 2019 r.).
- Przeciętna liczba miesięcy pobierania zasiłku okresowego jest stała w całym okresie prognozy i jest równa wartości wskaźnika dla 2019 r. (5,71 miesiąca).
- Dla zasiłku okresowego, środki własne (wydatek JST w stosunku do wydatków całkowitych) wynoszą 2,74% wydatków całkowitych na świadczenie.
- Średnia wielkość wieloosobowego gospodarstwa domowego to 3,1 (na podstawie BBGD).

Na podstawie danych ze zbioru centralnego za 2018 r. obliczono liczbę świadczeń, których wysokość jest równa maksymalnej kwocie bieżącego świadczenia, czyli 418 zł. Liczba ta, po odcięciu wartości odstających, wyniosła 11 749 świadczeń rocznie. Przyjęto, że po zwiększeniu kryterium, wartość maksymalna świadczenia wzrośnie o połowę wzrostu zakresu między 418 zł a 528 zł (do 473 zł).

Rok	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]												
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)	
2021	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2022	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2023	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2024	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2025	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2026	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2027	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2028	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2029	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2030	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2031	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2021-2031	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dochody ogółem	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
budżet państwa	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
JST	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Wydatki ogółem	0,65	0,65	0,65	0,65	0,65	0,65	0,65	0,65	0,65	0,65	0,65	0,65	7,15
budżet państwa	0,63	0,63	0,63	0,63	0,63	0,63	0,63	0,63	0,63	0,63	0,63	0,63	6,93
JST	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,22
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Saldo ogółem	-0,65	-0,65	-0,65	-0,65	-0,65	-0,65	-0,65	-0,65	-0,65	-0,65	-0,65	-0,65	-7,15
budżet państwa	-0,63	-0,63	-0,63	-0,63	-0,63	-0,63	-0,63	-0,63	-0,63	-0,63	-0,63	-0,63	-6,93
JST	-0,02	-0,02	-0,02	-0,02	-0,02	-0,02	-0,02	-0,02	-0,02	-0,02	-0,02	-0,02	-0,22
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Szacunki w zakresie zmiany liczby osób korzystających z zasiłku okresowego w związku z projektowaną ustawą o zmianie ustawy o pomocy społecznej.

Liczba beneficjentów zasiłku okresowego pozostaje bez zmian.

Rok	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Wariant bazowy											
Liczba beneficjentów	257	245	233	222	211	201	191	182	173	165	157
	898	456	613	342	614	405	687	439	637	259	286
Wariant po zmianie											
Liczba beneficjentów	257	245	233	222	211	201	191	182	173	165	157
	898	456	613	342	614	405	687	439	637	259	286
Różnica											
Liczba beneficjentów	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

II Skutki finansowe wprowadzenia zmian w brzmieniu art. 121 ust. 3a ustawy o pomocy społecznej, w tym podwyższenia dodatku dla pracownika socjalnego – z kwoty 250 zł na kwotę 400 zł

Do kalkulacji skutków finansowych przyjęto dane ze sprawozdania jednorazowego o symbolu DPS-III-220-DK/2020 według stanu na dzień 31.12.2019 r. W sprawozdaniach pozyskano informacje o liczbie pracowników socjalnych, którzy nie otrzymali dodatku, o którym mowa

w art. 121 ust 3a ustawy o pomocy społecznej (w dotychczasowej wysokości 250 zł). Ze sprawozdania resortowego MRPiPS-03 za rok 2019 pozyskano natomiast informacje o ogólnej liczbie pracowników socjalnych zatrudnionych w OPS-ach i PCPR-ach (w tym: w MOPR-ach).

Z danych przekazanych przez Wydziały Polityki Społecznej Urzędów Wojewódzkich wynika, że 3025 osób zatrudnionych w OPS-ach, MOPR-ach i PCPR-ach nie otrzymywało w 2019 r. dodatku 250 zł – zmiana w ustawie zakłada wzrost liczby pracowników socjalnych, którzy będą otrzymywać dodatek z art. 121 ust 3a ustawy o pomocy społecznej, oraz wzrost kwoty dodatku z 250 zł do 400 zł miesięcznie. Roczny koszt proponowanej zmiany wynosi łącznie 46,08 mln zł, z czego:

- koszt podwyżki dla pracowników, którzy dotychczas otrzymywali dodatek w wysokości 250 zł wyniesie 31,56 mln zł
- koszt wypłaty dodatku w wysokości 400 zł pracownikom socjalnym zatrudnionym w OPS-ach, MOPR-ach i PCPR-ach, którzy dotychczas go nie otrzymywali, wyniesie 14,52 mln zł.

Szacunkowe skutki wprowadzanej zmiany przedstawiają się następująco:

	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
ROK	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2021-2031
Wydatki ogółem	46,08	46,08	46,08	46,08	46,08	46,08	46,08	46,08	46,08	46,08	46,08	506,88
budżet państwa	36,86	36,86	36,86	36,86	36,86	36,86	36,86	36,86	36,86	36,86	36,86	405,46
JST	9,22	9,22	9,22	9,22	9,22	9,22	9,22	9,22	9,22	9,22	9,22	101,42
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

III Skutki finansowe w zakresie awansu zawodowego pracowników socjalnych

Kalkulacja skutków finansowych opiera się na danych ze sprawozdania rocznego MRPiPS-03 za rok 2019. Przyjęto liczbę pracowników socjalnych zatrudnionych na poszczególnych stanowiskach. Policzonego skutek finansowy, przyjmując przewidywany wzrost zatrudnienia po awansach zawodowych o 40–50 % na poszczególnych stanowiskach, przy założeniu 400–500 zł podwyżki (w zależności od stopnia awansu zawodowego).

Pierwsza ocena okresowa przeprowadzona po dwóch latach, która skutkować może awansem, będzie miała miejsce ok. VI 2023 r., dlatego dla tego roku przyjęto niepełną kalkulację.

Skutek roczny w wysokości 55,34 mln zł od 2024 r., w 2023 r. policzone od lipca, tj. połowę tej kwoty (27,67 mln zł).

	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
ROK	2021*	2022	2023* *	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2021- 2031
Wydatki ogółem	0,00	0,00	27,67	55,34	55,34	55,34	55,34	55,34	55,34	55,34	55,34	470,39
budżet państwa	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
JST	0,00	0,00	27,67	55,34	55,34	55,34	55,34	55,34	55,34	55,34	55,34	470,39
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

* Pierwsza ocena okresowa po 6 miesiącach od dnia wejścia w życie ustawy, tj. ok. VI 2021 r.

** Kolejne oceny okresowe co 2 lata skutkują podniesieniem stopnia awansu zawodowego i przewidywaną podwyżką, tj. skutek od ok. VI 2023 r.

RAPORT Z KONSULTACJI PUBLICZNYCH ORAZ OPINIOWANIA PROJEKTU USTAWY O ZMIANIE USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248), z chwilą skierowania do konsultacji publicznych oraz opiniowania, projekt ww. ustawy został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej.

Jednocześnie zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.), projekt został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Projekt był przedmiotem konsultacji społecznych w trybie przepisów ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 263) oraz ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. z 2019 r. poz. 1809).

Projekt ustawy nie podlegał obowiązkowi przedstawienia właściwym instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

W ramach konsultacji publicznych i opiniowania do projektu ustawy wpłynęły stanowiska zgłoszone przez następujące podmioty:

- 1) Radę Działalności Pożytku Publicznego;
- 2) Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”;
- 3) Polską Federację Związkową Pracowników Socjalnych i Pomocy Społecznej;
- 4) Wspólnotę Roboczą Związków Organizacji Socjalnych „Wrzos”;
- 5) Stowarzyszenie Samorządowych Ośrodków Pomocy Społecznej „FORUM”;
- 6) Koalicję rzeczniczą oraz podmioty spoza koalicji;
- 7) Związek Pracodawców Polska Miedź;
- 8) Polską Federację Związkową Pracowników Socjalnych i Pomocy Społecznej;
- 9) Stowarzyszenie Certyfikowanych Superwizorów Pracy Socjalnej;
- 10) Radę Pomocy Społecznej;
- 11) Polskie Stowarzyszenie Szkół Pracy Socjalnej;
- 12) Centralną Komisję Egzaminacyjną ds. Stopni Specjalizacji Zawodowej Pracowników Socjalnych działająca przy Ministrze Rodziny i Polityki Społecznej;
- 13) Stowarzyszenie Interwencji Prawnej;

- 14) Ogólnopolską Federację na rzecz Rozwiązywania Problemu Bezdomności;
- 15) Polskie Forum Osób Niepełnosprawnych;
- 16) Naczelną Radę Pielęgniarek i Położnych;
- 17) Wyższą Szkołę Zarządzania i Administracji w Opolu;
- 18) Centrum Badań nad Edukacją i Integracją Migrantów Uniwersytetu Pedagogicznego im Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie;
- 19) Przedstawicielstwo Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców w Polsce (UNHCR);
- 20) Wojewodę Małopolskiego;
- 21) Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego;
- 22) Opolski Urząd Wojewódzki;
- 23) Śląski Urząd Wojewódzki;
- 24) Wojewodę Podlaskiego;
- 25) Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego;
- 26) Wojewodę Mazowieckiego.

Projekt został przedłożony Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. KWRiST upoważniła Zespół do Spraw Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej do wydania opinii wiążącej wobec projektu; w dniu 1 grudnia 2020 r. Zespół wydał pozytywną opinię.

W trybie ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa żaden z podmiotów nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem ustawy.

RAPORT Z KONSULTACJI PUBLICZNYCH ORAZ OPINIOWANIA

PROJEKTU USTAWY O ZMIANIE USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ

Odniesienie się do uwag

L.p.	Dotyczy	Zgłaszający	Treść uwagi	Stanowisko MRiPS
1.	Art. 1 pkt 1 lit. b	Rada Działalności Pożytku Publicznego	<p>Rada mając na uwadze zasadę równego traktowania osób z niepełnosprawnościami oraz dostępność do pomocy z Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020, proponuje następujące rozszerzenie wyłączenia w art. 8 ust. 4a „<i>W przypadku dochodu ustalonego zgodnie z ust. 3 i 4 na podstawie ustalenia prawa do świadczenia pieniężnego oraz opłaty wnoszonej przez osoby, o których mowa w art. 61 ust. 2 pkt 2, oraz na potrzeby ustalenia uprawnień do pomocy żywnościowej w ramach na podstawie odrębnych przepisów, w dochodzie osoby lub rodziny nie uwzględnia się świadczenia uzupełniającego, o którym mowa w art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 31 lipca 2019 r. o świadczeniu (Dz.U.poz.1622)</i>”.</p> <p>Wliczanie świadczenia uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji dla niepełnosprawnych do dochodu na potrzeby kwalifikowania do Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020</p>	Uwaga nieuwzględniona. Poza zakresem projektowanej ustawy.
2.	Art. 1 pkt 1 lit. b	Polska Federacja Związkowa Pracowników Socjalnych i Pomocy Społecznej	<p>W projektowanym przepisie art. 8 ust. 4 proponujemy dodanie pkt 14-15 o treści:</p> <p><i>14. zasiłku pielęgnacyjnego, o którym mowa w art. 16 ustawy z 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2020 r. poz. 111);</i></p> <p><i>15. dodatku mieszkaniowego, o którym mowa w ustawie z 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz.U. z 2019 r. poz. 2133).</i></p> <p>Zdaniem naszej organizacji, do katalogu wyłączeń z dochodu o którym mowa w art. 8 ust. 3 u.p.s., należy oprócz proponowanych</p>	Uwaga nieuwzględniona. Poza zakresem projektowanej ustawy.

			<p>dodać - zarówno zasiłek pielęgnacyjny, jak też dodatek mieszkaniowy, które to świadczenia miały w założeniu służyć realnemu wsparciu osób niepełnosprawnych oraz o niskich dochodach. Jak jednak wynika z danych GUS – ok. 14% gospodarstw domowych korzystających ze świadczeń socjalnych znajdowało się w sferze ubóstwa skrajnego. Tym samym ww. świadczenia jako stanowiące dochód w rozumieniu u.p.s., realnie zmniejszają szansę uzyskania adekwatnej pomocy, a np. w przypadku uprawnienia do zasiłku stałego pomniejszają jego wysokość o wartość przyznanych świadczeń, co stanowi niemal całkowite zaprzeczenie sensu przyznawania ww. świadczeń. W sytuacji, gdy zdaniem Ministerstwa proponowane rozwiązanie rodziłoby zbyt wysokie koszty, wnosimy o rozważenie wyłączenia ww. świadczeń z dochodu ustalanego na potrzeby przyznania zasiłku stałego.</p>	
3.	Art. 1 pkt 1 lit. b	Wspólnota Robocza Związków Organizacji Socjalnych „Wrzos”	<p>Z satysfakcją przyjmując poszerzenie katalogu świadczeń pomniejszających dochód uprawniający do świadczeń. Proponujemy dodatkowo zwiększenie zakresu nie wliczanych do tego dochodu świadczeń o zasiłek pielęgnacyjny i dodatek okresowy. Do art. 8 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej proponujemy dodać pkt. 14 i 15</p> <p><i>„14. zasiłku pielęgnacyjnego, o którym mowa w art. 16 ustawy z 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2020 r. poz. 111);</i></p> <p><i>15. dodatku mieszkaniowego, o którym mowa w ustawie z 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz.U. z 2019 r. poz. 2133).”</i></p>	Uwaga nieuwzględniona. Poza zakresem projektowanej ustawy.
4.	Art. 1 pkt 1 lit.b	Stowarzyszenie Samorządowych Ośrodków Pomocy Społecznej „FORUM”	<p>Dodaje się pkt.14</p> <p>świadczenia uzupełniającego dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji (Dz.U.2019 poz.1622)</p> <p>Ujednolicenie zasad ustalenia sytuacji dochodowej osób/rodzin w przypadku ustalania uprawnień do wszystkich form pomocy zarówno pieniężnej jak i niepieniężnej.</p> <p>proponujemy dodanie:</p>	Uwaga nieuwzględniona. Poza zakresem projektowanej ustawy.

			<p>14. zasiłku pielęgnacyjnego, o którym mowa w art. 16 ustawy z 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2020 r. poz. 111);</p> <p>15. dodatku mieszkaniowego, o którym mowa w ustawie z 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz.U. z 2019 r. poz. 2133).</p> <p>dodatku energetycznego, o którym mowa w ustawie Prawo Energetyczne</p> <p>Do katalogu wyłączeń z dochodu o którym mowa w art. 8 ust. 3 u.p.s., należy oprócz proponowanych dodać - zarówno zasiłek pielęgnacyjny, jak też dodatek mieszkaniowy, które to świadczenia miały w założeniu służyć realnemu wsparciu osób niepełnosprawnych oraz o niskich dochodach. Jak jednak wynika z danych GUS - ok. 14% gospodarstw domowych korzystających ze świadczeń socjalnych znajdowało się w sferze ubóstwa skrajnego. Tym samym ww. świadczenia jako stanowiące dochód w rozumieniu u.p.s., realnie zmniejszają szansę uzyskania adekwatnej pomocy, a np. w przypadku uprawnienia do zasiłku stałego pomniejszają jego wysokość o wartość przyznanych świadczeń, co stanowi niemal całkowite zaprzeczenie sensu przyznawania ww. świadczeń. W sytuacji, gdy zdaniem Ministerstwa proponowane rozwiązanie rodziłoby zbyt wysokie koszty, wnosimy o rozważenie wyłączenia ww. świadczeń z dochodu ustalanego na potrzeby przyznania zasiłku stałego.</p>	
5.	Art. 1 pkt 1 lit. b	<p>Koalicja rzecznicza oraz podmioty spoza koalicji składające to stanowisko:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. EAPN Polska, 2. Fundacja Habitat for Humanity Poland, 3. Ogólnopolska Federacja na rzecz Rozwiązywania Problemu Bezdomności, 4. Stowarzyszenie Jump93, 5. Chrześcijańska Fundacja 	<p>Proponujemy uzupełnienie art. 8 ust. 4 poprzez dodanie nowego punktu o treści: „14) dodatku mieszkaniowego przyznawanego na podstawie ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych.”</p> <p>W obecnym stanie prawnym dodatek mieszkaniowy wlicza się do dochodu ustalanego zgodnie z art. 8 u.p.s., co powoduje, że wiele osób korzystających z dodatku mieszkaniowego zostaje wyłączonych z zakresu wsparcia określonego w u.p.s. Znacząco to utrudnia i pogarsza sytuację osób ubogich i wykluczonych mieszkaniowo lub zagrożonych wykluczeniem mieszkaniowym korzystających również ze świadczeń pomocy społecznej. W takim</p>	Uwaga nieuwzględniona. Poza zakresem projektowanej ustawy.

		<p>6. Stowarzyszenie Interwencji Prawnej 7. Kamilańska Misja Pomocy Społecznej 8 Inkubator Społeczny, 9. Fundacja Polityki Społecznej Prekursor, 10. Katarzyna Chotkowska, 11. Bartosz Felski.</p>	<p>wypadku bowiem zasiłek stały oraz zasiłek okresowy są znacząco pomniejszone lub nie są w ogóle przyznawane.</p> <p>W związku z powyższym wprowadzenie proponowanej zmiany w treści ustawy jest uzasadnione, a dodatkowo koresponduje z już zaprojektowanym rozszerzeniem katalogu wyłączeń zawartego w ust. 4 art. 8 u.p.s.</p>	
6.	<p>Art. 1 pkt 1 (dodanie lub zmiana regulacji w art. 8 ust. 4 i art. 8 ust. 11 i 12, art. 57 ust. 7 oraz art. 127a ust. 1)</p> <p>Art. 1 pkt 7 w zakresie zmienianego art. 48a ust. 2g pkt 2 lit. a</p> <p>Art. 1 pkt 13 (zmiana art. 65 ust. 2)</p> <p>Art. 1 pkt 30 lit. f w zakresie art. 121 ust. 3a</p>	<p>Wojewoda Warmińsko-Mazurski</p>	<p>W art. 8 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej proponuje się uzupełnienie katalogu świadczeń, które nie są wliczane do dochodu ustalonego na podstawie art. 8 ust. 3 ww. ustawy, a mianowicie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pomocy finansowej udzielanej ze środków PFRON, - wsparcia finansowego przyznanego w ramach programów rządowych, które nie mogą być wykorzystane na inne cele niż przedmiot ich przyznania. <p>Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w kwietniu 2020 r. uruchomił realizację programu „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi” stanowiący załącznik do uchwały Nr 4/2020 Rady Nadzorczej PFRON z dnia 18 marca 2020 r. W ramach Modułu III tego programu wprowadzona została możliwość uzyskania pomocy finansowej w związku z wystąpieniem w Polsce, zagrożenia epidemicznego oraz stanu epidemii.</p> <p>W ramach Modułu III Programu maksymalna wysokość pomocy finansowej udzielonej ze środków PFRON wynosiła - 500 zł miesięcznie na jedną osobę niepełnosprawną, z tym że okres na jaki mogło zostać przyznane świadczenie nie mógł być dłuższy niż 3 miesiące.</p> <p>Na podstawie rozdziału IV pkt 2a Programu, pomoc finansowa przyznawana była osobom niepełnosprawnym, „które na skutek wystąpienia sytuacji kryzysowych spowodowanych chorobami zakaźnymi utraciły możliwość korzystania z opieki świadczonej w placówce rehabilitacyjnej (...) - w formie dofinansowania</p>	<p>Uwagi dotyczące art. 8 ust. 4 i art. 8 ust. 11 i 12 oraz art. 127a ust. 1 wykraczają poza zakres projektowanej ustawy.</p> <p>Należy jednocześnie zauważyć, że część osób korzystających z usług w środowiskowych domach samopomocy była zwalniana z odpłatności za udział w świadczonych przez nie zajęciach.</p>

		<p>kosztów związanych z zapewnieniem opieki w warunkach domowych”. Wobec powyższego, pomoc finansowa udzielona ze środków PFRON przyznawana była na konkretny cel, a nie na uzupełnienie budżetu domowego rodziny.</p> <p>Wliczenie powyższego świadczenia do dochodu spowodowało np. utratę prawa do zasiłku stałego oraz ubezpieczenia zdrowotnego z uwagi na przekroczenie kryterium dochodowego.</p> <p>W orzecznictwie sądów administracyjnych istnieje pogląd, zgodnie z którym charakter celowy pomocy uniemożliwia jej wykorzystanie na inne cele, w tym bytowe, związane z utrzymaniem swojej rodziny, w związku z tym nie powinna być wliczana do dochodu w przypadku ubiegania się o świadczenia z pomocy społecznej (wyrok NSA z 17 stycznia 2017 r. sygn. akt I OSK 1313/15).</p> <p>W art. 8 ust. 11 proponuje się modyfikację ww. ustępu, który stanowi, że w przypadku uzyskania w ciągu 12 miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia wniosku lub w okresie pobierania świadczenia z pomocy społecznej dochodu jednorazowego przekraczającego pięciokrotnie kwoty (...) poprzez dodanie zapisu „oraz uzyskania przez stronę dochodu w miesiącu złożenia wniosku”.</p> <p>Zgodnie z ww. przepisem dochód ustala się na podstawie dochodu uzyskanego w ciągu 12 miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia wniosku lub w okresie pobierania świadczenia z pomocy społecznej. W art. 8 ust. 3 jest mowa o dochodzie, z miesiąca poprzedzającego miesiąc złożenia wniosku, a w przypadku jego utraty z miesiąca w którym wniosek został złożony.</p> <p>Z kontroli ośrodków pomocy społecznej wynika, że mają miejsce sytuacje, gdzie osoba w miesiącu złożenia wniosku w tym samym miesiącu uzyskuje dochód przekraczający pięciokrotność kwoty kryterium dochodowego.</p> <p>Wobec powyższego w art. 8 ust. 11 winien być uwzględniony dochód uzyskany w miesiącu złożenia wniosku.</p>	
--	--	--	--

		<p>W art. 8 ust. 12 proponuje się doprecyzowanie sposobu przeliczenia uzyskanego jednorazowo dochodu, należnego za dany okres.</p> <p>Zgodnie z art. 8 ust. 12 ustawy, w przypadku uzyskania jednorazowo dochodu należnego za dany okres, kwotę tego dochodu uwzględnia się w dochodzie osoby lub rodziny przez okres, za który uzyskano ten dochód.</p> <p>Zgodnie z interpretacją Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej zamieszczoną na stronie Ministerstwa, w przypadku dochodu wypłaconego „z dołu”, dolicza się go do dochodu za minione miesiące. Ośrodek pomocy społecznej nie ma jednak możliwości żądania zwrotu wypłaconych za ten sam okres zasiłków, gdyż kwoty doliczane wstecznie do dochodu nie stanowią nienależnie pobranego świadczenia.</p> <p>Należy wskazać, że późniejsze wyrównanie tych świadczeń w drodze jednorazowej wypłaty za miniony okres, winno być dokonywane „do przodu” i doliczone do dochodu przez okres, za który uzyskano ten dochód. Takie stanowisko przedstawiają w kontroli ośrodki pomocy społecznej z uwagi na trudną sytuację finansową gmin, szczególnie w przypadku przeliczania odpłatności mieszkańców za domy pomocy społecznej.</p> <p>W art. 22 pkt 9 i 9a proponuje się dodanie po słowach „kontrola jakości usług” treści „oraz zgodności zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami”.</p> <p>Zgodnie z art. 22 pkt 10 ustawy o pomocy społecznej kontrola placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku obejmuje m.in. zgodność zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami. Ponadto kontrola jakości usług, o których mowa w art. 22 pkt 8 realizowanych przez samorządy gmin, powiatów i województwa, uwzględnia zgodność zatrudnienia pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z wymaganymi kwalifikacjami.</p> <p>Wobec powyższego, kontrola jakości usług wykonywanych przez podmioty niepubliczne powinna, tak jak w przypadku placówek zapewniających całodobową opiekę i jednostek organizacyjnych</p>	<p>Uwaga uwzględniona.</p>
--	--	--	----------------------------

		<p>pomocy społecznej, obejmować również kontrolę kwalifikacji zatrudnionej kadry.</p> <p>W art. 25 ust. 2 pkt 3 proponuje się usunąć zapis „wypłaty świadczeń pieniężnych”, pozwalając jednocześnie na zlecenie tego zadania. Zgodnie z ww. przepisem „zlecenie realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej nie może obejmować: (...) wypłaty świadczeń pieniężnych”. Z kontroli przeprowadzonych w ośrodkach pomocy społecznej wynika, iż wypłata świadczeń pieniężnych realizowana jest przez inny podmiot zewnętrzny w formie zakupu usługi kasowej. Powyższe w dużej mierze wynika z tańszej obsługi osób w bankach oraz ograniczonych możliwości kadrowo - organizacyjnych małych ośrodków pomocy społecznej. Ośrodki posiadają ograniczone zasoby kadrowe, co uniemożliwia realizację dodatkowego zadania, jakim jest prowadzenie kasy i wypłata świadczeń. Dodatkowo, w małych gminach ośrodki posiadają niewielką bazę lokalową (2-3 pokoje), co nie pozwala na wygospodarowanie odrębnego pomieszczenia na kasę.</p> <p>W art. 48a ust. 2g pkt 2 lit. a proponuje się zmianę wymogu posiadania przez opiekunów co najmniej rocznego doświadczenia w pracy z osobami bezdomnymi, poprzez zmniejszenie wymaganego doświadczenia do 3 miesięcy.</p> <p>W art. 48a ust. 3a pkt 1 proponuje się zmianę wymogu posiadania przez osoby wykonujące czynności w zakresie usług świadczonych w noclegowni co najmniej rocznego doświadczenia w pracy z osobami bezdomnymi, poprzez wprowadzenie wymogu 3-miesięcznego doświadczenia.</p> <p>Zgodnie z przepisami ustawy o pomocy społecznej do wykonywania czynności w zakresie usług świadczonych w schronisku dla osób bezdomnych (art. 48a ust.2g pkt 2) oraz w noclegowni (art. 48a ust. 3a) zatrudnia się osoby posiadające (...) co najmniej roczne doświadczenie zawodowe w pracy z osobami bezdomnymi.</p> <p>Powyższy przepis jednoznacznie wskazuje, że kierownik jednostki winien zatrudniać osoby posiadające już kwalifikacje zawodowe na stanowisku dostosowanym do potrzeb występujących w</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona. Poza zakresem projektowanej ustawy.</p> <p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Obowiązek posiadania doświadczenia w pracy z osobami bezdomnymi dotyczy wyłącznie osób posiadających wykształcenie zasadnicze branżowe lub zasadnicze zawodowe, zatem bez kierunkowych kwalifikacji. W celu zapewnienia optymalnej jakości świadczonych usług posiadanie rocznego doświadczenia jest konieczne w celu zapoznania się ze specyfiką pracy w poszczególnych placówkach i nabycia stosownych umiejętności.</p> <p>Analogia do śds jest niewłaściwa, gdyż w rozporządzeniu w sprawie śds wymóg krótszego 3-miesięcznego doświadczenia</p>
--	--	---	---

		<p>jednostce. Zmiana w zakresie dotyczącym doświadczenia zawodowego podyktowana jest przede wszystkim faktem, iż schroniska i noclegownie umiejscowione w mniejszych miejscowościach mają problemy z naborem kadry posiadającej doświadczenie zawodowe.</p> <p>Należy zwrócić uwagę że podobna sytuacja występowała w środowiskowych domach samopomocy, gdzie nowelizacja rozporządzenia zmieniła wymóg posiadania doświadczenia zawodowego z 6 miesięcy do 3.</p> <p>W art. 57 ust. 7 proponuje się po wyrazach „miasta na prawach powiatu” dodać wyrazy „oraz gminy”. Ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, czy kluby samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi prowadzone są przez gminne jednostki samorządu terytorialnego. W związku z tym, przepis powinien uwzględniać również gminy, które bez zgody wojewody nie mogą zmienić przeznaczenia ośrodka wsparcia.</p> <p>W art. 65 ust. 2 proponuje się zmianę brzmienia przepisu, poprzez dodanie w zdaniu drugim, do istniejącego wyliczenia - art. 58. Powyższy przepis otrzymałby brzmienie: „W przypadku braku miejsc w domu pomocy społecznej o zasięgu gminnym lub powiatowym, gmina może kierować osoby tego wymagające do domu pomocy społecznej, który nie jest prowadzony na zlecenie wójta (burmistrza, prezydenta miasta) lub starosty. W takim przypadku stosuje się odpowiednio art. 58, art. 59 ust. 1 i art. 61-64b, z tym że wysokość opłaty za pobyt w takim domu określa umowa zawarta przez gminę z podmiotem prowadzącym dom.”</p> <p>Z praktyki kontrolnej wynika, iż występują sytuacje, gdzie domy pomocy społecznej działające bez zlecenia jednostek samorządu terytorialnego nie stosują art. 58, uznając, iż nie dotyczy on domów niepublicznych.</p> <p>Postępowanie wobec osób skierowanych przez gminę do takiego domu w sposób odmienny niż wobec osób skierowanych do domów prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego lub na zlecenie jednostek samorządu terytorialnego jest niezgodne</p>	<p>dotyczy osób z wykształceniem kierunkowym w zawodach regulowanych, a nie z wykształceniem zasadniczym branżowym lub zasadniczym zawodowym jak w procedowanym projekcie nowelizacji ustawy.</p> <p>Uwaga uwzględniona.</p> <p>Uwaga poza zakresem projektowanych zmian. Uwaga niezasadna.</p>
--	--	--	---

		<p>z zasadą równego traktowania.</p> <p>W art. 121 ust. 3a proponuje się po wyrazach „świadczenie pracy socjalnej” dodać wyraz „ w środowisku”.</p> <p>W projekcie zmian do ustawy zawarto przepis, zgodnie z którym „Pracownikowi socjalnemu zatrudnionemu w pełnym wymiarze czasu pracy w samorządowych jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, do którego podstawowych obowiązków należy świadczenie pracy socjalnej lub przeprowadzanie rodzinnych wywiadów środowiskowych poza siedzibą jednostki, przysługuje wypłacany co miesiąc dodatek do wynagrodzenia w wysokości 400 zł”.</p> <p>Powyższe wskazuje, że zarówno pracownicy socjalni pracujący w „środowisku”, jak i pracownicy socjalni zatrudnieni np. w domach pomocy społecznej, środowiskowych domach samopomocy czy powiatowych centrach pomocy rodzinie nieświadczący pracy w terenie, otrzymają dodatek do wynagrodzenia w takiej samej wysokości. Wskazane rozwiązanie jest krzywdzące dla pracowników socjalnych ośrodków pomocy społecznej, którzy pracują w „środowisku”, niejednokrotnie z narażeniem zdrowia, a nawet życia, pokonując często duże odległości w ramach świadczonej pracy socjalnej mieszkańcom danej gminy.</p> <p>Wobec powyższego proponuje się zmianę przepisu bądź ustalenie niższych stawek dodatku pracownikom socjalnym nieświadczącym pracy socjalnej, w tym przeprowadzania wywiadu środowiskowego poza siedzibą zakładu pracy.</p> <p>W art. 127a ust. 1 proponuje się wyraz „pomoc” zastąpić wyrazami „pomoc i asystę”. W art. 127a ust. 2 proponuje się wyraz „pomocy” zastąpić wyrazami „pomocy i asysty”. Ponadto , dookreślenia wymaga znaczenie pojęć: „pomoc” oraz „asysta”.</p> <p>Wojewoda ma prawo: do swobodnego wstępu w ciągu doby do obiektów i pomieszczeń kontrolowanej jednostki, może również wystąpić o pomoc do komendanta Policji, wydać zalecenia, cofnąć zezwolenie na prowadzenie placówki, nałożyć karę pieniężną.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona. Celem zmiany było umożliwienie przyznania dodatku pracownikom socjalnym przeprowadzającym wywiady środowiskowe lub świadczącym pracę socjalną.</p> <p>Uwaga poza zakresem projektowanych zmian. Uwaga niezasadna.</p>
--	--	---	---

			<p>Niestety służby wojewody często nie są wpuszczane do obiektu, pomimo obecności Policji. Stanowisko prezentowane przez Policję wskazuje na brak przepisów w ww. zakresie, określających wprost rodzaj pomocy, a także brak regulacji dotyczącej odpowiedniego postępowania. Warto zwrócić uwagę że np. w przypadku kontroli prowadzonych na podstawie ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. Nr 137, poz. 926, ze zm.), powyższe kwestie zostały uregulowane Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie udzielania przez organy Policji, Straży Granicznej, straży miejskich lub organy wojskowe pomocy lub asysty pracownikowi organu podatkowego przy wykonywaniu czynności kontrolnych.</p> <p>Wskazane byłoby również rozważenie możliwości wystąpienia i uzyskania przez wojewodę natychmiastowego nakazu, wydanego przez odpowiednie służby, umożliwiającego wejście do obiektu, w sytuacji niezbędnej do stwierdzenia, czy życie i zdrowie osób znajdujących się w danym obiekcie nie jest zagrożone.</p> <p>Pomimo, iż właścicielowi obiektu, grozi kara pozbawienia wolności do lat 3, zgodnie z art. 225 Kodeksu karnego, za utrudnienia w prowadzeniu czynności kontrolnych, to takie postępowania są najczęściej umarzane. To powoduje jeszcze większą bezkarność takich osób, dalsze nielegalne działania lub brak współpracy w ustaleniach kontrolnych.</p> <p>Ponadto na rozważenie zasługuje przeniesienie odpowiedzialności za prowadzenie placówki bez zezwolenia na grunt prawa karnego, gdzie taka działalność powinna być kwalifikowana jako przestępstwo.</p>	
7.	Art. 1 pkt 2	Związek Pracodawców Polska Miedź	<p>co do art.1 pkt2 - pozytywnie – proponujemy jednak przesunięcie obowiązywania zweryfikowanych kryteriów na 01 kwietnia roku następującego po roku wprowadzenia nowych kryteriów oceniam pozytywnie, gdyż daje to organowi pomocy społecznej możliwość przeprowadzenia zmian w decyzjach z uwzględnieniem rewaloryzacji świadczeń z ZUS-u</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Proponowana zmiana przesunięcia obowiązywania zweryfikowanych kryteriów na 1 kwietnia roku następującego po roku wprowadzenia nowych kryteriów może być negatywnie odebrana przez świadczeniobiorców.</p> <p>Zmiana przyjęta w projekcie ustawy (art. 9</p>

				ust. 8a) jest odpowiedzią na sygnały płynące z ośrodków pomocy społecznej – ośrodki sygnalizowały duże obciążenie pracą administracyjną w ostatnim kwartale roku, przy wejściu w życie z dniem 1 października zweryfikowanych kryteriów dochodowych w pomocy społecznej.
8.	Art. 1 pkt 2	Stowarzyszenie Samorządowych Ośrodków Pomocy Społecznej „FORUM”	<p>8a. Zweryfikowane kryteria dochodowe oraz kwoty, o których mowa w ust. 5 i 6, obowiązują od dnia 1 kwietnia roku następującego po roku, w którym jest przeprowadzana weryfikacja.</p> <p>Planowanie wydatków na pomoc społeczną, następuje z wyprzedzeniem półrocznym tj. lipiec na następny rok kalendarzowy, a nie jak podaje w uzasadnieniu piszący na początku roku. Początek roku generuje wielość różnego rodzaju nowych wniosków beneficjentów pomocy społecznej, których baza częstokroć zmienia się właśnie z początkiem roku w okresie kiedy pracuje się na podstawie prowizorium budżetowego. Ponadto każdorazowo początek roku kalendarzowego dla pomocy społecznej niesie szereg zadań związanych ze sprawozdawstwem, co angażuje czas pracowników socjalnych i pracowników zatrudnionych w pomocy społecznej do obsługi świadczeń. Dodatkowo zmiana kryteriów nałoży kolejne zadanie w tym okresie, co może wiązać się ze znacznymi opóźnieniami w realizacji. Zasadnym byłoby przesunięcie zmiany kryteriów na kwiecień każdego roku, wówczas Ośrodki będą miały możliwość podania faktycznej liczby Klientów w danym roku, ale i prawidłowego szacowania wydatków na pierwsze i drugie półrocze danego roku. Powyższe zbiegnie się również z waloryzacją rent i emerytur, co umożliwi prowadzenie jednego postępowania w sprawie zmian decyzji z uwagi na zmianę kryterium i zmianę dochodu. Tym samym wygeneruje nie tyle mniejszą ilość pracy, co możliwość holistycznego dokonania zmian.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>W związku z tym, że ostatnia weryfikacja kryteriów dochodowych w pomocy społecznej była przeprowadzana w roku 2018, następna przypada na rok 2021. Przyjęcie proponowanej zmiany brzmienia art. 9 ust. 8a oznacza, że zweryfikowane kryteria dochodowe oraz kwoty, o których mowa w ust. 5 i 6, będą obowiązywały od 1 stycznia 2022 r., przy czym oszacowane skutki finansowe przeprowadzanej weryfikacji kryteriów dochodowych w pomocy społecznej zostaną uwzględnione w trakcie prowadzonych w roku 2021 prac nad projektem ustawy budżetowej na rok 2022. Należy przy tym zauważyć, że prace nad projektem ustawy budżetowej rozpoczynają się na początku roku poprzedzającego rok wejścia w życie ustawy budżetowej.</p>
9.	Art. 1 pkt 2	Prezydium Komisji Krajowej NSZZ	Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” zdecydowanie negatywnie ocenia zaproponowane rozwiązanie w projekcie	W związku z tym, że ostatnia weryfikacja kryteriów dochodowych w pomocy

	„Solidarność”	<p>zmieniającym ustawę o pomocy społecznej w zakresie zmiany daty wejścia w życie zweryfikowanych kryteriów dochodowych w pomocy społecznej tak, by obowiązywały dopiero od 1 stycznia 2022r., a nie w nadchodzącym roku weryfikacji tychże kryteriów. Zgodnie z obowiązującymi regulacjami kryteria dochodowe podlegają weryfikacji co 3 lata, z uwzględnieniem wyniku badań prognozy interwencji socjalnej a minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego ogłasza, w drodze obwieszczenia zweryfikowane kryteria dochodowe. W przypadku gdy Rada Dialogu Społecznego nie uzgodni w przewidzianym terminie kryteriów dochodowych, Rada Ministrów ustala nie niższe niż w przedstawionej propozycji kryteria dochodowe oraz kwoty, o których mowa w ust. 5 i 6, w drodze rozporządzenia, w terminie do dnia 15 lipca danego roku. Zweryfikowane kryteria dochodowe (na podstawie art. 9 ust. 8a) obowiązują od 1 października roku, w którym jest przeprowadzana weryfikacja. Termin najbliższej weryfikacji przypada na 1 października 2021r. NSZZ „Solidarność” zwraca uwagę na fakt, że już w obecnej chwili próg interwencji socjalnej (PIS) jest poniżej minimum egzystencji (ME) dla wszystkich trzech typów rodzin (dla M+K+DS= PIS jest poniżej ME o kwotę 82,20 zł; dla M+K+DM+DS= PIS jest poniżej ME o kwotę 22,67 zł; dla M+K+DM+2DS= PIS jest poniżej ME o kwotę 106,68 zł). Jednocześnie zwracamy uwagę, że minimum egzystencji obliczane na rok 2021 będzie obliczane w oparciu o minimum egzystencji na rok 2020 i na podstawie koszyka dóbr i usług za rok 2019. Zatem jest to już w oparciu o dane sprzed 4 lat, a jeśli kryterium miałooby obowiązywać od 1 stycznia 2022 r., to będzie już w oparciu o dane sprzed 5 lat. Zdaniem NSZZ „Solidarność” nie spełnia to przesłanki weryfikacji co 3 lata.</p> <p>NSZZ „Solidarność” wielokrotnie zwracała uwagę na niedoskonałość tego systemu, gdyż zaniża on poziom kryteriów uprawniających do pomocy najuboższym obywatelom i pogłębia ubóstwo tych, którzy i tak są w trudnej sytuacji. Biorąc pod uwagę zachodzące obecnie zmiany na rynku pracy spowodowane covid-19, trudności w podejmowaniu zatrudnienia i usamodzielnianiu się również osób korzystających ze wsparcia</p>	<p>społecznej była przeprowadzana w roku 2018, następna przypada na rok 2021. Przyjęcie proponowanej zmiany brzmienia art. 9 ust. 8a oznacza, że zweryfikowane kryteria dochodowe oraz kwoty, o których mowa w ust. 5 i 6, będą obowiązywały od 1 stycznia 2022 r., przy czym oszacowane skutki finansowe przeprowadzanej weryfikacji kryteriów dochodowych w pomocy społecznej zostaną uwzględnione w trakcie prowadzonych w roku 2021 prac nad projektem ustawy budżetowej na rok 2022. Należy przy tym zauważyć, że prace nad projektem ustawy budżetowej rozpoczynają się na początku roku poprzedzającego rok wejścia w życie ustawy budżetowej.</p>
--	---------------	--	---

			<p>systemu pomocy społecznej, zdaniem Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” w nadchodzącym roku weryfikacja kryteriów powinna odbyć się zgodnie z obowiązującymi przepisami. Zmiany w zakresie sposobu weryfikacji tychże kryteriów powinny pójść nieco dalej i nierozzerwalnie wiązać się ze spadkiem progu interwencji socjalnej poniżej minimum egzystencji. W takiej sytuacji weryfikacja powinna być dokonywana niezwłocznie, a zdaniem NSZZ „Solidarność” dyskusja na ten temat powinna rozpocząć się jak najszybciej.</p>	
10.	Art. 1 w pkt 3 lit. b i pkt 4	Opolski Urząd Wojewódzki	<p>Jak wynika z Uzasadnienia do projektu, zmiany proponowane w art. 1 w pkt 3 w lit. b oraz w pkt 4 projektu ustawy mają na celu: wprowadzenie możliwości realizacji programów przyjętych przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego przez wojewodę lub we współpracy z wojewodą, co może mieć pozytywny wpływ na realizację programów oraz szybkość przekazywania i rozliczania przyznawanych w ramach programu środków.</p> <p>Odnosząc się do powyższego należy zwrócić uwagę na lakoniczność terminu współpraca, w tym brak uszczegółowienia jego zakresu. W konsekwencji otwiera to możliwość przerzucenia w całości zadań realizowanych na poziomie ministerstwa w zakresie realizacji resortowych programów na urzędy wojewódzkie.</p> <p>Zgodnie z treścią Oceny skutków regulacji opracowanej przez MRiPS - przekazanie zadań na poziom województwa nastąpi bez wskazania finansowania, co w praktyce oznacza brak gwarancji dodatkowych środków dla urzędów wojewódzkich na ich obsługę, czego konsekwencją będzie dociążenie pracowników nowymi obowiązkami, bez prawa do dodatkowego wynagrodzenia.</p> <p>Należy również zaznaczyć, że konieczność obsługi nowych zadań w ramach posiadanych zasobów kadrowych wpłynie negatywnie na realizację innych zadań wojewody, w tym związanych z jego działalnością nadzorczą.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>W przypadku korzystania z pośrednictwa wojewodów, programy powinny przewidywać wielkość środków przeznaczonych na obsługę.</p>

11.	Art. 1 w pkt 3 lit. b i pkt 4	Opolski Urząd Wojewódzki	Proponuje w art. 39 w ust. 2 wyraz „opału” zastąpić wyrazem „ogrzewania”.	Uwaga niezasadna.
12.	Art. 1 pkt 7	Opolski Urząd Wojewódzki	<p>Jak wynika z Uzasadnienia do projektu do zmian proponowanych w art. 48a: posiadanie średniego wykształcenia, zgodnie z aktualnie obowiązującym wymogiem, nie zawsze przekłada się na posiadanie umiejętności istotnych do wykonywania obowiązków na przedmiotowym stanowisku. O wiele bardziej istotne, z punktu widzenia jakości świadczonych usług, jest doświadczenie w pracy z osobami w kryzysie bezdomności. Co więcej, funkcję opiekuna w tego typu placówkach niejednokrotnie pełnią byli mieszkańcy placówki, którzy nie posiadają wykształcenia średniego bądź dokumentów potwierdzających poziom wykształcenia. Dotychczasowe doświadczenia potwierdzają, że ze względu na doświadczenie osoby te bardzo dobrze wykonują powierzone im zadania, pomimo posiadania niższego poziomu wykształcenia.</p> <p>Mając na uwadze informacje pozyskane w ramach współpracy Wojewody Opolskiego z organizacjami pozarządowymi, a także uwagi zgłaszane przez jednostki samorządowe prowadzące placówki dla osób bezdomnych, zasadnym jest całkowite odstępnie od wymogu związanego z poziomem wykształcenia opiekunów zatrudnionych w schroniskach dla osób bezdomnych, noclegowniach i ogrzewalniach, w sytuacji jednoczesnego spełnienia warunków w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rocznego doświadczenia w pracy z osobami bezdomnymi, ukończonego szkolenia z zakresu udzielania pierwszej pomocy. 	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Na stanowisku opiekuna mogą być również zatrudnione osoby z niższym wykształceniem, tj. zasadniczym branżowym lub zasadniczym zawodowym z jednoczesnym posiadaniem rocznego doświadczenia w pracy z osobami bezdomnymi. Natomiast z uwagi na specyfikę związaną z wykonywaniem zadań na przedmiotowym stanowisku odstępnie od wymogu dotyczącego poziomu wykształcenia nie jest wskazane.</p>
13.	Art. 1 pkt 8	Opolski Urząd Wojewódzki	<p>Z uwagi na specyfikę świadczenia związaną z koniecznością zapewnienia odpowiedniej jakości usług osobom zależnym oraz mając na uwadze obowiązek wynikający z art. 50 ust. 5 proponuje się doprecyzowanie przepisu w zakresie obowiązkowych ustaleń wywiadu środowiskowego, zgodnie z poniższym:</p> <p>Art. 50a. ust. 2. Usługi przyznane w trybie pilnym są przyznawane niezwłocznie po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego, podczas którego ustala się również zakres, okres i miejsce świadczenia usług, a wydanie decyzji o przyznaniu usług oraz decyzji ustalającej odpłatność za przyznane usługi może</p>	Projektowany przepis został preredagowany.

			nastąpić po rozpoczęciu ich rzeczywistego świadczenia, nie później jednak niż w terminie miesiąca od dnia rozpoczęcia świadczenia usług;	
14.	Art. 1 pkt 8	Wojewoda Małopolski	<p>Zgodnie z projektem, dodano art.50a.</p> <p>Proponowany dopuszczalny termin wydania decyzji wydaje się terminem zbyt odległym. Praktyka wskazuje, że w większości takich przypadków termin niezwłocznie oznacza wydanie decyzji nawet tego samego dnia, w którym przeprowadzono rodzinny wywiad środowiskowy. Ponadto, praktyka potwierdza, że z uwagi na stan zdrowia adresatów tego typu usług, będą przypadki zgonu osoby zanim otrzyma decyzję administracyjną. W takim wypadku nie będzie można już jej wydać gdyż postępowanie stanie się bezprzedmiotowe. Usługi zostaną zatem zrealizowane ale bez decyzji.</p> <p>Dodatkowo, sformułowanie „wydanie decyzji o przyznaniu usług oraz decyzji ustalającej odpłatność” może sugerować, że muszą zostać wydane dwie odrębne decyzje administracyjne.</p> <p>Mając na uwadze powyższe proponuję nadanie art.50a ust.2 następującego brzmienia:</p> <p>„2. Usługi przyznane w trybie pilnym są przyznawane niezwłocznie po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego, a wydanie decyzji o przyznaniu usług oraz ustalającej odpłatność za przyznane usługi może nastąpić po rozpoczęciu ich rzeczywistego świadczenia, nie później jednak niż w terminie 3 dni roboczych od rozpoczęcia świadczenia usług”.</p>	Projektowany przepis został preredagowany.
15.	Art. 1 pkt 5	Koalicja rzecznicza oraz podmioty spoza koalicji składające to stanowisko: 1. EAPN Polska, 2. Fundacja Habitat for Humanity Poland, 3. Ogólnopolska Federacja na rzecz Rozwiązywania Problemu Bezdomności,	<p>Proponujemy:</p> <p>Zmianę art. 38 ust. 3 poprzez nadanie mu brzmienia w pierwszej części: „Kwota zasiłku okresowego ustalona zgodnie z ust 2. nie może być niższa niż 90% różnicy...”</p> <p>Dodanie przepisów przejściowych, które ustalą ścieżkę osiągnięcia tego poziomu: w roku 2021 będzie to 60%, w roku 2022 będzie to 70%, w roku 2023 będzie to 80%, w roku 2024 – 90%.</p> <p>Uzasadnieniem dla proponowanych zmian jest nieadekwatność</p>	Poza zakresem projektowanych zmian.

		<p>4. Stowarzyszenie Jump93, 5. Chrześcijańska Fundacja 6. Stowarzyszenie Interwencji Prawnej 7. Kamilańska Misja Pomocy Społecznej 8 Inkubator Społeczny, 9. Fundacja Polityki Społecznej Prekursor, 10. Katarzyna Chotkowska, 11. Bartosz Felski.</p> <p>poziomu zasiłku okresowego, który wynika przede wszystkim z ustalania jego minimalnej wysokości.</p> <p>Zasada ustalania minimalnej wysokości zasiłku okresowego składa się z dwóch zasad częściowych:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ustalanie zasiłku do wysokości różnicy między kryterium dochodowym a dochodem osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, a nie w wysokości różnicy; 2) ustalenie minimalnego poziomu zasiłku na poziomie 50% różnicy między kryterium dochodowym a dochodem osoby samotnie gospodarującej lub rodziny. <p>Zasada 2 wprowadza obligatoryjne minimum, czyli zasiłek może wynosić do wysokości różnicy, ale nie mniej niż 50% tej różnicy. Kwota maksymalnego zasiłku wpisana w ustawę wprowadza dodatkowe ograniczenie maksymalne dla samotnie gospodarujących. Nawet jeżeli gmina chciałaby wypłacić im pełną wysokość różnicy, to i tak nie może tego zrobić, bo jest ono ograniczone kwotą 418 zł (stanowi to 60% kryterium dochodowego). Obecna propozycja legislacyjna polega na tym, że w ustawie zamiast konkretnej kwoty będzie odniesienie do kryterium dochodowego na osobę w wieloosobowych gospodarstwach domowych zmienianego rozporządzeniem, czyli obecnie 528 zł (75% kryterium dochodowego).</p> <p>W wyniku działania tych zasad minimum 50% kryterium staje się też zwykle maksimum wypłacanego zasiłku przez gminę. Podniesienie maksymalnego ograniczenia z 418 zł do 528 zł nic tu nie zmienia. Z poniższej tabeli wynika, że samodzielnie gospodarujący musi mieć dochód własny przekraczający 500 zł, aby razem z minimalnym gwarantowanym zasiłkiem okresowym osiągnąć poziom minimum egzystencji. Przypomnijmy, że minimum egzystencji ma pozwolić wyłącznie na przetrwanie biologiczne przez miesiąc. Innymi słowy pomoc społeczna, która ma zapewnić integrację ze środowiskiem i umożliwić życie w godnych warunkach daje na to maksymalnie minimum niższe niż minimum egzystencji (616,55 zł dla jednoosobowego</p>	
--	--	---	--

			<p>gospodarstwa w 2019 r.).</p> <p>Tabela 1. Poziom minimalnego zasiłku okresowego w zależności od dochodu w stosunku do minimum egzystencji</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Minimum egzystencji (ME)</th> <th>Dochód</th> <th>Kryterium</th> <th>Różnica między kryterium i dochodem</th> <th>Zasiłek okresowy minimum 50% różnicy</th> <th>Łączny dochód z zasiłkiem 50% różnicy</th> <th>Udział dochodu łącznego w ME</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>616,55</td> <td>0,0</td> <td>701,0</td> <td>701,0</td> <td>350,5</td> <td>350,5</td> <td>57%</td> </tr> <tr> <td>616,55</td> <td>100,0</td> <td>701,0</td> <td>601,0</td> <td>300,5</td> <td>400,5</td> <td>65%</td> </tr> <tr> <td>616,55</td> <td>200,0</td> <td>701,0</td> <td>501,0</td> <td>250,5</td> <td>450,5</td> <td>73%</td> </tr> <tr> <td>616,55</td> <td>300,0</td> <td>701,0</td> <td>401,0</td> <td>200,5</td> <td>500,5</td> <td>81%</td> </tr> <tr> <td>616,55</td> <td>400,0</td> <td>701,0</td> <td>301,0</td> <td>150,5</td> <td>550,5</td> <td>89%</td> </tr> <tr> <td>616,55</td> <td>500,0</td> <td>701,0</td> <td>201,0</td> <td>100,5</td> <td>600,5</td> <td>97%</td> </tr> <tr> <td>616,55</td> <td>600,0</td> <td>701,0</td> <td>101,0</td> <td>50,5</td> <td>650,5</td> <td>106%</td> </tr> <tr> <td>616,55</td> <td>700,0</td> <td>701,0</td> <td>1,0</td> <td>20,0</td> <td>720,0</td> <td>117%</td> </tr> </tbody> </table> <p>W związku z powyższym należy postulować rozwiązanie problemu nieadekwatności zasiłku okresowego poprzez zmianę zasad ustalania nie tylko poziomu maksimum, ale przede wszystkim jego poziomu minimum.</p>	Minimum egzystencji (ME)	Dochód	Kryterium	Różnica między kryterium i dochodem	Zasiłek okresowy minimum 50% różnicy	Łączny dochód z zasiłkiem 50% różnicy	Udział dochodu łącznego w ME	616,55	0,0	701,0	701,0	350,5	350,5	57%	616,55	100,0	701,0	601,0	300,5	400,5	65%	616,55	200,0	701,0	501,0	250,5	450,5	73%	616,55	300,0	701,0	401,0	200,5	500,5	81%	616,55	400,0	701,0	301,0	150,5	550,5	89%	616,55	500,0	701,0	201,0	100,5	600,5	97%	616,55	600,0	701,0	101,0	50,5	650,5	106%	616,55	700,0	701,0	1,0	20,0	720,0	117%	
Minimum egzystencji (ME)	Dochód	Kryterium	Różnica między kryterium i dochodem	Zasiłek okresowy minimum 50% różnicy	Łączny dochód z zasiłkiem 50% różnicy	Udział dochodu łącznego w ME																																																													
616,55	0,0	701,0	701,0	350,5	350,5	57%																																																													
616,55	100,0	701,0	601,0	300,5	400,5	65%																																																													
616,55	200,0	701,0	501,0	250,5	450,5	73%																																																													
616,55	300,0	701,0	401,0	200,5	500,5	81%																																																													
616,55	400,0	701,0	301,0	150,5	550,5	89%																																																													
616,55	500,0	701,0	201,0	100,5	600,5	97%																																																													
616,55	600,0	701,0	101,0	50,5	650,5	106%																																																													
616,55	700,0	701,0	1,0	20,0	720,0	117%																																																													
16.	Art. 1 pkt 5 i art. 1 pkt 10 (rozszerzenie) oraz inne uwagi	Wspólnota Robocza Związków Organizacji Socjalnych „Wrzos”	<p>1. Doceniając planowane zmiany w maksymalnej wysokości zasiłku okresowego jesteśmy przekonani, że za niski poziom tego zasiłku odpowiada przede wszystkim zasada ustalania jego wysokości na poziomie, co najmniej 50% różnicy między kryterium dochodowym a dochodem gospodarstwa domowego. W związku z tym proponujemy zmiany w art. 38 ust. 3 ustawy</p> <ul style="list-style-type: none"> • zmianę art. 38 ust. 3 poprzez nadanie mu brzmienia w pierwszej części: „Kwota zasiłku okresowego ustalona zgodnie z ust 2. nie może być niższa niż 90% różnicy...”; • dodanie przepisów przejściowych, które ustalą ścieżkę 	Uwaga nieuwzględniona.																																																															

		<p>osiągnięcia tego poziomu: w roku 2021 będzie to 60%, w roku 2022 będzie to 70%, w roku 2023 będzie to 80%, w roku 2024 - 90%.</p> <p>2. Ponownie podnosimy kwestię możliwości tworzenia i prowadzenia rodzinnych domów pomocy (art. 52, ust. 2 ustawy) oraz mieszkań chronionych (art. 53 ust. 3 ustawy) przez wszystkie organizacje pozarządowe, o których mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz podmioty wymienionym w art. 3 ust. 3 tej ustawy, prowadzącym działalność w zakresie pomocy społecznej, a nie tylko te posiadające status pożytku publicznego. Utrzymywanie dotychczasowego stanu prawnego jest niezrozumiałe i w znaczący sposób ogranicza działania organizacji w sferze pomocy społecznej.</p> <p>3. Coraz pilniejsza staje się kwestia kompleksowego uregulowania przepływu informacji, w tym danych osobowych w systemie pomocy społecznej w zakresie osób objętych działaniami różnych instytucji (m.in. PUP, Policja Państwowa, Sądy, szkoły, organizacje pozarządowe, PCPR itd.). Potrzebę taką zgłasza coraz więcej instytucji, w tym OPS, a także organizacji pozarządowych, które pracując z tą samą rodziną, nie mają podstaw prawnych do wymiany informacji w tym zakresie. Wniosek ten zgłosiło też wiele osób z gmin uczestniczących w projekcie „Koopercja - efektywna i skuteczna” (w ramach Osi Priorytetowej II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działania 2.5 Skuteczna pomoc społeczna, Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego), uznając kwestię uregulowania przepływu informacji, jako jedną z priorytetowych. Dlatego zwracamy się o wprowadzenie zapisów, umożliwiających Ośrodkom Pomocy Społecznej, na podstawie podpisanego porozumienia, przekazywania i pozyskiwania informacji nt. osób, rodzin, z którymi pracują dani partnerzy (dotyczy zwłaszcza organizacji pozarządowych, prowadzących np. WTZ, ZAZ czy inne działania, ale też PUP, Policja Państwowa, Sądy, szkoły,</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Uwaga nieuwzględniona.</p>
--	--	--	---

			<p>PCPR, jednostki służby zdrowia).</p> <p>4. Ponadto przypominamy, że w naszych postulatach z przełomu stycznia i lutego 2020 znalazł się także kwestia odpowiedniego poziomu zatrudnienia pracowników socjalnych. Postulowaliśmy wtedy:</p> <p><i>„należy doprowadzić do konsekwentnego stosowania ustawy wymagającej od gmin zatrudniania jednego pracownika socjalnego w pełnym wymiarze czasu pracy na 2000 mieszkańców lub 50 środowisk objętych pracą socjalną, co można wyegzekwować przy pomocy służb wojewody.” (art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej). Uważamy, że należy rozważyć nadanie wojewodom uprawnień kontrolnych w tej dziedzinie.</i></p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Z badania jednorazowego przeprowadzonego w maju 2019 r, że wskaźnik zatrudnienia pracowników socjalnych spełnia 78 % ośrodków pomocy społecznej – to o 3 punkty procentowe więcej w porównaniu do danych z kwietnia 2017 r.</p>
17.	Art. 1 pkt 8	Związek Pracodawców Polska Miedź	<p>1. Pozytywna opinia, ze wskazaniem, że w przypadku śmierci podopiecznego, przed odebraniem decyzji, koszty przyznanych usług pokrywa Gmina 10/</p>	<p>Należy podkreślić, że projektowany przepis dotyczy sytuacji szczególnych. Możliwość objęcia wsparciem w formie usług opiekuńczych w trybie pilnym bez wydania stosownej decyzji administracyjnej możliwe będzie do zastosowania tylko w sytuacjach wyjątkowych, kiedy zajdzie pilna konieczność objęcia osoby stosowną pomocą, a wydanie decyzji jest niemożliwe.</p> <p>Projektowany przepis został preredagowany.</p> <p>Skrócono termin wydania decyzji do 10 dni. Ponadto wskazano, że usługami przyznanymi w trybie pilnym nie mogą być objęte osoby kwalifikujące się do umieszczenia w zakładzie opiekuńczo-leczniczym lub pielęgnacyjno-opiekuńczym.</p> <p>Jednocześnie w obowiązującym art. 96 ustawy o pomocy społecznej zawarto regulacje dotyczące zwrotu wydatków</p>

			2. co do art. 1 pkt 9- dot. 51b-nie dotyczy MOPS, ale w przypadku zlecenia takiego zadania- spowoduje wzrost kosztów prowadzenia takiego ośrodka, gdyż ich nieodpłatny pobyt (nowe brzmienie) na to wskazuje,	poniesionych na świadczenia.
18.	Art. 1 pkt 8	Stowarzyszenie Samorządowych Ośrodków Pomocy Społecznej „FORUM”	<p>Konsekwencją wprowadzenia art. 50a będzie rozważenie dodania regulacji jednoznacznie stanowiącej o możliwości dochodzenia zwrotu wydatków na usługi opiekuńcze od podmiotów wymienionych w art. 96 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o pomocy społecznej także wtedy gdy organ nie zdaży wydać decyzji administracyjnej przyznającej przedmiotowe świadczenie</p> <p>Problematyka związana z koniecznością pilnego przyznawania usług opiekuńczych jest znana ośrodkom pomocy społecznej od lat. Obowiązujące do tej pory przepisy nie przewidują możliwości świadczenia usług przed faktycznym wydaniem decyzji. Nawet nadanie im rygoru natychmiastowej wykonalności nie dawało podstaw do rozpoczęcia świadczenia usług. Proponowany zapis niewątpliwie wypełnia zasadę szybkości postępowania oraz uwzględnia słuszny interes.</p> <p>Jednocześnie nie można pominąć wątpliwości jakie zrodzić się mogą w przypadkach, w których świadczenie usług opiekuńczych nastąpiło przed wydaniem decyzji, a następnie świadczeniobiorca zmarł. Powstanie bowiem sytuacja, w której postępowanie w sprawie wydania decyzji stanie się bezprzedmiotowe i co do zasady będzie podlegało umorzeniu. To z kolei niesie ze sobą ryzyko związane z brakiem możliwości dochodzenia zwrotu wydatków poniesionych w związku ze świadczonymi usługami od osób wymienionych w art. 96 ust. 1 ust. 2 i 3 ustawy o pomocy społecznej i może w konsekwencji przełożyć się na znikomą skuteczność proponowanej zmiany w obawie przed zarzutem niegospodarności środkami publicznymi.</p>	Projektowany przepis został przereklamowany.
19.	Art. 1 pkt 10	Stowarzyszenie Samorządowych Ośrodków Pomocy Społecznej	Negatywnie oceniamy zmianę w art. 1 w pkt. 10 projektu ustawy dot. możliwości dofinansowania ze środków własnych tych jednostek zadania zleconego, jakim jest prowadzenie ośrodków	Projektodawca zrezygnował z proponowanej w art. 1 w pkt 10 regulacji dotyczącej dofinansowywania ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami

		„FORUM"	wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi (tj. środowiskowych domów samopomocy oraz klubów samopomocy)- dodany w art.51c ustawy o pomocy społecznej. W przepisach ustawy o pomocy społecznej nie zawarto informacji dot. dokonania refundacji poniesionych nakładów z dochodów własnych Miasta na realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej.	psychicznymi (dodany art. 51c ust.6).
20.	Art. 1 pkt 10	Związek Pracodawców Polska Miedź	dot.art.51c – próba przerwania (na razie fakultatywnie) ciężaru utrzymywania ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi na samorząd gminny, choć w dotychczasowym brzmieniu jest to zadanie zlecone gminie (czyli koszty ponosi wojewoda-Skarb Państwa)	Projektodawca zrezygnował z proponowanej w art. 1 w pkt 10 regulacji dotyczącej dofinansowywania ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi (dodany art. 51c ust.6).
21.	Art. 1 pkt 12	Śląski Urząd Wojewódzki	Sytuacja, jak wskazana w proponowanym art. 54a. ust. 1. może dotyczyć innych członków rodzin niż wymienieni, dlatego proponuje się zastąpienie słów „osoby pozostające w związku małżeńskim lub rodzic z pełnoletnim dzieckiem” słowami „osoby dorosłe (lub pełnoletnie) spokrewnione bądź spowinowacane”. Choć zapis jest korzystny z punktu widzenia usługobiorców (nierozdzielanie dwóch członków rodziny, chcących być razem, wymagających umieszczenia w domu pomocy społecznej, każdego w innym typie domu), to praktyczna jego realizacja, wskazana w ust. 2. ww. artykułu budzi obawy, wątpliwości, kontrowersje. Do kogo winna należeć ocena, która z dwóch osób <i>wymaga bardziej specjalistycznych usług</i> i który z typów domów świadczy <i>bardziej specjalistyczne usługi</i> ? Z pewnością osoby przewlekle psychicznie chore, osoby niepełnosprawne intelektualnie <i>wymagają bardziej specjalistycznych usług</i> . Ale, czyż nie wymagają takich osoby przewlekle somatycznie chore, osoby w podeszłym wieku, osoby niepełnosprawne fizycznie? Typy domów (jednolite bądź łączone – z własnej woli domów, wspartej oceną zasobów i możliwości, ustanowione na wniosek organów prowadzących) są przygotowane i specjalizują się od lat w świadczeniu usług dla osób ze wskazanymi schorzeniami, rodzajami niepełnosprawności. Wszelkie usługi (w tym	Uwaga nieuwzględniona.

		<p>terapeutyczne), organizacja domów, zatrudniona kadra są ukierunkowane na określony typ usługobiorcy (typy - w przypadku łączonych typów domów). Wydaje się, że określone typy domów i możliwości ich łączenia ustanowiono z myślą o grupach usługobiorców, o jak najlepszym, profesjonalnym zapewnianiu im usług adekwatnych do ich potrzeb determinowanych ich stanem zdrowia.</p> <p>Nie wątpiąc w inwencję i dobrą wolę domów (praktycznie – dyrektora i personelu), umieszczenie w domu dla osób przewlekle psychicznie chorych lub w domu dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie osoby przewlekle psychicznie chorej/niepełnosprawnej intelektualnie z członkiem rodziny psychicznie zdrowym/intelektualnie sprawnym może nie zdać egzaminu. Czym innym jest przebywanie małżeństwa (z których jedno jest osobą przewlekle psychicznie chorą/niepełnosprawną intelektualnie), rodzica z dorosłym dzieckiem (z których jedno jest osobą przewlekle psychicznie chorą/niepełnosprawną intelektualnie), w środowisku domowym, a czym innym przebywanie osoby „tylko” w podeszłym wieku, przewlekle somatycznie chorej, czy niepełnosprawnej fizycznie w otoczeniu kilkudziesięciu osób przewlekle psychicznie chorych/niepełnosprawnych intelektualnie. Taka osoba owszem będzie ze swoim najbliższym, ale w grupie osób, w której może się jej być ciężko zaadaptować i odnaleźć. Jeżeli przyjąć, że osoby przewlekle psychicznie chore lub osoby niepełnosprawne intelektualnie <i>wymagają bardziej specjalistycznych usług</i>, to obecność osoby, osób odbiegających w aspekcie opieki, terapii od przeważającej grupy, na którą nastawiony jest dom, może nieść negatywne skutki dla organizacji domu, ustalonej i praktykowanej strategii oraz metod pracy z mieszkańcami, ale także i z krzywdą – nie z zamierzenia domu – dla osoby <i>wymagającej mniej specjalistycznych usług</i>.</p> <p>Należy wskazać, że przypadki przebywania w domach 2 osób spokrewnionych lub spowinowaconych zdarzają się, ale nie należą do powszechnie występujących. Do chwili obecnej w województwie śląskim nie odbierano sygnałów, skarg, interwencji (ze strony organów kierujących, umieszczających,</p>	
--	--	---	--

			<p>świadczeniobiorców) świadczących o występowaniu jakichkolwiek problemów w tym zakresie.</p> <p>Podsumowując – proponuje się wnikliwą i pogłębioną analizę zasadności wprowadzenia powyższej regulacji.</p>	
22.	Art. 1 pkt 12	Stowarzyszenie Samorządowych Ośrodków Pomocy Społecznej „FORUM”	<p>Negatywnie oceniamy zmianę zawartą w art. 1 w pkt 12 projektu ustawy dot. możliwości skierowania do jednego (tego samego) domu pomocy społecznej wspólnie małżonków, jak również rodzica z dorosłym dzieckiem pomimo zakwalifikowania ich do różnych typów domu pomocy społecznej (dodany art. 54a ustawy o pomocy społecznej). Regulacja ma na celu umożliwienie podtrzymywania więzi rodzinnej pomimo skierowania ww. osób do placówki zapewniającej całodobowe wsparcie. Analogicznie regulacja będzie mogła mieć zastosowanie w przypadku, gdy jedna z tych osób przebywa już w domu pomocy społecznej.</p> <p>Zmiana ta w praktyce nie będzie niosła za sobą możliwości zamieszkiwania osób spokrewnionych w jednym pokoju z uwagi na możliwości infrastrukturalne placówek.</p> <p>Rzadko występuje przypadek przyjmowania dwóch osób równocześnie do jednego pokoju mieszkalnego, raczej miejsca zwalniają się pojedynczo.</p> <p>Problematyczne wydaje się kierowanie różnych osób do tego samego typu DPS np. dla osób w wieku podeszłym skierowanie osoby w okresie starości 75+ i osoby młodszej np. 50+.</p> <p>Powstają dwa problemy: albo osoby młodsze nie będą korzystać w pełni form terapeutycznych i rehabilitacyjnych kierowanych do zasadniczej grupy beneficjentów usług DPS, albo też będzie ich na tyle dużo kierowanych, że DPS zmieni swój charakter i specyfikę określoną typem.</p> <p>Czy dokonano analizy potrzeb w zakresie wprowadzania tego typu zapisów i kogo one będą dotyczyć, czy rodzica sprawującego opiekę nad dorosłym dzieckiem np. niepełnosprawnym, z zaburzeniami psychicznymi, z upośledzeniem etc.?</p> <p>Czy po prostu dotyczyć to będzie osób, które zamieszkując razem, równocześnie jedna z nich (młodsza) sprawuje opiekę nad starszą?</p> <p>Czy gdy senior zamieszkuje już w DPS, regulacja będzie</p>	<p>Zaproponowana w projekcie ustawy zmiana będzie miała zastosowanie po dokładnym rozważeniu tylko w szczególnych sytuacjach, uwzględniając przy tym także możliwości domu pomocy społecznej do przyjęcia osoby (małżonka, dziecka) spoza kategorii tego domu pomocy społecznej i zapewnienia jej odpowiednich świadczeń i nie będzie oznaczała konieczności podjęcia takiej decyzji – jest to możliwość, jak również przepis nie mówi nic o zamieszkiwaniu w jednym pokoju.</p>

			umożliwiać skierowanie do Domu osoby spokrewnionej (dziecka mieszkańca) nawet jeśli typ DPS jest niezgodny np. skierowanie osoby zaburzonej psychicznie do DPS dla osób w wieku podeszłym - z uwagi na pokrewieństwo?	
23.	Art. 1 pkt 12	Polska Federacja Związkowa Pracowników Socjalnych i Pomocy Społecznej	<p>W projektowanym przepisie art. 54a ust. 1 proponujemy nadanie następującego brzmienia:</p> <p><i>W szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy przesłanki skierowania do domu pomocy społecznej spełniają jednocześnie osoby pozostające w rodzinie w rozumieniu art. 6 pkt. 14, osoby te można skierować do jednego domu pomocy społecznej, pomimo zakwalifikowania każdej z tych osób do różnych typów domów pomocy społecznej.</i></p> <p>W ocenie naszej organizacji, projektowany przepis wychodzi naprzeciw słusznej zasadzie, że osoby pozostające w rodzinie, które spełniają kryteria umieszczenia w domu pomocy społecznej, nie powinny być rozdzielane, a w określonych sytuacjach powinny być kierowane do tego samego domu. Wspólne zamieszkanie w jednym domu osób tworzących rodzinę niewątpliwie wzmacnia dobrostan tych osób i pozwala na pielęgnowanie więzi rodzinnych. Niemniej jednak, projektowany przepis ogranicza tę możliwość wyłącznie do osób pozostających w związku małżeńskim lub rodzica z pełnoletnim dzieckiem. Doświadczenie życiowe i praktyka w tym obszarze wskazuje jednak, że faktycznym źródłem wsparcia w długotrwałej chorobie, niepełnosprawności etc. mogą być wobec siebie także inni członkowie rodziny np. dorosłe rodzeństwo etc. Z powyższych względów, by nie zawężyć możliwości skierowanie do jednego domu tylko osób pozostających w enumeratywnie wymienionym stosunku pokrewieństwa, ale także stworzyć taką szansę w innych relacjach pokrewieństwa, proponujemy odwołać się w projektowanym przepisie do definicji rodziny zawartej w art. 6 pkt. 14 u.p.s. W ten sposób projektowany przepis ustawy pozostałby spójny z pozostałymi regulacjami zawartymi w ww. ustawie.</p>	Uwaga nieuwzględniona.

24.	Art. 1 pkt 12	Wspólnota Robocza Związków Organizacji Socjalnych „Wrzos”	<p>2. Proponowane przez Państwa brzmienie art. 54a ust. 1 ustawy o pomocy społecznej proponujemy zmienić na następujące: <i>„W szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy przesłanki skierowania do domu pomocy społecznej spełniają jednocześnie osoby pozostające w rodzinie w rozumieniu art. 6 pkt. 14, osoby te można skierować do jednego domu pomocy społecznej, pomimo zakwalifikowania każdej z tych osób do różnych typów domów pomocy społecznej”.</i></p> <p>Projektowany przepis słusznie wnosi zasadę, nierozdzielania osób pozostających w rodzinie, naszym zdaniem zaproponowana terminologii wykluczy jednak z tego rozwiązania np. wspólnie mieszkające rodzeństwo czy osoby o dalszym stopniu pokrewieństwa.</p>	Uwaga nieuwzględniona.
25.	Art. 1 pkt 13	Opolski Urząd Wojewódzki	<p>Regulacje określone w art. 58 ust. 1, 3 i 4 ustawy wprost regulują kwestie ponoszenia wydatków przez domy pomocy społecznej, związane z zapewnieniem całodobowej opieki mieszkańcom oraz zaspokajaniem ich niezbędnych potrzeb bytowych. Ustawa nie przewiduje również odrębnych standardów oraz warunków wydania zezwolenia na prowadzenie domów pomocy społecznej dla domów pomocy społecznej prowadzonych przez podmioty niepubliczne. Oznacza to, że w ww. kwestiach ustawodawca nie dokonał rozróżnienia w zakresie uprawnień dla podmiotów publicznych i niepublicznych, stąd proponowany przepis jest sprzeczny z art. 58 ust 1 ustawy.</p> <p>Dodatkowo należy wskazać, że regulacja ta jest niezgodna z zasadą równego traktowania, nadając prawo wyłącznie podmiotom niepublicznym do samodzielnego regulowania kwestii ponoszenia pewnych wydatków i pokrywania kosztów. Proponowane rozwiązanie przybliży również zasady funkcjonowania niepublicznych domów pomocy społecznej do placówek zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku, przy jednoczesnym utrzymaniu przywilejów wynikających z posiadania statusu domu pomocy społecznej.</p> <p>Mając na uwadze poziom możliwych inwestycji gmin i powiatów w rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej oraz wskaźniki demograficzne - w dłuższej perspektywie proponowane</p>	Uwaga nieuwzględniona.

			<p>rozwiązanie może wpłynąć na tzw. brak konkurencyjności podmiotów prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego. Z punktu widzenia całego systemu pomocy społecznej, w tym dostępności do usług całodobowych było by to zjawisko niekorzystne.</p> <p>Konsekwencją proponowanej zmiany jest również zwiększenie obciążenia finansowego gmin, które w przypadkach określonym w art. 65 ust. 2, będą zmuszone do przyjęcia narzuconych w umowie z podmiotem niepublicznym warunków finansowych.</p>	
26.	Art. 1 pkt 13	Śląski Urząd Wojewódzki	<p>W powszechnym odbiorze proponowaną zmianę można uznać za zwolnienie podmiotów prowadzących domy „prywatne”, wyłączenie tychże od stosowania się do warunków określonych w art. 58. ust. 1., 3., 4. uops.</p> <p>Uzasadnienie odwołujące się do prawa podmiotów prowadzących prywatną działalność (w tym działalność gospodarczą) do samodzielnego uregulowania kwestii ponoszenia pewnych wydatków i pokrywania kosztów jest mało przekonujące.</p> <p>W przeszłości ustanowiono 2 rodzaje jednostek świadczących całodobową opiekę – domy pomocy społecznej i placówki zapewniające całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku. Ustanowiono możliwość prowadzenia domów pomocy społecznej przez podmioty niepubliczne (trzeci sektor, przedsiębiorcy) bez zlecenia organu jednostki samorządu terytorialnego, ale na zasadach obowiązujących wszystkie domy pomocy społecznej, niezależnie od podmiotu je prowadzącego.</p> <p>Podmioty takie decydując się na działalność polegającą na prowadzeniu domu pomocy społecznej są świadome i decydują się dobrowolnie na przestrzeganie warunków ustawowych i standardów określonych w rozporządzeniu w sprawie domów pomocy społecznej. Jeżeli podmiot nie jest w stanie, nie chce, nie może podjąć tych obowiązków nie musi decydować się na prowadzenie domu, może zaangażować się w działalność polegającą na prowadzeniu placówki zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku. Nie ma wymogu, by fundacje,</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>W proponowanej regulacji wskazano na „możliwość” uregulowania wydatków odmiennie w umowie lub regulaminie. W przypadku kierowania do prywatnych domów pomocy społecznej, gmina kierująca powinna zagwarantować aby świadczone usługi były na równi co w publicznych domach pomocy społecznej. Ponadto, biorąc pod uwagę że są to podmioty prywatne, powinna być możliwość odmiennego uregulowania.</p>

			<p>stowarzyszenia, inne podmioty niepubliczne, w tym przedsiębiorcy prowadzili domy pomocy społecznej.</p> <p>Proponowane uregulowanie jest korzystne z punktu widzenia podmiotów niepublicznych prowadzących takie domy, ale niesie duże ryzyko:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nierówne traktowanie grup mieszkańców, będących klientami takiej samej - co do istoty działania i obowiązujących warunków oraz standardów świadczenia usług – jednostki, • nierówne traktowanie podmiotów prowadzących jednostki (domów pomocy społecznej) takie same, co do istoty działania i obowiązujących warunków oraz standardów świadczenia usług, • niewykluczone, że domy „prywatne” zwolnione z obowiązków wskazanych w wyżej wymienionych, obowiązujących przepisach i mogące dowolnie regulować te kwestie w umowach lub w regulaminie organizacyjnym, będą wyłączać część usług mieszczących się do tej pory w ramach odpłatności ponoszonej za pobyt i narzucać dodatkowe (poza odpłatnością za pobyt) opłaty za nie, • jest wysoce prawdopodobne, że pierwszym z czego zrezygnują przedmiotowe domy będą dopłaty do leków, pieluchomajtek, innych wyrobów medycznych, • trudna do wyobrażenia jest i krzywdząca zmiana warunków ponoszonej odpłatności w trakcie pobytu osób, po ewentualnym wejściu w życie proponowanego uregulowania. <p>Proponowane uregulowanie praktycznie – w zakresie dowolnego ustalania warunków, wysokości odpłatności za pobyt – zrównuje domy „prywatne” z placówkami całodobowymi. Należy wskazać na brzmienie art. 65. ust. 2. uops „<i>W przypadku braku miejsc w domu pomocy społecznej o zasięgu gminnym lub powiatowym gmina może kierować osoby tego wymagające do domu pomocy społecznej, który nie jest prowadzony na zlecenie wójta (burmistrza, prezydenta miasta) lub starosty. W takim przypadku stosuje się odpowiednio art. 61–64b, z tym że wysokość opłaty za pobyt w takim domu określa umowa zawarta przez gminę</i>”</p>	
--	--	--	---	--

		<p><i>z podmiotem prowadzącym dom.</i>” Aktualnie kieruje się do takich domów publiczne pieniądze ze świadomością, że osoba trafia do jednostki prowadzonej przez podmiot niepubliczny, ale na podstawie tych samych przepisów, jak domy gminne, powiatowe prowadzone przez jednostki samorządu terytorialnego lub na ich zlecenie.</p> <p>Warto zwrócić uwagę, że na <i>zapewnianie całodobowej opieki mieszkańcom oraz zaspokajanie ich niezbędnych potrzeb bytowych i społecznych</i> (art. 58. ust. 1. uops) składa się m. in. katalog usług wskazany w rozporządzeniu o domach pomocy społecznej. Zatem z jednej strony domy „prywatne” nadal będą zobowiązane do świadczenia tych usług zgodnie ze standardami, ale przy nieobowiązującym ich już (po ewentualnej zmianie) przepisie dotyczącym pokrywania w całości wydatków z tym związanych. Należy pokładać ufność w rozsądek podmiotów niepublicznych prowadzących domy pomocy społecznej bez zlecenia, niemniej jednak nie można wykluczyć sytuacji, że np. mieszkańcom zapewniać się będzie utrzymywanie w czystości odzieży, ale przy pokrywaniu przez nich opłat (ponad ustaloną odpłatność za pobyt) za pranie (pralnię zewnętrzną), mieszkańcom zapewniać się będzie całodobowo podstawowe produkty żywnościowe i napoje, ale przy pokrywaniu przez nich opłat (ponad ustaloną odpłatność za pobyt) za zakup powyższych itd.</p> <p>W jaki sposób, w ramach nadzoru, będzie można wyegzekwować prawidłową realizację standardów usług, przy nieobowiązujących zapisach art. 58. uops? Dlaczego jedne domy pomocy społecznej będą nadal obowiązane do pokrywania opłat ryczałtowych i częściowej odpłatności do wysokości limitu ceny, przewidzianych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, a inne domy pomocy społecznej – już nie?</p> <p>Podsumowując – proponowane uregulowanie niesie zagrożenia i skutki, może teraz trudne do wyobrażenia i przewidzenia, jednakże możliwe i generujące nadużycia, skargi, nierówne traktowanie. Moim zdaniem nie jest ono doprecyzowaniem (jak wskazano w uzasadnieniu), jest zwolnieniem ze stosowania się do przepisów i nie powinno zostać ustanowione.</p>	
--	--	---	--

27.	Art. 1 pkt 14	Wojewoda Podlaski	<p>W art. 1 pkt 14 lit. b projektu ustawy zaproponowano zmianę: „wyrazy „zatrudniać osoby, o których mowa w pkt 4,” zastępuje się wyrazami „zapewnić, by osoby, o których mowa w pkt 4, świadczyły pracę na podstawie umowy o pracę lub innej umowy”. Zaproponowana redakcja powyższego przepisu wprowadzi problemy z wyliczaniem wskaźnika zatrudnienia w placówce, o którym mowa w art. 68a pkt 5 ustawy o pomocy społecznej, tj. osób zatrudnionych do opieki w placówkach zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku, z uwagi na brak możliwości określenia wymiaru czasu pracy osobom wykonującym wskazaną pracę w innych formach zatrudnienia np. umowa zlecenie czy umowa o dzieło.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona. Obecnie godziny wykonywania pracy przeliczane są na podstawie umowy. Zmiana de facto w praktyce nie budzi wątpliwości także w przypadku innych podmiotów, które zatrudniają osoby na podstawie innych niż umowa o pracę umów.</p>
28.	Art. 1 pkt 14	Opolski Urząd Wojewódzki	<p>Mając na uwadze charakter działalności placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku - zasadnym jest zabezpieczenie w ustawie wymogów zapewniających w możliwie najwyższym stopniu jakości usług świadczonych osobom zależnym. Wynika to również z ograniczonych uprawnień nadzorczych wojewody w stosunku do podmiotów prowadzących placówki w ramach działalności gospodarczej po uzyskaniu zezwolenia.</p> <p>W Uzasadnieniu do projektu ustawy pominięto jednak analizę możliwych, niekorzystnych skutków, związanych z obniżeniem poziomu zabezpieczenia wykonywania czynności, o których mowa w art. 68 ust. 1 pkt 1, z uwagi na wprowadzenie opcji rezygnacji zatrudnienia personelu placówki na podstawie umowy o pracę na rzecz innych form świadczenia pracy.</p>	<p>Uwaga niezrozumiała.</p>
29.	Art. 1 pkt 15	Opolski Urząd Wojewódzki	<p>Doprecyzowanie obowiązującego art. 90 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej, który wskazuje na obowiązek ponoszenia częściowych kosztów utrzymania mieszkania chronionego tylko w sytuacji, gdy osoba zamieszkuje w nim korzystając jednocześnie ze wsparcia w tym mieszkaniu, nie jest bezzasadne z uwagi na postanowienia art. 53 ustawy.</p> <p>Z treści art. 53 ust. 2. wprost wynika, że mieszkanie chronione jest formą pomocy społecznej przygotowującą pod opieką specjalistów</p>	<p>Uwaga niezasadna. Pobyt w mieszkaniu chronionym każdorazowo wiąże się z korzystaniem z oferowanego w nim wsparcia, co uzasadnia dokonanie zmian art. 90 ust. 3.</p>

			osoby tam przebywające do prowadzenia samodzielnego życia lub wspomagającą te osoby w codziennym funkcjonowaniu, a nie lokalem mieszkalnym. Powyższe oznacza, że osobę nie korzystającą ze wsparcia określonego w art. 53 ust. 4 lub ust. 6 nie można zostać uznać za beneficjenta pomocy określonej w art. 53 ust. 1, co z kolei oznacza, że nie można jej zobowiązać do ponoszenia kosztów utrzymania mieszkania chronionego.	
30.	Art. 1 pkt 19	Polska Federacja Związkowa Pracowników Socjalnych i Pomocy Społecznej	W projektowanym przepisie art. 98a proponujemy nadanie następującego brzmienia: <i>Osoby lub rodziny, ponoszące opłaty za świadczenia, w przypadku gdy opłaty te zostały ustalone na podstawie <u>nieprawdziwych informacji</u> lub gdy nie poinformowano o zmianie sytuacji osobistej lub majątkowej, są obowiązane do zwrotu gminie lub powiatowi, które poniosły opłaty na świadczenia, kwoty stanowiącej różnicę pomiędzy wniesioną opłatą a wysokością odpłatności, jaka byłaby ustalona na podstawie prawdziwych informacji lub w związku ze zmienioną sytuacją osobistą lub majątkową osoby lub rodziny. Art. 104 stosuje się odpowiednio.</i> Proponowane zastąpienie wyrażenia „fałszywych” – wyrażeniem „nieprawdziwych” podyktowane jest potrzebą zapewnienia spójności z definicją nienależnie pobranego świadczenia, zgodnie z art. 6 pkt. 16 u.p.s. Ma to istotne znaczenie dla późniejszych rozstrzygnięć w toku postępowania administracyjnego.	Uwaga uwzględniona.
31.	Art. 1 pkt 19	Związek Pracodawców Polska Miedź	korzystna i zasadna zmiana, z propozycją zamiany słów „fałszywych informacji” na „niezgodne ze stanem faktycznym”	Wyrazy „fałszywych” zastąpiono wyrazami „nieprawdziwych.
32.	Art. 1 pkt 19	Stowarzyszenie Samorządowych Ośrodków Pomocy Społecznej „FORUM”	proponujemy nadanie następującego brzmienia: <i>„Osoby lub rodziny, ponoszące opłaty za świadczenia, w przypadku gdy opłaty te zostały ustalone na podstawie <u>nieprawdziwych informacji</u> lub gdy nie poinformowano o zmianie</i>	Uwaga uwzględniona.

			<p><i>sytuacji osobistej lub majątkowej, są obowiązane do zwrotu gminie lub powiatowi, które poniosły opłaty na świadczenia, kwoty stanowiącej różnicę pomiędzy wniesioną opłatą a wysokością odpłatności, jaka byłaby ustalona na podstawie prawdziwych informacji lub w związku ze zmienioną sytuacją osobistą lub majątkową osoby lub rodziny. Art. 104 stosuje się odpowiednio.</i></p> <p>Proponowane zastąpienie wyrażenia „fałszywych” - wyrażeniem „nieprawdziwych” podyktowane jest potrzebą zapewnienia spójności z definicją nienależnie pobranego świadczenia, zgodnie z art. 6 pkt. 16 u.p.s. Ma to istotne znaczenie dla późniejszych rozstrzygnięć w toku postępowania administracyjnego.</p>	
33.	Art. 1 pkt 20	<p>Polska Federacja Związkowa Pracowników Socjalnych i Pomocy Społecznej</p>	<p>W projektowanym art. 101 ust. 2a proponujemy nadanie następującego brzmienia:</p> <p><i>W przypadku osoby przebywającej w prywatnej placówce zapewniającej całodobową opiekę <u>osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku lub domu pomocy społecznej na podstawie umowy cywilnej właściwa miejscowo jest gmina miejsca zamieszkania albo ostatniego miejsca zameldowania na pobyt stały tej osoby sprzed rozpoczęcia pobytu w tego typu placówce lub domu.</u></i></p> <p>W pierwszej kolejności uważamy, że należy doprecyzować brzmienie ww. przepisu, tak by nie odnosił się on lub nie wzbudzał wątpliwości w zakresie zastosowania normy prawnej do innych placówek zapewniających całodobową opiekę lub utrzymanie, a które to definicje tego typu placówek zawierają obecnie także inne akty prawa.</p> <p>W drugiej kolejności zauważyć należy, że w niektórych sytuacjach określenie miejsca zamieszkania może napotykać na trudności. Z uwagi na fakt, iż u.p.s. nie zawiera definicji „miejsca zamieszkania”, powszechne zastosowanie ma definicja zawarta w kodeksie cywilnym. W odniesieniu do osób korzystających z</p>	Uwaga niezasadna.

			<p>systemu pomocy społecznej, szczególnie w sytuacji, gdy osoba została już umieszczona w placówce – przesłedzenie, zbadanie i udowodnienie, jakie było ostatnie miejsce jej zamieszkania w rozumieniu k.c. może być poważnie ograniczone lub wręcz niemożliwe. Z tych względów, naszym zdaniem należałoby alternatywnie do miejsca zamieszkania, w ostateczności ustalać właściwość miejscową na podstawie ostatniego miejsca stałego zameldowania. Pozwoli to na uniknięcie lub jednoznaczne rozstrzygnięcie ewentualnych sporów kompetencyjnych w tym zakresie.</p>	
34.	Art. 1 pkt 21	Stowarzyszenie Samorządowych Ośrodków Pomocy Społecznej „FORUM”	<p>Doprecyzowanie brzmienia art. 103 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej dzieląc go na dwie jednostki redakcyjne, tak by wyeliminować wątpliwości, jakie z reguły występują przy ustalaniu odpłatności a potem przy jej zmianie i zwolnieniach z tej opłaty - może tylko uporządkować ten przepis, ale nie wyeliminuje wątpliwości, które towarzyszą organom na etapie ustalania opłaty od zobowiązanych.</p> <p>Nawet orzecznictwo sądów administracyjnych nie jest jednolite w kwestii przepisów dotyczących ustalania opłaty od zobowiązanych za pobyt członka rodziny w domu pomocy społecznej. Jeśli nie wyeliminujemy wątpliwości na pierwszym etapie, one nadal będą istniały. Pomimo licznych pism w tej sprawie, przepisy nadal są nieprecyzyjne i w całej Polsce stosowane różnie. Wystarczy prześledzić orzecznictwo sądów administracyjnych na przestrzeni ostatnich 16 lat. Przekonuje ono, że to w ustawie powinny wybrzmieć jednoznacznie kto, w jakiej kolejności, według jakich zasad ponosi opłatę. Gdyż sądy nie orzekają jednolicie w tej kwestii.</p> <p>Czy wskazane w art. 61 2d i 2e „z uwzględnieniem ograniczeń, o których mowa w ust. 2 pkt 2 i art. 103 ust. 2” -oznacza, że w każdym przypadku tj. w sytuacji zawierania umowy z osobą zobowiązaną, wydawania decyzji na podstawie art. 61 2d, wydawania decyzji na podstawie art. 61 2e i 2f, kwotę stanowiącą różnicę między opłatą wnoszoną przez mieszkańca a średnim miesięcznym kosztem utrzymania należy podzielić przez liczbę osób zobowiązanych a następnie ocenić pod kątem</p>	Uwaga niezasadna.

			<p>spełnienia kryterium dochodowego określonego w art. 62 ust. 2 pkt 2,</p> <p>-ewentualnie w jaki sposób ustalić opłatę tak, aby nie była zwiększana w przypadku, gdy jedna z osób jest zwolniona z odpłatności z mocy prawa lub na podstawie art. 64, 64a albo 64b.</p> <p>-Czy w ramach art. 61 ust. 2 pkt 2 wśród zstępnych lub wstępnych należy rozróżnić kręgi tj. dzieci, wnuki, prawnuki lub rodzice, dziadkowie etc... czyli podchodzić podobnie jak to jest w kodeksie rodzinnym i opiekuńczym. Najpierw zstępni bliższego stopnia tj. dzieci, a dopiero w następnej kolejności zstępni dalszego stopnia tj. wnuki...etc..</p> <p>-Czy też wszystkich zstępnych lub wstępnych oceniać równocześnie np. dzieci i wnuki, czy rodziców i dziadków. W orzecznictwie sądów administracyjnych spotykamy linie orzecznicze, które opowiadają się za pierwszym i drugim podejściem. Trudno ocenić, która z nich jest dominująca. Istotne jest, że różnią się na tyle, że kwoty opłaty są różne. Pierwszy sposób jest korzystniejszy zobowiązanych, ale nie wydaje się sprawiedliwy. Drugi mniej korzystny dla zobowiązanych, ale wydaje się sprawiedliwy.</p> <p>- Czy zawarte w art. 64a ostatnie zdanie „Zwolnienia te obejmują zstępnych osoby zwolnionej z opłaty za pobyt mieszkańca w domu pomocy społecznej”, należy tak interpretować, że w przypadku zwolnień z mocy ustawy, z art. 64 lub 64 b zwolnienia nie obejmują zstępnych osoby zwolnionej.</p> <p>- W jaki sposób należy obliczyć opłatę w przypadku, gdy jedna lub kilka osób zobowiązanych przebywa za granicą i nie ma możliwości przeprowadzić z nią wywiadu, a tym samym nie można uznać, że osoba ta odmówiła zgody na wywiad. To samo dotyczy osób zobowiązanych w przypadku, których pomimo prowadzonych postępowań nie da się ustalić ich miejsca pobytu. Czy w takiej sytuacji należy te osoby pominąć przy ustalaniu opłaty, gdyż brak jest przepisu analogicznego do art. 103 ust. 2 ustawy, który pozwalałby na zwiększenie opłaty pozostałych osób. Brak jednolitych i przejrzystych przepisów spotyka się z krytyką osób zobowiązanych, brakiem zaufania do administracji samorządowej, wydłuża postępowania.</p>	
--	--	--	--	--

35.	Art. 1 pkt 22	Związek Pracodawców Polska Miedź	art. 104 - ograniczenie dla dochodów gmin, bo ogranicza możliwość potrącenia w pełni wysokości- to uderzenie w niezależność samorządu gminnego.	
36.	Art. 1 pkt 23	Związek Pracodawców Polska Miedź	pozytywna zmiana, proponujemy po wyrazach „gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych” dodać „i inne podmioty niepubliczne”	Uwaga nieuwzględniona
37.	Art. 1 pkt 23	Stowarzyszenie Samorządowych Ośrodków Pomocy Społecznej „FORUM”	W art. 105 ust. 1 proponuje się dodanie również wyrazów: „komornicy”, „dostawcy energii elektrycznej, wody, gazu i innych mediów” „wspólnoty mieszkaniowe”, „spółdzielnie mieszkaniowe” Klienci MOPS niejednokrotnie nie są w stanie przedstawić całości dokumentacji niezbędnej dla przeprowadzenia danych postępowań, która może mieć wpływ na ich rozstrzygnięcie. Poszerzenie obowiązującego katalogu art. 105 ust. 1 pozwoli na usprawnienie procesu decyzyjnego. Wymienione podmioty często dysponują istotnymi dla sprawy informacjami, jak np. fakt i wysokość zadłużenia klienta.	Uwaga nieuwzględniona
38.	Art. 1 pkt 26	Stowarzyszenie Samorządowych Ośrodków Pomocy Społecznej „FORUM”	W proponowanym brzmieniu art. 108 ust. 1a należy rozważyć wykreślenie zdania drugiego Proponowana regulacja może powodować rozciągające się w czasie spory pomiędzy gminami odnośnie treści kontraktu. W okresie dokonywania uzgodnień klient może już natomiast opuścić gminę w której się znajduje (co jest częstym przypadkiem w gronie osób bezdomnych) zanim otrzyma ustaloną ostatecznie treść kontraktu socjalnego. Przedłużenie procesu zawarcia kontraktu będzie w konsekwencji prowadziło do opóźnienia realizacji celów dla jakich powinien zostać zawarty. Istotnym pozostaje, że gmina ostatniego miejsca zameldowania osoby bezdomnej zasadniczo nie zna jej potrzeb i w związku z tym powinna zdać się na warunki ustalone przy udziale gminy miejsca pobytu albo przyjąć klienta do siebie w celu udzielenia pomocy i ustalenia sposobu realizowania	Uwaga nieuwzględniona. Należy zaznaczyć, że zgodnie z art. 101 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej w przypadku osoby bezdomnej właściwą miejscowo jest gmina ostatniego miejsca zameldowania tej osoby na pobyt stały. Z kolei zawarcie kontraktu socjalnego, jak i jego realizacja, mają wpływ na przyznanie świadczeń z pomocy społecznej (m.in. w formie schronienia, opłacenia składki na ubezpieczenie zdrowotne). Konieczne jest zatem uzyskanie porozumienia co do treści kontraktu socjalnego z gminą właściwą miejscowo do sfinansowania świadczeń osobie bezdomnej.

			kontraktu.	
39.	Art. 1 pkt 26	Stowarzyszenie Samorządowych Ośrodków Pomocy Społecznej „FORUM”	<p>la. Kontrakt socjalny z osobą bezdomną, o którym mowa w art. 48a ust. 2 zawiera pracownik socjalny ośrodka pomocy społecznej właściwego ze względu na miejsce pobytu osoby ubiegającej się o świadczenie, który odpowiada za realizację oraz ocenę realizacji działań zawartych w kontrakcie.</p> <p>Nie doprecyzowanie zapisu poprzez odniesienie do kontraktów socjalnych zawieranych z osobami skierowanymi decyzją administracyjną do schronisk i pozostawienie konieczności zawierania kontraktów również z osobami przebywającymi w przestrzeniach miast poza placówkami (koczowiska, pustostany, ogrzewalnie, noclegownie) spowoduje obciążenie formalną biurokracją i nie przyniesie oczekiwanych efektów, ponieważ osoby te często przebywają w poszczególnych miejscach tylko krótkoterminowo i nie są gotowe do współpracy w oparciu o kontrakt socjalny. Ponadto projektowany zapis spowoduje obciążenie przede wszystkim dużych miast koniecznością zatrudnienia dodatkowej kadry w celu zapewnienia możliwości spełnienia ustawowego obowiązku, który nie ma uzasadnienia w metodyce pracy socjalnej.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Kontrakt socjalny, również z osobą bezdomną, nie jest obligatoryjnym narzędziem stosowanym w pracy socjalnej (poza obowiązkiem wynikającym z 48a ust. 2 - w przypadku osób kierowanych do schroniska dla osób bezdomnych). Zatem argumentacja jest bezpodstawna. Poza sytuacjami kierowania os. bezdomnych do schroniska to pracownik socjalny ośrodka pomocy społecznej ocenia czy wskazane jest zastosowanie kontraktu socjalnego, przy jednoczesnym wyrażeniu chęci współpracy przez potencjalną drugą stronę umowy. Co więcej projektowane rozwiązanie jest odpowiedzią na postulaty środowiska pracowników pomocy społecznej, które wskazywało, iż dotychczasowa praktyka stosowana w przedmiotowym zakresie jest nieefektywna i doprowadza niejednokrotnie do swego rodzaju fikcji prawnej. Populacja osób bezdomnych jest grupą migrującą, toteż kontrakty socjalne zawierane przez pracowników socjalnych w miejscu ost. zameldowania osób bezdomnych, podczas gdy te od wielu lat nie przebywają w tych miejscach i nie zamierzają do nich wracać z różnych (często istotnych) względów, nie mają szans na realizację. Ponadto ograniczanie projektowanego rozwiązania wyłącznie do osób kierowanych do schronisk dla osób bezdomnych wykluczyłoby osoby bezdomne korzystające np. z innych form schronienia z możliwości skorzystania z</p>

				<p>realnej i bardziej efektywnej współpracy z pracownikiem socjalnym w miejscu pobytu, w ramach kontraktu socjalnego.</p> <p>Za powyższym przemawia również fakt, iż pracownicy socjalni w miejscu ostatniego zameldowania osoby bezdomnej nie mają częstego i systematycznego kontaktu z klientem i nie mają wiedzy o realizowaniu bądź zaniechaniu realizacji postanowień kontraktu socjalnego przez te osoby.</p> <p>Natomiast zgodnie z art 11 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej m.in. odmowa zawarcia kontraktu socjalnego lub niedotrzymywanie jego postanowień mogą stanowić podstawę do ograniczenia wysokości lub rozmiaru świadczenia, odmowy przyznania świadczenia, uchylecia decyzji o przyznaniu świadczenia lub wstrzymania świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.</p>
40.	Art. 1 pkt 28	Opolski Urząd Wojewódzki	<p>Na wstępie należy wskazać, że o ile nie budzi wątpliwości zasadność wprowadzenia nowej ścieżki umożliwiającej nabycie uprawnień do wykonywania zawodu pracownika socjalnego, o tyle zaproponowane rozwiązanie oznacza w praktyce odstępianie od idei stworzenia wyspecjalizowanej i efektywnej, a przez to uprawnionej do określonych przywilejów kadry pomocy społecznej.</p> <p>W <i>Uzasadnieniu do projektu ustawy</i> wskazano na konieczność poszerzenie katalogu możliwości uzyskania uprawnień w zawodzie pracownik socjalny w związku z postulatami pracodawców, niemniej, w dokumencie tym nie przywołano ani danych, ani analizy w zakresie faktycznego wpływu tego rozwiązania na poprawę zasobów kadrowych w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej.</p> <p>Odnosząc się do uzasadnienia: <i>Wprowadzenie przepisu art. 116 ust. 1 pkt 4 ustawy o pomocy społecznej umożliwi uzyskanie</i></p>	Przepis został przereklamowany.

		<p><i>kwalifikacji do zatrudnienia na stanowisku pracownika socjalnego osobom, które ukończyły studia wyższe pierwszego lub drugiego stopnia na jednym z kierunków pokrewnych: pedagogika, pedagogika specjalna, politologia, polityka społeczna, psychologia, socjologia i chciałyby uzyskać uprawnienia do wykonywania zawodu pracownika socjalnego poprzez ukończenie kształcenia uzupełniającego - należy wskazać, że osoby, które po dniu 1 stycznia 2014 r. ukończyły studia podyplomowe z zakresu metodyki i metodologii pracy socjalnej świadomie nabyły wykształcenie nie uprawniające do wykonywania zawodu pracownika socjalnego. Należy więc przyjąć, że osoby te nie wiązały swoich planów zawodowych z pracą socjalną lub inną właściwą dla zawodu pracownika socjalnego, w odróżnieniu od pracowników, którzy wykorzystując własne zasoby organizacyjne i finansowe podjęły trud nabycia kwalifikacji zgodnie z wymogami ustawy.</i></p> <p>W ramach zapewnienia odpowiedniego poziomu kształcenia i przygotowania pracowników socjalnych, a także superwizorów i osób kierujących jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej - w ustawie każdorazowo wskazano tryb ustalania szczegółowych warunków nabywania przez te osoby kwalifikacji zawodowych w ramach specjalności, awansu zawodowego, szkoleń i specjalizacji (art. 116 ust. 1a, art. 118a pkt 13, art. 121a ust. 2-11, art. 122 ust. 5). W każdym przypadku rozwiązania te przyjęte zostały w drodze rozporządzenia ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego. Zasadne jest zatem, aby w znowelizowanej ustawie znalazł się adekwatny zapis w stosunku do studiów podyplomowych w zakresie <i>Metodologii i metodyki pracy socjalnej</i>. Brak takiego rozwiązania, w przypadku osób wskazanych w art. 116 ust. 1 pkt 4 jest nieuzasadnionym odstępstwem od tej reguły, wpływającym na obniżenie dotychczasowych standardów przyjętych w ramach zapewnienia profesjonalnej kadry pomocy społecznej.</p> <p>Powyższe wskazanie, jest również powodem nieuznania kwalifikacji osób, które ukończyły studia podyplomowe, realizujące program niezgodny z przyjętymi w rozporządzeniu warunkami, stąd w treści art. 116 ust. 1 pkt 4 proponuje się:</p>	
--	--	--	--

			<ul style="list-style-type: none"> - usunięcie zapisu: <i>po dniu 1 stycznia 2014 r.;</i> - wprowadzenie do projektu ustawy artykułu 116 ust. 1b o treści: <i>Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw szkolnictwa wyższego określi, w drodze rozporządzenia, wymagane umiejętności, wykaz przedmiotów, minimalny wymiar zajęć dydaktycznych oraz zakres i wymiar praktyk zawodowych dla studium podyplomowego z zakresu metodyki i metodologii pracy socjalnej, realizowanego w szkołach wyższych na kierunkach wymienionych w art. 116 ust. 1 pkt 3 lit. a-g, kierując się koniecznością odpowiedniego przygotowania absolwentów do wykonywania zawodu pracownika socjalnego.</i> 	
41.	Art. 1 pkt 28	Stowarzyszenie Samorządowych Ośrodków Pomocy Społecznej „FORUM”	<p>Proponuje się nadanie brzmienia:</p> <p>„4) po dniu 1 stycznia 2014 r. rozpoczęła studia podyplomowe z zakresu metodyki i metodologii pracy socjalnej w szkole wyższej realizującej studia na kierunku praca socjalna lub w zakresie pracy socjalnej, po uprzednim ukończeniu studiów wyższych na jednym z kierunków, o których w pkt 3 lit. a-g.”</p> <p>Zmiana umożliwi wykonywanie zawodu pracownika socjalnego osobom, które ukończyły studia wyższe pierwszego lub drugiego stopnia pokrewne do pracy socjalnej (pedagogika, pedagogika specjalna, politologia, polityka społeczna, psychologia, socjologii) w momencie rozpoczęcia studiów podyplomowych z zakresu metodyki i metodologii pracy socjalnej w szkole wyższej realizującej studia na kierunku praca socjalna lub w zakresie pracy socjalnej.</p> <p>Osoby, które ukończyły powyższe kierunki studiów do 31 grudnia 2013 r. były uprawnione do wykonywania zawodu pracownika socjalnego na podstawie wcześniej obowiązujących przepisów ustawy o pomocy społecznej. Nie podważając potrzeby uzupełnienia przez te osoby wiedzy w zakresie metodyki i</p>	Przepis został przeredagowany.

			<p>metodologii pracy socjalnej należy zważyć na występujące braki kadrowe na stanowisku pracownika socjalnego w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej. Braki te mogą powodować brak ciągłości w realizacji zadań tych jednostek. Dlatego istotne jest, by była możliwość zatrudnienia powyższych osób już w momencie rozpoczęcia przedmiotowych studiów podyplomowych.</p> <p>Proponujemy dodanie nowego przepisu ustawy o zmianie ustawy o treści:</p> <p><i>Osoby; które w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy zatrudnione są na stanowisku pracownika socjalnego i które w tym dniu nie posiadają kwalifikacji, o których mowa w art 116, mogą nadal wykonywać czynności pracownika socjalnego, jeśli uprzednio ukończyły studia wyższe na jednym z kierunków wymienionych w art 116 ust. 1 pkt. 3, jednak nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2023 r.</i></p> <p>Projektowane przez resort przepisy ustawy poszerzają krąg osób, które mogą wykonywać zawód pracownika socjalnego, pod warunkiem że ukończyły studia wyższe na jednym z kierunków: pedagogika, pedagogika specjalna, politologia, polityka społeczna, psychologia, socjologia lub nauki o rodzinie i po 2014 r. ukończyły studia podyplomowe z zakresu metodyki i metodologii pracy socjalnej w szkole wyższej realizującej studia na kierunku praca socjalna lub w zakresie pracy socjalnej. Zdaniem naszej organizacji, celem projektowanych przepisów powinno być w pierwszej kolejności umożliwienie dalszego wykonywania zawodu przez osoby już zatrudnione na stanowisku pracownika socjalnego, których uprawnienia do wykonywania zawodu zostały zakwestionowane lub podważone w wyniku kontroli. Najczęściej osoby te dysponują wieloletnim i niezbędnym doświadczeniem, umiejętnościami, kompetencjami oraz wykształceniem wyższym na jednym z ww. kierunków, jednak bez ukończonej specjalności przygotowującej do zawodu pracownika socjalnego. Propozycja naszej organizacji zmierza do umożliwienia tym osobom pozostania w zatrudnieniu i w określonym okresie przejściowym (do 2023 r.) uzupełnienie wykształcenie poprzez ukończenie</p>	
--	--	--	---	--

			<p>studiów II stopnia, bądź jak zakłada ustawodawca - studiów podyplomowych z zakresu metodyki i metodologii pracy socjalnej. Zamiast więc liczyć na wątpliwe poszerzenie brakujących kadr pracowników socjalnych wśród nowych absolwentów wymienionych kierunków, priorytetem powinno być pozostawienie osób już pracujących w zawodzie, które w wyniku różnych prawnych perturbacji (liczne zmiany przepisów w tym zakresie), utraciły kwalifikacje niezbędne do wykonywania zawodu.</p>	
42.	Art. 1 pkt 28	<p>Polska Federacja Związkowa Pracowników Socjalnych i Pomocy Społecznej</p>	<p>W związku z proponowanym brzmieniem art. 116 ust. 1 pkt. 2 oraz dodaniem do przepisu pkt. 4, proponujemy dodanie nowego przepisu ustawy o zmianie ustawy o treści:</p> <p><i>Osoby, które w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy zatrudnione są na stanowisku pracownika socjalnego i które w tym dniu nie posiadają kwalifikacji, o których mowa w art. 116, mogą nadal wykonywać czynności pracownika socjalnego, jeśli uprzednio ukończyły studia wyższe na jednym z kierunków wymienionych w art. 116 ust. 1 pkt. 3, jednak nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2023 r.</i></p> <p>Projektowane przez resort przepisy ustawy poszerzają krąg osób, które mogą wykonywać zawód pracownika socjalnego, pod warunkiem że ukończyły studia wyższe na jednym z kierunków: pedagogika, pedagogika specjalna, politologia, polityka społeczna, psychologia, socjologia lub nauki o rodzinie i po 2014 r. ukończyły studia podyplomowe z zakresu metodyki i metodologii pracy socjalnej w szkole wyższej realizującej studia na kierunku praca socjalna lub w zakresie pracy socjalnej. Zdaniem naszej organizacji, celem projektowanych przepisów powinno być w pierwszej kolejności umożliwienie dalszego wykonywania zawodu przez osoby już zatrudnione na stanowisku pracownika socjalnego, których uprawnienia do wykonywania zawodu zostały zakwestionowane lub podważone w wyniku kontroli. Najczęściej osoby te dysponują wieloletnim i niezbędnym doświadczeniem, umiejętnościami, kompetencjami oraz wykształceniem wyższym na jednym z ww. kierunków, jednak bez ukończonej specjalności przygotowującej do zawodu pracownika socjalnego. Propozycja</p>	Przepis został przeredagowany.

			<p>naszej organizacji zmierza do umożliwienia tym osobom pozostania w zatrudnieniu i w określonym okresie przejściowym (do 2023 r.) uzupełnienie wykształcenie poprzez ukończenie studiów II stopnia, bądź jak zakłada ustawodawca - studiów podyplomowych z zakresu metodyki i metodologii pracy socjalnej. Zamiast więc liczyć na wątpliwe poszerzenie brakujących kadr pracowników socjalnych wśród nowych absolwentów wymienionych kierunków, priorytetem powinno być pozostawienie osób już pracujących w zawodzie, które w wyniku różnych prawnych perturbacji (liczne zmiany przepisów w tym zakresie), utraciły kwalifikacje niezbędne do wykonywania zawodu.</p>	
43.	Art. 1 pkt 28	<p>Stowarzyszenie Certyfikowanych Superwizorów Pracy Socjalnej</p>	<p>Projektowane zmiany poszerzają krąg osób uprawnionych do wykonywania zawodu pracownika socjalnego dla osób, które ukończyły studia wyższe na jednym z kierunków: pedagogika, pedagogika specjalna, politologia, polityka społeczna, psychologia, socjologia lub nauki o rodzinie i po 2014 r. ukończyły studia podyplomowe z zakresu metodyki i metodologii pracy socjalnej w szkole wyższej realizującej studia na kierunku praca socjalna lub w zakresie pracy socjalnej.</p> <p>Powyższy zapis ma poprawić dramatyczną sytuację braków kadrowych w systemie pomocy społecznej, w szczególności w zakresie stanowiska pracownik socjalny.</p> <p>Wzmocnienie zainteresowania zatrudnieniem na stanowisku pracownika socjalnego wymaga naszym zdaniem szerszych działań, o charakterze strategicznym, a nie jedynie poszerzenia kręgu uprawnionych. Absolwenci kierunku praca socjalna świadomie nie decydują się podjęcia zatrudnienia w zawodzie pracownika socjalnego, ze względu na niski prestiż zawodu, niskie wynagrodzenie i trudne warunki pracy. Poszerzenie osób uprawnionych i uproszczenie ścieżki kształcenia na polu pracy socjalnej do rocznych studiów podyplomowych stanowi zagrożenie do budowania standardów i rozwoju pracy socjalnej. Na świecie praca socjalna jest dyscypliną naukową, prowadzi się kształcenie w trybie jednolitych studiów magisterskich, studiów</p>	Przepis został przeredagowany.

			<p>doktoranckich, rozwija się badania i rozwiązania praktyczne w tym zakresie. W Polsce, w myśl tak zaprojektowanych zmian do ustawy, możemy jedynie spodziewać się dalszego obniżania standardów pracy i prestiżu zawodu pracownika socjalnego.</p> <p>Problemy poruszane w art. 116 mają także swoje konsekwencje w zadaniach pracowników socjalnych. Doprecyzowanie art. 119 ustawy naszym zdaniem powinno iść w parze z</p>	
44.	Art. 1 pkt 28	Wspólnota Robocza Związków Organizacji Socjalnych „Wrzos”	<p>Sądzimy, że regulacja dotycząca nowych wymagań od pracowników socjalnych (nowy art. 116 ust. 1 pkt.4) nie powinna zawęzać znacząco kręgu osób wykonujących już ten zawód. Dlatego popieramy postulat Polskiej Federacji Związkowej Pracowników Socjalnych i Pomocy Społecznej, aby w ramach tej nowelizacji dodać przepis gwarantujący przejściowo (do 2023 roku) utrzymanie zatrudnienia osobom już wykonującym zawód pracownika socjalnego niemającym ukończonej specjalności przygotowującej do zawodu pracownika socjalnego</p>	Przepis został przeredagowany.
45.	Art. 1 pkt 28	Rada Pomocy Społecznej	<p>Możliwość zdobycia uprawnień do wykonywania zawodu pracownika socjalnego poprzez umożliwienie zdobycia kwalifikacji w ramach ukończenia studiów podyplomowych z zakresu metodyki i metodologii pracy socjalnej. Pozytywna opinia Rady z zastrzeżeniem, że w celu ochrony kierunku studiów „praca socjalna” i „polityka społeczna” na 1 i 2 stopniu (studia licencjackie i magisterskie) warto byłoby przemyśleć docelowo zamawiany przez Ministerstwo model kształcenia kadr służb społecznych z uwagi na ich duży deficyt na rynku pracy. Studia podyplomowe powinny prowadzić tylko te uczelnie, które kształcą na kierunku praca socjalna i/lub polityka społeczna. Ministerstwo powinno przygotować wytyczne programowe dla takich studiów podyplomowych aby wystandaryzować treści programowe studiów podyplomowych.</p> <p>Uwaga ogólna: proponowane zmiany wychodzą naprzeciw oczekiwaniom pracowników systemu pomocy społecznej i środowiska eksperckiego. Dlatego należy uznać je za kierunkowo dobre zmiany. Przemyślenia wymaga kwestia edukowania do zawodu pracownika socjalnego w ramach kształcenia</p>	Przepis został przeredagowany.

			podyplomowego i ewentualnie na studiach zamawianych.	
46.	Art. 1 pkt 28	Polskie Stowarzyszenie Szkół Pracy Socjalnej	<p>W Polsce mamy prawie stuletnie tradycje kształcenia profesjonalistów społecznych na poziomie akademickim, a uczelnie wyższe zrzeszone w PSSPS je kontynuują, rozwijając badania, kształcenie i działania w obszarze pracy socjalnej od ponad trzydziestu lat.</p> <p>Szkoły PSSPS, przygotowujące do wykonywania zawodu pracownika socjalnego odbyły też długą drogę budowania ścieżki profesjonalnego kształcenia do pracy socjalnej. Początkowo, dużym wysiłkiem badaczy i praktyków, określone zostały standardy kształcenia w kolegiach pracowników służb społecznych, a następnie przeniesiono kształcenie na uczelnie wyższe, zaczynając od kształcenia na poziomie licencjata, by stworzyć programy kształcenia na poziomie magistra. Oczekiwane efekty kształcenia do pracy socjalnej wpisane też zostały w Polskie Ramy Kwalifikacji. Dziś uczelnie, będące członkami PSSPS posiadają pełną ofertę, dając możliwość zdobycia profesjonalnego wykształcenia i kwalifikacji zawodowych w formie studiów trzyletnich, a w wielu Szkołach istnieje też ścieżka zdobycia kwalifikacji dla absolwentów innych kierunków humanistyczno-społecznych na dwuletnich studiach magisterskich, na których realizowany jest cykl kształcenia z metodologii i metodyki z pracy socjalnej.</p> <p>Propozycja wynikająca z art. 116 pkt. 4 sprowadzająca zdobycie kwalifikacji zawodowych do studiów podyplomowych i dopuszczenie możliwości bycia pracownikiem socjalnym poprzez „kształcenie” w dowolnym zakresie i formie, może doprowadzić do deprofesjonalizacji pracy socjalnej i stworzyć przepaść między Polską a innymi krajami Unii Europejskiej, USA, Kanadą, Australią i in. w badaniach oraz rozwoju profesjonalnej praktyki pracy socjalnej.</p> <p>Mamy wrażenie, że w tej propozycji chodzi bardziej o uzupełnienie braków kadrowych, niż profesjonalne kształcenie. Naszym zdaniem skuteczniejsze byłoby</p>	Przepis zosta prerredagowany.

		<p>wzmocnienie pozycji pracowników socjalnych w przestrzeni społecznej poprzez podnoszenie prestiżu społecznego i statusu materialnego zawodu.</p> <p>Jako Stowarzyszenie ponad 30-tu uniwersytetów i uczelni wyższych w Polsce, prowadzących badania i kształcenie do pracy socjalnej od początku lat 90-tych wyraźnie <u>sprzeciwiamy się wprowadzeniu zapisu w art. 116 w proponowanej formie.</u> Uważamy, że doprowadzi to do deakademizacji pracy socjalnej, zdevaluje pracę socjalną z podopiecznymi systemu pomocy społecznej, zniszczy 30-letni dorobek wielu badaczy i naukowców na rzecz doskonalenia oraz kształcenia w polu pracy socjalnej oraz zaprzępaści wysiłki zmierzające do wyodrębnienia w Polsce pracy socjalnej jako dyscypliny naukowej.</p> <p>Dla uczytelnienia zapisu w ustawie proponujemy, by: w art. 116 w ust. 1:</p> <p>a) pkt. 2 otrzymał brzmienie:</p> <p>2) ukończyła studia wyższe na kierunku praca socjalna lub do 31 grudnia 2013 r., ukończyła studia wyższe o specjalności przygotowującej do zawodu pracownika socjalnego na jednym z kierunków, o których w pkt. 3 lit. a-g.";</p> <p>b) Nie zgadzamy się na wprowadzanie pkt. 4 dotyczącego możliwości uzyskiwania kwalifikacji w zawodzie na studiach podyplomowych z zakresu metodyki i metodologii pracy socjalnej w szkole wyższej realizującej studia na kierunku praca socjalna lub w zakresie pracy socjalnej...</p> <p>Zauważamy także, że do tej pory nie było możliwe zdobywanie kwalifikacji w zawodzie pracownika socjalnego na studiach podyplomowych i nie wiemy o jakich studiach podyplomowych ukończonych po dniu 1 stycznia 2014 r. <u>z zakresu metodyki i metodologii pracy socjalnej mówi ustawodawca.</u></p>	
--	--	---	--

			<p>Jeszcze raz podkreślamy, że szkoły wyższe będące członkami PSSPS oferują profesjonalne kształcenie i możliwość uzyskiwania kwalifikacji w zawodzie pracownika socjalnego na studiach licencjackich 3-letnich lub/i 2 letnich studiach magisterskich uzupełniających. W związku z powyższym istnieje alternatywna 3 lub 2 letnia możliwość kształcenia do zawodu z zachowaniem pełnych standardów wyższej edukacji, tak ważnych w przygotowaniu profesjonalistów do pracy z jednostką, grupą i społecznością.</p>	
47.	Art. 1 pkt 28 lit. b	<p>Centralna Komisja Egzaminacyjna ds. Stopni Specjalizacji Zawodowej Pracowników Socjalnych działająca przy Ministrze Rodziny i Polityki społecznej</p>	<p>Wprowadzenie do obecnego systemu kształcenia pracowników socjalnych nowej możliwości zdobycia uprawnień do wykonywania zawodu poprzez realizację studiów podyplomowych (art. 116 ust.1 pkt 4).</p> <p>W opinii członków CKE idea poszerzenia możliwości kształcenia pracowników socjalnych jest zasadna, jednak pojawia się obawa, czy proponowana zmiana polegająca na możliwości nabycia uprawnień do wykonywania zawodu pracownika socjalnego poprzez realizację studiów podyplomowych, nie obniży jego jakości. Dotychczasowa możliwość uzyskania uprawnień do wykonywania zawodu wynika z realizacji co najmniej studiów I stopnia na kierunku praca socjalna lub realizacji kształcenia w kolegium pracowników służb społecznych. W obu przypadkach okres nauki trwa trzy lata. W zaistniałej sytuacji rodzi się podstawowe pytanie dotyczące czasookresu realizacji proponowanych studiów podyplomowych, nawet na podbudowie innych studiów wskazanych w zapisach noweli. CKE wyraża też zaniepokojenie brakiem określenia w przepisie sposobu weryfikacji programu kształcenia i certyfikowania absolwentów. Zdaniem członków CKE wiele wątpliwości interpretacyjnych budzi też nazwa proponowanych studiów podyplomowych, czyli, cyt. „studia podyplomowe z zakresu metodyki i metodologii pracy socjalnej”.</p> <p>Członkowie CKE wyrażają też obawę, że skrócenie ścieżki nabycia uprawnień do wykonywania zawodu pracownika socjalnego poprzez realizację studiów podyplomowych może</p>	Przepis został preredagowany.

			<p>przyczynić się do obniżenia zainteresowania kształceniem na kierunku praca socjalna w systemie stacjonarnym na studiach I i II stopnia, co w konsekwencji może w przyszłości zagrażać rozwojowi kierunku „praca socjalna”. Biorąc pod uwagę powyższe uwagi oraz fakt konieczności podjęcia działań wspierających system pomocy społecznej w szybkim działaniu na rzecz pozyskania nowych kadr, członkowie CKE postulują rozważenie możliwości wprowadzenia do systemu kształcenia szkolenia uzupełniającego z zakresu pracy socjalnej, pod nazwą „specjalizacja z zakresu pracy socjalnej” na mocy rozporządzenia MRiPS, analogicznie jak szkolenia specjalizacyjne z zakresu organizacji pomocy społecznej czy specjalizacji II stopnia w zawodzie pracownika socjalnego. Takie rozwiązanie pozwoliłoby na weryfikację programów kształcenia oraz sprawdzenia wiedzy i umiejętności nabytych podczas szkolenia. Ponadto CKE proponuje wdrożenie tego rozwiązania tytko przejściowo, aby nie zachęcać przyszłych pracowników socjalnych do omijania drogi kształcenia w zawodzie pracownika socjalnego w formach dotychczas obowiązujących.</p>	
48.	Art. 1 pkt 29	Opolski Urząd Wojewódzki	<p>w art. 119 w ust. 1 we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „należy” zastępuje się wyrazami „może należeć”.</p> <p>Zasadnym jest aby dla stanowiska pracownika socjalnego kwestie związane z przypisanymi do tego zawodu zadaniami były określone wprost. Jak wskazuje działalność nadzorcza wojewody, częstą praktyką w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej jest zamieszczanie w zakresach czynności tych pracowników zadań niezwiązanych w żadnym stopniu z wymienionymi w art. 119 lub powiązanych w stopniu niewielkim. Powoduje to sytuację, w której jednostka oficjalnie wykazuje zabezpieczony etat pracownika socjalnego, niemniej w praktyce obsługuje on inne zadania. Zjawisko takie jest niekorzystne zarówno dla pracownika socjalnego (który nie świadczy pracy zgodnie ze swoimi kwalifikacjami lub obarczony jest dodatkowymi obowiązkami niezwiązanymi z celem jego zatrudnienia) jak i dla jakości usług świadczonych przez jednostkę.</p>	Zrezygnowano z projektowanej zmiany.

			W obecnym brzmieniu przepisu, w przypadku ustalenia, w ramach działalności nadzorczej takich praktyk - możliwe jest wydanie podmiotowi kontrolowanemu stosownych zaleceń pokontrolnych. W przypadku zamiany słowa <i>należy</i> na słowo <i>może należeć</i> otwarta zostaje możliwość przypisania pracownikom socjalnym zadań zupełnie niezwiązanych z obowiązkami właściwymi tej grupie zawodowej (może oznacza, że nie musi), a organ nadzoru pozbawiony zostaje skutecznego narzędzia usunięcia stwierdzonych w tym zakresie nieprawidłowości.	
49.	Art. 1 pkt 29	Stowarzyszenie Certyfikowanych Superwizorów Pracy Socjalnej	wyeliminowanie innych zadań wykonywanych dzisiaj przez pracowników socjalnych. Zadania te mają charakter raczej czynności administracyjno - biurowych i zajmują nieraz więcej niż połowę czasu poświęcanego na pracę. Proponujemy, aby pracownicy socjalni zatrudnieni w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej nie mogli wykonywać zadań poza wymienionymi w art. 119. Wtedy ich zasób zostanie lepiej wykorzystany a do zadań innych zawsze można przyjąć osoby, które nie mają uprawnień do wykonywania zawodu pracownika socjalnego.	Uwaga nieuwzględniona.
50.	Art. 1 pkt 30	Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”	art. 121 ust. 3a podniesienie dodatku do wynagrodzenia dla pracownika socjalnego za pracę w terenie z kw. 250 zł na 400 zł. Propozycja ta, choć korzystna dla tej grupy zawodowej, w dalszym ciągu nie ma wymiaru systemowego. Wspomniany dodatek obowiązuje bowiem w niezmienionej kwocie od 2007r. Nadal, mimo zmiany kwoty resort nie zaproponował mechanizmu, zgodnie z którym tenże dodatek byłby weryfikowany, a tylko taki mechanizm dawałby gwarancję, że będzie on spełniał swoją rolę. Dlatego również w tym zakresie NSZZ „Solidarność” postuluje podjęcie rozmów i wypracowanie mechanizmu weryfikacji, który nie będzie uzależniony od doraźnej woli politycznej rządzących.	
51.	Art. 1 pkt 30	Stowarzyszenie Samorządowych Ośrodków Pomocy Społecznej	1) Propozycja rozszerzenia zapisu: „Pracownikowi socjalnemu zatrudnionemu w ośrodkach pomocy społecznej, powiatowym centrum pomocy rodzinie lub innej jednostce organizacyjnej pomocy społecznej przysługuje pomoc psychologiczna, w sytuacji	Uwaga nieuwzględniona Zagrożenia życia i zdrowia pracowników socjalnych związane są przede wszystkim z czynnościami związanymi z

	„FORUM”	<p>bezpośrednio zagrażających jego życiu lub zdrowiu w związku z wykonywanymi czynnościami służbowymi.”</p> <p>W projekcie zaproponowano aby pracownikom socjalnym zatrudnionym w ośrodkach pomocy społecznej oraz w powiatowym centrum pomocy rodzinie w przypadku wystąpienia sytuacji bezpośrednio zagrażającej ich życiu lub zdrowiu w związku z wykonywanymi czynnościami służbowymi - przysługiwała pomoc psychologiczna. Zagrożenia życia i zdrowia pracowników socjalnych występują również innych placówkach.</p> <p>2) Propozycja rozszerzenia zapisu: „3. Pracownikowi socjalnemu zatrudnionemu w ośrodku pomocy społecznej, centrum usług społecznych, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych, lub w powiatowym centrum rodzinie oraz w domach pomocy społecznej , do którego obowiązków należy praca socjalna lub przeprowadzanie rodzinnych wywiadów środowiskowych, jeżeli przepracował nieprzerwanie i faktycznie co najmniej 3 lata, przysługuje raz na dwa lata dodatkowy urlop wypoczynkowy w wymiarze 10 dni roboczych”.</p> <p>W projektowanych przepisach przewidziano również skrócenie terminu od którego uzależnione jest prawo do dodatkowego urlopu dla pracowników socjalnych z 5 do 3 lata. Należy rozważyć zasadność objęcia ww. uprawnieniem pracowników socjalnych zatrudnionych w domach pomocy społecznej, szczególnie w domach powyżej 50 miejsc.</p> <p>W związku z wątpliwościami interpretacyjnymi dotyczącymi stosowania aktualnie obowiązujących przepisów proponujemy uszczegółowienie zasad o wprowadzenie zapisu mówiącego o konieczności wykorzystania dodatkowego urlopu jednorazowo w ciągu 10 dni.</p> <p>3) Propozycja rozszerzenia uprawnień o pracowników socjalnych z</p>	<p>przeprowadzaniem wywiadu środowiskowego i w konsekwencji przyznania bądź nie świadczeń z pomocy społecznej. Pracownicy socjalni np. z domów pomocy społecznych lub środowiskowych domów samopomocy nie są narażeni na niebezpieczeństwo tak jak pracownicy socjalni z ops lub pcpr.</p> <p>Uwaga nieuwzględniona - celem przyznania pracownikom socjalnym prawa do dodatkowego urlopu jest umożliwienie im odpoczynku od obciążającej psychicznie pracy. Zadania pracownika socjalnego zatrudnionego w dps nie są tożsame z tymi, które wykonują pracownicy socjalni z ops lub pcpr.</p> <p>Nieuwzględniona – j. w</p> <p>Przepis został preredagowany.</p>
--	---------	---	--

			<p>innych jednostek organizacyjnych pomocy społecznej nie tylko samorządowych</p> <p>„ 3 a. Pracownikami socjalnemu zatrudnionemu w pełnym wymiarze czasu pracy w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej w tym prowadzonych na zlecenie samorządu, do którego obowiązków należy świadczenie pracy socjalnej lub przeprowadzanie rodzinnych wywiadów środowiskowych poza siedzibą z jednostki, przysługuje wypłacany co miesiąc dodatek do wynagrodzenia w wysokości 15% najniższego wynagrodzenia”</p> <p>W projekcie zwiększono kwotę dodatku do wynagrodzenia pracownika socjalnego zatrudnionego w pełnym wymiarze czasu pracy w samorządowych jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, do którego podstawowych obowiązków należy świadczenie pracy socjalnej w środowisku lub przeprowadzanie rodzinnych wywiadów środowiskowych poza siedzibą jednostki. Zmiana przepisu stwarza okazję do docenienia pracowników socjalnych zatrudnionych w placówkach prowadzonych przez organizacje pozarządowe i/lub zgromadzenia zakonne szczególnie w dużych domach pomocy społecznej.</p> <p>Proponujemy również o wpisanie do ustawy zapisu mówiącego o finansowaniu dodatku ze środków budżetu państwa.</p>	<p>Nieuwzględniona – Kształtowanie całkowitej wysokości wynagrodzenia pracowników pozostaje w gestii pracodawców samorządowych. Należy podkreślić, że finansowanie i wypłacanie ww. dodatku jest zadaniem własnym gmin i powiatów finansowanym z ich dochodów własnych. Zadanie to jest wspierane przez budżet państwa od 2006 roku. Należy mieć na uwadze, że podstawową formą zapłaty za pracę jest wynagrodzenie, a dodatek do wynagrodzenia stanowi wyłącznie jedną z form rekompensaty za trud pracy w środowisku ponoszony przez pracowników socjalnych, a także zagrożenia jakie napotykają przy wykonywaniu tej pracy.</p>
52.	Art. 1 pkt 30	<p>Stowarzyszenie Samorządowych Ośrodków Pomocy Społecznej „FORUM”</p>	<p>proponujemy dodać centrum usług społecznych (CUS), jako jednostkę organizacyjną pomocy społecznej utworzoną w wyniku przekształcenia OPS, której pracownicy socjalni uprawnieni będą do korzystania z pomocy psychologicznej w sytuacji zagrożenia ich życia lub zdrowia oraz do szkoleń podnoszących poziom bezpieczeństwa. W ocenie naszej organizacji wyłączenie pracowników socjalnych CUS z ww. uprawnień nie byłoby podyktowane żadnymi uzasadnionymi i merytorycznymi względami, ponieważ powierzone im zadania są tożsame z zadaniami pracowników socjalnych zatrudnionych w innych jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej.</p>	<p>Uwaga uwzględniona.</p>

			<p>W art. 121 proponujemy dodać ust. 2d-e <i>2d. Pracownikowi socjalnemu zatrudnionemu w samorządowych jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, pokrzywdzonemu przestępstwem, o którym mowa w art. 222, art 223 lub art. 226 Kodeksu karnego, w związku z wykonywaniem czynności służbowych przysługuje, na jego wniosek, bezpłatna ochrona prawna w postępowaniu karnym, w którym uczestniczy w charakterze pokrzywdzonego lub oskarżyciela posiłkowego.</i></p> <p>Zdaniem Federacji, oprócz projektowanych przepisów wprowadzających pomoc psychologiczną w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia oraz szkoleń podnoszących poziom bezpieczeństwa osobistego, trzecim i kluczowym elementem zapewnienia tego bezpieczeństwa jest wprowadzenie instrumentu pomocy prawnej dla pracowników socjalnych pokrzywdzonych przestępstwem. W proponowanym rozwiązaniu postulujemy, by wzorem innych służb - pracownik socjalny, którego nietykalność cielesna została naruszona, wobec którego doszło do czynnej napaści lub znieważenia, uzyskiwał od pracodawcy bezpłatną pomoc prawną. Większość jednostek pomocy dysponuje w tym zakresie obsługą prawną, jednak z naszego wieloletniego doświadczenia oraz badań przeprowadzonych przez specjalistów wynika, że pracodawcy nie zapewniają tej pomocy, pomimo że do przestępstwa na szkodę pracownika doszło w związku z wykonywaniem czynności służbowych.</p>	Uwaga nieuwzględniona. Poza zakresem nowelizacji.
53.	Art. 1 pkt 30	Polska Federacja Związkowa Pracowników Socjalnych i Pomocy Społecznej	W projektowanym art. 121 ust. 2a i 2c, proponujemy dodać centrum usług społecznych (CUS), jako jednostkę organizacyjną pomocy społecznej utworzoną w wyniku przekształcenia OPS, której pracownicy socjalni uprawnieni będą do korzystania z pomocy psychologicznej w sytuacji zagrożenia ich życia lub zdrowia oraz do szkoleń podnoszących poziom bezpieczeństwa. W ocenie naszej organizacji wyłączenie pracowników socjalnych CUS z ww. uprawnień nie byłoby podyktowane żadnymi uzasadnionymi i merytorycznymi względami, ponieważ powierzone im zadania są tożsame z zadaniami pracowników socjalnych zatrudnionych w innych jednostkach organizacyjnych	Uwaga uwzględniona.

		<p>pomocy społecznej.</p> <p>W art. 121 proponujemy dodać ust. 2d - e w brzmieniu;</p> <p><i>2d. Pracownikowi socjalnemu zatrudnionemu w samorządowych jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, pokrzywdzonemu przestępstwem, o którym mowa w art. 222, art. 223 lub art. 226 Kodeksu karnego, w związku z wykonywaniem czynności służbowych przysługuje, na jego wniosek, bezpłatna ochrona prawna w postępowaniu karnym, w którym uczestniczy w charakterze pokrzywdzonego lub oskarżyciela posiłkowego.</i></p> <p><i>2e. Ochronę prawną, o której mowa w ust. 2d, zapewnia pracodawca, a jeżeli ten nie ma zapewnionej obsługi prawnej realizowanej przez radców prawnych lub adwokatów, pracownikowi socjalnemu przysługuje zwrot kosztów ochrony prawnej, o której mowa w ust. 2d, w wysokości faktycznie poniesionych kosztów, nie mniej jednak niż 50% tych kosztów.</i></p> <p>Zdaniem Federacji, oprócz projektowanych przepisów wprowadzających pomoc psychologiczną w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia oraz szkoleń podnoszących poziom bezpieczeństwa osobistego, trzecim i kluczowym elementem zapewnienia tego bezpieczeństwa jest wprowadzenie instrumentu pomocy prawnej dla pracowników socjalnych pokrzywdzonych przestępstwem. W proponowanym rozwiązaniu postulujemy, by wzorem innych służb – pracownik socjalny, którego nietykalność cielesna została naruszona, wobec którego doszło do czynnej napaści lub znieważenia, uzyskiwał od pracodawcy bezpłatną pomoc prawną. Większość jednostek pomocy dysponuje w tym zakresie obsługą prawną, jednak z naszego wieloletniego doświadczenia oraz badań przeprowadzonych przez specjalistów wynika, że pracodawcy nie zapewniają tej pomocy, pomimo że do przestępstwa na szkodę pracownika doszło w związku z wykonywaniem czynności służbowych. Nie dostrzegamy zatem powodów, by pracownik socjalny pozostał sam w obliczu doświadczanej traumy, jak też ponosił koszty spraw sądowych, które zwykle trwają latami. Jako alternatywne rozwiązanie,</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona. Poza zakresem nowelizacji.</p>
--	--	--	--

		<p>proponujemy więc zwrot faktycznie poniesionych kosztów obsługi prawnej, jeśli tej nie zapewni pracodawca.</p> <p>W projektowanym art. 121 ust. 3 proponujemy następujące brzmienie:</p> <p><i>Pracownikowi socjalnemu zatrudnionemu w ośrodku pomocy społecznej, centrum usług społecznych, o którym mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych, lub w powiatowym centrum pomocy rodzinie, do którego obowiązków należy praca socjalna lub przeprowadzanie rodzinnych wywiadów środowiskowych, jeżeli przepracował nieprzerwanie i faktycznie co najmniej 3 lata, przysługuje raz w roku dodatkowy urlop wypoczynkowy w wymiarze 10 dni roboczych.</i></p> <p>Proponowane brzmienie przepisu wprowadza nowe rozwiązania dotyczące już obowiązującego i funkcjonującego dodatkowego urlopu wypoczynkowego dla pracowników socjalnych. Zakładana przez resort zmiana obejmuje doprecyzowanie przesłanek formalnych dla udzielenia urlopu oraz skrócenie okresu warunkującego nabycie prawa do pierwszego urlopu. Nasza organizacja, oprócz powyższych proponuje, by sam wymiar urlopu uległ powiększeniu z obecnych 10 dni do wykorzystania raz na dwa lata do proponowanych 10 dni przysługujących raz w danym roku kalendarzowym. Powyższy postulat podyktowany jest obserwowanym nasileniem w ostatnim dziesięcioleciu czynników szkodliwych w wykonywaniu zawodu pracownika socjalnego, a związanych z narażeniem pracowników na sytuacje o wysokim stopniu stresu i niebezpieczeństwa wynikającego m.in. ze stałego i zwiększonego ryzyka napaści, zranienia, narażenia życia lub zdrowia, a także pracy pod presją czasu i systematycznie zwiększanej liczby zadań (por. wyniki badań: Boryczko M., Dunajska A., Grodzicka A., Krause M. (2016) „Bezpieczeństwo pracy pracownika socjalnego. Nich ktoś nas wysłucha.” Wydawnictwo Difin. Warszawa.; raport Najwyższej Izby Kontroli</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona – poza zakresem</p>
--	--	---	--

			<p>„Organizacja i warunki pracy pracowników socjalnych”, 2019) W systemie pomocowym zauważalna jest również zmiana dotycząca profilu samych klientów, doświadczanych przez nich trudności, a także oferowanych form wsparcia. W miejsce dominujących jeszcze w latach dziewięćdziesiątych i na samym początku XXI wieku - działań o charakterze interwencyjnym, związanych głównie z udzielaniem i planowaniem przez pracowników socjalnych pomocy materialnej - obecnie wobec nich stawiane są dodatkowo wymogi dotyczące umiejętności skutecznego i efektywnego udzielania wszechstronnej pomocy związanej m.in. z występującymi kryzysami psychicznymi, przemocą, uzależnieniami oraz trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi. W sposób oczywisty proces pomagania angażuje w większym stopniu, niż to miało miejsce struktury psychiczne pracowników socjalnych, co ma swoje negatywne odzwierciedlenie w zwiększonej liczbie pracowników socjalnych, u których identyfikuje się psychofizyczne objawy stresu, w tym te związane z wypaleniem zawodowym (por. ww. badania). Obserwuje się również zwiększoną liczbę pracowników socjalnych korzystających z pomocy psychologicznej, psychiatrycznej oraz farmakoterapii, co wprost ma swoje źródła w ich sytuacji zawodowej. Te niekorzystne procesy wymagają stosownej reakcji, w tym poszerzenia zakresu i dostępności dodatkowego regenerującego okresu odpoczynku. Zwiększenie liczby dni dodatkowego urlopu wypoczynkowego jest kluczowe dla zmniejszenia obserwowanej liczby pracowników rezygnujących z pracy, jak również zachęcenia adeptów pracy socjalnej do wykonywania zawodu przy zauważalnym trendzie braku kadr pomocowych. Warto zauważyć, iż uprawnienie w proponowanym kształcie nie odbiega od rozwiązań przyjętych dla innych przedstawicieli służb społecznych. I tak np. w najbardziej zbliżonych do warunków wykonywania zadań przez pracowników socjalnych – sędziowie kuratorzy zawodowi dysponują prawem do corocznego dodatkowego urlopu wypoczynkowego w wymiarze 6 dni roboczych lub 12 dni roboczych w zależności od stażu pracy, ale także dodatkowym płatnym urlopem dla poratowania zdrowia w wymiarze do 6 miesięcy (art. 16 i art. 17 ustawy o kuratorach</p>	
--	--	--	---	--

		<p>sądowych).</p> <p>Proponowane przez nas nowe brzmienie powołanego artykułu ustawy precyzuje również licznie zgłaszane wątpliwości interpretacyjne, co do trybu udzielania urlopu, sposobu jego naliczania i zasad wykorzystania. Obecny funkcjonujący i powielony w projekcie zapis „raz na dwa lata”, doprowadził do znacznych i skrajnych rozbieżności w realizacji uprawnienia w poszczególnych jednostkach pomocy.</p> <p>Nasza propozycja tj. nabywanie prawa do dodatkowego urlopu „raz w roku” pozwala:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uniknąć rozbieżności dotyczących sposobu naliczania urlopu (okresów uprawniających) np. w przypadku zmiany miejsca zatrudnienia na inną wymienioną w ustawie jednostkę organizacyjną tj. OPS, PCPR, CUS tj. w sytuacji kontynuacji (ciągłości) zatrudnienia; - uniknąć rozbieżności dotyczących ustalania prawa do drugiego i następnych urlopów wypoczynkowych; - w sposób bardziej racjonalny zaplanować organizację pracy przez pracodawców tj. skorzystanie z urlopu raz w roku pozwoli pracodawcy uniknąć kumulowania wykorzystywania urlopów przez grupę pracowników, co obecnie ma miejsce. <p>Wnosimy także o rozważenie przyznania prawa do dodatkowego urlopu dla wszystkich pracowników zatrudnionych w JOPS.</p> <p>W projektowanym art. 121 ust. 3a proponujemy następujące brzmienie:</p> <p><i>3a. Pracownikowi socjalnemu zatrudnionemu w pełnym wymiarze czasu pracy w samorządowych jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, do którego podstawowych obowiązków należy świadczenie pracy socjalnej lub przeprowadzanie rodzinnych wywiadów środowiskowych poza siedzibą jednostki, przysługuje wypłacany co miesiąc dodatek do wynagrodzenia w wysokości 500 zł.</i></p> <p style="text-align: right;"><i>Dodatek.</i></p>	<p>Uwaga nieuwzględniona – poza zakresem</p> <p>Podniesienie wysokości dodatku jest obecnie poza możliwościami budżetu państwa.</p> <p>Należy mieć na uwadze, że podstawową formą zapłaty za pracę jest wynagrodzenie, a dodatek do wynagrodzenia stanowi wyłącznie jedną z form rekompensaty za trud pracy w środowisku ponoszony przez</p>
--	--	--	--

		<p><i>o którym mowa jest świadczeniem niepodzielnym, jednak w przypadku zatrudnienia w mniejszym wymiarze czasu pracy dodatek przysługuje w wysokości proporcjonalnej do czasu pracy.</i></p> <p>W pierwszej kolejności, pomimo że nasza organizacja od wielu lat zabiega by tzw. dodatek terenowy, był regularnie waloryzowany i zależny np. od przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej – uważamy, że minimalna kwota dodatku powinna obecnie wynosić 500 zł. Dodatek terenowy stanowić powinien istotne i gwarantowane źródło utrzymania właściwego poziomu uposażeń pracowników socjalnych, powstrzymujące obecną tendencję do rezygnacji lub nie rozpoczynania zatrudnienia. Niestety, jak wynika z wniosków Najwyższej Izby Kontroli („Organizacja i warunki pracy pracowników socjalnych”, 2019) – „Pracownicy socjalni mają zbyt niskie wynagrodzenia, nieadekwatne do wykonywanych zadań i niekonkurencyjne na rynku pracy. Aż 99% ankietowanych przez NIK pracowników socjalnych stwierdziło, że ich wynagrodzenie wraz z dodatkiem za pracę w terenie i nagrodami nie spełnia roli motywującej do lepszej pracy. Wg badań MRPiPS przeciętne miesięczne wynagrodzenie pracownika socjalnego w 2017 r. wyniosło 3292 zł. Wynagrodzenia tej grupy zawodowej nie były konkurencyjne na rynku pracy. Niektórzy podopieczni ośrodków uzyskiwali więcej w formie świadczeń z pomocy społecznej niż zarabiał pracownik socjalny. Jeden z podopiecznych otrzymał miesięczne świadczenia w łącznej wysokości 8362 zł”.</p> <p>Potwierdzeniem, że samorządy, bez dodatkowej presji i regulacji prawnych nie podejmują działań ukierunkowanych na wzrost uposażeń pracowników socjalnych, jest także raport „Wynagrodzenia Pracowników Socjalnych w Europie” (PFZPSiPS, IFSW 2020), w którym m.in. wskazano, że minimalne i średnie wynagrodzenie pracowników socjalnych w Polsce należy do najniższych w Europie, a jeśli uwzględnić średnie wynagrodzenie pracownika socjalnego w odniesieniu do płacy minimalnej i średniej płacy dla wszystkich branż w danym kraju, to gorsze warunki dochodowe wystąpiły jedynie wśród pracowników socjalnych Białorusi.</p>	<p>pracowników socjalnych, a także zagrożenia jakie napotykają przy wykonywaniu tej pracy.</p>
--	--	--	--

			<p>Biorąc powyższe pod uwagę – proponujemy minimalną kwotę 500 zł dodatku, jako pozwalającą realnie odwrócić wspomniane tendencje.</p> <p>Nadto, pomimo iż dostępna interpretacja MRiPS jednoznacznie wskazuje, że dodatek przysługuje zawsze i w pełnej wysokości, gdy w tym samym miesiącu pracownik otrzymuje wynagrodzenie za pracę (nawet jego część) – to nie wszędzie powyższe zasady są respektowane. Najlepszym przykładem są licznie podnoszone wątpliwości w okresie stanu epidemii. Proponowany przez nas precyzujący zapis, że dodatek ma charakter niepodzielny pozwoli na uniknięcie wątpliwości, co do zmniejszania dodatku w określonych sytuacjach (poza ustawową sytuacją zatrudnienia w mniejszym wymiarze etatu).</p>	
54.	Art. 1 pkt 30	Wspólnota Robocza Związków Organizacji Socjalnych „Wrzos”	<p>Zwracamy uwagę, że w przepisie dotyczącym zapewnianej pomocy psychologicznej dla pracowników socjalnych (art. 121 ust. 2a) brakuje we wskazaniach miejsc zatrudnienia takich pracowników - Centrów Usług Społecznych.</p> <p>Doceniamy powyższą próbę (przyznanie pomocy psychologicznej pracownikom socjalnym) przełożenia na konkretne przepisy prawa naszego postulatu z przełomu stycznia i lutego tego roku¹ („<i>należy ustawowo określić, iż pracodawcy, organy władzy i administracji rządowej i samorządowej tworzą odpowiednie warunki dla zapewnienia bezpiecznych warunków pracy pracownikom socjalnym.</i>”) Jednak uznajemy, że jest ona niewystarczająca, dlatego również popieramy postulat uzupełnienia tych przepisów o bezpłatne wsparcie prawne pracowników socjalnych w sprawach dotyczących naruszenia nietykalności osobistej tychże pracowników.</p> <p>Sądzimy, że proponowany przez Ministerstwo dodatkowy urlop w wymiarze 10 dni raz na dwa lata dla pracowników socjalnych pracujących w terenie, którzy mają przynajmniej 3 lata stażu pracy</p>	<p>Uwaga uwzględniona.</p> <p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Uwaga nieuwzględniona.</p>

		<p>w tym zawodzie to także za mało. Uważamy, że dla dobrostanu osób wykonujących tę pracę lepiej przyczyni się regulacja zaproponowana przez Polską Federację Związkową Pracowników Socjalnych i Pomocy Społecznej proponująca taki urlop raz na rok. Uważamy także, że skuteczniej będzie ona przyciągać do wykonywania tego zawodu, co jest istotne mając na względzie braki kadrowe może być ważnym czynnikiem uzupełniania tych niedoborów. Dodatkowo, tak jak pisaliśmy na przełomie stycznia i lutego br. sądzimy, że taki urlop, aby skutecznie zapobiegał wypaleniu zawodowemu powinien należeć się już od drugiego roku pracy w zawodzie pracownika socjalnego. Proponujemy następujące brzmienie tego przepisu:</p> <p><i>„Pracownikowi socjalnemu zatrudnionemu w ośrodku pomocy społecznej, centrum usług społecznych, o którym mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych, lub w powiatowym centrum pomocy rodzinie, do którego obowiązków należy praca socjalna lub przeprowadzanie rodzinnych wywiadów środowiskowych, jeżeli przepracował nieprzerwanie i faktycznie, co najmniej 1 rok, przysługuje raz w roku dodatkowy urlop wypoczynkowy w wymiarze 10 dni roboczych.”</i></p> <p>Doceniamy zaproponowaną przez Ministerstwo podwyżkę wysokości dodatku za pracę w terenie dla pracowników socjalnych. Uważamy jednak, że proponowana jego wysokość jest niewystarczająca. Postulowana przez WRZOS (i 142 inne organizacje) nowa wysokość tego dodatku proponowana była w wysokości 500 zł. Zwracamy uwagę, że ta kwota postulowana w styczniu już także uległa dewaluacji ze względu na podwyższoną inflację spowodowaną pandemią COVID-19. Przypominamy także, że naszym postulatem było uczynienie z tej podwyżki pierwszego etapu, który powinien doprowadzić stopniowo do tego, że dodatek do wynagrodzenia za pracę w terenie będzie stanowił równowartość 20% zasadniczego wynagrodzenia. Sądzimy, że warto też rozważyć możliwość ustanowienia przepisów ustawowych, które waloryzowałyby ten dodatek na poziomie rozporządzeń, bez konieczności częstych zmian na poziomie</p>	<p>Nie uwzględniono - poza zakresem. Podniesienie wysokości dodatku jest obecnie poza możliwościami budżetu państwa. Należy mieć na uwadze, że podstawową formą zapłaty za pracę jest wynagrodzenie, a dodatek do wynagrodzenia w wysokości 250 zł miesięcznie stanowi wyłącznie jedną z form rekompensaty za trud pracy w środowisku ponoszony przez pracowników socjalnych, a także zagrożenia jakie napotykają przy wykonywaniu tej pracy.</p>
--	--	--	---

			<p>ustawowym.</p> <p>Dodatkowo popieramy postulat Polskiej Federacji Związkowej Pracowników Socjalnych i Pomocy Społecznej, aby dodatek ten był wypłacany w całości niezależnie od faktycznej liczby dni przepracowanych poza biurem, a tylko, aby jego proporcjonalna część należała się pracownikom zatrudnionym na część etatu.</p>	
55.	Art. 1 pkt 30 lit. c i e	Opolski Urząd Wojewódzki	<p>Nie budzi wątpliwości zasadność zapewnienia pracownikom socjalnym pomocy psychologicznej oraz szkoleń podnoszących poziom ich bezpieczeństwa osobistego, niemniej z uwagi na skutki finansowe dla jednostek samorządowych - wprowadzenie tych rozwiązań może powodować niską efektywność proponowanych zmian oraz negatywne oddziaływanie na inne sfery zatrudnienia tej grupy zawodowej.</p> <p>Zgodnie z ustaleniami <i>Oceny skutków regulacji</i> opracowanej przez MRiPS, oszacowano się, że <i>roczne wydatki z budżetów jednostek samorządu terytorialnego, w związku z obowiązkiem organizacji szkoleń pracowników socjalnych zatrudnionych w ośrodkach pomocy społecznej i powiatowych centrach pomocy rodzinie, wzrosną o ok. 1,40 mln zł. Przyjmuje się, iż skutki finansowe z tego tytułu wystąpią co drugi rok, począwszy od roku wejścia w życie ustawy.</i> Ponadto, wg szacunków własnych Ministerstwa, do kalkulacji skutków regulacji dotyczącej zapewnienia pomocy psychologicznej przyjęto, że rocznie wydatki jednostek samorządu terytorialnego (gmin i powiatów) powinny zamknąć się w kwocie 1,80 mln zł.</p> <p>Mając na uwadze obecny oraz spodziewany, w wyniku pandemii, zmniejszony poziom dochodów samorządów, nakładanie dodatkowych obciążeń finansowych będzie powodowało konieczność zmniejszenia nakładów na inne wydatki, w tym np. nagrody czy szkolenia merytoryczne dla pracowników socjalnych.</p> <p>Na mocy art. 1 pkt 12 w związku z art. 4 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy - Karta Nauczyciela (Dz. U. Nr 179, poz. 1487) do art. 121 ustawy o pomocy społecznej dodano ust. 3a, na podstawie którego od dnia</p>	<p>Prawo do szkoleń podnoszących poziom bezpieczeństwa osobistego podczas wykonywania czynności zawodowych i pomoc psychologiczna, w przypadku wystąpienia sytuacji bezpośrednio zagrażających jego życiu lub zdrowiu w związku z wykonywanymi czynnościami służbowymi służą zapewnieniu bezpieczeństwa pracownikom socjalnym realizującym przypisane im zadania. Jest to kolejny etap wdrażania planu zwiększenia bezpieczeństwa pracowników socjalnych, którzy w ostatnich latach w sposób szczególny narażeni są na ataki i napaści w związku z wykonywanymi czynnościami służbowymi. Pozytywne doświadczenia płynące z ustawowego wprowadzenia asysty funkcjonariuszy policji oraz drugiego pracownika socjalnego w okolicznościach uzasadniającego prawdopodobieństwo agresji wobec pracownika wskazują na efektywność tego typu rozwiązań. W omawianym przypadku doprowadziły one do zmniejszenia skali narażenia na niebezpieczeństwo w pracy terenowej pracowników socjalnych.</p> <p>Należy mieć na uwadze, że podstawową</p>

			<p>1.01.2006 r. pracownik socjalny, świadczący pracę w terenie - otrzymał prawo do dodatku, do wynagrodzenia w wysokości 250,00 zł. W okresie prawie 14 lat świadczenie to nie zostało podwyższone, co z uwagi na inflację, powodowało corocznie zmniejszenie jego wartości realnej.</p> <p>W proponowanej zmianie, oprócz nieznacznego (w skali 14 lat) podwyższenia kwoty dodatku o 150,00 zł, nie wprowadzono żadnego mechanizmu mającego na celu ograniczyć w przyszłości podobną sytuację. Z uwagi na powyższe, proponuje się w nowelizowanej ustawie zawarcie również zobowiązania finansowego budżetu państwa w zakresie zapewnienia waloryzacji tego dodatku.</p>	<p>formą zapłaty za pracę jest wynagrodzenie, a dodatek do wynagrodzenia stanowi wyłącznie jedną z form rekompensaty za trud pracy w środowisku ponoszony przez pracowników socjalnych, a także zagrożenia jakie napotykają przy wykonywaniu tej pracy (art. 121 ustawy o pomocy społecznej wskazuje również na inne formy wsparcia, przywileje i prawa, z których mogą korzystać pracownicy socjalni).</p>
56.	Art. 1 pkt 30 lit. f	Związek Pracodawców Polska Miedź	<p>Pracownicy socjalni proponują zmianę w ustawie w art. 121 ust.3a – zapis po słowach „, w wysokości 400 zł „, dodać zapis „, rewaloryzowany co 2 lata”</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p>
57.	Art. 1 pkt 32	Opolski Urząd Wojewódzki	<p>Odnosząc się do zakresu przedmiotowego art. 121b rekomenduje się odrzucenie proponowanego przepisu w całości z uwagi na jego brak spójnej i całościowej regulacji przepisów z zakresu prawa pracy określających status prawny pracowników socjalnych.</p> <p>W obecnym stanie prawnym, na mocy art. 123 ustawy o pomocy społecznej – prawa i obowiązki pracowników zatrudnionych w samorządowych jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej (a zatem również pracowników socjalnych) regulują przepisy ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz.U z 2019 r. poz. 1282) oraz rozporządzenia wykonawcze do ustawy. W projekcie ustawy o zmianie ustawy o pomocy społecznej nie przewidziano żadnej korekty w treści cytowanego wyżej przepisu.</p> <p>Zgodnie z art. 1 ustawy o pracownikach samorządowych akt ten ustanawia przepisy prawa pracy określające status prawny pracowników samorządowych. Na mocy art. 3 ustawy jej</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>W ocenie projektodawcy proponowana regulacja określająca stopnie awansu zawodowego pracowników socjalnych, ma charakter motywacyjny. Motywacja nie polega jedynie na gratyfikacji finansowej. System awansu zawodowego będzie obligatoryjny (przy spełnieniu odpowiednich wymogów dotyczących wykształcenia i stażu pracy) w przypadku uzyskania dwóch następujących po sobie ocen, dokonywanych raz na dwa lata przez bezpośredniego przełożonego.</p>

			<p>przepisów nie stosuje się do pracowników, których status prawny określają odrębne przepisy, co zadzieje się w przypadku wprowadzenia art. 121b.</p> <p>Należy przy tym wskazać, że art. 121b określa tylko w części status prawny pracowników socjalnych w zakresie prawa pracy, a jednocześnie pozostawia nieokreślony margines w zakresie innych regulacji, istotnych z punktu widzenia praw i obowiązków pracowniczych pracownika socjalnego (w tym. brak odpowiednika dla art. 43 ustawy o pracownikach samorządowych w ustawie o pomocy społecznej).</p> <p>W uzasadnieniu do projektu nie wskazano również żadnego uzasadnienia dla:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wprowadzenia do ustawy o pomocy społecznej przepisów dotyczących stopni awansu dla pracowników socjalnych tj. kwestii od dawna uregulowanej [obecnie w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 15 maja w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz.U z 2018, poz. 936)]; - rozwiązań w zakresie dokonywania ocen pracowników socjalnych, które w stosunku do obowiązujących postanowień ustawy o pracownikach samorządowych w tym zakresie są co najmniej lakoniczne (zasadnym była by tu redakcja przepisu zgodnego z treścią art. 27 i 28); - treści całego art. 121b ust. 6, w tym w szczególności prawa do wniesienia przez pracownika zastrzeżenia od uzyskanej oceny do organu nadzorującego jednostkę organizacyjną pomocy społecznej, co powoduje bezpodstawne przekazanie wojewodom (gminnym i powiatowym radom?) zadań leżących w kompetencji sądów pracy. 	<p>Jednocześnie należy zauważyć, że kwestie poziomu wynagradzania pracowników samorządowych, określone zostały w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych. Zarówno ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych, jak i ww. rozporządzenie są aktami o charakterze kompleksowym.</p>
58.	Art. 1 pkt 32	Wojewoda Małopolski	<p>Wydaje się, że wprowadzenie okresowej oceny powinno być zawsze powiązane z awansem zawodowym pracowników. Możliwość pominięcia tej kwestii przy awansie może skutkować, iż jedni pracownicy będą mieli możliwość dużo szybszego awansowania od innych. Podobnie, skutek pozostawienia kierownikom JOPS pełnej swobody doboru kryteriów i zasad</p>	<p>W ocenie projektodawcy proponowana regulacja określająca stopnie awansu zawodowego pracowników socjalnych, ma charakter motywacyjny. Motywacja nie polega jedynie na gratyfikacji finansowej. System awansu</p>

			<p>oceny, jest trudny do przewidzenia. Zasadnym byłoby zatem wprowadzenie ogólnych jednolitych zasad oceny dla wszystkich. Mając na uwadze powyższe proponuję rozważenie: wykreślenie ust. 11., nadanie ust.13. następującego brzmienia: „13. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi w drodze rozporządzenia zasady i kryteria oceny w zakresie, o którym mowa w ust. 3.”.</p>	<p>zawodowego będzie obligatoryjny (przy spełnieniu odpowiednich wymogów dotyczących wykształcenia i stażu pracy) w przypadku uzyskania dwóch następujących po sobie ocen, dokonywanych raz na dwa lata przez bezpośredniego przełożonego. Jednocześnie należy zauważyć, że kwestie poziomu wynagradzania pracowników samorządowych, określone zostały w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych. Zarówno ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych, jak i ww. rozporządzenie są aktami o charakterze kompleksowym.</p>
59.	Art. 1 pkt 32	Związek Pracodawców Polska Miedź	<p>dot. art.121b - ścieżka awansu zawodowego i ocena okresowa- pozytywnie z zastrzeżeniem, że ust.3 pkt.5 należy rozszerzyć skalę oceny podobnie jak oceniani są pracownicy samorządowi, tj. skala 5 stopniowa. Proponowana aktualnie ocena pozytywna lub negatywna uniemożliwia dokonanie faktycznej oceny pracy pracownika socjalnego. Brak również jest umocowania prawnego co w przypadku dwóch ocen negatywnych.</p> <p>ust.10 - w naszej ocenie awans pracownika socjalnego nie powinien być przyznawany automatycznie. W Ośrodku w którym są zatrudnieni pracownicy na podstawie ustawie o samorządzie gminnym i o pomocy społecznej spowoduje to rażące dysproporcje i będzie niesprawiedliwe wobec pracowników samorządowych. Dwukrotna pozytywna ocena pracy pracownika socjalnego nie zawsze powinna skutkować awansem zawodowym.</p>	Uwaga nieuwzględniona.

60.	Art. 1 pkt 31	Stowarzyszenie Certyfikowanych Superwizorów Pracy Socjalnej	<p>art. 121 a ust 5.</p> <p>W propozycji tej powtarza się trudność, o której pisaliśmy w odpowiedzi na pismo DPS- VI.5127.3.12.2020.MJ. Odpowiedni dobór kandydatów o odpowiednich kompetencjach i predyspozycjach na szkolenie dla superwizorów pracy socjalnej jest możliwe tylko w przypadku prowadzonej rekrutacji przez podmiot szkolący. Proponowane zapisy: „co najmniej 5-letnim stażem w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej lub wykazanie się udokumentowanym doświadczeniem w przeprowadzeniu co najmniej 500 godzin szkoleń dla pracowników socjalnych z zakresu umiejętności interpersonalnych i społecznych, metodyki pracy socjalnej, diagnozy socjalnej, warsztatu pracy pracownika socjalnego lub aksjologii pracy socjalnej w okresie ostatnich 5 lat przed złożeniem wniosku o dopuszczeniu do szkolenia dla superwizorów pracy socjalnej” nie dają gwarancji wyselekcjonowania kandydata o odpowiednich kompetencjach i predyspozycjach. Mamy tu na myśli m.in. rozumienie procesu grupowego, radzenia sobie z oporem, umiejętne rozwiązywanie konfliktów pomiędzy pracownikami oraz pracownikami a kierownictwem, cechy etyczne i moralne itp. Dlatego proponujemy, aby dodać zapis „<i>Warunkiem przystąpienia do szkolenia dla superwizorów pracy socjalnej jest złożenie wniosku o dopuszczenie do szkolenia dla superwizorów pracy socjalnej, przejście procesu rekrutacji prowadzonej przez podmiot szkolący, a także wykazanie (...)</i>”.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona:</p> <p>Przyjęcie zaproponowanego brzmienia: „<i>Warunkiem przystąpienia do szkolenia dla superwizorów pracy socjalnej jest złożenie wniosku o dopuszczenie do szkolenia dla superwizorów pracy socjalnej, przejście procesu rekrutacji prowadzonej przez podmiot szkolący, a także wykazanie (...)</i>”, oznaczałoby dużą dowolność podmiotów prowadzących szkolenie w przyjmowaniu kandydatów na szkolenie, co mogłoby skutkować nierównym dostępem do szkolenia wszystkich osób spełniających kwalifikacje formalne.</p> <p>W tak zaproponowanym brzmieniu przepisu każdy podmiot szkolący mógłby przyjąć zupełnie inne (nie wynikające z przepisów prawa) kryteria rekrutacji.</p> <p>W chwili obecnej rekrutacja prowadzona jest przez danym podmiot szkolący jednakże w oparciu o jednolite dla wszystkich kryteria określone w aktach prawnych, dotyczące wykształcenia i doświadczenia zawodowego osób, ubiegających się o przyjęcie na szkolenie. Natomiast to w trakcie szkolenia kandydaci powinni nabyć odpowiednie umiejętności i kwalifikacje doprowadzenia superwizji, co jest weryfikowane podczas egzaminu zewnętrznego prowadzonego przez Centralną Komisję Egzaminacyjną ds. stopni specjalizacji zawodowej pracowników socjalnych, w skład której wchodzi również certyfikowani superwizorzy pracy socjalnej.</p>
-----	---------------	--	---	--

61.	Art. 1 pkt 31	Opolski Urząd Wojewódzki	<p>Z uwagi na zastosowanie spójnika „oraz” - przepis wskazuje na konieczność spełnienia przez kandydata jednocześnie 2 wymogów w zakresie posiadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wykształcenia uprawniającego do wykonywania zawodu pracownika socjalnego, - tytułu zawodowego magistra na jednym z kierunków lub w zakresie: pedagogika, pedagogika specjalna, politologia (...). <p>Z uwagi na powyższe, w proponuje się zapis: <i>Warunkiem przystąpienia do szkolenia dla superwizorów pracy socjalnej jest złożenie wniosku o dopuszczenie do szkolenia dla superwizorów pracy socjalnej, a także wykazanie się:</i></p> <p>1) <i>posiadaniem wykształcenia uprawniającego do wykonywania zawodu pracownika socjalnego lub tytułu zawodowego magistra na jednym z kierunków albo w zakresie: pedagogika, pedagogika specjalna, politologia, politologia i nauki społeczne, polityka społeczna, praca socjalna, psychologia, socjologia, nauki o rodzinie; lub posiadaniem decyzji o uznaniu kwalifikacji w zawodzie regulowanym pracownika socjalnego na podstawie przepisów ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 220) co najmniej 5-letnim stażem w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej lub wykazanie się udokumentowanym doświadczeniem w przeprowadzeniu co najmniej 500 godzin szkoleń dla pracowników socjalnych z zakresu umiejętności interpersonalnych i społecznych, metodyki pracy socjalnej, diagnozy socjalnej, warsztatu pracy pracownika socjalnego lub aksjologii pracy socjalnej w okresie ostatnich 5 lat przed złożeniem wniosku o dopuszczeniu do szkolenia dla superwizorów pracy socjalnej."</i></p>	<p>Uwaga nieuwzględniona. Obecne brzmienie nie budzi wątpliwości.</p> <p>W myśl przepisów wydanych przez ministra właściwego ds. szkolnictwa wyższego i nauki rozumie się zarówno studia pierwszego stopnia (licencjackie), jak i studia drugiego stopnia (uzupełniające magisterskie), jak też jednolite studia magisterskie.</p> <p>Ideą w tym przypadku (intencją ustawodawcy) jest dopuszczenie do szkolenia dla superwizor pracy socjalnej wszystkich osób, które posiadają wykształcenie uprawniające do wykonywania zawodu pracownika socjalnego (na podstawie przepisów ustawy o pomocy społecznej, bez względu czy uprawnienia te zostały zdobyte na podstawie przepisów obowiązujących w latach wcześniejszych, np. poprzez ukończenie szkoły policealnej lub kolegium pracowników służb społecznych i uzyskanie tytułu zawodowego pracownika socjalnego czy też na podstawie aktualnych przepisów.</p> <p>Zatem, w szkoleniu dla superwizorów pracy socjalnej może uczestniczyć osoba posiadająca wykształcenie uprawniające do wykonywania zawodu pracownika socjalnego na podstawie przepisów ustawy o pomocy społecznej (w tym przepisów przejściowych) – bez względu na jego poziom (szkoła policealna, kolegium pracowników służb społecznych, studia</p>
-----	---------------	--------------------------	--	--

				<p>wyższe (licencjackie lub magisterskie uprawniające do wykonywania zawodu pracownika socjalnego).</p> <p>Niemniej jednak, intencją ustawodawcy było, aby każdy kandydat na superwizora pracy socjalnej legitymował się wykształceniem wyższym magisterskim. Zatem jeśli osoba posiada uprawnienia do wykonywania zawodu pracownika socjalnego na podstawie ukończonej szkoły policealnej, kolegium pracowników służb społecznych lub studiów licencjackich, dodatkowo musi wykazać się posiadaniem tytułu zawodowego magistra na jednym z kierunków lub w zakresie: pedagogika, pedagogika specjalna, politologia, politologia i nauki społeczne, polityka społeczna, praca socjalna, psychologia, socjologia, nauki o rodzinie. Natomiast, jeśli na podstawie ukończonych studiów magisterskich na jednym z w/w kierunków dana osoba posiada uprawnienia do wykonywania zawodu pracownika socjalnego nie ma obowiązku ukończenia innych, dodatkowych studiów magisterskich.</p>
62.	Art. 1 pkt 32	Wspólnota Robocza Związków Organizacji Socjalnych „Wrzos”	Sądzimy, że przepisy proponowane w zakresie awansu zawodowego (proponowany art. 121 b) są niespójne w odniesieniu do możliwych do osiągnięcia w odpowiednim czasie kolejnych stopni awansu zawodowego. Jeżeli na specjalistę można awansować po dwóch latach (art. 121b ust. 1. pkt. 3) a warunkiem awansu jest uzyskanie dwóch pozytywnych ocen (art. 121b ust. 1. pkt. 10) to zapisy są niespójne nie dając pracownikom klarownej wizji awansu zawodowego. Popieramy zatem zaproponowane	Uwaga nieuwzględniona. j.w.

			<p>przez PFZPSiPS nowe sformułowanie ust 10:</p> <p><i>„Pracownikowi, który otrzymał pozytywną ocenę okresową, spełniającemu warunki dotyczące minimalnego poziomu wykształcenia, o którym mowa w ust. 2, jest nadawany wyższy stopień awansu zawodowego.”</i></p> <p>Popieramy także postulowany przez PFZPSiPS warunek włączania do procesu uzgadniania szczegółowych kryteriów i warunków oceny okresowej przedstawicieli pracowników lub organizacji działających na terenie danej jednostki organizacji związkowych. Nowe sformułowanie ust. 13 może</p> <p><i>„Szczegółowe zasady i kryteria oceny w zakresie, o którym mowa w ust. 3, ustala kierownik jednostki organizacyjnej pomocy społecznej w uzgodnieniu z przedstawicielami pracowników lub ich organizacją związkową.”</i></p>	
63.	Art. 1 pkt 32	Stowarzyszenie Samorządowych Ośrodków Pomocy Społecznej „FORUM”	<p>Wykreślenie punktów od 3 do 13</p> <p>Art. 27 ustawy z dnia 21 lipca 2008r. o pracownikach samorządowych nakłada obowiązek przeprowadzania okresowej oceny pracowników raz na 2 lata pracownikom zatrudnionym na stanowiskach urzędniczych w tym kierowniczych stanowisk urzędniczych nie dotyczy stanowisk pomocniczych (np. asystentów rodziny, koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, pracowników socjalnych, pedagogów, psychologów). Wprowadzenie obowiązku ocen dla jednej z tych grup stanowisk pomocniczych może stanowić poczucie dyskryminacji pracowników zatrudnionych na pozostałych stanowiskach. Ust. 10 projektu mówiący o obowiązku awansu czyli nadaniu wyższego stopnia zawodowego w przypadku dwóch następujących po sobie ocenach pozytywnych w grupie pracowników socjalnych czyli tylko w jednej grupie zawodowej jest również dyskryminujący w stosunku do pozostałych grup. Przede wszystkim ocena pozytywna na danym stanowisku dotyczy realizacji celów i zadań na danym stanowisku i nie jest jednoznaczna z tym, że pracownik socjalny ma kompetencje i możliwości realizacji celów na wyższym stanowisku, a co za tym idzie nie może być jednoznaczna z awansem. Poza tym nie ma możliwości awansowania zgodnie z tą</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>W sytuacji braku kadr pomocy społecznej nie znajduje uzasadnienie do natychmiastowego rozwiązania umowy o pracę z pracownikiem, który otrzymał dwukrotnie negatywną ocenę. Istnieją inne środki motywujące do poprawy wykonywania pracy, jakimi dysponuje pracodawca. Ponadto, ogólne przepisy dotyczące zatrudnienia pozwalają pracodawcy na rozwiązanie stosunku pracy, w sytuacji kiedy pracownik nie wywiązuje się lub niewłaściwie wykonuje swoje zadania.</p>

			zasadą pracownika zatrudnionego na stanowisku: główny specjalista pracy socjalnej. W przypadku ocen negatywnych (pierwsza i po upływie 3 m-cy) brak zapisu o możliwości rozwiązania z pracownikiem umowy o pracę ,który to zapis znajduje się w ustawie o pracownikach samorządowych.	
64.	Art. 1 pkt 32	Stowarzyszenie Samorządowych Ośrodków Pomocy Społecznej „FORUM”	Proponowany do dodania art. 121b ust. 2 przewiduje nadanie wyższego stopnia awansu zawodowego po spełnieniu m.in. warunku posiadania określonego stażu pracy w zawodzie pracownika socjalnego. Uzasadnionym jest doprecyzowanie czy chodzi o staż pracy w zawodzie pracownika socjalnego czy ogólny staż pracy.	Awans odnosi się do stażu pracy w zawodzie pracownika socjalnego.
65.	Art. 1 pkt 32	Polska Federacja Związkowa Pracowników Socjalnych i Pomocy Społecznej	W projektowanym art. 121b proponujemy następujące zmiany w poszczególnych ust.: W ust. 7,8 i 9 po słowach „organ nadzorujący” należy dodać wyrażenie „lub odpowiednio kierownik jednostki organizacyjnej pomocy społecznej”. Z treści proponowanych przepisów wynika, że pracownik socjalny może wnieść na piśmie do kierownika jednostki organizacyjnej pomocy społecznej, w której jest zatrudniony pracownik lub w przypadku, gdy bezpośrednim przełożonym jest kierownik tej jednostki, do organu nadzorującego jednostkę organizacyjną pomocy społecznej zastrzeżenia do uzyskanej oceny okresowej. Jednakże w późniejszych ust. komentowanego przepisu, a odnoszących się do trybu rozpatrywania wniesionego zastrzeżenia, mowa jest już tylko o „organie nadzorującym”. W ten sposób można dojść do wniosku, że w sytuacji, gdy zastrzeżenie, co do oceny wniesiono do kierownika jednostki – wskazany dalej tryb postępowania nie ma zastosowania, co by w sposób jaskrawy przeczyło intencji samego projektodawcy. Proponujemy zatem ww. uzupełnienie w poszczególnych jednostkach artykułu. W ust. 10 proponujemy następujące brzmienie: <i>Pracownikowi, który otrzymał <u>pozytywną ocenę okresową</u>, spełniającemu warunki dotyczące minimalnego poziomu</i>	Uwaga niezasadna.

		<p>wykształcenia, o którym mowa w ust. 2, jest nadawany wyższy stopień awansu zawodowego.</p> <p>Proponowana przez MRiPS zasada, że wyższy stopień awansu zawodowego nadawany jest, co do zasady po 2 następujących po sobie pozytywnych ocenach okresowych – stoi w oczywistej sprzeczności z projektowanym brzmieniem art. 121b ust. 2 i ust. 3. Nie do pogodzenia są bowiem ze sobą zasady, iż ocena okresowa dokonywana jest raz na 2 lata, ale awans może zostać nadany dopiero po dwóch takich ocenach (czyli łącznie po 4 latach), gdy jednocześnie projektodawca założył, że np. na stanowisko starszego pracownika socjalnego można awansować już po 2 latach, a na specjalistę po 3 latach pracy. Z tych oczywistych względów – rozwiązaniem będzie ograniczenie ww. wymogu awansu od uzyskania jednej pozytywnej oceny okresowej. Odbędzie się to bez straty w zakresie wartości takiej oceny, ponieważ obejmować będzie ona nadal okres 2 lat, a więc wystarczający, by uznać potwierdzenie dla zasadności awansu.</p> <p>W ust. 13 proponujemy następujące brzmienie:</p> <p><i>Szczegółowe zasady i kryteria oceny w zakresie, o którym mowa w ust. 3, ustala kierownik jednostki organizacyjnej pomocy społecznej w uzgodnieniu z przedstawicielami pracowników lub ich organizacją związkową.</i></p> <p>Należy zauważyć, iż powyższy przepis wprost koresponduje z normą wyrażoną w art. 104 Kodeksu pracy, a dotyczącą wprowadzenia regulaminu pracy, w którym powinny być określone prawa i obowiązki pracodawcy i pracowników w toku pracy. Stosownie więc do art. 104 (2) k.p. - regulamin ten uzgadnia się z reprezentacją pracowników. Proponowany przez projektodawcę przepis może być potraktowany jako <i>lex specialis</i> w odniesieniu do prawa ogólniejszego, jakim jest przepis kodeksu pracy. Z tych względów, a także mając na uwadze, iż kryteria oceny okresowej powinny powstawać z udziałem przedstawicieli pracowników (partycypacja pracownicza) – proponujemy wyraźne wskazanie, iż ww. elementy</p>	<p>Uwaga uwzględniona.</p>
--	--	--	----------------------------

			zostaną uzgodnione z pracownikami, co nie wyklucza ich samodzielnego wprowadzenia przez pracodawcę na zasadach ogólnych wyrażonych w kodeksie pracy oraz ustawie o związkach zawodowych.	
66.	Art. 1 pkt 33	Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”	art. 130 - w zakresie kar pieniężnych dla osób prowadzących bez zezwolenia placówki zapewniające całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku projekt ustawy zakłada rozszerzenie wysokości kar. Zdaniem NSZZ „Solidarność” proponowane kwoty są nadal zbyt niskie i z pewnością nie będą pełniły roli prewencyjnej. Naszym zdaniem kwota wyjściowa zaproponowana w art. 130 ust. 2 pkt 1 powinna wynosić 30 000 zł, a pozostałe odpowiednio więcej tj. 40 000 i 50 000 zł. Placówki te prowadzą swoją działalność na zasadach komercyjnych, zatem nakładanie na nie kar o wymiarze symbolicznym, zdaniem NSZZ „Solidarność” jest nieskuteczne, a nawet demoralizujące.	Przepis został częściowo zmieniony.
67.	Art. 1 pkt 33	Wspólnota Robocza Związków Organizacji Socjalnych „Wrzos”	Mając na uwadze raport NIK o wynikach kontroli przeprowadzonych w całodobowych placówkach ² opieki wyrażamy uznanie dla propozycji zwiększenia wysokości kar nakładanych za prowadzenie nielegalnej placówki zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku. Sądzymy jednak, że niektóre z tych kar, aby spełniały zniechęcającą funkcję można podnieść bardziej. Uważamy, że dla podmiotów prowadzących zakłady gdzie miesięczna opłata za pobyt jednej wynosi 5000 zł lub więcej kara w wysokości 30 000 zł (przewidziana dla placówek, w których przebywa powyżej 30 osób to niezbyt dotkliwa sankcja. Należy pamiętać o tym, że jak wskazał wspomniany raport NIK są placówki prowadzone nielegalnie, które nawet nie wpuszczały na teren ośrodka inspektorów, nawet w asyście policjantów.	Uwaga nieuwzględniona.

68.	Art. 1 pkt 33 (dodanie regulacji)	Wojewoda Kujawsko-Pomorski	<p>Proponuję wprowadzenie do opracowanego projektu przepisu rozszerzającego katalog kar dotyczący placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku prowadzonych bez wymaganego zezwolenia.</p> <p>Po nałożeniu dwóch kolejnych kar pieniężnych, proponuję wprowadzenie zapisu o możliwości wydania decyzji administracyjnej nakazującej wstrzymanie prowadzenia placówki z nadaniem rygoru natychmiastowej wykonalności, bez konieczności wystąpienia przesłanki o zagrożeniu życia lub zdrowia osób tam zamieszkujących.</p> <p>Z doświadczenia osób kontrolujących nielegalną działalność w powyższym zakresie wynika, że kary pieniężne stosowane wobec osób prowadzących taką działalność są mało dotkliwe i nie powodują zaprzestania działalności.</p>	Uwaga nieuwzględniona.
69.	Art. 1 pkt 33	Wojewoda Mazowiecki	<p>Proponuje się zmianę w art. 1 pkt 33 lit. b projektu poprzez nadanie art. 130 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019r. poz. 1507 z późn. zm.) następującego brzmienia:</p> <p>„2. Kto bez zezwolenia prowadzi placówkę zapewniającą całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku, w której przebywa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) nie więcej niż 10 osób - podlega karze pieniężnej w wysokości 10 000 zł; 2) od 11 do 20 osób - podlega karze pieniężnej w wysokości 20 000 zł; 3) powyżej 20 osób - podlega karze pieniężnej w wysokości 30 000 zł;”. <p>Z przeprowadzanych kontroli wynika, że większa część placówek, które nie posiadają wymaganego przepisami zezwolenia wojewody ma powyżej 20 miejsc dla mieszkańców. W związku z tym uzasadniona byłaby zmiana wysokości kary na wyższą kwotę w tym przypadku.</p> 	Uwaga uwzględniona.

70.	Art. 1 pkt 33	Opolski Urząd Wojewódzki	<p>Odnosząc się do proponowanych zmian w zakresie zwiększenia kar pieniężnych należy zwrócić uwagę na brak elastyczności przedmiotowej regulacji, co w przyszłości - z uwagi na czynniki inflacyjne - skutkować będzie koniecznością kolejnych zmian w ustawie.</p> <p>W zamian proponuje się wprowadzenie w pkt b kwoty wynikającej z iloczynu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczby osób przebywających w nielegalnej placówce, według stanu na pierwszy dzień kontroli, - średniej wojewódzkiej kwoty średniego miesięcznego kosztu utrzymania w placówce zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku, którą ustala właściwy miejscowo wojewoda w drodze zarządzenia i ogłasza w wojewódzkim dzienniku urzędowym, nie później niż do dnia 31 marca każdego roku. <p>Dodatkowo należy tu wskazać na pewną wadliwość proponowanej zmiany wyłącznie w odniesieniu do przepisów zwiększających dotkliwości kary za prowadzenie nielegalnych placówek. Zwiększenie wymiaru kar, choć uzasadnione - nie zapewni skutecznych i systemowych rozwiązań w zakresie coraz częściej stwierdzanych w tego typu placówkach nieprawidłowościach, a także w placówkach działających po otrzymaniu zezwolenia wojewody właściwego miejscowo.</p> <p>Koniecznym wydaje się wprowadzenie w ustawie o pomocy społecznej dodatkowych uprawnień i narzędzi nadzorczych, w tym m.in. prawo do cofnięcia zezwolenia wydanego przez wojewodę na prowadzenie placówki - w przypadku nie wpuszczenia zespołu kontrolnego (w ramach prowadzonych czynności nadzorczych i kontrolnych) na jej teren.</p>	Uwaga nieuwzględniona.
71.	Art. 4 i art. 6	Związek Pracodawców Polska Miedź	<p>Przeprowadzenie pierwszej oceny pracy pracowników socjalnych proponujemy wydłużyć do dwóch lat, od dnia wejścia w życie ustawy, w przypadku OPS zatrudniających powyżej 10 pracowników socjalnych. Kumulacja tych ocen wszystkich zatrudnionych pracowników socjalnych gdzie liczba ich jest większa niż 10 spowoduje dezorganizację pracy kadry zarządzającej co dwa lata.</p>	Uwaga nieuwzględniona.

			co do art.6 (przejściowy dot. potrąceń na nowych zasadach) - zasadnym byłoby wprowadzenie vacatio legis - okres 6 miesięcy, gdyż wejście w życie bez żadnego okresu przejściowego spowoduje problemy natury organizacyjno-finansowej, naliczenia w dotychczasowych potrąceniach, przeliczenia na nowe potrącenia, analiza wszystkich spraw i akt, w których są dokonywane potrącenia wymaga okresu przejściowego,	
72.	Zmiana art. 5 i art. 5a Dodanie art. 126b, uchylenie art. 128 oraz zmiana brzmienia art. 134.	Wojewoda Małopolski	<p>1) Zgodnie z brzmieniem art. 5 pkt 2 lit. a i b ustawy o pomocy społecznej:</p> <p>„2) cudzoziemcom mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:</p> <p>a) na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d lub w art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz.U. z 2018 r. poz. 2094 i 2399 oraz z 2019 r. poz. 577 i 622), lub w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej,</p> <p>b) w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany - w formie schronienia, <i>posiłku, niezbędnego ubrania oraz zasiłku celowego;</i>”.</p> <p>Doświadczenia zespołu realizującego projekt „<i>Małopolska przyjazna cudzoziemcom - wsparcie w integracji i adaptacji obywateli państw trzecich</i>”, w szczególności w zakresie kontaktów z cudzoziemcami - obywatelami państw trzecich oraz zmieniająca się sytuacja migracyjna skłaniają do przedstawienia propozycji zmian w ww. przepisach. Zgoda na pobyt ze względów humanitarnych, w swej istocie, ma na celu przywrócenie danej osobie możliwości godnego życia. Przyrodzona godność człowieka jest wartością nadrzędną, do której znajdujemy odwołanie w preambule do Konstytucji RP z dnia 2 kwietnia 1997 r., jako taka wartość daje ona podstawy do przyjęcia, że słusznym jest rozszerzenie kręgu podmiotów</p>	Uwagi wykraczają poza zakres projektowanej ustawy. Problematyka może być przedmiotem odrębnej analizy.

			<p>mających pełny dostęp do świadczeń pomocy społecznej o osoby posiadające zgodę na pobyt ze względów humanitarnych.</p> <p>Z uwagi na powyższe, w art. 5 ustawy o pomocy proponuję nadanie pkt 2 następującego brzmienia:</p> <p>„2) cudzoziemcom mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:</p> <p>a) na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d lub w art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz.U. z 2018 r. poz. 2094 i 2399 oraz z 2019 r. poz. 577 i 622), lub w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej lub zgody na pobyt ze względów humanitarnych,</p> <p>b) w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej zgody na pobyt tolerowany w formie schronienia, posiłku, niezbędnego ubrania oraz zasiłku celowego;”.</p> <p>2) Zgodnie z brzmieniem art. 5 a ustawy:</p> <p>„Prawo do świadczeń w formie interwencji kryzysowej, schronienia, posiłku, niezbędnego ubrania oraz zasiłku celowego przysługuje cudzoziemcom przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zaświadczenia, o którym mowa w art. 170 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, lub na podstawie zezwolenia, o którym mowa w art. 176 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach”.</p> <p>Interwencja kryzysowa stanowi zespół interdyscyplinarnych działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu. Celem interwencji kryzysowej jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a dzięki temu zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej. W związku z powyższym, w interesie całego społeczeństwa, co stanowi wartość dobra publicznego, jest zapewnienie, aby wszystkie osoby posiadały równy dostęp do opieki psychicznej w sytuacji kryzysowej. Zapobiegnie to sytuacjom zagrażającym życiu i</p>	
--	--	--	--	--

		<p>zdrowiu nie tylko osób i rodzin znajdujących się w sytuacji kryzysowej, ale również poprawi bezpieczeństwo ogółu społeczeństwa.</p> <p>Mając na uwadze powyższe proponuję nadanie art.5a następującego brzmienia:</p> <p>„1. Prawo do świadczeń w formie interwencji kryzysowej przysługuje wszystkim, legalnie przebywającym na terytorium RP, cudzoziemcom.</p> <p>2. Prawo do świadczeń w formie schronienia, posiłku, niezbędnego ubrania oraz zasiłku celowego przysługuje cudzoziemcom przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zaświadczenia, o którym mowa w art. 170 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, lub na podstawie zezwolenia, o którym mowa w art. 176 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach”.</p> <p>3) Dla ujednoczenia trybu kontroli prowadzonych przez służby wojewody proponuję po art. 126 a dodanie art.126b w brzmieniu: „Art. 126b. Kontrola, o której mowa w art. 126, jest przeprowadzana na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej”; wykreślenie art. 128.</p> <p>4) Zgodnie z brzmieniem art. 134 pkt 1. ustawy: „Art.134. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia:</p> <p>1)organizację i tryb przeprowadzania nadzoru i kontroli, kwalifikacje inspektorów upoważnionych do wykonywania czynności nadzorczych i kontrolnych, a także wzór legitymacji uprawniającej do wykonywania czynności nadzorczych i kontrolnych</p> <p>Stosowanie odrębnych wzorów legitymacji tylko dla kilkunastu</p>	
--	--	--	--

			<p>pracowników urzędu wojewódzkiego, wykonujących kontrole w obszarze pomocy społecznej, nie jest racjonalne.</p> <p>Mając na uwadze powyższe oraz propozycje zawarte w pkt 5., proponuję nadanie art.134 pkt 1. następującego brzmienia:</p> <p>„Art.134. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określi, w drodze rozporządzenia: 1) kwalifikacje inspektorów upoważnionych do wykonywania czynności nadzorczych i kontrolnych,”.</p>	
73.	Art. 9	Opolski Urząd Wojewódzki	<p>Z uwagi na zastosowanie spójnika „oraz” - przepis wskazuje na konieczność spełnienia przez kandydata jednocześnie 2 wymogów w zakresie posiadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wykształcenia uprawniającego do wykonywania zawodu pracownika socjalnego, - tytułu zawodowego magistra na jednym z kierunków/w zakresie: pedagogika, pedagogika specjalna, politologia, etc ., <p>stąd proponuje się zapis:</p> <p>Osoby posiadające wykształcenie uprawniające do wykonywania zawodu pracownika socjalnego lub tytuł zawodowy magistra na jednym z kierunków albo w zakresie: pedagogika, pedagogika specjalna, politologia, politologia i nauki społeczne, polityka społeczna, praca socjalna, psychologia, socjologia, nauki o rodzinie, lub posiadające decyzję o uznaniu kwalifikacji w zawodzie regulowanym pracownika socjalnego na podstawie przepisów ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 220), które od dnia 1 stycznia 2010 r. przeprowadziły co najmniej 500 godzin konsultacji i poradnictwa dla pracowników socjalnych z zakresu umiejętności interpersonalnych i społecznych, metodyki pracy socjalnej, diagnozy socjalnej, warsztatu pracy pracownika socjalnego lub aksjologii pracy socjalnej, polegających na wzmacnianiu kompetencji zawodowych pracowników socjalnych, mogą przystąpić do egzaminu, o którym mowa w art. 121a ust. 3 ustawy zmienianej w art. 1, w terminie nie dłuższym niż do dnia 31 grudnia 2021 r. bez konieczności odbywania szkolenia, o</p>	<p>Obecne brzmienie nie budzi wątpliwości. Intencją ustawodawcy jest dopuszczenie do szkolenia dla superwizor pracy socjalnej wszystkich osób, które posiadają wykształcenie uprawniające do wykonywania zawodu pracownika socjalnego (na podstawie przepisów ustawy o pomocy społecznej, bez względu czy uprawnienia te zostały zdobyte na podstawie przepisów obowiązujących w latach wcześniejszych, np. poprzez ukończenie szkoły policealnej lub kolegium pracowników służb społecznych i uzyskanie tytułu zawodowego pracownika socjalnego czy też na podstawie aktualnych przepisów.</p> <p>Zatem, w szkoleniu dla superwizorów pracy socjalnej może uczestniczyć osoba posiadająca wykształcenie uprawniające do wykonywania zawodu pracownika socjalnego na podstawie przepisów ustawy o pomocy społecznej (w tym przepisów przejściowych) – bez względu na jego poziom (szkoła policealna, kolegium pracowników służb społecznych, studia wyższe (licencjackie lub magisterskie uprawniające do wykonywania zawodu</p>

			którym mowa w art. 121a ust. 3 ustawy zmienianej w art. 1.	<p>pracownika socjalnego).</p> <p>Niemniej jednak, intencją ustawodawcy było, aby każdy kandydat na superwizora pracy socjalnej legitymował się wykształceniem wyższym magisterskim. Zatem jeśli osoba posiada uprawnienia do wykonywania zawodu pracownika socjalnego na podstawie ukończonej szkoły policealnej, kolegium pracowników służb społecznych lub studiów licencjackich, dodatkowo musi wykazać się posiadaniem tytułu zawodowego magistra na jednym z kierunków lub w zakresie: pedagogika, pedagogika specjalna, politologia, politologia i nauki społeczne, polityka społeczna, praca socjalna, psychologia, socjologia, nauki o rodzinie. Natomiast, jeśli na podstawie ukończonych studiów magisterskich na jednym z w/w kierunków dana osoba posiada uprawnienia do wykonywania zawodu pracownika socjalnego nie ma obowiązku ukończenia innych, dodatkowych studiów magisterskich.</p> <p>Przyjmując propozycję zapisu OUW dopuścilibyśmy do szkolenia osoby z wykształceniem policealnym lub licencjackim, a intencją ustawodawcy było, by każdy superwizor pracy socjalnej posiadał wykształcenie wyższe magisterskie.</p>
74.	Art. 11	Opolski Urząd Wojewódzki	Zasadne jest wydłużenie przyjętego w art. 11 okresu vacatio legis z uwagi na konsekwencje proponowanych do ustawy o pomocy społecznej zmian, które dotyczą: - praw i obowiązków obywateli,	Uwaga nieuwzględniona. Projekt zostanie uzupełniony o przepisy przejściowe.

			<p>- funkcjonowania podmiotów gospodarczych, organizacji pozarządowych oraz jednostek samorządu terytorialnego,</p> <p>- zwiększenia obciążenia finansowego jednostek samorządu terytorialnego (Jak wynika z <i>Oceny skutków regulacji</i> opracowanej przez MRiPS projektowana ustawa o zmianie ustawy o pomocy społecznej będzie miała wpływ na zwiększenie wydatków jednostek samorządu terytorialnego, w tym już w roku wejścia zmian w życie planuje się, że wydatki te wzrosną o ponad 12%. Wydatki te nie zostały lub nie zostaną uwzględnione w przyjętych budżetach tych jednostek, stąd zaproponowane w projekcie 30 dniowe vacatio legis nie zapewnia niezbędnego okresu, koniecznego do przygotowania się samorządów na dodatkowe obciążenie finansowe); proponuje się wydłużenie okresu vacatio legis z uwzględnieniem terminów związanych z procedurą uchwalania rocznego planu dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów jednostek samorządu terytorialnego.</p>	
75.	Dodatkowe zmiany w przepisach ustawy	Związek Pracodawców Polska Miedź	<p>W art. 36 ust. 1 lit.h - Proponujemy zmianę dotychczasowego zapisu „wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd” na nowe brzmienie „wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki nad osobą całkowicie lub częściowo ubezwłasnowolnioną przyznane przez sąd.”</p> <p>w art. 53a – zdanie pierwsze – Proponujemy zmianę dotychczasowego zapisu „wynagrodzenie za sprawowanie opieki wypłaca się w wysokości ustalonej przez Sąd” na nowe brzmienie „ wynagrodzenie za sprawowanie opieki nad osobom całkowicie lub częściowo ubezwłasnowolnioną wypłaca się w wysokości ustalonej przez Sąd”.</p>	Uwaga nieuwzględniona.
76.	Dodatkowe zmiany	Stowarzyszenie Samorządowych Ośrodków Pomocy Społecznej „FORUM"	<p>W art. 37 ust. 2 proponuje się dodać pkt 3, w brzmieniu: <i>„3) w przypadku dwóch lub więcej osób uprawnionych w rodzinie - w równej wysokości ustalonej zgodnie z pkt 2 dla wszystkich osób uprawnionych</i> Ujednolicenie kwoty zasiłku stałego dla wszystkich osób uprawnionych w jednej rodzinie zniósłoby poczucie krzywdy i</p>	Uwaga nieuwzględniona. Poza zakresem projektowanych zmian.

			<p>nierówności społecznej. Osoby z niepełnosprawnością są w podobnej niekorzystnej sytuacji zdrowotnej i ustalenie zasiłku stałego w jednej wysokości, niezależnie od uprawnień innych członków rodziny zapewniłoby im poczucie bezpieczeństwa i stabilności w okresie całkowitej niezdolności do pracy. Obecne przepisy prawa pozornie rozwiązują problem osób niepełnosprawnych żyjących w ubóstwie, gdyż wyliczając kwotę świadczenia drugiej osobie uwzględniamy już przyznany zasiłek stały pierwszej osobie uprawnionej.</p>	
77.	Art. 1 pkt 16 Dodatkowe zmiany	Stowarzyszenie Interwencji PRAWNEJ	<p>W związku z przekazaniem nam do konsultacji społecznych projektu ustawy o zmianie ustawy o pomocy społecznej, pragniemy zwrócić Państwu uwagę na kilka kwestii dotyczących dostępu cudzoziemców do pomocy społecznej, które - w opinii Stowarzyszenia - powinny zostać rozważone w toku prac legislacyjnych. Wprowadzenie zaproponowanych przez nas rozwiązań może przyczynić się do zwiększenia efektywności wsparcia udzielanego cudzoziemcom i pozwoli na pełniejszą realizację zobowiązań przyjętych przez Polskę na płaszczyźnie prawa międzynarodowego.</p> <p>Pomoc mająca na celu wsparcie procesu integracji, zdefiniowana jako „pomoc dla cudzoziemca” (art. 91 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej; dalej: u.p.s.) udzielana jest w okresie nie dłuższym niż 12 miesięcy (art. 92 ust. 1 u.p.s.). Nasza codzienna praca z migrantami przymusowymi pokazuje, że okres 12 miesięcy nie jest wystarczający na odnalezienie się w nowej rzeczywistości i zorganizowanie sobie życia w społeczeństwie, które w dalszym ciągu postrzega cudzoziemców jako intruzów. Dodatkowo, niejednokrotnie spotkaliśmy się z opinią, że pomoc integracyjna nie jest dostosowana do indywidualnych potrzeb cudzoziemców - bardzo często ogranicza się do wypłaty świadczeń pieniężnych i nie obejmuje pracy socjalnej z beneficjentami pomocy. Wielu cudzoziemców objętych programem integracyjnym boryka się z problemem znalezienia pracy i mieszkania, a świadczenia finansowe otrzymywane w ramach pomocy integracyjnej nie są wystarczające do zabezpieczenia podstawowych potrzeb cudzoziemców, w tym przede wszystkim do wynajęcia mieszkania</p>	<p>Indywidualne programy integracji (IPI) zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy o pomocy społecznej są dostosowywane do indywidualnych potrzeb cudzoziemców m.in. poprzez konstruowanie ich przez realizatorów programów, w porozumieniu z samymi cudzoziemcami. Kwestia związana z trudnościami w poszukiwaniu pracy czy mieszkania wydaje się nie być bezpośrednio skorelowana z rzekomym brakiem zindywidualizowanej pomocy, ale raczej wynika z ogólnej uwarunkowań sytuacji na rynku mieszkaniowym oraz niewystarczającej znajomości języka polskiego przez cudzoziemców dla potrzeb zatrudnienia. IPI ma służyć między innymi nabyciu umiejętności komunikowania się w języku polskim oraz aktywizacji zawodowej. Zgodnie z art. 92 ust. 1 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej, pomoc w ramach IPI obejmuje również pracę socjalną.</p> <p>Kwestia okresu udzielania pomocy cudzoziemcom w ramach indywidualnych programów integracji nie jest</p>

		<p>na wolnym rynku.</p> <p>W związku z powyższym, aby możliwie najpełniej zrealizować cel, dla którego przyznawana jest pomoc integracyjna, zasadnym jest przedłużenie okresu, na jaki jest ona udzielana. Koniecznym wydaje się wprowadzenie mechanizmów, które długość przyznawanego wsparcia będą wiązały z indywidualnymi możliwościami i potrzebami w zakresie integracji, różniącymi się w zależności od struktury rodzinnej cudzoziemca lub kręgu kulturowego, z którego pochodzi.</p> <p>Warto pamiętać, że potrzebę przedłużenia czasu trwania i zwiększenia wysokości wsparcia finansowego udzielanego uchodźcom i beneficjentom ochrony uzupełniającej w celu ułatwienia ich integracji ze społeczeństwem zauważył Komitet Narodów Zjednoczonych do Spraw Przeciwdziałania Wszelkim Formom Dyskryminacji Rasowej, który zamieścił obie kwestie wśród rekomendacji zawartych w raporcie końcowym dotyczącym XXII - XXIII okresu sprawozdawczego Polski³.</p> <p>Należy ponadto wskazać, że ustawa o cudzoziemcach, która weszła w życie 1 maja 2014r., wprowadziła do polskiego porządku prawnego nową formę pobytu - zgodę na pobyt ze względów humanitarnych⁴. Osoby, którym Polska udzieliła tej formy ochrony, nie zostały objęte pomocą integracyjną, jakkolwiek - podobnie jak cudzoziemcy ze statusem uchodźcy oraz ochroną uzupełniającą - stanowią grupę migrantów przymusowych. Ich prawo do pomocy społecznej zostało ograniczone wyłącznie do pomocy w postaci schronienia, niezbędnego ubrania oraz zasiłku celowego.</p> <p>Uważamy, że różnicowanie uprawnień cudzoziemców legitymujących się zgodą na pobyt ze względów humanitarnych nie jest prawnie uzasadnione. Warto rozważyć czy osoby, którym przyznano zgodę na pobyt ze względów humanitarnych, nie powinny uzyskać pełnego dostępu do korzystania ze świadczeń z pomocy społecznej, w tym prawa do udziału w programie integracyjnym. W ocenie Stowarzyszenia integracja osób, których nie można zobowiązać do powrotu wydaje się niezwykle ważna ze</p>	<p>przedmiotem bieżącej regulacji. Problematyka będzie natomiast poddana dalszej, odrębnej analizie.</p> <p>Udzielnie pomocy w formie indywidualnych programów integracji skierowane jest do cudzoziemców objętych ochroną międzynarodową. Cudzoziemcom, którzy otrzymali tzw. ochronę krajową w postaci zgody na pobyt tolerowany lub ze względów humanitarnych przysługuje natomiast pomoc społeczna w zakresie określonym w art. 5 pkt 2 lit. b ustawy o pomocy społecznej.</p> <p>Zmiany, co do uprawnień do pomocy społecznej oraz zakresu świadczeń przysługujących poszczególnym grupom cudzoziemców nie są przedmiotem bieżącej regulacji. Kwestia będzie możliwa do odrębnego rozważenia w kontekście przepisów ustawy o cudzoziemcach oraz po przyjęciu kompleksowych rozwiązań programowych w zakresie polityki migracyjnej.</p>
--	--	--	---

		<p>względów zarówno społecznych, jak i ekonomicznych.</p> <p>Projekt ustawy o zmianie ustawy o pomocy społecznej zakłada, aby pomoc integracyjna nie przysługiwała małoletniemu cudzoziemcowi, który uzyskał na terenie Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą po zakończeniu realizacji indywidualnego programu integracji przez jego przedstawiciela ustawowego.</p> <p>Proponowane rozwiązanie różnicuje zatem prawo do wsparcia w ramach programu integracji w zależności od momentu, w którym urodziło się dziecko. W ten sposób w diametralnie różnej sytuacji znajdują się dzieci, które urodziły się w czasie procedury o udzielenie rodzicom ochrony międzynarodowej na terytorium RP i dzieci urodzone po uzyskaniu przez rodziców jednej z form tej ochrony, mimo że ich możliwości i potrzeby w zakresie integracji są analogiczne, o ile nie takie same. Dziecko urodzone w trakcie trwania procedury, zostanie objęte wnioskiem rodziców i uzyska pomoc integracyjną, natomiast dziecku, które urodziło się po zakończeniu postępowania rodziców i uzyskało odrębną decyzję w przedmiocie przyznania ochrony międzynarodowej - mimo że posiada analogiczne potrzeby, pomocy takiej nie otrzyma.</p> <p>W ocenie Stowarzyszenia rozwiązanie takie jest wątpliwe z punktu widzenia wyrażonej w art. 32 Konstytucji zasady równości wobec prawa oraz art. 2 ust. 2 Konwencji o prawach dziecka, zgodnie z którym, Państwa-Strony w granicach swojej jurysdykcji będą respektowały i gwarantowały prawa zawarte w niniejszej konwencji wobec każdego dziecka, bez jakiegokolwiek dyskryminacji, niezależnie od rasy, koloru skóry, płci, języka, religii, poglądów politycznych, statusu majątkowego, niepełnosprawności, cenzusu urodzenia lub jakiegokolwiek innego tego dziecka albo jego rodziców bądź opiekuna prawnego. Uważamy, że trudno znaleźć racjonalne uzasadnienie do tak diametralnego różnicowania uprawnień podmiotów znajdujących się w analogicznej sytuacji faktycznej i prawnej. W ocenie Stowarzyszenia, każde dziecko z chwilą urodzenia nabywa własne potrzeby w zakresie integracji, a w oczywistym interesie</p>	<p>Małoletnie dziecko nie może być samodzielnym uczestnikiem indywidualnego programu integracji ponieważ pomoc integracyjna nie ogranicza się tylko do wypłaty cudzoziemcom świadczeń pieniężnych, ale polega na wypełnianiu przez cudzoziemca szeregu ustalonych wcześniej zobowiązań, m.in. aktywnego poszukiwania pracy, nauki języka polskiego, współpracy z realizatorem programu, integracji ze środowiskiem lokalnym.</p> <p>Możliwości integracji dziecka, zwłaszcza na najwcześniejszym etapie, zależą od procesu integracji rodziny, w której się wychowuje. Rodzina dziecka zarówno tego urodzonego w trakcie trwania procedury o udzielenie rodzicom ochrony międzynarodowej, jak i rodzina dziecka urodzonego już po zakończeniu postępowania rodziców, ma możliwość skorzystania ze wsparcia w ramach indywidualnego programu integracji.</p>
--	--	---	---

			<p>społecznym pozostaje to, aby każde dziecko już od najwcześniejszego etapu życia dysponowało realnymi możliwościami integrowania się ze społeczeństwem.</p> <p>Zmian legislacyjnych wymaga ponadto - w opinii Stowarzyszenia - regulacja dotycząca prawa do pomocy integracyjnej członków rodzin uchodźców lub osób, którym Polska przyznała ochronę uzupełniającą, posiadających zezwolenia na pobyt czasowy udzielone w trybie art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach.</p> <p>Zgodnie z art. 91 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej, pomocy dla cudzoziemca udziela się na wniosek cudzoziemca złożony do starosty, za pośrednictwem powiatowego centrum pomocy rodzinie, w terminie 60 dni od dnia uzyskania zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy o cudzoziemcach. Ustawa nie przewiduje odrębności w tym zakresie wobec osób, które w chwili uzyskania omawianego zezwolenia na pobyt czasowy przebywały poza terytorium RP. Osoby takie, aby wjechać do Polski muszą uzyskać wizę, co w zależności od kraju, z którego pochodzą, może trwać nawet ponad 60 dni (problemy z zarezerwowaniem wizyty w konsulatach RP w różnych częściach świata). Niejednokrotnie w trakcie przekraczania granicy członkowie rodzin uchodźców lub osób z ochroną uzupełniającą napotykały na dodatkowe przeszkody ze strony władz kraju pochodzenia, wynikające z działalności męża, żony lub ojca, których Polska objęła ochroną międzynarodową. W konsekwencji przedstawionych powyżej okoliczności, osoby, o których mowa w art. 91 ust. 1 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej, z przyczyn od siebie niezależnych, nie mają możliwości złożenia wniosku o pomoc integracyjną w terminie 60 dni od dnia uzyskania decyzji, przez co tracą uprawnienie do wsparcia w procesie integracji (termin, o którym mowa, jest terminem prawa materialnego, w związku z czym nie podlega przywróceniu). W związku z powyższym postulujemy wprowadzenie regulacji, zgodnie z którą w przypadku osób przebywających poza Polską, termin 60 dni na złożenie wniosku o pomoc integracyjną liczony będzie od daty</p>	<p>Problematyka poza zakresem bieżącej regulacji, do ewentualnego podjęcia we współpracy z MSWiA w ramach odrębnej analizy</p>
--	--	--	---	--

		<p>wjazdu na terytorium RP.</p> <p>Trwające prace legislacyjne stanowią - w ocenie Stowarzyszenia - doskonały moment do podjęcia dyskusji na temat możliwości rozszerzenia kręgu podmiotów uprawnionych do tzw. wsparcia interwencyjnego, tj. świadczeń w formie interwencji kryzysowej, schronienia, posiłku, niezbędnego ubrania oraz zasiłku celowego. Aktualnie obowiązujące regulacje objęły omawianą formą pomocy wyłącznie dwie grupy istnieje domniemanie, że są ofiarami handlu ludźmi oraz legitymujących się zezwoleniem na pobyt czasowy dla ofiar handlu ludźmi (art. 5a ustawy o pomocy społecznej).</p> <p>Należy zauważyć, że ten rodzaj wsparcia przeznaczony jest dla osób w kryzysie, które z powodu różnych, najczęściej nagłych zdarzeń losowych utraciły czasowo zdolność samodzielnego utrzymania się. Nie znajdujemy powodów, dla których tego rodzajem wsparcia nie mogłyby zostać objęte inne grupy cudzoziemców przebywających w Polsce. Nietrudno wyobrazić sobie sytuacje, w których chwilowe wsparcie ze strony państwa pozwoli człowiekowi przezwyciężyć nagłe trudności i powrócić do stanu samodzielności. Pomoc państwa jest w tego typu sytuacjach społecznie pożądana.</p> <p>Wprowadzenie zmian w powyższym zakresie nie będzie stanowiło, w opinii Stowarzyszenia, nadmiernego obciążenia dla budżetu państwa. Należy pamiętać, że prawo pobytu w Polsce zostało uzależnione od wykazania przez cudzoziemców posiadania źródła stabilnego i regularnego dochodu wystarczającego do pokrycia kosztów pobytu w Polsce, którego wysokość ustawodawca powiązał z kryterium dochodowym uprawniającym do świadczeń z pomocy społecznej. Oznacza to, że cudzoziemcy, którzy nie znaleźli się z wyjątkowo trudnej sytuacji życiowej, nie zwrócą się o pomoc ze strony państwa, gdyż będzie to miało bezpośredni wpływ na ich sytuację pobytową. Innymi słowy, powiązanie prawa pobytu w Polsce z posiadaniem dochodu przekraczającego kryterium uprawniające do świadczeń z pomocy społecznej, jest gwarantem tego, że o pomoc będą zwracały się wyłącznie osoby w skrajnie trudnych sytuacjach, z którymi nie są w stanie poradzić sobie z wykorzystaniem własnych uprawnień,</p>	<p>Zmiany, co do uprawnień do pomocy społecznej oraz zakresu świadczeń przysługujących poszczególnym grupom cudzoziemców nie są przedmiotem bieżącej regulacji. Kwestia będzie możliwa do odrębnego rozważenia w kontekście przepisów ustawy o cudzoziemcach oraz po przyjęciu kompleksowych rozwiązań programowych w zakresie polityki migracyjnej.</p> <p>Tym niemniej należy zaznaczyć, że pobyt cudzoziemskich ofiar handlu ludźmi na terytorium RP uregulowany jest przepisami ustawy o cudzoziemcach. Zarówno wydanie zaświadczenia, o którym mowa w art. 170 ustawy o cudzoziemcach, jak i udzielenie zezwolenia, o którym mowa w art. 176 ustawy o cudzoziemcach, uwarunkowane jest spełnieniem określonych przesłanek, wynikających ze szczególnej sytuacji tej grupy cudzoziemców i dotyczących m.in. konieczności współpracy z organami właściwymi do prowadzenia postępowania w sprawie o przestępstwo handlu ludźmi. Specyfika sytuacji w jakiej znajdują się cudzoziemskie ofiary handlu ludźmi odzwierciedlona jest również w przepisach ustawy o pomocy społecznej.</p>
--	--	--	---

			<p>zasobów i możliwości, np. ofiary przemocy w rodzinie.</p> <p>Można również rozważyć rozszerzenie katalogu osób uprawnionych do wsparcia kryzysowego opartego na zasadzie uznaniowości organu administracji. Umożliwiłoby to organom orzekającym zweryfikować każdorazowo, czy doszło do nadzwyczajnej sytuacji wymagającej wsparcia ze strony państwa i wydanie orzeczeni uwzględniającego zarówno interes strony jak i interes społeczny.</p>	
78.	Dodatkowe zmiany	Ogólnopolska Federacja na rzecz Rozwiązywania Problemu Bezdomności	<p>Proponowana zmiana nr 1: Art. 6 pkt 8 otrzymuje brzmienie: „8) osoba bezdomna - osobę niezamieszkujejącą w lokalu mieszkalnym w rozumieniu przepisów o ochronie praw lokatorów i mieszkaniowym zasobie gminy i niezameldowaną na pobyt stały, w rozumieniu przepisów o ewidencji ludności, osobę niezamieszkujejącą w lokalu mieszkalnym i zameldowaną na pobyt stały w lokalu, w którym nie ma możliwości zamieszkania, a także osobę korzystającą w procesie wychodzenia z bezdomności z mieszkania chronionego lub innej formy wsparcia realizowanej w mieszkaniu, przygotowującej pod opieką specjalistów osoby tam przebywające do prowadzenia samodzielnego życia lub wspomagającej te osoby w codziennym funkcjonowaniu;”</p> <p>Uzasadnienie: Zmiana ma na celu utrzymanie spójności pomocy w procesie wychodzenia z bezdomności dla osób, które w ramach tego procesu korzystają z mieszkań chronionych lub innych zbliżonych form pomocy (np. mieszkań wspomaganych utworzonych w ramach projektów unijnych). Osoby te obecnie nie mieszczą się w definicji osoby bezdomnej, co powoduje zakłócenia w świadczonej im pomocy, ze szczególnym uwzględnieniem „wypadania” z tzw. kolejek mieszkaniowych w związku z umieszczeniem w mieszkaniu chronionym lub innej formie tymczasowej pomocy mieszkaniowej.</p> <p>Proponowana zmiana nr 2: W art. 13: a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona. Poza zakresem projektowanych zmian.</p> <p>Uwaga nieuwzględniona.</p>

			<p>„1. Osobie odbywającej karę pozbawienia wolności nie przysługuje prawo do świadczeń z pomocy społecznej, z zastrzeżeniem ust. 1a i 1b.”,</p> <p>b) po ust. 1a dodaje się ust. 1b w brzmieniu:</p> <p>„1b. Na rzecz osób odbywających karę pozbawienia wolności, którym pozostało nie więcej niż 6 miesięcy do planowanego opuszczenia zakładu karnego bądź aresztu śledczego, można świadczyć pracę socjalną, ze szczególnym uwzględnieniem zapobiegania bezdomności tych osób po zakończeniu odbywania kary pozbawienia wolności. W takim przypadku właściwy ośrodek pomocy społecznej i właściwy zakład karny zawierają porozumienie określające zakres pracy socjalnej.”</p> <p>Uzasadnienie:</p> <p>Znaczny odsetek osób bezdomnych stanowią osoby, które po zakończeniu odbywania kary pozbawienia wolności nie poradziły sobie z reintegracją w społeczeństwie, w szczególności w zakresie nabycia prawa do lokalu mieszkalnego i/lub utrzymania tego lokalu. Wskazane byłoby więc prowadzenie z osobami mającymi opuścić placówki penitencjarne pracy socjalnej mającej na celu zapobieganie ich bezdomności. W obecnym stanie prawnym zabrania tego jednak art. 13 ust. 1 (w zw. z art. 36 ust. 2 lit. a) ustawy o pomocy społecznej.</p> <p>Proponowana zmiana nr 3:</p> <p>Art. 48a ust. 2d otrzymuje brzmienie:</p> <p>„2d. Dopuszcza się przyznanie tymczasowego schronienia w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi osobom bezdomnym, które posiadają decyzję o skierowaniu do domu pomocy społecznej, przez okres oczekiwania na umieszczenie w domu pomocy społecznej, jednak nie dłużej niż przez 6 miesięcy, z możliwością przedłużenia o kolejnych 6 miesięcy w szczególnie uzasadnionych przypadkach.”</p> <p>Uzasadnienie:</p> <p>Dotychczasowy, 4-miesięczny termin określony w art. 48a ust. 2d jest w większości przypadków niewystarczający do umieszczenia</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p>
--	--	--	---	-------------------------------

			<p>zainteresowanej osoby w domu pomocy społecznej. Dodatkowa możliwość wydłużenia o kolejne 6 miesięcy służyłaby przede wszystkim osobom, które wymagają specjalistycznego domu pomocy społecznej (np. dla osób zaburzonych psychicznie), do którego są długie kolejki.</p> <p>Proponowana zmiana nr 4: Art. 53 ust. 3 otrzymuje brzmienie: „3. Mieszkanie chronione może być prowadzone przez każdą jednostkę organizacyjną pomocy społecznej lub podmioty niepubliczne, o których mowa w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, i w zależności od celu udzielania wsparcia prowadzone jest jako mieszkanie chronione treningowe lub mieszkanie chronione wspierane.”</p> <p>Uzasadnienie: Zmiana pozwala na świadczenie usługi mieszkania chronionego wszystkim podmiotom pozarządowym i innym podmiotom prowadzącym działalność pożytku publicznego, bez zbędnego ograniczenia wyłącznie do podmiotów ze statusem organizacji pożytku publicznego. Zmiana ta jest komplementarna ze zmianami wprowadzanymi przez Ministerstwo Rozwoju w ustawie o finansowym wsparciu tworzenia lokali mieszkalnych na wynajem, mieszkań chronionych, noclegowni, schronisk dla bezdomnych, ogrzewalni i tymczasowych pomieszczeń, które dopuszczają możliwość pozyskania dofinansowania na tworzenie mieszkań chronionych z Funduszu Dopłat BGK przez podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego bez statusu OPP.</p> <p>Jednocześnie, chcielibyśmy zaproponować zmianę w rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2018 r. w sprawie minimalnych standardów noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych, schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi i ogrzewalni dotyczącą wymaganych godzin otwarcia ogrzewalni (załącznik nr 2) oraz przedstawić zestaw propozycji zmian do Programu MRiPS „Pokonać bezdomność. Program pomocy osobom bezdomnym” z</p>	Uwaga nieuwzględniona.
--	--	--	--	------------------------

			<p>prośbą o wdrożenie od 2021 r. (załącznik nr 3).</p> <p>Wreszcie, z uwagi na trudną sytuację wielu placówek dla osób bezdomnych związaną z epidemią COVID-19, chcielibyśmy prosić o jak najszybsze ogłoszenie konkursu na rok 2021 r. w ww. Programie.</p> <p>Będziemy niezwykle zobowiązani za pozytywne rozpatrzenie powyższych wniosków.</p>	
79.	Dodatkowe zmiany	Polskie Forum Osób Niepełnosprawnych	<p>Dnia 1 października 2019 r. wszedł w życie art. 8 ust. 4a ustawy o pomocy społecznej wprowadzony ustawą z dnia 31 lipca 2019 r. o świadczeniu uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji (Dz.U. z 2019 r. poz. 1622). W ustawie wprowadzono przepisy, dzięki którym nie wlicza się świadczenia uzupełniającego do wielu świadczeń, w tym świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.</p> <p>W związku z szeregiem postulatów środowiska osób niepełnosprawnych proponujemy rozszerzenie zakresu obecnie obowiązującego przepisu ustawy o pomocy społecznej</p> <p>o niewliczenie świadczenia uzupełniającego dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji do dochodu osoby ubiegającej się o świadczenia niepieniężne. Świadczeniem niepieniężnym z pomocy społecznej jest m. in.: posiłek, usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze, pobyt i usługi w domu pomocy społecznej. Pozwoliłoby to na przeznaczenie kwoty świadczenia uzupełniającego na rzeczywiste potrzeby osób z niepełnosprawnościami zakup leków czy rehabilitację. Świadczenie uzupełniające przysługuje do kwoty świadczeń ze środków publicznych w wysokości 1700 zł. Zdajemy sobie sprawę, że jest to kwota, która osobom niezdolnym do samodzielnej egzystencji daje możliwość funkcjonowania na minimalnym poziomie życia.</p> <p>Proponujemy, aby ustawa gwarantowała niewliczenie kwoty świadczenia uzupełniającego dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji do dochodu, od którego ustala się prawo</p>	Uwag nieuwzględniona.

			<p>do świadczeń niepieniężnych z pomocy społecznej.</p> <p>W związku z powyższym prosimy o wprowadzenie poniższego rozwiązania legislacyjnego.</p> <p>W projekcie ustawy o zmianie ustawy o pomocy społecznej:</p> <p>1) w art. 1 w pkt 1 projektu ustawy dodaje się lit. c w brzmieniu:</p> <p>„c) ust. 4a otrzymuje brzmienie:</p> <p>„4a. W przypadku dochodu ustalonego zgodnie z ust. 3 i 4 na potrzeby ustalenia prawa do świadczenia pieniężnego, świadczenia niepieniężnego lub opłaty wnoszonej przez osoby, o których mowa w art. 61 ust. 2 pkt 2, w dochodzie osoby lub rodziny nie uwzględnia się świadczenia uzupełniającego, o którym mowa w art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 31 lipca 2019 r. o świadczeniu uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji (Dz.U. poz. 1622).”.”;</p> <p>2) dodaje się art. 10a w brzmieniu:</p> <p>„Art. 10a. Sprawy, o których mowa w art.1 pkt 1 lit. c, które zostały wszczęte, a niezakończone przed dniem wejścia w życie ustawy, podlegają rozpoznaniu według przepisów tej ustawy.”</p>	
80.	Dodatkowe zmiany	Naczelna Rada Pielęgniarek i Położnych	<p>Podjęcie prac legislacyjnych mających na celu dokonanie zmiany w art. 68a ustawy z 12 marca 2004 r. <i>o pomocy społecznej</i> polegającej na dodaniu zawodu położnej świadczącej usługi wskazane w art. 68 ust. 1 pkt 1 w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej i zagwarantowanie osobom wykonującym zawód położnej zatrudnienie w domach pomocy społecznej.</p> <p>Proponujemy zmianę treści art. 68a ust. 4 ww. ustawy i nadanie następującego brzmienia „4) <i>do wykonywania czynności, o których mowa w art. 68 ust. 1 pkt 1, zatrudniać osoby posiadające kwalifikacje niezbędne do wykonywania zawodu lekarza, pielęgniarki, położnej, ratownika medycznego,</i></p>	<p>Uwaga uwzględniona.</p> <p>Rozszerzono katalog o osoby posiadające kwalifikacje do wykonywania zawodu położnej.</p> <p>Zaproponowano, aby podmiot prowadzący placówkę był obowiązany do zapewnienia wykonywania czynności, o których mowa w art. 68 ust. 1 pkt 1 przez określone osoby świadczące pracę na podstawie umowy o pracę lub innej umowy.</p>

opiekuna w domu pomocy społecznej, opiekuna osoby starszej, asystenta osoby niepełnosprawnej, opiekunki środowiskowej, opiekuna medycznego albo osoby posiadające udokumentowane co najmniej 2-letnie doświadczenie zawodowe polegające na świadczeniu usług opiekuńczych osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku oraz ukończone szkolenie z zakresu udzielania pierwszej pomocy; ”.

Uzasadnienie:

Na podstawie art. 5 ust. 2 pkt 7 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki

położnej (Dz. U. z 2020 r., poz. 562 ze zm.) przewidziano, iż za wykonywanie zawodu położnej uznaje się zatrudnienie w domach pomocy społecznej określonych w przepisach o pomocy społecznej, z uwzględnieniem uprawnień zawodowych położnej określonych w ustawie.

Na podstawie art. 5 ust. 1 ww. ustawy do podstawowych uprawnień zawodowych położnej należy udzielanie świadczeń zdrowotnych w szczególności na:

- 1) rozpoznawaniu ciąży, sprawowaniu opieki nad kobietą w przebiegu ciąży fizjologicznej, a także prowadzeniu w określonym zakresie badań niezbędnych w monitorowaniu ciąży fizjologicznej;
- 2) kierowaniu na badania konieczne do jak najwcześniejszego rozpoznania ciąży wysokiego ryzyka;
- 3) prowadzeniu porodu fizjologicznego oraz monitorowaniu płodu z wykorzystaniem aparatury medycznej;
- 4) przyjmowaniu porodów naturalnych, w przypadku konieczności także z nacięciem krocza, a w przypadkach nagłych także porodu z położenia miednicowego;
- 5) podejmowaniu koniecznych działań w sytuacjach nagłych, do czasu przybycia lekarza, w tym ręcznego wydobycia łożyska, a w razie potrzeby ręcznego zbadania macicy;
- 6) sprawowaniu opieki nad matką i noworodkiem oraz monitorowaniu przebiegu okresu poporodowego;
- 7) badaniu noworodków i opiece nad nimi oraz podejmowaniu w

		<p>razie potrzeby wszelkich niezbędnych działań, w tym natychmiastowej reanimacji;</p> <p>8) realizacji zleceń lekarskich w procesie diagnostyki, leczenia i rehabilitacji;</p> <p>9) samodzielnym udzielaniu w określonym zakresie świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych;</p> <p>10) profilaktyce chorób kobiecych i patologii położniczych;</p> <p>11) rozpoznawaniu u matki lub dziecka objawów nieprawidłowości wymagających skierowania do lekarza;</p> <p>12) sprawowaniu opieki położniczo-ginekologicznej nad kobietą;</p> <p>13) prowadzeniu działalności edukacyjno-zdrowotnej w zakresie:</p> <p>a) przygotowania do życia w rodzinie, metod planowania rodziny oraz ochrony macierzyństwa i ojcostwa,</p> <p>b) przygotowywania do rodzicielstwa oraz pełnego przygotowania do urodzenia dziecka, łącznie z poradnictwem na temat higieny i żywienia.</p> <p>Ponadto, w sytuacji ogłoszenia stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii wykonywanie zawodu położnej może polegać również na udzielaniu pacjentom świadczeń zdrowotnych w zakresie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) rozpoznawania warunków i potrzeb zdrowotnych, 2) rozpoznawania problemów pielęgnacyjnych, 3) planowania i sprawowania opieki pielęgnacyjnej, 4) samodzielnego udzielania w określonym zakresie świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych, 5) realizacji zleceń lekarskich w procesie diagnostyki, leczenia i rehabilitacji, 6) edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia <ul style="list-style-type: none"> - zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami i umiejętnościami zawodowymi. <p>Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. <i>o zawodach pielęgniarek i położnych</i> (Dz. U. z 2020 r., poz. 562 ze zm.) miejscem zatrudnienia położnych są także domy pomocy społecznej, gdzie zgodnie ze swoimi kwalifikacjami sprawują</p>	
--	--	---	--

			<p>opiekę położniczo- ginekologiczną nad kobietami. Podopieczne domów opieki społecznej w wieku dojrzewania i prokreacyjnym wymagają nieporównywalnie większego nakładu pracy położnej w zakresie działań profilaktycznych dotyczących np. zachowania higieny, zachowań prozdrowotnych, zarządzania swoją płodnością. Należy zauważyć, że niektóre dysfunkcje wiążą się wręcz ze zwiększonym libido. W okresie menopauzalnym i senuum poza profilaktyką dochodzą problemy urologiczne (np. nietrzymanie moczu, obniżenie lub wypadanie narządu rodnego) które u osób z deficytem w zakresie samoopieki stanowi znaczny problem medyczny wymagający objęcia opieką podopiecznych przez położną.</p> <p>Wobec powyższego, w opinii Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych osoba wykonująca zawód położnej może wykonywać zawód położnej w domach pomocy społecznej wykonując tam czynności należące do jej uprawnień zawodowych, o których mowa w art. 5 ust. 1 ww. ustawy. W szczególności w punktach 8-10, wskazanych wyżej, czyli w zakresie realizacji zleceń lekarskich w procesie diagnostyki, leczenia i rehabilitacji oraz samodzielnym udzielaniu w określonym zakresie świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych i profilaktyce chorób kobiecych.</p> <p>Ponadto, w załączniku nr 3 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2018 r., poz. 936 ze zm.) w wykazie stanowisk pomocniczych i obsługi w samorządowych jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, centrach integracji społecznej, jednostkach organizacyjnych wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz centrach usług społecznych <u>wskazano położne</u> do wykonywania pracy na poszczególnych stanowiskach dla pracowników samorządowych zatrudnionych na podstawie umowy o pracę.</p>	
--	--	--	---	--

81.	Dodatkowe zmiany w przepisach ustawy	Centralna Komisja Egzaminacyjna ds. Stopni Specjalizacji Zawodowej Pracowników Socjalnych działająca przy Ministrze Rodziny i Polityki społecznej	<p>CKE postuluje zagwarantowanie w przepisach ustawy o pomocy społecznej dodatku specjalnego dla pracowników socjalnych, którzy w ramach doskonalenia zawodowego ukończyli szkolenie specjalizacyjne II stopnia dla zawodu pracownik socjalny.</p> <p>Jak wynika z informacji zawartych na wstępie powyższego pisma członkowie CKE z akceptacją i uznaniem odnieśli się do kwestii awansu zawodowego pracowników socjalnych (art. 121b), ale wyrażamy stanowisko aby proponowane w tym obszarze zapisy uwzględniały też podnoszenie kwalifikacji w trybie specjalizacji zawodowej. Już w piśmie z dnia 08.10.2018r. skierowanym do Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Centralna Komisja Egzaminacyjna postulowała rozważenie możliwości podjęcia działań w zakresie wprowadzenia zapisu do ustawy o pomocy społecznej o przyznaniu dodatkowej gratyfikacji finansowej /dodatku/ z tytułu ukończenia szkolenia specjalizacyjnego II stopnia dla zawodu pracownik socjalny. W złożonym wniosku Komisja odwołała się do sygnałów pochodzących od uczestników szkoleń specjalizacyjnych, wskazujących brak wzrostu wynagrodzenia z tyt. ukończenia szkoleń specjalizacyjnych i w konsekwencji braku motywacji do podwyższania kwalifikacji i doskonalenia zawodowego. W tekście obecnie proponowanych zmian do ustawy o pomocy społecznej nie uwzględniono kwestii przyznania proponowanego dodatku, co w naszej ocenie może być czynnikiem demotywującym pracowników i zagrażać profesjonalizacji zawodu.</p> <p>Reasumując Centralna Komisja Egzaminacyjna rekomenduje trwałą formę gratyfikacji finansowej i wnosi o uwzględnienie tego faktu w postaci ustawowego zapisu o przyznaniu comiesięcznego dodatku do wynagrodzenia zasadniczego w określonej wysokości np. 400 zł. (do decyzji MRiPS) po uzyskaniu dyplomu specjalizacji II stopnia w zawodzie pracownik socjalny, niezależnie od innych form gratyfikacji przewidzianych w odrębnych przepisach. Uwzględnienie takiego czynnika motywacji mogłoby wpłynąć korzystnie na rozwój służb społecznych poprzez wprowadzenie elementu konkurencyjności pomiędzy pracownikami ze specjalizacją i bez specjalizacji, mogłoby też znacząco poprawić jakość pracy socjalnej kierowanej do</p>	Uwaga nieuwzględniona.
-----	--------------------------------------	---	---	------------------------

			zróżnicowanych kategorii odbiorców tej usługi oraz podnieść prestiż zawodu.	
82.	Art. 1 pkt 29	Centralna Komisja Egzaminacyjna ds. Stopni Specjalizacji Zawodowej Pracowników Socjalnych działająca przy Ministrze Rodziny i Polityki społecznej	Wątpliwości Centralnej Komisji Egzaminacyjnej wzbudziła proponowana w art. 119 ustawy o pomocy społecznej zmiana terminu: „należy” na „może należeć”. Zmianę brzmienia treści ust. 1 z: „Do zadań pracownika socjalnego należy w szczególności” na „Do zadań pracownika socjalnego może należeć” uważamy za niefortunną. Jeżeli przyjmimy wersję proponowaną w nowelizacji, to w połączeniu z treścią pkt 5 otrzymamy zapis : „Do zadań pracownika socjalnego może należeć udzielanie pomocy zgodnie z zasadami etyki zawodowej ” co może być odczytane, że nie zawsze trzeba postępować etycznie. Podobne wątpliwości mogą przenieść się na pozostałe wymienione w zapisie zadania pracownika socjalnego.	Zrezygnowano z projektowanej zmiany.
83.	Art. 1 pkt 31 (dodanie regulacji)	Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji w Opolu	Po art. 121a ust.5, dodaje się ust.5a w brzmieniu: „5a. Wymogu odbycia szkolenia dla superwizorów pracy socjalnej i złożenia egzaminu, o którym mowa w Art. 121a ust. 3 ustawy, nie stosuje się do: 1) profesorów i doktorów habilitowanych w zakresie nauk społecznych, prowadzących zajęcia dydaktyczne w postaci wykładów i ćwiczeń z przedmiotu superwizja pracy socjalnej, zgodnie z programem studiów wyższych w danej uczelni, na kierunku praca socjalna; 2) osób, które posiadają stopień naukowy doktora nauk społecznych, posiadają uprawnienia do wykonywania zawodu pracownika socjalnego określone w Art. 116 ust.1 ustawy, oraz w ostatnich 5 latach, nieprzerwanie, prowadziły zajęcia dydaktyczne w postaci wykładów i ćwiczeń z przedmiotu superwizja pracy socjalnej, zgodnie z programem studiów wyższych w danej uczelni, na kierunku praca socjalna. 3) Osoby spełniające warunki określone odpowiednio, w pkt.1 i 2, na ich wniosek, otrzymują certyfikat superwizora pracy socjalnej.”	Uwaga nieuwzględniona. Wykonywanie pracy superwizora pracy socjalnej wymaga nie tylko odpowiedniego przygotowania formalnego (wykształcenia) i doświadczenia w teoretycznym kształceniu osób przygotowujących się dopiero do wykonywania zawodu pracownika socjalnego, ale przede wszystkim doświadczenia praktycznego dotyczącego pracy pracowników socjalnych. Ustawodawcy zależy na tym, by superwizorzy pracy socjalnej mieli doświadczenie w wykonywaniu pracy w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, zatrudniających pracowników socjalnych lub doświadczenie w doskonaleniu zawodowym czynnych już zawodowo pracowników socjalnych. Egzamin jest formą weryfikacji zarówno wiedzy teoretycznej jak i praktycznej oraz kompetencji i umiejętności w prowadzeniu

		<p>Od 2013 roku pracownicy socjalni posiadają prawo do korzystania z usług superwizorów pracy socjalnej. Od tamtego czasu stosowne certyfikaty uprawniające do prowadzenia superwizji otrzymało niecałe 30 osób, a obecnie na ministerialnej liście superwizorów znajduje się 25 pozycji. Zakładając że superwizor efektywnie może świadczyć usługi maksymalnie w około 10 - 15 ośrodkach, a tempo ich pozyskiwania znacząco nie przyspieszy (obecnie jedynie dwa podmioty szkolące posiadają zgodę MRiPS na prowadzenie odpłatnego szkolenia), to oznaczać może, że do zdecydowanej większości pracowników zatrudnionych w 2477 gminach i 66 miastach na prawach powiatu w Polsce, superwizor prawdopodobnie nie dotrze ani razu w trakcie trwania zatrudnienia pracownika. Pokazuje to, że na pomoc superwizora w postaci sukcesywnego, permanentnego działania w obszarze funkcji edukacyjnej, administracyjnej czy wspierającej może liczyć jedynie około 15% ośrodków. Przy przeciętnie dość niskich kompetencjach zawodowych pracowników socjalnych (pogląd na podstawie badań z 2013 r., - wskazano że 56,8% czynnych zawodowo pracowników socjalnych w ops-ach prezentowało niskie umiejętności zawodowe - źródło: M. Gołowkin-Hudała, A. Wilk, P. Sobczyk (red), Prawa i obowiązki członków rodziny, T. 1, wyd. Wydawnictwo IUSatTAX, 2017, s. 55, - które bez większego błędu można uogólnić na całą Polskę), pozytywna i twórcza ingerencja jak największej liczby specjalistów w proces dostarczania usług społecznych przez pracowników socjalnych jest kluczowym zadaniem dla kreatorów i realizatorów polityki społecznej. Sprawa tym bardziej paląca, gdyż do zawodu trafiać będą (po ew. przyjęciu zmian w Art. 116) osoby o małym doświadczeniu zawodowym. Stąd też sięgnięcie do wskazanego w niniejszej propozycji zasobu, a przez to pozyskanie w stosunkowo krótkim czasie kilkudziesięciu wysokiej klasy specjalistów teorii i praktyki superwizyjnej, w znaczący sposób wpłynie na jakość i efektywność pracy socjalnej, a tym samym bezpieczeństwo osób samotnych i rodzin borykających się z trudnościami życia codziennego. Proponowane rozwiązanie nie koliduje z obowiązującymi przepisami prawa.</p> <p>Proponowane rozwiązanie przedstawiono stosując analogię do</p>	<p>superwizji pracy socjalnej, dlatego nie zgadzamy się z postulatem zwalniania z formy egzaminu osób ubiegających się o certyfikat superwizora pracy socjalnej.</p> <p>Środowisko samych pracowników socjalnych jak również środowisko superwizorów pracy socjalnej postuluje nawet za szerszym niż proponuje ustawodawca weryfikowaniem kwalifikacji i kompetencji osób ubiegających się o uzyskanie certyfikatu superwizora pracy socjalnej, dlatego też biorąc pod uwagę specyfikę prowadzenia superwizji pracy socjalnej i trudności jakie napotyka w praktyce superwizor oraz stanowisko certyfikowanych superwizorów nie możemy przyjąć propozycji uczelni i zrezygnować z formy przeprowadzenia egzaminu dla osób ubiegających się o uzyskanie certyfikatu superwizora pracy socjalnej, który jest formą weryfikacji wiedzy, umiejętności i posiadania odpowiednich kompetencji by prowadzić superwizję z czynnymi zawodowo pracownikami socjalnymi.</p>
--	--	--	--

			przepisów określających dostępność do zawodu radcy prawnego, opisanych szczegółowo w Art. 25 ustawy o radcach prawnych.	
84.	Art. 9	Centralna Komisja Egzaminacyjna ds. Stopni Specjalizacji Zawodowej Pracowników Socjalnych działająca przy Ministrze Rodziny i Polityki społecznej	<p>Proponuje się wydłużenie okresu przystąpienia do egzaminu na superwizora pracy socjalnej, bez konieczności odbywania szkolenia przy spełnieniu wszystkich innych wymogów z 31 grudnia 2021 roku (o czym mowa w art. 9 proponowanych zmian) - do co najmniej 31 grudnia 2022r. lub 31 grudnia 2023r.</p> <p>W związku z koniecznością procedowania nad projektem zmian do ustawy o pomocy społecznej oraz brakiem możliwości określenia precyzyjnej daty wejścia w życie proponowanych zmian CKE przewiduje trudności w zachowaniu proponowanego terminu w zakresie realizacji tego zadania. Z tego też względu oraz z uwagi na konieczną procedurę weryfikacji dokumentów osób aplikujących /Komisja posiada doświadczenie w tym zakresie w oparciu o prace z 2017r. prowadzone przy podobnym zapisie ustawowym/ uzasadnione wydaje się wydłużenie daty aplikowania o przystąpienie do egzaminu — w przeciwnym wypadku realizacja tego zadania w ustawowym terminie może okazać się niemożliwa</p>	Uwaga uwzględniona Proponuje się przyjęcie terminu do 31 grudnia 2023 r.
85.	Dodanie regulacji , zdefiniowanie pojęcia bezdomność	<p>Koalicja rzecznicza oraz podmioty spoza koalicji składające to stanowisko:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. EAPN Polska, 2. Fundacja Habitat for Humanity Poland, 3. Ogólnopolska Federacja na rzecz Rozwiązywania Problemu Bezdomności, 4. Stowarzyszenie Jump93, 5. Chrześcijańska Fundacja 6. Stowarzyszenie Interwencji Prawnej 7. Kamilańska Misja Pomocy Społecznej 8 Inkubator Społeczny, 9. Fundacja Polityki Społecznej Prekursor, 10. Katarzyna Chotkowska, 	<p>Proponujemy uzupełnić art. 97 ust. 1a ustawy o pomocy społecznej poprzez dodanie po kropce zdania: „Jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie przekracza kryterium dochodowe, opłata ustalana jest w stosunku procentowym do dochodu osoby samotnie gospodarującej lub dochodu na osobę w rodzinie osoby skierowanej do schroniska dla osób bezdomnych”.</p> <p>Obecnie ustawodawca precyzuje wyłącznie odpłatność osób/gospodarstw domowych, których dochód nie przekracza kryterium dochodowego. Odpłatność za schronienie pozostałych osób bezdomnych zależy od ustaleń na poziomie gminy.</p> <p>Pomimo, że delegacja zawarta w art. 97 ust. 5 u.p.s. nie zawiera szczegółowych wytycznych, to gminy nie mają całkowitej swobody w zakresie ustalania odpłatności. Należy w tym aspekcie przychylić się do poglądu zaprezentowanego w wyroku WSA w Białymstoku, zgodnie z którym „swoboda prawotwórcza organu</p>	Uwaga nieuwzględniona. Poza zakresem

	11. Bartosz Felski.	<p>stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego jest ograniczona całokształtem i celem przepisów normujących dziedzinę, której dany akt, wydany w oparciu o upoważnienie dotyczy”⁵. Swoboda gmin została ograniczona także normami konstytucyjnymi. Zgodnie bowiem z art. 94 Konstytucji RP organy samorządu terytorialnego muszą wydawać akty prawa miejscowego na podstawie i w granicach ustaw. Zasada praworządności wyrażona w art. 7 w związku z art. 94 Konstytucji RP wymaga, żeby materia regulowana wydanym aktem normatywnym wynikała z upoważnienia ustawowego i był zgodna z innymi powszechnie obowiązującymi przepisami prawa.</p> <p>Biorąc pod uwagę powyższe uwagi należy przyjąć, iż w przypadku braku ustawowego sprecyzowania wysokości odpłatności osób/gospodarstw domowych, których dochód przekracza kryterium dochodowe, gminy mają obowiązek stosować ten sam mechanizm i zasady ustalania opłaty za schronienie co ustawodawca. Ustawodawca nie ustalił co prawda wysokości opłat w przypadku wszystkich osób bezdomnych, ale należy przyjąć, że swoją regulacją ustalił mechanizm naliczania opłaty dla tej zbiorowości odbiorców pomocy społecznej. Różnicowanie podstawy naliczenia odpłatności narusza konstytucyjną zasadę równości wobec prawa (art. 32 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej) stosując odmienne zasady wobec osób, w tej samej sytuacji życiowej (kryzys bezdomności).</p> <p>Niesprecyzowanie przez ustawodawcę zasad odpłatności osób/gospodarstw domowych, których dochód przekracza kryterium dochodowe prowadzi do nieuzasadnionego różnicowania podstawy naliczania tych odpłatności przez część gmin. Gminy kształtują bowiem wysokość opłat w wartościach bezwzględnych w relacji do dochodów osoby, dostosowując wysokości opłat do warunków i możliwości finansowych gminy. Za przykład</p>	
--	---------------------	--	--

⁵ Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego z 30 marca 2010 r. o sygn. akt II SA/Bk 726/09

		<p>stosowania wspomnianych praktyk dyskryminacyjnych mogą posłużyć uchwały Rady Miasta Milanówka⁶, Rady Gminy Mysłakowice⁷ oraz Rady Miejskiej w Kątach Wrocławskich⁸. W oparciu o wskazane uchwały przygotowano poniższe tabele, które zobrazują skalę wspomnianego problemu.</p> <p>Tabela 2 Symulacja opłat za pobyt w schronisku dla osób bezdomnych w formie kwotowej (w piśmie)</p> <p>Tabela 3 Symulacja opłat za pobyt w schronisku dla osób bezdomnych w formie odsetka dochodu z określeniem dochodu pozostającego po dokonaniu wpłaty (w piśmie)</p> <p>Z danych jednoznacznie wynika, iż osoby/gospodarstwa domowe, których dochód przekroczył kryterium dochodowe są przez gminy nadmiernie obciążane kosztami korzystania ze schronienia, a w wielu przypadkach dochodzi do zupełnego niweczenia skutków udzielenia pomocy społecznej. W sytuacji stosowania wspomnianych powyżej praktyk dyskryminacyjnych osoby bezdomne po opłaceniu części realnego kosztu schronienia, które ponosi gmina, pozostają z dochodem niepozwalającym na zakup odzieży, obuwia, leków, środków czystości i higieny, czy opłacenia rachunków za telefon, bilety transportu publicznego, nie wspominając o dostępie do jakiegokolwiek oferty kulturalnej. Skutkuje to utrwalaniem ubóstwa, życia w ograniczeniach i nie pozwala na włączenie społeczne. Tym samym podważa cele nie tylko readaptacji społecznej realizowanej w schroniskach, ale także cel samej publicznej pomocy społecznej, wyartykułowany przez ustawodawcę w art. 2 ust. 1. u.p.s.</p>	
--	--	---	--

⁶ UCHWAŁA Nr 146/XII/19 Rady Miasta Milanówka z dnia 28 listopada 2019 r. w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych mieszkańców Miasta Milanówka: [dostęp online](#)

⁷ UCHWAŁA NR XV/126/19 Rady Gminy Mysłakowice z dnia 27 listopada 2019 r. w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w schroniskach dla osób bezdomnych albo schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi: [dostęp online](#)

⁸ UCHWAŁA NR VI/100/19 Rady Miejskiej w Kątach Wrocławskich z dnia 28 marca 2019 r. w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych mieszkańców Gminy Kąty Wrocławskie: [dostęp online](#)

		<p>Zważywszy na powyższe – naruszenie zasady równości wobec prawa oraz niweczenie skutków udzielanej pomocy – postulujemy doprecyzowanie w przepisach u.p.s. materii ustalania wysokości odpłatności za pobyt w schronisku dla osób bezdomnych, w sytuacji, gdy dochód osoby skierowanej do schroniska przekracza kryterium dochodowe.</p> <p>Członkowie koalicji dostrzegają potrzebę wprowadzenia systemowej zmiany w ustawie o pomocy społecznej polegającej na szerszym definiowaniu zjawiska bezdomności. W ocenie koalicji, dla budowania adekwatnego wsparcia dla osób w kryzysie bezdomności potrzeba definiowania tego zjawiska w sposób uwzględniający różne sytuacje, a nie tylko brak mieszkania.</p> <p>Postulujemy definiowanie pojęcia „bezdomność” w sposób uwzględniający Europejską Typologię Bezdomności i Wykluczenia Mieszkaniowego ETHOS opracowaną przez Europejską Federację Narodowych Organizacji Pracujących na rzecz Ludzi Bezdomnych FEANTSA(https://www.feantsa.org/download/pl_7386404743356865659.pdf). Zgodnie z tą typologią za bezdomność i wykluczenie mieszkaniowe powinno uznawać się również sytuacje takie, jak np. sytuacja osób przebywających w instytucjach (zakładach penitencjarnych, placówkach dla dzieci i młodzieży), które nie mają zabezpieczonego mieszkania na czas po opuszczeniu instytucji, sytuacja osób zagrożonych eksmisją czy też sytuacja osób mieszkających w warunkach substandardowych.</p> <p>Postulujemy, aby rozszerzyć definicję osoby bezdomnej z uwzględnieniem tej typologii oraz by już na poziomie definicji uznać, że bezdomność jest stanem, kryzysem w którym człowiek się znalazł, a nie cechą przypisaną danej osobie.</p>	
--	--	--	--

86.	Dodatkowe	Centrum Badań nad Edukacją i Integracją Migrantów Uniwersytetu Pedagogicznego im Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie	<p>W ostatnich latach Polska z kraju emigracji stała się także krajem imigracji. Według Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej - instytucji odpowiedzialnej za kształtowanie polityki integracyjnej w Polsce: integracja to złożony i dynamiczny proces dwustronny, angażujący zarówno cudzoziemców, jak i społeczeństwo przyjmujące, którego celem jest pełne i równe członkostwo cudzoziemców w społeczeństwie państwa przyjmującego. Celem integracji powinno być doprowadzenie do możliwości samodzielnego funkcjonowania cudzoziemca w Polsce, w tym na rynku pracy, a także uniezależnienie się imigranta od świadczeń i pomocy społecznej. (Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, 2013). Należy tutaj nadmienić, że „Integracja jest jednak procesem dwustronnym - nie tylko cudzoziemiec oswaja się z warunkami w nowym miejscu, ale także społeczeństwo przyjmujące wychodzi mu naprzeciw.</p> <p>Jednym z najistotniejszych czynników, negatywnie wpływających na integrację i pozytywną akulturację, jest brak znajomości języka kraju osiedlenia. Ważnym warunkiem udanej adaptacji i integracji jest zatem skuteczna komunikacja w języku społeczności przyjmującej imigranta. Badania i dane statystyczne wskazują, że tylko niewielka część osób dorosłych kończy proces uczenia języka kraju przyjmującego sukcesem, a ci, którzy korzystają ze wsparcia systemowego, szybko się demotywuja, bo często oferta jest nieadekwatna do ich potrzeb a liczba godzin niewystarczająca do opanowania języka na ułatwiającym życie poziomie. Dlatego Centrum Badań nad Edukacją i Integracją Migrantów Uniwersytetu Pedagogicznego (CBEIM), po przeanalizowaniu zmian zaproponowanych w projekcie z dnia 8 października 2020 r., uważa, że należy zwrócić więcej uwagi na kwestie związane z nauczaniem cudzoziemców języka polskiego jako obcego.</p> <p>Zgodnie z Art. 92 pkt 6.2. Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2004 Nr 64 poz. 593) „Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego, określi, w drodze rozporządzenia, ramowe programy kursów nauki języka polskiego dla cudzoziemców, uwzględniając różnice kulturowe między różnymi grupami cudzoziemców”. W związku z</p>	<p>Postulaty poza zakresem obecnej regulacji.</p> <p>Problematyka może być przedmiotem odrębnej analizy.</p> <p>współpracy dotyczącej zagadnień migracji oraz integracji cudzoziemców powołane już są i funkcjonują właściwe instytucje i gremia, w tym międzyresortowy Zespół do Spraw Migracji oraz grupa robocza ds. integracji</p>
-----	-----------	--	---	--

			<p>powyższym zapisem CBEIM widzi konieczność powołania międzyresortowej komisji, której zadaniem byłoby zajęcie się problemem edukacji i integracji cudzoziemców. Obecnie obowiązujące Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 lutego 2011 r. w sprawie ramowego programu kursów nauki języka polskiego dla cudzoziemców reguluje zakres programu nauczania języka polskiego jako obcego, a także definiuje liczbę godzin konieczną do osiągnięcia biegłości językowej na określonych poziomach znajomości języka. W opinii Centrum dokument ten wymaga gruntownych zmian, ponieważ nie odpowiada aktualnym badaniom naukowym w tym zakresie.</p> <p>Na liczbę godzin potrzebną do osiągnięcia kolejnych progów w skali umiejętności <i>Europejskiego systemu opisu kształcenia językowego</i> (ESOKJ) wpływa wiele czynników. Są to między innymi: pierwszy język uczących się, motywacja, kontekst społeczno-ekonomiczny, kondycja psychiczna związana z procesem migracji, jakość wsparcia udzielonego i wiele innych.</p> <p>W rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej dotyczącym ramowego programu nauczania została wskazana liczba godzin wystarczających do osiągnięcia znajomości języka na poziomie A i B (według ESOKJ).</p> <p>Wskazane liczby godzin nie znajdują jednak potwierdzenia w badaniach dotyczących akwizycji języka obcego. Badania prowadzone przez Banigno, Dejong, Van Moere (2017), Knighta (2018) z Cambridge University, raporty <i>Foreign Affair Languages</i>, a także analizy publikacji glottodydaktycznych pokazują, że liczby te powinny być wielokrotnie większe. Konieczne jest zatem powtórne zastanowienie się nad tym problemem i skorygowanie liczny godzin tak, aby były adekwatne do sytuacji uczenia się języka. Liczba godzin potrzebnych do osiągnięcia kolejnych poziomów biegłości językowej.</p>	
		Liczba godzin (kumulacyjny system liczenia)		
Poziom A		(Pre A1-98-480;		

			A1-190-770; A2-380-1386)		
		Poziom B	(B1-760-2495; B2-1520-4491)		
		<p>Przeglądu i aktualizacji wymagają również proponowane zakresy tematyczne wskazane w Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 lutego 2011 r. w sprawie ramowego programu kursów nauki języka polskiego dla cudzoziemców. Niektóre z nich są nieadekwatne do kontekstu uczenia się cudzoziemców, którzy mają w planach osiedlenie się w Polsce, brakuje w nich ważnych elementów kulturowych, koniecznych do lepszego poznania kraju osiedlenia.</p> <p>Skuteczna integracja osiedlających się na terenie Polskim cudzoziemców jest niezwykle ważna dla wszystkich uczestników tego procesu - zarówno przybywających, jak i strony przyjmującej. Budowanie warunków do skutecznej integracji cudzoziemców wymaga zatem spójnej polityki społecznej i edukacyjnej, współdziałania między właściwymi resortami oraz ekspertami w przedmiotowych dziedzinach.</p> <p>Nowelizacja zaproponowana w dokumencie udostępnionym do konsultacji społecznych niewątpliwie będzie miała zasadnicze znaczenie dla usprawnienia i ułatwienia udzielania wsparcia cudzoziemcom. Jednak konieczne jest pochylenie się nad problemem uczenia się języka i kultury polskiej, bo to także istotny czynnik integracji. Kierunki działań międzyresortowych zostały wskazane w treści opinii.</p> <p>Wydaje się również, że celowe byłoby rozpoczęcie wielowątkowej, szerokiej dyskusji na temat pożądanego kształtu regulacji dotyczących edukacji i integracji cudzoziemców oraz zapewnienia właściwego udziału w tych dyskusjach specjalistów w zakresie edukacji i integracji migrantów, glottodydaktyków, mających wiedzę na temat procesów uczenia się języka i kultury danego kraju. Istotnym elementem tej dyskusji powinna być analiza, jakie</p>			

		<p>kompetencje językowe i interkulturowe są niezbędne do skutecznej integracji. Warto się także zastanowić, w jaki sposób budować wiedzę o kulturze kraju osiedlenia. Proponowane w ramach wsparcia kursy językowe i kulturowe powinny kształtować postawy sprzyjające integracji, pokazywać wartości, jakie cudzoziemcy mogą dzielić z innymi członkami polskiego społeczeństwa, aby proces integracji przebiegał łatwiej i skuteczniej.</p>	
	<p>Przedstawicielstwo Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców w Polsce (UNHCR)</p>	<p>UNHCR jest zdania, że integracja to złożony i stopniowy proces obejmujący wymiary prawne, ekonomiczne i społeczno-kulturowe⁶. Stawia on istotne wymagania zarówno przed jednostką, jak i przed społeczeństwem przyjmującym. W tym zakresie UNHCR pragnie zaproponować zdefiniowanie integracji oraz jej skonkretyzowanych, mierzalnych, osiągalnych, istotnych i określonych w czasie celów, które miałyby być zrealizowane w ramach indywidualnych programów integracji. Zdefiniowanie integracji i odnośnych oczekiwań wobec beneficjenta indywidualnego programu integracji pomogłoby lepiej kształtować treść programu integracji, jednocześnie uwzględniając potrzeby każdego beneficjenta.</p> <p>Zważywszy na fakt, iż poza uchodźcami i osobami podlegającymi ochronie uzupełniającej w Polsce istnieją beneficjenci ochrony humanitarnej i pobytu tolerowanego, UNHCR jest zdania, że osoby korzystające z tych dwóch rodzajów ochrony krajowej powinny mieć te same możliwości otrzymania wsparcia integracyjnego. Co więcej, UNHCR uważa, że wszelkie działania zmierzające do włączenia wszystkich cudzoziemców legalnie przebywających w kraju do społeczności byłyby korzystne nie tylko dla nich samych, ale także dla całego społeczeństwa.</p> <p>W związku z powyższym, UNHCR pragnie zaproponować włączenie ich w zakres art. 91 ust. 1 poprzez dodanie pkt 3) i 4).</p>	<p>Na tym etapie uwagi nie mogą zostać uwzględnione, kwestie podniesione przez UNHCR wymagają poddania dogłębnej analizie. Odnosząc się do proponowanej w ustawie pomocy społecznej zmiany art. 91 ust. 11, w projekcie ustawy uchylono ww. regulację.</p>

		<p>UNHCR pragnie zwrócić uwagę na fakt, iż brak jest ustandaryzowanego wzoru wniosku o udzielenie pomocy w ramach indywidualnego programu integracji. Według najlepszej wiedzy UNHCR, poszczególne województwa opracowały i stosują różne wzory wniosku. W związku z tym UNHCR pragnie zaproponować wprowadzenie ustandaryzowanego wzoru wniosku, który będzie stosowany we wszystkich województwach. Pomoże to ujedynolicić praktykę w tym obszarze i stworzyć porównywalne elementy, w tym dane kluczowe.</p> <p>Ponadto UNHCR pragnie podkreślić potrzebę opracowania wielojęzycznego wzoru wniosku, ponieważ osoby ubiegające się o wsparcie w ramach programu integracji mogą nie mówić, nie czytać lub nie pisać w języku polskim. Jako dobry przykład takiego wielojęzycznego formularza Ministerstwo może zechcieć uwzględnić wnioski o udzielenie ochrony międzynarodowej dostępny w języku polskim, angielskim i rosyjskim oraz wnioski o udzielenie zezwolenia na pobyt stały dostępny w języku polskim, angielskim, francuskim i rosyjskim. W związku z powyższym, UNHCR pragnie zaproponować odnośne modyfikacje w art. 91 ust. 5, opisane powyżej.</p> <p>UNHCR pragnie zauważyć, że decyzja o przyznaniu ochrony uzupełniającej obejmuje uzasadnienie decyzji, zawierające szczegółowy opis osobistych doświadczeń wnioskodawcy. W opinii UNHCR takie informacje potencjalnie stanowią szczególnie wrażliwe dane, ponieważ mogą zawierać opisy prześladowań, tortur i przemocy, w tym przemocy seksualnej i przemocy na tle płciowym, natomiast decyzja o przyznaniu statusu uchodźcy nie zawiera uzasadnienia.</p> <p>W związku z tym Ministerstwo może zechcieć uwzględnić zmianę wymogów dotyczących załączników do wniosku o udzielenie pomocy w ramach indywidualnego programu integracji i wyrazić zgodę na to, aby za wystarczającą uznać kopię decyzji o przyznaniu ochrony uzupełniającej bez uzasadnienia.</p>	
--	--	---	--

		<p>W związku z powyższym, UNHCR pragnie zaproponować odnośne modyfikacje w art. 91 ust. 7, opisane powyżej.</p> <p>UNHCR dostrzega potrzebę oferowania wsparcia integracyjnego na rzecz cudzoziemców legalnie przebywających w Polsce niezależnie od ich statusu, w tym beneficjentów ochrony międzynarodowej będących małżonkami obywateli polskich. Osoba posiadająca status uchodźcy może mieć potrzebę uzyskania takiego wsparcia, ale jako małżonek polskiego obywatela nie może skorzystać z indywidualnego programu integracji zgodnie z aktualną wersją ustawy o pomocy społecznej z 2004 r. W związku z powyższym, UNHCR pragnie zaproponować modyfikację przepisu art. 91 ust. 11, który mógłby otrzymać następujące brzmienie:</p> <p>Art. 91 ust. 11 Pomoc dla cudzoziemca przysługuje także cudzoziemcowi, o którym mowa w art. 91 ust. 1 pkt 1)-4), będącemu małżonkiem obywatela polskiego.</p> <p>obserwacji poczynionych przez UNHCR wynika, że aktualny czas trwania indywidualnych programów integracji, tzn. 12 miesięcy, jest dla uchodźców w większości przypadków niewystarczający do uzyskania biegłej znajomości języka polskiego, znalezienia pracy i mieszkania oraz osiągnięcia samodzielności. Nasza opinia jest oparta na wynikach oceny partycypacyjnej z uwzględnieniem wieku, płci i różnorodności, która jest regularnie przeprowadzana przez biuro UNHCR w Polsce od 2005 r. W większości przypadków uchodźcy twierdzą, że 12 miesięcy to za mało, aby nauczyć się języka polskiego. Opinię tę podzielają eksperci od nauki języka polskiego jako drugiego języka.</p> <p>W związku z powyższym, UNHCR pragnie zaproponować modyfikację odnośnego przepisu dotyczącego czasu trwania wsparcia integracyjnego, tzn. art. 92. UNHCR pragnie zasugerować zmianę czasu trwania programu integracyjnego i/lub jego formuły. Ministerstwo może zechcieć uwzględnić wspomniane niżej opinie ekspertów na temat wymaganej liczby</p>	
--	--	---	--

		<p>godzin nauki języka polskiego. Uwzględnienie zalecanej liczby godzin nauki języka polskiego może mieć wpływ na łączny czas trwania lub intensywność indywidualnego programu integracji. Ponadto program powinien odzwierciedlać potrzeby jego beneficjenta, a także jej/jego zdolności do nauki.</p> <p>Nauka języka polskiego to podstawowy element indywidualnego programu integracji i w opinii UNHCR powinna ona zmierzać do szybkiej i skutecznej integracji na rynku pracy, a ostatecznie do osiągnięcia samodzielności.</p> <p>UNHCR zauważa, że brak jest ujednoczonego systemu nauki języka polskiego dla uchodźców. Dostępność, odpowiedniość, jakość i treść</p> <p>kursów języka polskiego w dużej mierze zależy od lokalizacji. Zdaniem uchodźców, większe miasta zapewniają więcej opcji, natomiast mniejsze miejscowości niekiedy nie oferują żadnych kursów języka polskiego jako języka obcego/drugiego. Co więcej, nie istnieją uzgodnione programy/podręczniki itp., które byłyby wykorzystywane do nauczania języka polskiego jako drugiego języka w całym kraju. Brak jest ponadto powiązania nauki języka podczas procedury o nadanie statusu uchodźcy z nauką w ramach indywidualnych programów integracji.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Niedawne badanie na temat nabywania języka przeprowadzone przez Benigno, De Jong, Van Moere (2017)⁷ może sugerować, że wskazana liczba godzin nauki języka polskiego uregulowana rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z 2011 r. w sprawie ramowego programu kursów nauki języka polskiego dla cudzoziemców⁸ mogłaby zostać znacząco zwiększona. • Zdaniem ekspertów z Centrum Badań nad Edukacją i Integracją Migrantów Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie, łączne liczby godzin nauki języka polskiego powinny być następujące: Poziom A - Pre A1: 98-480 godzin; A1: 190-770 godzin; A2: 380-1 386 godzin Poziom B - B1: 760-2495 godzin; B2: 1 520-4491 godzin • Jak wynika z informacji uzyskanych z Centrum Polonicum 	
--	--	---	--

		<p>Uniwersytetu Warszawskiego, studenci zagraniczni podejmujący studia w Polsce przechodzą intensywny roczny kurs języka polskiego obejmujący 900 godzin nauki. Studenci zagraniczni odbywają także specjalne lekcje języka dostosowane do ich kierunku studiów i mają możliwość uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych. Dzięki takiemu wsparciu, student może opanować język na poziomie B1. W przypadku uzyskania dodatkowych 900 godzin nauki języka polskiego student jest w stanie osiągnąć znajomość języka polskiego na poziomie B2.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ekspertki z Uniwersytetu w Białymstoku i Wrocławiu szacują czas potrzebny do osiągnięcia znajomości języka polskiego na poziomie B2 na ok. 800 godzin. Opanowanie języka będzie uzależnione od języka miejsca pochodzenia studenta i jej/jego motywacji, pracy włożonej w naukę języka, zanurzenia w języku itp. <p>UNHCR docenia wsparcie finansowe państwa oferowane w ramach indywidualnych programów integracji, które pomaga uchodźcom pokrywać koszty utrzymania. Jednakże kwota wspomnianej wyżej pomocy finansowej nie jest wystarczająca, aby pokryć koszty utrzymania i nauki języka polskiego. Zdaniem ekspertów, niemal wszyscy beneficjenci ochrony międzynarodowej borykają się z wysokimi kosztami wynajmu mieszkań. Ze względu na wysokie koszty zamieszkania, większość z nich żyje w zatłoczonych mieszkaniach, a znaczna część w mieszkaniach o bardzo niskim standardzie⁹.</p> <p>W związku z powyższym, UNHCR pragnie zaproponować uwzględnienie zmiany w art. 92 ust. 1 – usunięcie pkt 1) lit. b). Na podstawie wywiadów z niektórymi pracownikami socjalnymi odpowiedzialnymi za opracowywanie indywidualnych programów integracji UNHCR zauważa praktykę przeprowadzania zwykle jednego wywiadu z rodziną w celu ustalenia jednego indywidualnego programu integracji dla obojga małżonków. Zdaniem UNHCR, program powinien odzwierciedlać indywidualne okoliczności i potrzeby każdego członka rodziny wynikające z jej/jego wieku, płci i innych czynników</p>	
--	--	--	--

			<p>różnorodności i powinien być tak naprawdę zindywidualizowany. Ponadto UNHCR zauważa, że pracownicy socjalni odpowiedzialni za opracowywanie, wdrażanie i monitorowanie postępów w ramach indywidualnego programu integracji we współpracy z zainteresowanymi członkami rodzin nie są wyposażeni w odpowiednie do tego narzędzia, poza narzędziami w postaci obserwacji i rozmów z beneficjentami, o których mowa w § 5 ust. 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 2015 r. w sprawie udzielania pomocy cudzoziemcom.</p>	
--	--	--	--	--